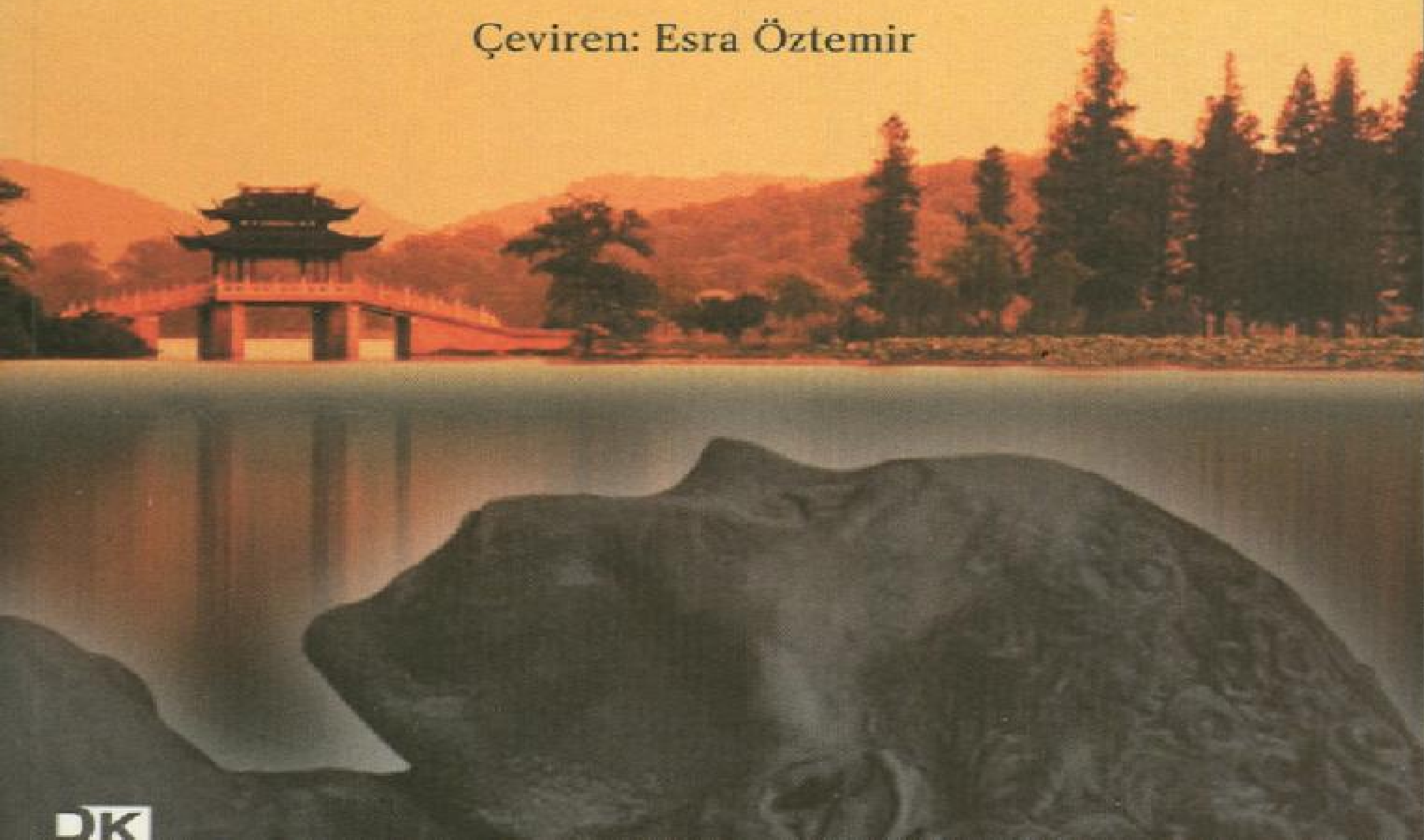
KIRMIZISİYAH
POLİSİYE

Ruth Rendell

Parola: Mandarın

Çeviren: Esra Öztemir

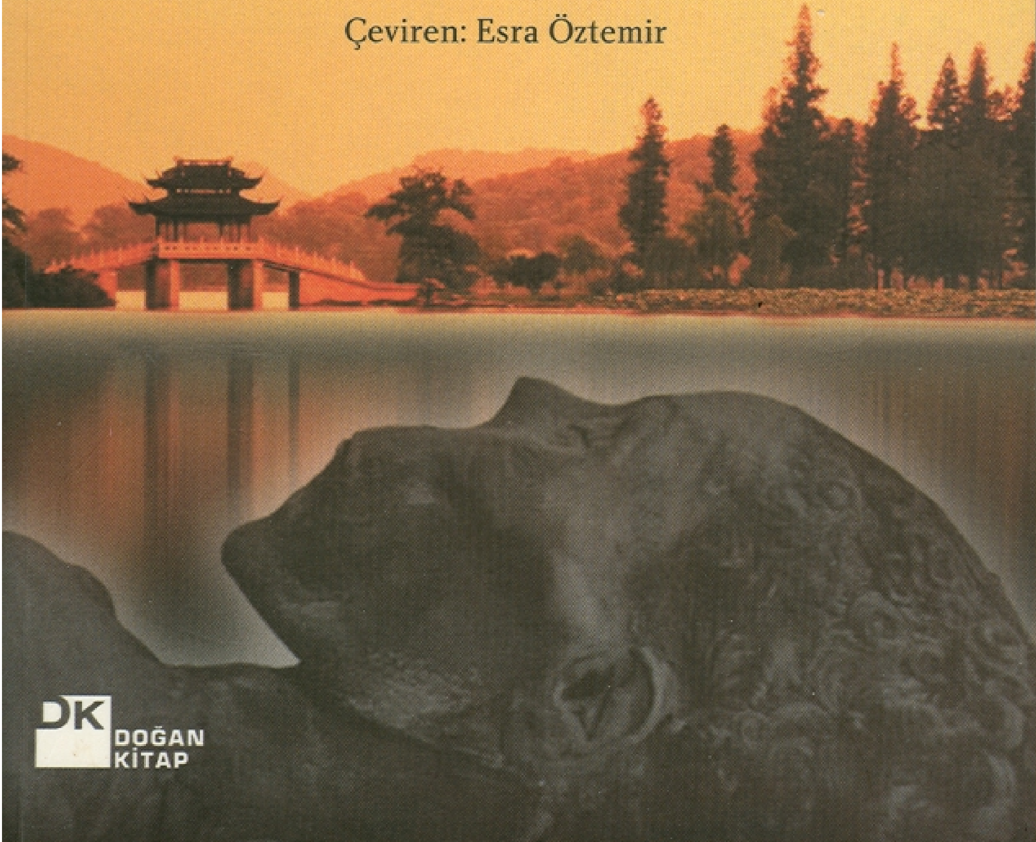

KIRMIZISİYAH
POLİSİYE

Ruth Rendell

Parola: Mandarın

Çeviren: Esra Öztemir

DK DOĞAN KİTAP

Parola: Mandarin

Ruth Rendell

Çeviren: Esra Öztemir

DOĞAN KİTAP

PAROLA: MANDARİN

Orijinal adı: The Speaker of Mandarin © Kingsmarkham Enterprises Ltd., 1983

Yazan: Ruth Rendell

İngilizce aslından çeviren: Esra Öztemir

I. baskı / haziran 2002 / ISBN 975-293-014-X

Bu kitabın I. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kapak ve kitap tasarımı: DPN Design Baskı: Altan Matbaacılık Kitaba katkılarından dolayı Milliyet gazetesine teşekkür ederiz.

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 Güneşli-İSTANBUL

Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49

1. bölüm

Birinci kısım

Tai Markizi olarak adlandırılan kadının camekân içinde mükemmel bir şekilde muhafaza edilmiş olan bedeni, birkaç metre aşağılarında

yatmaktaydı. îki bin küsur yıl önce öldüğünde, elli yaşlarındaydı. Beyaz bir iç gömleği otuz beş kiloluk bedenini boğazından kalçalarına kadar örtmüştü. Balığı andıran pembemsi beyazlıktaki bacakları çizikler içindeydi; sağ kolu tedavi edilmiş bir kırıktan ötürü

diğerinden biraz daha kısaydı. Beyaz ve şişkin yüzünde kemerli bir burun göze çarpmaktaydı. Dili, açık duran ağzından dışarı fırlamıştı. Tüm yüzünde, sanki boğularak öldürülmüş gibi bir acı ifadesi vardı.

Gerçek bu değildi oysa. Müze broşürü ve Mr. Sung'a göre, safra kesesiyle de sorunları olan Markiz tüberküloza yakalanmıştı. Kalp krizinden ölmeden kısa bir süre önce yüz yirmi tane karpuz çekirdeği yemişti.

Mr. Sung her zamanki gibi broşürden alıntı yaparak Wexford'u aydınlatmaya çalıştı:

-Enfarktüs geçirmiş. Çok hastaymış, kalbi zayıf, iç organları zayıf. Hadi gidelim.

Markiz'in formaldehit şişelerinde muhafaza edilmiş olan iç organlarına ve beyninin dışzarına bakmak için ikinci bölmeye doğru ilerlediler. Mr. Sung, iğrenme ya da korku belirtileri görme umuduyla arkadaşının yüzüne incelercesine baktıysa da, karşısındakinin yüz ifadesi de en az kendisininki kadar anlaşılmazdı.

Mr. Sung iç çekerek devam etti:

-Hadi gidelim.

Wexford öfkeyle rehberine döndü:

-Bunu durmadan tekrar etmemenizi rica ediyorum sizden. Bana kalırsa, "Gidelim mi?" ya da "Hazır mısınız?" demelisiniz.

Mr. Sung konuşmayı ciddiyetle sürdürdü:

-Yardımınız için teşekkür ederim. Güzel konuşabilmek için elimden geleni yapıyorum. Gidelim mi ? Hazır mısınız ?

-Elbette.

-Cevap vermeyin lütfen. Alıştırma yapıyorum. Gidelim mi ?

Hazır mısınız? Güzel, öğrendim. Hadi gidelim. Kazı yerine gitmeye hazır mısınız

? Lütfen şimdi cevap verin.

Tekrar taksiye bindiler. Havalandırmalı binadan çıkıp havalandırmalı arabaya girene kadar hissettikleri sıcaklık, yavaş yavaş pişmesi gereken bir güveç için hazırlanmış ölçülü bir fırını anımsatıyordu adeta. Şoför şehrin içinden geçerek, onları, arkeologların Markiz'in, kocasının ve oğlunun bedenlerinin yanı sıra, onlara yeni hayatlarında eşlik edecek olan hizmetçilerin kil vücutlarını, erzak ve sanat eserlerini de buldukları kazı bölgesine götürdü. Üzerlerindeki giysiler toz haline gelmiş olan diğer bedenler iskelete dönüşmüştü. Yalnızca biçimsiz ve iğrenç görünen, görmeyen boş gözlerle bakan, yirmi kat boyalı kumaşa sarılmış

Markiz hayatın mumyalanmış ayrıntılarını muhafaza etmekteydi.

Büyük ve derin dikdörtgen mezara ahşap ızgaradan bakarlarken, Mr. Sung Fodor'un Çin Halk Cumhuriyeti Rehberi'nden oldukça uzun bir parçayı harfi harfine alıntıladı. Kuvvetli bir hafızası vardı. Wexford'un ideogramları deşifre edemediğinden dolayı kendi lisanını okuyamadığına inanıyordu. Oysa, alıntı

yaptığı rehber Wexford'a aitti, önceki gece masumca ondan ödünç almıştı.

Wexford dinlemiyordu bile. Bebek yüzlü, pembe yanaklı ve çekik gözlü Mr.

Sung'dan kurtulabilmek için çok şey verebilirdi. Dünya üzerindeki başka herhangi bir ülkede, bir aylık maaş kadar rüşvet vermek, ki bu miktarı Wexford kolaylıkla gözden çıkarırdı, onu rehber-çevirmeninden uzaklaştırabilirdi. Bahşiş vermenin bile yasak olduğu Çin'de ise Mr. Sung'a rüşvet yedirmek imkânsızdı. Genç yaşma rağmen parti üyesi olan bu adamın gözlerinde, Mao Zedong da dahil, kendi yöresi Hunan ilinde yetişen büyük devlet adamlarından bahsettiğinde bağnaz bir ışık belirir ve adeta

gevşek kasları gerginleşirdi. Wexford, bundan belki de yirmi yıl sonra, bir sabah Times gazetesini açtığında, Çangşa'lı kırk yedi yaşındaki bir Sung Lao Cong'un Çin Komünist Partisi'nin yeni başkanı olduğu haberiyle karşılaşıp karşılaşmayacağını merak ediyordu bazen. Yüksek bir olasılıktı bu. Mr. Sung ezberlenmiş paragrafının sonuna geldiğinde, görevine devam etmek istemez gibi olduysa da yan çizmeyi reddetti.

-Pekâlâ, gidelim mi ? Şimdi porselen fabrikasını, akşam yemeğinden önce de Öğretmen Eğitim Fakültesi'ni ziyaret edeceğiz.

Wexford:

-Hayır, ziyaret etmeyeceğiz.

Ayak bileği kemiğini sivrisinek ısırmıştı. Aşırı sıcağın altında, vücudundan, pişen bir etin çıkardığı yağı anımsatan yapışkan terler damla damla akıyor, yüksek ısıda adeta güveç gibi ağır ağır pişiyordu. Bunda otuz üç dereceye varan sıcaklık kadar nemin de payı vardı.

-Hayır. Otelde duş alıp dinleneceğim.

-Porselen fabrikası için başka zaman yok ama.

-Yapabileceğim bir şey yok.

-Başkan Mao'nun gittiği üniversiteyi de mutlaka görmeniz lazım.

-Bugün olmaz.

Arabadaki buz gibi atmosfer, terinin akışını hızlandırmıştı. Yüzünü sildi.

-Pekâlâ. Umalım pişman olmazsınız.

Sinirlendiği zaman ya da duyguları başka bir nedenle yoğunlaştığında, Mr.

Sung'un "r" harfini İngilizce telaffuz etmekteki başarısızlığı daha da artmaktaydı.

-Kolkalım üzüleceksiniz.

Sesinde az da olsa tehditkâr bir ifade vardı. İnatçı asiliğine devam ettiği sürece, Mr. Sung'un programa göre görülmesi gereken yerlere gitmeleri konusundaki ısrarlanm sürdüreceğini düşündü Wexford. Eğer dünya üzerindeki tek temsilcisi adeta Mr. Sung olan Çin Turist Bürosu Lu Şing Şı şart koşsaydı fabrikaları, okulları, çocuk yuvalarını ve petrol rafinerilerini görmesini, bunu elbette ki yapardı.

Mr. Sung döndü ve pencereden baktı. Yüzü, nadiren merhametsiz bir nezaketten başka bir ifadeye bürünürdü. Çin'in güneyinden gelen biri için hiç de kısa sayılamayacak olan boyu Wexford'un ancak omzuna geliyordu. Bembeyaz pamuklu gömleğinin altına zeytin yeşili bol bir pantolon ve kestane rengi plastik sandaletler giymişti. Wexford'a anlattığına göre, babası parti kadrosundandı.

Annesi ise, ablası ve karısı gibi doktordu. Mr. Sung'un bebek yaştaki oğlu Çu Ken'le birlikte kentin kışla görünümlü gri binalarından birinde, iki odalı bir dairede yaşamaktaydılar.

Araba Şiang Ciang Oteli'ne giden kasvetli sokaklardan, yayalara ve bir çift yavru domuz ya da tavuktan, mobilyaya kadar her şeyi taşıyabilen bisikletlilere aralıksız korna çalarak geçti. Çangşa'da 1949 Devrimi'nden önce yapılmış iki bina kalmıştı

sa dece: Guomindang generalinin otelin hemen yanında yer alan ve damında yeşil kıvrımlar olan evi ile hakkında fazla bilgi edinilemeyen gri sıvalı harap durumdaki bir Avrupa kilisesi. Mr. Sung arabadan inerek Wexford'la beraber lobiye girdi. Orada el sıkıştılar. Wexford'un kayıtsız davranışlarının sürekliliği, Mr. Sung'un iş tatmini duygusunu köreltmekteydi. Wexford'un tek yapabildiği, rehberinin kendisiyle beraber sekizinci kata çıkmasını engellemek oldu. Mr. Sung, saat yedide devrim tarihiyle ilgili bir filmin açık hava gösterimi için hazır olmasını rica etti. Wexford:

-Hayır, teşekkür ederim. Çok fazla sivrisinek var.

-Umalım hel cuma sıtmaya kalşı ilaç alıyolsunuzdul.

-Isırılmamayı tercih ederim.

Wexford bilek kemiğini normalinin iki katı kadar hissediyordu. Dikiz aynasında gördüğü, terden ıslanmış, güneşten yanmış ve hiçbir zaman yeterince yakışıklı

olamamış olan yüzüne bakarak konuşmayı sürdürdü:

-Her nedense, anofellere çok çekici geliyorum. Ama üzgünüm ki, bu tutku karşılıklı değil.

Mr. Sung'un kavrayamayan gözlerinde sert bir sevimlilik ifadesi vardı.

-Ayrıca dışarıda oturarak kanımı vampir gibi emmeleri için onlara davetiye çıkaracak değilim.

-Anlıyorum. Öyleyse, oteldeki sinemaya gidelim. Şanghaylı Kız ve Charlie Chaplin'in Büyük Diktatör adlı filmini seyredelim. Şanghaylı Kız inşaat işçilerini konu alan çok güzel bir Çin filmi. Ben hikâyeyi kaçırmayasınız diye sizin yanınıza otururum.

-Evde karınız ve bebeğinizle kalmayı tercih etmez miydiniz ?

Mr. Sung'un yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. Wexford'un bir kere daha elini sıktı.

-Bu benim işim, öyle değil mi?

Wexford sert yatağı kaplayan ince örtünün üzerine uzandı. Çarşaflar mavi-beyaz kareli masa örtüsünden yapılmıştı. Dışarıda, generalin penceresi ve Çangşa'nın kahverengi kiremitleri pastırma sıcağında kavrulurken, Japon malı havalandırma vücuduna düzensiz bir şekilde soğuk hava üflemekteydi. Kaldığı odanın sunduğu güzelliklerden biri olan küçük termos ile kendisine üzerinde kiraz ağaçlan olan kapaklı bir kâsede yarım litre yeşil çay hazırladı. Bu ülkede akşam yemeği altıda, öğle yemeği on bir gibi erken bir saatte yenir, kahvaltı ise yedide edilirdi, yemeğe daha bir buçuk saat vardı. Susuzluk gidermek için içilmesi tavsiye edilen limonata, çilekli gazoz ya da Çin tarçını gazozunu midesi kabul etmiyordu. Ya oldukça koyu demleyerek hazırladığı yeşil çayı içiyor ya da sokak tezgâhlarından bardağını bir peni'nin yaklaşık üçte biri değerindeki bir fen'e alıyordu.

İkinci bardak çaydan sonra uyuklamaya başladı. Kısa bir süre sonra, akşam yemeğine inmeden önce duş almak, ardından da temiz bir gömlek giymek için uyandı. Yeteri kadar zamanı olmadığından karısına mektup yazma işini erteledi.

Karısının kendisini beklediği Hongkong çok uzaklardaymış gibi geldi birden.

Bambu paravanın yanındaki geniş yuvarlak masayı paylaşan, otelin tek yabancı

grubunu oluşturan İtalyanlardan yan saklanır biçimde, vantilatörle baş başa yemek yiyeceği salona indi. Oturduktan sonra kıza bir şişe bira siparişi verdi.

İtalyanlar içeri girerken Wexford'u selamladılar. Kız vantilatörü çalıştırıp, grubu paravanla çevreledikten sonra Wexford'un siparişlerini getirmeye başladı. Bu geceki menü, karanfil soslu tavuk, bambu filizi, yağda kızarmış fıstık, parlak yeşil neredeyse çiğ ıspanak, kızarmış balkabağı ve kızarmış balıktan oluşmaktaydı.

Wexford, yeğeni Howard ve kendisinden çok daha üst kademelerde bulunan diğer polis memurlarıyla yola çıkarken, Pekin Oteli'nde Batı'da kullanılan çatal bıçaklardan bulamama korkusuyla bavuluna bir kaşık ile bir çatal koymuştu. Ne kadar da toy bir davranıştı! Pekin Oteli, buz gibi havalandırması, büyük butikleri ve elektronik olarak açılıp kapanan perdeleriyle gösterişsiz bir Ritz'di adeta. Nasıl olduysa, daha ilk günden kendilerine sunulan gümüş çatal bıçaklar yerine Çin usulü çubuklarla yemeyi tercih etmişlerdi. Wexford bu konuda en az yüksek rütbeli diğer polisler kadar ustalaşmış, çubuklarla yağa bulanmış kaygan bir fıstığı

bile tutabilir hale gelmişti. Kız bir kâse pilavla beraber büyük yeşil şişesinde Çing-tao birası getirdi.

Yemeğe başlamasıyla içini tarifsiz bir mutluluk kapladı. Sıradan bir polis memuru olan Reg Wexford, Çin'de geçirdiği iki haftadan sonra, Katay'da Tatar kentinde olduğuna, Çin Seddi üzerinde yürüdüğüne, Yazlık Saray'daki Taş Gemi'ye ayak bastığına, Gök Tapınağı'nm kırmızı duvarlarına değdiğine

ve şimdi güneye, Lu Şing Şı'nın izniyle görebileceği pek çok yeni güzelliğe doğru gittiğine inanmakta güçlük çekiyordu.

Wexford'un ölen ablasının oğlu, Scotland Yard'ın başmüfettişi Howard Fortune, bir aile toplantısında 1980 yazında Çin'e gideceğini söylediğinde, dayısı, gıpta etmek gibi kolaylıkla esiri olmadığı bir duyguya yenik düşmüştü. Elbette ki Howard zamanının çoğunu toplantı masalarında geçirecekti. Çin hükümetinin onu davet eden şubesi suça engel olma ve suçlulan meydana çıkarma konularında kendisinden bilgi almak istemiş, bu arada da komünistlerin hiç şüphesiz en sevdikleri oyun olan, büyük olasılıkla polis merkezleri, mahkemeler ve hapishanelerden oluşan ulusal kurumlarını teşhir etmeyi de programa dahil etmişlerdi. Howard ve ekibinin yine de İmparatorluk Sarayı, Kömür Dağı ve Marco Polo Köprüsü'nü görmek için zamanları olacaktı. Wexford hayatı boyunca Yasak Kent'i görmek istemiş, ama son zamanlarda bu konudaki ümidini ve inancını yitirmişti. Yine de, bundan Ho-ward'a söz etmemiş, onu yolcu ederken, herkes gibi o da yeşim taşı ve ipek almasını, Çin Seddi'nden de bir hatıra parçası

getirmesini istemişti.

Bundan bir hafta sonra, Howard telefonda dayısına Brighton'a gitmesi gerektiğim, dönüş yolu üzerindeki Kingsmarkham'dan onu arayacağını söylemişti. Çok sağlıklı olmasına rağmen, her zaman, olduğundan yirmi yaş daha büyük göstermeyi becerebilen bu kadavravari iri adam bir cumartesi akşamı altı

sularında geldi. Karısının ailesi Çin'de yaşıyordu. Çin'deki gezisi bitince karısıyla Hongkong'da buluşacaklardı. Acaba yengesi Dora da karısı Denis'le orada iki ya da üç hafta geçirmek ister miydi ?

Dora aceleyle sordu:

-Reg de mi gelecek ?

Kocasının kendisini uzun saatler, günler boyu yalnız bırakmasına alışıktı. Oysa kendisi bunu asla yapmaz, kocası olmadan bir yere gitmezdi.

Howard başını sallayarak cevap verdi:

-O gelemez, başka bir yerde görevli olacak.

Wexford onun Kingsmarkham'dan bahsettiğini sandı. Yeğenine seçtiği merak uyandırıcı sözlerden dolayı, daha anlaşılır ifadeler kullanmasını anlatan bir bakış

attı.

Howard:

-Ona Pekin'de ihtiyacım olacak.

Bir sessizlik oldu.

Wexford:

-Ciddi misin Howard ?

-Tabiî ki ciddiyim. Kendi ekibimi kurmaya tam yetkim var ve seni istisnasız en iyi dedektif olarak ekibime katıyorum. Bunu sana çok önceden söylüyorum ki vizeni kendin alasın. Grup vizeleri senin gibi Çin'in diğer bölgelerini de gezmek isteyecekler için pek de kolaylık sağlamıyor.

Amatör antikacı Howard boş zamanlarında Pekin'in sarı damlı süslü yapılan arasında zevk içinde sinsice dolaşırken, ekibin diğer elemanları da acemi memurları eğitmek amacıyla Asya semalarında Britanya'nın endişelerinden ve Britanya'daki suçlardan bahsederken, Wexford Howard'ın öngördüğü gibi, Çin'in diğer bölgelerini gezmişti. Yıllık izninin iki haftasını kullanmaktaydı. Pekin'e üç

gün önce uçmuş, Çangşa Havaalanı'nda Mr. Sung tarafından karşılanmıştı.

Hostesin getirdiği katı yumurta, pandispanya ve kuru erik şekerlemesinden oluşan garip menüsü ve mavi pamuklular giymiş kız ve erkekler ile asker yeşili üniformalannda çakı gibi duran, altın süslemeli siyah ipekten yelpazeleriyle yellenen yüksek rütbeli Koreli subaylardan oluşan

birbirinden ilginç yolcularıyla bu uçuşu hiç unutmayacaktı. Beyaz ırkın uçaktaki tek temsilcisiydi.

Wexford'un dalgınlığını temkinli bir öksürük bozdu. Mr. Sung yanı başında onu belli ki sinemaya götürmek için beklemekteydi. Wexford oturmasını ve bir bira içmesini teklif ettiyse de, alkollü içki içmediğinden bu teklifi kabul edemedi Mr.

Sung. Yine de oturdu ve Wexford'a mezun olduğu Pekin Yabancı Diller Fakültesi'ni referans göstererek, Çin'deki yükseköğretim sisteminden bahsetmeye başladı. Wexford Üniversitesi'ni ziyaret etmiş miydi? Hayır mı? Bu çok tuhaftı, mutlaka pişman olacak, üzülecekti. Wexford iki bardak yeşil çayın yanında dört tane çörek ile bir parça karpuz yedi.

Mr. Sung kendine has espri anlayışıyla sözlerine devam etti:

-Dikkat edin de, iki bin yaşındaki kadın gibi çekirdekleri yutuvermeyin.

Sözleri Çince'ye çevrilmiş olan Büyük Diktatör adlı filme Wexford on dakika dayanabildi. Sanki Çangşa'nın bütün çocukları sinemadaydı ve adeta gülmekten annelerinin kucaklanndan düşeceklerdi. Garip de olsa mükemmel bir inandıncılıkla üşüdüğünü söyleyerek Mr. Sung'dan izin istedi. Havalandırma sol omzuna ve boynundan aşağıya şiddetle soğuk hava üflüyordu. Dışanda kendisini ılık ve tozlu, bir kürk kadar da yumuşak bir hava beklemekteydi. Karşısında gördüğü dükkândan, otelin vermiş olduğu paket bitmek üzere olduğundan, ertesi sabah çay alması gerekeceğini düşünerek yoluna devam etti.

Yürüdü. Yön bulma kabiliyeti, yol işaretlerini okuyamamanın yarattığı zorlamayla daha da gelişmişti. Egzotik, fantastik ama güzellikte iddiasiz olan bu kalabalık şehir çok az aydınlatılmıştı. Geniş bir otoyol kavşağının yam başında, sokak lambalarının aydınlattığı kaldırımlarda kâğıt oynayan insanlar gördü. Otelin isminin anlamını anımsayarak, nehre doğru yürümeye başladı. Caddelere üşüşen kalabalığın arasındaki çocuklar her ne kadar bu mavi gözlü canavara bakıp, onu parmaklarıyla işaret ederek gülüşüyorlardıysa da, sevecen görünüşlü büyükler onu dikkatle incelemeye yanaşmayacak kadar düşünceli ve naziktiler. Sabahın altısında kalkacak biri için on gece yarısıdır. Wexford kendine bir fincan çay hazırladıktan sonra

yatağına uzanmaya gitti. Kısa sürede yıllardır görmediği bir rüyanın içine dalıverdi.

Bir kâbus. Çin'deydi. Komünistlerin başa gelmelerinden ve Kültür Devrimi'nin Taocu, Budist ve Konfüçyüsçü tapınakları yok etmesinden çok önce, şehirlerin hâlâ pagodalarla çevrelenmiş olduğu dönemlerde çocukluğunun Çin'indeydi. Genç

bir adamdı, belki de bir Çinli. Milliyetçi askerlerden kaçmaktaydı, komünist ya da Japon olabilirlerdi. Sırtında bohçasıyla şehrin kuzeyine, duvarların dışına doğru çıplak ayaklarıyla yürüyordu.

Yamaçtaki taş kapı hafif aralıktı. Geceyi geçirmek için bir yer edinmişçesine içeri girdi, tepeye doğru çıkan geniş bir geçit buldu kendine. Soğuk ve nemli geçitte geçmişin kokusu vardı; belki de Han Hanedanı'nın kokuşuydu bu. Yürümeye devam etti, korkmuyordu, sadece biraz endişeliydi. Geçidin karanlığına rağmen, duvarları tahtayla desteklenmiş, yeşil bronzdan küçük bir yağ lambasının hafifçe aydınlattığı büyük dikdörtgen odayı bulmakta zorlanmadı.

Lamba, kendisine gece dinlenmesi için hazırlanmış gibi görünen tahta masa ya da bankın yanında yanmaktaydı. Ona doğru yürüdü, üstünü örten boyalı ipekli kumaşı kaldırınca Tai Markizi'ni gördü. Örtünün altındaki, defin odasma konmuş

bir lahitti. Ölü kadının yüzü acıdan buruşmuş, yanakları şişmiş, siyah gözleri pörtlemiş, dudakları büzülen dişetlerinden, sararmış seyrek dişlerden ve yutmuş

olduğu dilinden dolayı kıvrılmıştı. İğrenerek geri çekildi. Tabutun karanlık ve kasvetli derinliklerinden çürümenin tatlımsı kokusu yayılmaktaydı. İğrenç

görünen cesedi örtmek için ipekli kumaşa dokunmasıyla birlikte, çizik içindeki organlarda bir hareketlenme oldu, ardından da Markiz ayağa kalkarak buz gibi kollarını Wexford'un boynuna doladı.

Wexford kâbustan kurtulmaya çalışırken bağırarak uyandı.

Kalktı ve ışığı yaktı. Havalandırmanın gürleyen sesi ve kalbinin çarpıntısıyla kendine gelebildi ancak. Ne kadar da aptaldı! Mumyanın Mezarındaki Lanet'ten alınma bu rüyayı sinemadan mı, karanfilli kızarmış balıktan mı, yoksa sıcaklıktan dolayı mı görmüştü ? Daha önce kadın cesedi görmemiş değildi, üstelik gördüklerinin çoğu da Markiz'inki kadar iyi korunmamıştı. Biraz su içtikten sonra ışığı söndürdü.

Ertesi gün, ayakları sarılı kadını ilk defa gördü.

İkinci kısım

Bu kadın, Wexford'un Çin'e geldiğinden beri gördüğü ayakları sarılı ilk kadın değildi. İlkini Pekin'de, Tanrısal Huzur Kapısı'na giden hendeğin üzerindeki mermer köprülerin birinde görmüştü. Ufak tefek olan bu kadın, yaşlandıklarında küçülen Çinliler gibi çekmişti adeta. Üzerinde siyah bir ceket ve pantolon vardı.

Bir eliyle bastonuna dayanmış, diğeriyle de yürümekten çok topalla-yabildiğinden dolayı kızı ya da gelininin koluna asılmıştı. Ayakları gençliğinde belki de zarifti.

Oysa, pembe çoraplar ve beş yaşındaki bir çocuğa ait olabilecek kadar küçük siyah terliklerin içinde sürüyerek ilerletebildiği yumrulaşmış et parçalarına ayak demek bile mümkün değildi.

Wexford çok etkilenir gibi olduysa da, kısa sürede içini bir tiksinti kapladı.

Ayakları sarma geleneği MS 500 civarında başlamış ve Guomindang'la birlikte yok olmamış mıydı? Önceleri, bu gelenek sadece soylularca uygulanmaktaydı.

Çok geçmeden, işçi sınıfında da moda oldu. Dolayısıyla, Çin'de normal ayaklı, yani ayakları serbest bırakılmış bir kız bulamazdınız. Wexford, kızının kolunda mermer köprüyü geçen kadının kaç yaşlarında olabileceğini merak etti. Altmıştan fazla gözükmüyordu. Ayaklan bandajlarla sıkıca sarmaya ve parmakları tabanın altına doğru kıvırmaya kızlar daha bebekken, kemikleri eğilebilir durumdayken başlıyorlardı. Moda o kadar güçlüydü ki, hiçbir erkek kolaylıkla yürüyebilen normal ayaklara sahip bir

karısı olsun istemiyordu. Bu gelenek 1930'larda bir yasayla yasaklandığında normale dönme şansı olan ayaklar sargılardan çıkarıldı.

Olayın ilginçliği, Wexford'un tiksinti, acıma ve hoşnutsuzluk duygularını bastırdı.

Uzun uzun etrafına bakındı, zaten çevresindeki herkes de ona bakıyordu.

Kadın bu konuda neler hissediyordu acaba? Kendine acıyor ya da kin duyuyor olabilir miydi ? Yoksa kendinden sonraki özgür nesillere, daha da kötüsü, kendisinden daha özgür olan yaşıtlarına mı imreniyordu ? Wexford böyle olduğunu sanmıyordu. İnsan doğasına aykırıydı bu. Çektiği tüm acılardan, kısıtlanan hareketlerinden, giyinirken, temizlenirken, bandajını yenilerken çektiği günlük acılardan dolayı hiç şüphesiz ki geniş, sağlıklı ayaklar üzerinde köprüde koşuşan kızlara imrenerek bakıyor, ama aynı zamanda da hafif bir küçümsemeyle ufak ve sivri deformasyonlarını gururla sürüyordu.

Wexford'un gördüğü birkaç, toplamda belki de on kadından ilkiydi. Bu kadınlar, geleneğin moda olmasından yüzyıllar önce doğmuş olduğunu bilmesine rağmen Tai Markizi'nin esnemiş ayaklarına merakla bakmasına sebep olmuşlardı. Ertesi sabah tekrar düşündüğünde, gördüğü kâbusu çok komik buldu. Kâbus görmeye alışık değildi, hiç görmemişti, bunu başlatmak gibi bir niyeti de yoktu. Yemekten kaynaklanmış olmalıydı.

Kahvaltı, yemekler arasında en lezzetsiz olanıydı. Önündeki yağa isteksizce baktı.

Masada, kızarmış yuvarlak ekmeklerin dışında, Çinlilerin soda ekmek dedikleri dilimlenmiş karbonatlı ekmekler, ekşimiş tereyağı, erik reçeli, çikolata kremalı

kek ve hindistancevizli bisküviler vardı. Alüminyum ısıtıcıda getirilen çaydan iki bardak içti. Rehberi çoktan masadan kalkmıştı.

Wexford'un şimdiye kadar gördüğü en temiz insanlardan biri olan Mr. Sung tertemiz pembe bir gömlek giymişti, siyah saçları sabah almış olduğu duştan dolayı hâlâ nemliydi. Böyle bir düzen kurmayı, değil ailenin dört beş

üyesiyle aynı banyoyu kullanırken, banyoyu tüm kattaki komşularıyla paylaşırken nasıl başarabiliyordu acaba? Takdir edilecek bir durumdu. Wexford Batılıların, tükettikleri süt ürünlerinden dolayı Çinlilere kötü koktuklarını rahatsızlıkla anımsadı. Önündeki yeşilimsi sıvılaşmış yağı iterken, böyle bir düşünce gerçekten varsa, son zamanlarda vücut kokusu konusunda oldukça ilerleme kaydetmiş

olduğunu düşündü.

-Umarım grupla aynı otobüse binmenin sakıncası yoktur sizin için.

-Tabiî ki yok. Niye olsun ki ?

Mr. Sung, sanki Wexford bu öneriyi kabul etmemiş de, karşı çıkmışçasına ısrarla ve azarlarcasına devam etti:

-Otobüsün bir kişi için elli kilometre yol yapması ekonomik değil. Bu israftan başka bir şey değil. Grupla gelmeniz çok daha iyi. Çok tatlı Avrupalı ve Amerikalılar var grupta, ne dersiniz ?

Wexford otelden çıkarken, çok tatlı Avrupalı ve Amerikalılar sürü halinde otobüse doğru ilerliyorlardı. Bitkin ve isteksiz yüzlerinde, yapmak istedikleri son şeyin, bu kavurucu sıcakta Çin köylerinden geçerek Mao Zedong doğduğu ve çocukluğunun geçtiği yerleri görmek olduğunu söyleyen bir ifade vardı. Ama bu konuda fazla seçenekleri yoktu. Kahvaltı sonrası, mentollü sigarasını tellendirerek Mr. Sung'la Mandarin lehçesinde sohbet eden rehberleri de en az Mr. Sung kadar sert, kararlı, mutlu ve temizdi. Biraz daha ince yapılı ve uzun boylu olan Mr.

Yu'nun İngilizcesi Mr. Sung'unkinden kötüydü. El sıkıştılar. Wexford, onun Mr.

Sung'un Yabancı Diller Yüksekokulu'ndan arkadaşı olduğunu öğrendi.

Doğanın yarattığı yeşil bitkiler arasında en yeşil olanı pirinçtir. Wexford dışandaki pirinç fidelerine ve yarı olgunlaşmış ya da hasat zamanı yaklaşmış olan pirinçlere baktı. Bu görüntüler yeşilin bir özetiydi adeta, belki de, diğer bütün yeşilleri imrendiren Aristoteles'in mükemmel

yeşiliydi. Çin'in asırlık mavi pamuklularına bürünmüş ve hasırdan yapılmış konik şapkalarım takmış erkekli, kadınlı bir grup işçi ağır hareket eden gri mandalarla beraber tarlalarda çalışıyorlardı. Mr. Sung ve Mr. Yu'yu, Mao'nun kariyeri konusunda attıkları ateşli nutuktan koparabilmek için, Wexford ürünler hakkında sorular sormaya başladı.

Gördüklerinin, fıstık, patlıcan, keneotu, manyok, taro ve soya fasulyesi olduğunu öğrendi. Göl, gölet ve kanallardan oluşan su kütlelerinin yüzeyi manzarayı desenli bir ipeğin üzerindeki mücevherler gibi süslüyordu.

Mr. Yu yerinden kalkarak otobüsün ön tarafına geçtikten sonra turistler için, kötü

İngilizcesi'yle, bir gazeteyi tercüme etmeye başladı. Wexford Macaristan'daki korsan grev ve Afganistan'daki kızamıkla ne anlatmak istediğini çözmeye çalışırken, gruptan bir adam geldi ve yanına oturdu. Kırışmış kırmızı bir yüzü ve karmakarışık gür saçları olan ufak tefek bir adamdı.

-Yanınıza oturmamda bir sakınca var mı ?

Olmadığından başka ne diyebilirdi ki ?

-Ben Lewis Fanning. Ya gelip yanınıza oturacaktım ya da bu kahrolası otobüsten bağırarak atlayacaktım. Şu gruptan daha kötü olamazsınız. Daha iyi olma şansınız da cabası.

-Çok teşekkürler.

Wexford kendini tanıttıktan sonra Mr. Yu'nun haberleri sunma nedenini sordu.

-Pilotlar ve füzeler demek istiyor. Onun bu gezintiye katılacağını bilseydim, geziye katılmak yerine odamda kalır, içerdim. Kanton'a kadar dayanabileceğimi sanmıyorum.

Wexford bu kadar nefret ediyorsa neden geldiğini sordu.

-Ulu Tanrım, ben tatilde değilim ki, çalışıyorum. Tur başkanıyım. Bu grubu trenle buraya getirdim. Delirmek üzereyim.

-Buraya nereden geldiniz ?

-Calais'den.

Wexford'un şaşkınlığı Fanning'in hoşuna gitmişti.

-Otuz altı gündür trenlerde sürünüyorum, Transsibirya treni ve diğerleri. Asya boyunca güdülecek on tane deli. Berlin Duvarı'nda neredeyse kaybediyordum birini. Vagonları ayırdılar, o da arkadakinde kaldı. Bağırarak aşağı atladı ve koşarak vagonun arkasından geldi, hâlâ burada olması bir mucize. Bir başkası

alkolik, arkadaşı desen, erkekleri rahat bırakmayan cinsten. Yol boyunca dört kişiyle beraber olduğunu ben biliyorum.

Wexford gülmeden edemedi.

-Nereye gidiyorsunuz ?

-Hongkong'a. Yarın akşam Gueilin üzerinden giden trenle ayrılıyoruz buradan.

İrkutsk'tan beri birbirleriyle konuşmayan iki adamla paylaşıyorum odamı.

Bildiği kadarıyla Wexford da o trende olacak, dört kişilik kompartımanı sadece Mr. Sung'la paylaşacaktı. Ama Fanning’i odasına davet edip etmeme konusunda tereddüt etti, sonunda da vazgeçti. Alkolik turistin eğilimlerinin uzun bir hikâyesinin yanı sıra, bir şişe viskiyi devirdikten sonra Ulan-Batur'da dört erkek tarafından taşınmak zorunda kaldığını dinledi. Sohbet, Mao'nun Şaoşan'daki çiftliğine gitmelerinden önce verdikleri çay molasına kadar devam etti. Buradaki kırlar, İngiltere'de nadiren de olsa şiddetli yağmurların ardından gelen açık günlerin parlak görüntüsünü anımsatıyordu. Evin önündeki sığ göletin üzerinde lotus çiçeğinin yuvarlak yazlık şemsiyeleri andıran yaprakları ve pembe nilüferler vardı. Pirinç, imparatorluk yeşiminin yumuşak ve taze yeşilindendi. Hava dayanılmaz

derecede sıcaktı. Wexford Mr. Yu'dan duyduğu otuz dokuz dereceye, dokuzla çarpıp, beşe böldükten sonra otuz iki ekleyerek heybetli yüz iki fahrenhaytı buldu. Hava gölgede aniden, beklenmedik bir şekilde soğuyordu ama, çoğu zaman gölgede değillerdi. Kafaları Maoculukla doldurulmuş biçimde tepeden aşağıya doğru yürümekteydiler, daha sırada oteldeki öğle yemeğinden önce gezilmesi gereken Çin Devrimi Müzesi vardı.

Wexford sıcak bir içeceğin soğuğundan çok daha ferahlatıcı olduğunu savunan İngiliz erkeklerindendi. Otelin yemek salonuna geldiklerinde yaklaşık yarım litre çay içti. Mr. Sung, Mr. Yu ve diğer iki yerel rehberle aynı masaya oturdu.

Trendeki grup, yemeklerle ilgili Çin'e özgü esrarengiz bir nedenden dolayı

paravanın arkasına yerleştirilmişti, Wexford yine yalnızdı.

Kuzey ikliminin hüküm sürdüğü bir yerde dünyaya gelmiş olmasına rağmen, sıcaktan bu kadar çok rahatsız olmaması gerektiğini düşünüyordu. Bu sıcaklık karşısında neden kendisini yenilmiş ve yıkılmış hissediyordu acaba? Arkasındaki vantilatörden yoğun ve ılık bir hava yayılıyordu etrafa. İki garson kız, en az yedi tabaktan oluşan bir yemek getirdiler: sulu hamur ile kızartılmış katı haşlanmış

yumurta, lotus çiçeği tomurcuklan, domuz eti ve ananas, fasulye filizli ördek, mantar ve bambu parçalan, bezelyeli karides, dilimlenmiş domates. Biraz daha çay istedi. Oymalı çubukları eline alıp yemeğe başladığında, üzerinden gömleğini ve sandalyesini ıslatacak kadar ter boşanmaktaydı.

Salonun diğer köşesinde, rehberler kızarmış yuvarlak ekmek, asırlık yumurtalar ve yılana benzeyen bir şey yemekteydiler.

Fanning içeri girerken mmldandı:

-Hareket eden her şeyi yiyebilir bunlar.

Kıkırdayan kızlar güneş doğarken cıvıldaşan kuşlan anımsatmaktaydı. Eski Mandarin lehçesindeki tuhaf arınmışlığı yansıtan erkek sesleri oldukça iniş

çıkışlı

bir tonlamaya sahipti. Wexford, Avrupalılann nasıl olup da Çinlileri sarı ırk olarak sınıflandırdıklarını anlayamıyordu. Karşısında duran dört kişinin de tenleri saydam fildişi rengindeydi, yanakları hafifçe pembeleşmiş, elleri ince ve kahverengiydi. Kendisini bakmamaya zorlayarak döndü ve salonun garson kızlann girip çıktığı gölgede kalan kısmında yaşlı bir kadının durmakta olduğunu gördü.

Kadın dikkatle bakıyordu ona. Yüzü solgun ve sarkık, gözleri üzüm siyahıydı.

Çinlilerin orta yaşların sonuna kadar siyahlığını koruyan saçlan nadiren beyazlaşır; çok yaşlı görünmesine rağmen bu kadının saçlarında da sadece birkaç

tane gri tel vardı. Siyah pantolonu ve gri ceketinin altında kalan ufacık sarılı

ayakları gri çoraplarının ve siyah çocuk terliklerinin içinde sıkışmıştı. Dik duruyor gibi görünüyorsa da bastonundan destek alıyordu.

Kapıcının ya da aşçının annesi olabileceğini düşündü Wexford. Bakışları

şaşırtıcıydı. Konuşmak istiyor ve kendisini buna zorluyordu sanki. Çok garipti.

Sadece Çince konuşabiliyor olmalıydı. Wexford'un gözleri kadınmkilerle tekrar karşılaştı. Çubukları masaya bıraktıktan sonra ağzını silerek yerinden kalktı.

Kadının kendisine bir şeyler söylemeye çalıştığı o kadar açıktı ki, Mr. Sung'a gidip tercümanlık yapmasını isteyecekti.

Ama daha Mr. Sung'un masasına varamadan kadın gözden kaybolmuştu. Az önce durduğu yere baktığında bir boşluk gördü sadece. Kadının konuşma ihtiyacı

içinde olduğunu kendisi uydurmuştu herhalde. Artık herkesin kendisine danıştığı, şikâyet bildirdiği ve bazen de yalvardığı Kingskmarkham'da

olmadığını hatırlattı

kendisine.

Öğle yemeğinden sonra, dayanılmaz sıcağın altında, Mao'nun okuduğu okulu ve içinde yüzdüğü göleti görmeye gittiler. Wexford hem otobüse dönerken, hem de otele vardıklarında lobinin loşluğunda gözleriyle kadını aradı ama kadın yoktu.

Boyu, endamı, giysileri, kırmızı teni ve seyrek kumral saçlarıyla, bu kadın için de, diğer küçük çocuklarda olduğu gibi, caddenin ortasında yürüyen tek boynuzlu bir at kadar ilgi çekiciydi.

Mr. Sung:

-Şimdi, İlköğretmen Okulu, Başkan Mao'nun evi ve Berrak Su göletine gidiyoruz.

Neşeli bir şekilde otobüse atladı.

Wexford'un Çangşa'daki son günü Portakal Adası ve Mavang-duei'deki mezarlardan çıkarılan sanat eserlerinin sergilendiği müzede geçti. Tai Markizi'nin bu müzedeki, camekân içerisinde sergilenen mumyalanmış reprodüksyonu daha yakından incelenebiliyordu. Wexford müze dükkânında yarım litre çay içtikten sonra Dora için biraz yeşim taşı, küçük kızı için ise, Sheila'nm bir muhafazakâr olarak kesinlikle onaylamayacağı, manda kemiğinden yapılmış fildişi görünümlü

bir yelpaze ile bambu sapları ve çekirgelerden oluşan bir tablo aldı. Tablonun üzerindeki siyah boyayla atılmış imza ve kırmızı boyayla yapılmış mühür, güzel bir kaligrafi örneğiydi.

Adanın duvarlarla çevrili eski evlerinde, çiçekler, sebzeler ve nehrin yarattığı

İngilizvari bir hava vardı. Çamurla sıvanmış olan duvarlar, Sewingbury'deki evlerinki gibi sepet örgüsündendi. Havada karanfil kokusu vardı,

tespihçiçeklerinin rengi sıcaktan tuğla kırmızısına dönüşmüştü. Mao'nun yüzmüş

olduğu nehrin açıklarında kızlar ve erkekler hep birlikte yıkanıyordu. Mr. Sung fırsattan istifade ederek, Wexford'a Çin'in politik yapısı hakkında dinlemediği bir şeyler anlatmaya başlamıştı. Wexford vize alabilmek için doldurduğu başvuru formuna dinini ve politik görüşünü de yazmak zorunda kalmıştı. Dalgasına, en sıradan cevabı vererek, "muhafazakâr" ve "İngiliz Kilisesi" şıklarını işaretlemişti ama, bu tutucu bilgilerin rehberine dedikodu şeklinde ulaştırılabileceği endişesini de taşımıyor değildi. Bir gölge bulup oturarak gümüşî mavi gökyüzünde mücevher gibi duran sivri yeşil damlı arkı beğeniyle seyretti.

Şaoşan'daki otelde gördüğü, ayakları sarılı yaşlı kadının, sapı manda kemiğinden oyulmuş bastonundan destek alarak arkın bulunduğu yönden gelmekte olduğunu fark etti. Şaşırmıştı. Mr. Sung konuşmasını sertçe keserek sordu:

-Bir şey mi oldu ?

-Hayır. Sadece çok garip. Şurada duran kadını daha dün Şaoşan'da görmüştüm.

Dünya küçük.

-Küçük mü? Çin çok büyük bir ülke. Kadın Şaoşan'dan Çangşa'ya niye gelmesin ki ? İstediği gibi gelir gider, Çinliler serbestler, Çinliler özgüldür, öyle değil mi?

Kadın falan görmüyorum ben. Nereye gider?

Güneş gözlerine girdikçe, Wexford gözlerini kırpıştırmak zorunda kalıyordu.

-Kapının yanında. Siyahlar içinde, ayakları sarılı küçük bir kadın.

Mr. Sung şiddetle başını salladı.

-Çok kötü bir derebeylik geleneği. Artık çok az kimsede var, hepsi öldü.

Gerçeğe aldırış etmeyen bir merhametsizlikle ekledi:

-Yürüyemiyorlar, hepsi evlerinde oturur.

Kadın gitmişti. Arktan mı geçmişti ? Yoksa tespihçiçeği yataklarının arasındaki kaldırımları mı kullanmıştı ? Wexford harekete geçmeye karar vermişti.

-Hazırsanız gidelim mi ?

Wexford, kendisinden önceki tüm turistlerin, yumuşak yüzünde şaşkın bir ifade beliren Mr. Sung'a alçakgönüllülükle boyun eğmiş olduklarını düşündü.

-Pekâlâ. Şimdi Yunlu Sarayı'na gidiyoruz.

Adadan ayrılırken Mr. Yu liderliğindeki tren grubuyla karşılaştılar. Lewis Fanning ortalarda görünmüyordu. Transsibirya treninde tartışmış olan iki adamdan daha genç ve yakışıklı olanı Mr. Yu'yla ciddi bir sohbete dalmıştı.

Humpty-Dumpty'yi andıran uzun boylu düşmanı ise, grubun en arkasından geliyor, sinirli ve mutsuz bir şekilde etrafına bakıyordu. Kadınların giysileri otuz altı günde harap olmuş, ya çok yıkamaktan solmuş ve eskimiş ya da hiç

yıkanmamaktan dolayı kirlenmiş ve buruşmuştu.

Wexford hiç de zorlanmadan, karşısında beliren kadınlardan, oldukça koyu tenli olanının alkolik, basit görünüşlü olanının da isterik olduğunu anlamıştı. Grupta, bekâr oldukları belli olan bu dört kişi dışında, yalnız olduğunu sandığı yaşlıca bir kadın, iki yaşlı çift ve bu çiftlerden birine refakat eden, Wexford'un kızları

olduğunu düşündüğü, orta yaşlı bir bayan vardı. Genç ve güzel insanların beş

haftalık Asya turlarını karşılayabilecek maddî güce sahip olmadıklarını düşündü

Wexford.

Paravanlar, o akşam grubu çok yakından perdelemişti. Wexford, grubu, hep birlikte Şanghay-Gueilin trenine binecekleri Cucou'ya giden otobüse binene kadar görmedi.

Üçüncü kısım

Uçakla yolculuk yapmak elbette ki çok daha kolay ve hızlı olacaktı. Ama Fanning'in grubu, yolculuklarının tüm ayaklarını trenle yapmak zorundaydılar, uçakla gitme fikrine oldukça sıcak bakan Wexford'un ise, karar Lu Şing Şı ve Mr.

Sung'un isteğine bağlı olduğundan, bu konuda söz hakkı yoktu. Otobüste oturduğu koltuğun yanı boştu. Sessizce seyretmeye koyulduğu yolcuların, Çangşa'daki otelde geçen birkaç günden sonra rahatlamış oldukları yüzlerindeki bezginlik ifadesinin kaybolmasından belliydi.

İki düşman da yanlarına kimseyi oturtmamıştı, biri şoförün hemen arkasında, diğeri ise Wexford'la aynı sıradaydı. Wexford göz ucuyla yaşlıca olanının el çantasındaki etiketi okudu. A. H. Pur-bank ve Essex'te bir adres yazılıydı.

Purbank kırk beş yaşlarında, zayıf, sağlıksız görünüşlü bir adamdı. Bol bir kot pantolonun üzerine, açık yakalı soluk bir gömlek giymişti. Daha şık ve rahat görünen bir kot pantolon giymiş olan koyu saçlı düşmanının tişörtünün teması

"arkadaşlık"tı. Arkasındaki koltuğa dönmüş, yaşlı çiftin kızları olan kadınla konuşmaya başlamıştı. Wexford çok geçmeden kadının yerinden kalkıp yeni arkadaşının yanına oturduğunu fark etti. Gözlerini Purbank'a çevirdiğinde ise, Baykal Gölü'nün yakınındaki İrkutsk'tan bu yana konuşmadığı bir adamla beraber yolculuk ediyor olmasının ne kadar zor olacağını düşündü. Kendi hallerinde gibi görünen bu insanların arasında nasıl bir anlaşmazlık çıkmıştı acaba? İkisinin de refah içinde yaşayan orta sınıf İngilizlerden oldukları belliydi, maceraperestlik dışında daha pek çok ortak yönleri olduğu da kesindi, bütün bunlara rağmen, Asya'nın uçsuz bucaksız topraklan boyunca birbirlerine tek kelime etmemeyi

başarabilmişlerdi. Otel masalarında yan yana olmasa da birbirlerine yakın oturmuş, belki de bitişik odaları paylaşmışlardı. Şimdi ise, dört metrekarelik bir odayı paylaşmak ve çatırtılar arasında karanlıkta sekiz dokuz saat boyunca aynı

ılık havayı solumak zorunda kalmışlardı. Ne kadar da iğrenç bir durumdu!

Acaba Fanning'in bahsettiği şu benekli bir bluz ve beyaz pantolon giymiş, ilerlemiş yaşına rağmen hoşça görünen boyalı yaratıkla yolculuk sırasında cinsel ilişkide bulunmuş dört adamın arasında bu iki düşman da var mıydı ? Fanning'in konuyu fazlaca abarttığı kesindi. Ama kumral kadının, gözlerini örten beyaz pamuklu şapkasıyla uyuyan babasını ya da çirkin kadının kocası olan gümüşî saçlı

gösterişsiz adamı kastetmiş de olamazdı. Sadece gruptakileri kastetmiş olması da şart değildi elbette, Transsibirya treninde başka pek çok erkek vardı.

Parlak gökyüzünü kaplayan bulutlardan seyrek ve ılık yağmur damlaları düşmeye başladı. Tren istasyonundaki platforma geldiklerinde yağmur devam ediyordu. Gri üniformalı ve üzerinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin kırmızı yıldızı bulunan şapkalar takmış görevli kızlar vagon kapılarında beklemekteydi. İçlerinden biri, Wexford'a gece kalacağı vagonu gösterdi. Temiz ve rahat görünen yataklara rağmen, sıcaklık dayanılmaz bir rahatsızlık veriyordu insana, duvardaki termometrenin yüze ulaşmasına sadece iki derece kalmıştı. Wexford tren hareket eder etmez pencereyi açtı ve vantilatörü çalıştırdı. Ilık hava sineklikten içeri girdi.

İstasyondan ayrıldıkları sırada Mr. Sung kompartımana girdi. Wexford Çangşa'dan almış olduğu Silver Leaf çayını bulduğu termosa doldurmakla meşguldü. Mr. Sung çay teklifini reddetti. Bu sefer de, tıpkı daha önce pek çok kez yaptığı gibi çevresine meşgul olduğu izlenimini verme çabasındaydı. Sekizde açılacak olan yemek vagonunda, bira, kırmızı ya da beyaz şarap, Maotai ve belki de Japon viskisini de içeren zengin bir bar bulunduğunu belirtti.

Wexford çayını içerken Fodor'dan bölümler okudu. Güneş yerini yavaş yavaş

karanlığa terk ediyordu. Sinekliğin gözeneklerinden giren toz zerreciklerine rağmen sıcaklık nispeten dayanılır hale gelmişti. Tren sabit hızına eriştiği sırada, karanlıkla örtülmüş Hunan ilinden geçmekteydiler. Wexford, bir süre sonra tuvalet ve banyonun nerede olduğuna bakmak için koridora çıktı.

Banyonun hemen yanındaki kompartımanda, beyaz pantolonlarının üzerine Palm Beach yazılı tişörtler giymiş olan dört Hong-konglu kâğıt oynamaktaydı. Wexford yandaki, kapısı açık olan kompartımanın önünden geçerken içerden bir ses geldi:

-Affedersiniz, bir dakika rahatsız edebilir miyim sizi acaba?

Wexford içeri girerken fazla istekli değildi ama, daha yakından tanımak isteyecek kadar da çok şey işitmişti bu kadınlar hakkında. Alkolik görüntüsü vereni, ayakkabılarını yere fırlatmış, şiş ayaklarım üst üste duran iki yastığm üzerine uzatmış, ranzanın altındaki yatakta yatıyordu. Wexford'a donuk bir şekilde gülümsedi. Diğeri söze başladı:

-Şu Çinlilere laf anlatmaya çalışmaktan bıktım artık. Yu denen adam da ortadan kayboldu. Ne zaman ihtiyacın olsa yok olur zaten. Sanırım ulaşılması zoru oynamanın kendisim daha çekici kılacağını sanıyor, siz ne dersiniz? Bu arada, ben Lois Knox, bu da Hilda Avory. Sizin adınızı biliyorum, gizlice çantanıza bakmıştım da! Sizden rica etsem, şu vantilatörü çalıştırabilir misiniz lütfen ?

Görevli kız, kompartımanını gösterdikten sonra, vantilatörü de çalıştırmış

olduğundan, sinsice masanın altına saklanmış olan düğmeyi bulmakta zorlanmadı

Wexford.

Lois Knox küçük bir kız gibi ellerini kavuşturarak devam etti:

-Bu kadar zeki olduğunuza göre, şu kahrolası radyonun nasıl kapandığını da biliyorsunuzdur herhalde.

Wexford, kompartımanına girerken kendisini karşılayan, şu anda da sıkıcı bir politik söylev için kesilen savaş müziğinin kompartımandakilerin isteğiyle çalmıyor olduğunu düşünmüştü. Lois Knox:

-Hayır. Biz nefret ediyoruz bu müzikten, değil mi Hilda? Orada bir düğme olmalı, ama sanırım kırılmış ve hareket ettiremedim. Bu şekilde nasıl uyuyacağız acaba?

Yoğun bir şekilde Wexford'un yüzünde odaklanmış olan deniz mavisi parlak gözleri iri ve güzeldi. Vantilatörün her hareketinde dalgalanan siyah saçları, yüzündeki çökmüş kaslara ve gevşek gıdısına rağmen ona genç bir görüntü

veriyordu. Boyalı saçlarının kökleri, beş haftadır kuaförden uzak kalmış olmaktan ötürü, ister istemez grimsi-kahverengi gerçeği su yüzüne çıkarmıştı. Alacağı

cevap umurunda olmadan sordu:

-Yalnızsınız, değil mi ? Biz şu berbat tren turundayız, Tanrı yardımcımız olsun.

Bir uçakta ya da sade bir otobüste olmak için neler vermezdik, öyle değil mi Hilda?

Hilda Avory cevap vermedi. Elini uzatıp bardağını aldı ve içindeki çayı ürpertiyle içine çekti. Nemden parıldayan teni, yer yer, alnına yapışmış perçemlerin altına saklanmıştı. Elbisesinin bazı bölümleri, yağmurda kalmış ya da çok terlemişçesine etine yapışmıştı.

Wexford radyoyu tamir etmenin bir yolunu düşünüyordu:

-Bir kerpetenle halledebilirdik belki de.

-Şu zavallı Yu'ya nasıl anlatırız kerpeteni ? Bir bardak çay ya da biraz laoşan içmez miydiniz ?

Hilda Avory ilk defa ağzını açarak, kulak tırmalayan, umulmadık derecede gür sesiyle araya girdi:

-Bu Çince'de madensuyu anlamına geliyor.

-Korkarım ki size sunacak daha ilginç bir içeceğimiz yok, Hilda'nın bu sıcakta ağzı kuruyor ve alkollü sert içkiler içmenin iyi olacağını düşünmüyor, değil mi şekerim ?

Wexford'un söyleyebileceği bir şey yoktu. Bir bardak çayı kabul etti.

"Washington Post'un Çin uyarlamasını andıran müzik tekrar başladı. Lois Knox ellerini kavuşturarak haykırdı:

-Bir şeyler yapmalıyız!

Kırmızı tırnakları bir Mançuryalı'nınkiler kadar uzundu.

-Bizi sabaha büsbütün çıldırmış bir halde bulacaklar sanırım.

-Kabloyu kesmeye ne dersiniz ?

Diğer yataktan gür bir ses geldi:

-Bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum. Çin'de daha önce böyle yapan birini duymuştum. Tüm trenin kablo donanımı için gereken parayı ödemek zorunda bırakmışlar adamcağızı. Binlerce yuan tutmuş.

-Ne yapabileceğimize bir bakayım.

Wexford çayını bitirdikten sonra bir görevli bulmak üzere kompartımandan çıktı.

Bulabildiği tek görevli banyonun yanındaki odacıkta başım duvara yaslamış, uyuyan genç bir çocuktu. Wexford vagonların birbirine bağlandığı bölümden geçerek diğer vagona girdi, sırılsıklam olmuştu, alnından ve dudaklarından ter akıyordu. Vantilatörlerden uzaklaştıkça sıcaklık dayanılmaz bir hal alıyordu.

Dışarıdaki yoğun karanlık, pencerenin üst kısmından görülen birkaç solgun yıldızdan başka hiçbir şeyi görmelerine izin vermiyordu. Mr. Sung kompartımanlardan birinde Mr. Yu ve başka bir Çinli'yle oturmuş, dikkatini

masaya yaymış oldukları Li Nehri haritası üzerinde yoğunlaştırmıştı. Wexford'u görür görmez aceleyle konuşmaya başladı:

-Restoran sekizde açılıyor.

Rehberlerin hepsi de Batılı turistlerin vücut dengelerini koruyabilmek için gün boyu bir şeyler yiyip içmek zorunda olduklarını düşünüyor gibiydiler. Onlara göre turistlerin ihtiyaçları, yemek, çay ve biradan ibaretti.

-Ben restoran açılınca gelip sizi alırım.

-Ben bir kerpeten isteyecektim.

Mr. Sung, Mr. Yu ve diğer adam ona boş gözlerle baktılar. Bu bakışlar Wexford'a, Pekin'de bir tercümana aspirin alabileceği bir yer sorduğunda dondurma dükkânına yollanmış olduğunu anımsattı. Mr. Sung heyecanla atıldı:

-Oyuncular!

Mr. Yu devam etti:

-Sigara mı istiyorsunuz ? Restoran açılınca istediğiniz kadar sigara bulursunuz.

-Sigara değil, kerpeten istiyorum.

Wexford parmaklarını duvardan çivi söküyormuş gibi kıvırdı. Mr. Sung saf bir ifadeyle baktı. Mr. Yu da önce Wexford'a baktı, ardından gülmeye başladı. Diğer adam Wexford'a İngilizce-Çince bir sözlük olan eski bir kitap uzattı. Wexford kerpetenin Çincesi'ni bularak diğerlerine gösterdi. Üçü de gülümseyerek başlarını

salladılar. Mr. Sung koridora çıktı ve yanında Wexford'a elindeki cımbızı uzatan görevli kızla geri geldi.

Wexford pes etmişti. Saat 7.45'ti ve canı yemekten önce bira içmek istiyordu.

Vagonların birleştiği yerde, aslında hiç de düşündüğü tarzda bir grup olmayan üçlünün ufak tefek ve yaşlıca olan üyesini gördü. Kadının elinde bir paket poşet çay vardı.

-İyi akşamlar. Bayağı esaslı bir macera şu yaşadığımız, öyle değil mi ?

Wexford ilk önce kadının ciddi olup olmadığından emin ola-madıysa da, başım hafifçe yana eğerek konuşmasına devam edince ciddi olduğu kanısına vardı:

-Hep derim ki, biz İngilizler her yerde birbirimizi tutmalıyız!

O anda, nasıl algıladığını kendisi de anlayamadıysa da kadının kendisine sulandığını hissetti. Kadın, nüktedan ve zeki olmaya çalışan bir edayla Lois Knox'la aralarında geçen kısa karşılaşmaya tanık olduğunu ima ediyordu herhalde, ama Wexford'a ne zeki, ne de esprili gelmişti. Sıkıcı ve kaçamak kelimelerle konuşuyordu. Bir Çinli kadar ufak tefekti, üzerindeki koyu mavi pantolona bakarak cinsiyetim tahmin etmek zordu. Fanning'in emekli bir avukat olduğunu söylediği adamın nesi oluyordu acaba? Kardeşi mi? Baldızı mı? Karısının en yakın arkadaşı ya da adamın en yakın arkadaşının dul karısı mı ? Yandaki kompartımana doğru ilerlerken Wexford kadının sol elinde yüzük olmadığını fark etti.

Çocuk hâlâ banyonun yanındaki odacıkta başını duvara yaslamış uyuyordu.

Wexford ikinci kez baktığında, yerde, çocuğun bacaklarının yanında daha önce fark etmediği kumaş tamir çantasını gördü. İçeri girdi, çantayı açarak içinden bir kerpeten çıkardı.

Dışarıdaki zayıf ışık demetine bakılırsa, küçük bir köy ya da kasabadan geçmekteydiler. Dağlarm ara sıra behren silueti, tren hız kazandıkça karanlığa gömülüyordu. Wexford, Lois Knox'un kompartımanının önünde durdu. Radyoda Kuğu Gölü'nden bir bölüm çalıyordu. Hilda Avory bıraktığı şekilde alttaki yatakta yatıyor, ayaklarının ucunda oturan Purbank ise, kadınlara Wexford'u Çin'e getiren asıl nedenin, "suç oranını azaltma" konusu olduğunu anlatıyordu. Lois'in yüzünde, kafalarına çocukluklarından itibaren erkeklere yalakalık yapılması gerektiği işlenen kadınların ifadesi vardı. Hilda'nın kapanmakta olan gözleri hafifçe kaymıştı.

-Bu komünistler de suç oranındaki azalmalar hakkında havadan atıp tutuyorlar.

Her şey çok mükemmel gözükse de, bunun aslında böyle olmadığını biliyoruz.

Demek istediğim, ben saatimi, Diners Club kartımı ve tüm paramı Avrupa'da çaldırmadım herhalde ! Bu olay Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde, bir trende meydana geldi. Buranın ne farkı olabilir ki ? Sahip oldukları mallar biraz azalsın, bakın nasıl da o ufacık ateşli ellerini zengin kapitalistlerin ceplerine sokmaya çalışıyorlar, bizim ceplerimize yani. Değerli eşyanızı kompartımanda bırakmayın, yanınızdan sakın ayırmayın ve ne zaman...

Wexford öksürdü. Lois onu görünce heyecanla ellerini kavuşturdu. Yokluğunda ruj ve farını tazelemiş, üzerine düşük yakalı, ince bir kumaştan san üstüne siyah desenli bir elbise giymişti.

-Nasıl da korkuttunuz beni! Tony hırsızlık ve cinayet masallarıyla ödümüzü

patlattı.

Purbank küçük kadını kahkahalarla güldürecek maço bir bakış fırlattı.

-Cinayetten ne zaman söz ettim? Cinayetle ilgili tek kelime çıkmadı ağzımdan.

Ben sadece değerli eşyanızı etrafta bırakmamanız konusundaki fikrimi belirttim sizlere.

Wexford atıldı:

-Çok da haklısınız bu konuda.

Masanın altını eliyle yokladıktan sonra kerpeteniyle kırık parçayı sıkıştırarak saat yönünün tersine çevirdi. Müzik duruverdi. Lois Knox haykırdı:

-Harikasınız! Şu kutsal sessizliği dinleyin. Sonunda huzura kavuştuk. Bay Wexford'un odaya girerkenki kendinden emin havasına hayran kalmadınız mı

sizler de ? Sen asla böyle olamazsın, Tony. Tek dediğin bu müziğe bütün gece katlanmak zorunda olduğumuz ve soyulacağımız.

Hilda yastığına doğru mırıldandı:

-Adama bir bardak çay versene!

-Ona istediği her şeyi veririm!

Lois Knox imparator metresi edasıyla eğilerek içine çay doldurduğu bardağı iki eliyle Wexford'a uzattı.

-Scotch'un hepsini bitirmeseydin keşke, Hilda!

Tam o sırada kapıda beliren Mr. Yu restoranın açıldığını, kendisini takip etmelerini söyledi. Purbank'ın uyarısını göz ardı etmeyen Lois, cüzdanım, el ve makyaj çantaları ile mücevher kutusunu andıran ufak çantayı yanma aldı.

Wexford sıcak çayı, bu iki kadın ve Purbank'la oluşturdukları dörtlüye kıstırılmak üzere olduğunu düşünerek bir dikişte içti. Ama Çin'de olduklarına ve şimdiye kadar hep gece hayatı dediklerinin saat on civarında sona ermiş olduğuna göre, restoran çok da uzun süre açık kalmayacaktı. Peki ya, bu kalabalık trende uyuma şansı var mıydı acaba? Kafasında yeterli miktarda uyuyamamış olmanın verdiği yorgunluk denemeyecek bir hafiflik ve gerçekdışılık duygusu vardı.

Wexford en arkada, Lois onun önünde hep birlikte koridorda ilerlediler. Hâlâ

uyumakta olan görevli çocuğun başı, yasladığı duvardan kayarak masanın üzerine düşmüştü. Wexford kerpeteni yerine koymak için içeriye süzüldü. Yokluğunu fark etmeyen Lois diğerlerini izlemeye devam etti. Wexford trenin karanlıkta hızla geçtiği yerler hakkında bilgi edinebilmek için

pencerenin yanında durduğu sırada, arkasında pek de uzaktan gelmeyen ayak sesleri işitti. Dönüp baktığında, ayakları

sarılı yaşlı kadının birkaç metre öteden kendisine doğru yaklaştığını gördü.

Bu defa bastonu yanında değildi. Trende onu takip mi etmişti acaba? Gözlerini kapayıp açmasıyla kadın kayboluverdi. Kompartımanlardan birine girmiş olabilir miydi ? Tam bu sırada, kırmızı pençeli bir el kolunu kavradı. Kokusunu duyduğu, Lois Knox'un parfümüydü.

-Reg, hadi gel canım. Seni kaybettiğimizi sandık.

Wexford restoranın bulunduğu vagona kadar Lois'in arkasından gitti.

Pencereleri mavi kadife perdeler ve dantel tüller, koltuklan ise Çin'deki bütün bekleme odaları, trenler, havaalanları ve hatta uçaklan kaplayan boz renkli pileli pamuklular örtmüştü. Lois eliyle yanındaki sandalyeye hafifçe dokununca, Wexford'un onun yanına oturmaktan başka çaresi kalmamıştı. Masada kâğıtla kaplı şekerlemeler, bir tabak kek ve Purbank'a göre içinde ağır bir alkol olan bir şarap şişesi ile şarapla dolu başka bir alkollü içecek şişesi duruyordu. İçkilerin her ikisi de bir çeşit beyaz şarap olan Riesling rengindeydi. Wexford garsondan bir şişe bira istedi. Purbank sigarasını yakarak, Essex'te sıkça meydana gelen hırsızlık olaylarından bahsetmeye başladı.

Restoranın bulunduğu vagon doluydu. Çinli yolcular toprak kaplarda makarna ve sebze yiyorlar, Putonghua dilinde fısıldaşan rehberler ise çay içiyorlardı. Arkadaki masada oturan evli iki çiftin erkeklerinden yaşlı olam, cerrahlara özgü kuvvetli, keyifli, gür ama duygusuz bir sesle arkadaşlarına eski ayak sarma geleneği hakkında bilgi veriyordu. Avukatın karısı, bu geleneğin kadınların ayak parmaklarım dumura uğrattığını duyunca çok şaşırdı.

Bira ılık ve tatlımsıydı. Wexford yüzünü buruşturarak, elinde bir su ıstıcısıyla etrafta dolaşan garsona işaret etti. Masa örtüsünün altında, Lois'in dizinin dizine değdiğini hissetti:

-Affedersiniz!

Kalktı ve Mr. Sung'un masasına doğru yürüdü.

-Yatmak istediğiniz zaman lütfen söyleyin bana. Benim yüzümden uykusuz kalmanızı istemem.

Oldukça karmaşık bir anlaşmazlık baş göstermişti. Wexford neden Mr. Sung'un yatmaya gitmesini istemişti ki ? Hasta falan değildi. Mr. Sung'un deyişiyle saat iki bin yüzdü. Kendi sözlüğüne göre konuşmaya başlamıştı yine. Sigarasını içen Mr.

Yu'nun yüzünde tatlı bir gülümseme belirmişti. Sonunda Mr. Sung'un Wexford'la aynı kompartımanda kalmayacağı ortaya çıktı. Mr. Sung Wexford'la aynı odayı

paylaşmayı aslında baştan beri düşünmemişti. Mr. Yu ve Mr. Vong olarak tanıştırdığı diğer adamla kalacaktı. Tren kalabalık olmadığından Wexford'un kompartımanında yalnız kalma olanağı vardı. Bunu duyan Wexford, doğruca Lewis Fanning'in yanına giderek kompartımanındaki boş yataklardan birinde yatabileceğini söyledi.

Fanning karakter tahlilleri yapmaktan hoşlananlar için oldukça ilginç olabilecek bir tonda sertçe cevap verdi:

-İkisini nasıl olur da yalnız bırakırım. Bir kaşık suda boğar ya da yerler birbirlerini. Teklifiniz için teşekkür ederim ama onların yanında olmak benim için daha hayırlı olacak.

Wexford'un bu konuşmadan çıkardığı sonuç Fanning'in geceyi bitirmeye hiç de niyetli olmadığı, onu dinlemekten hoşlananlardan bu keyfi esirgemeyeceğiydi.

Mr. Sung, Mr. Yu ve Mr. Vong kâğıt oynamaya başladılar. Cerrah, ayak kemiklerinin sarılmadan önceki ve sonraki hallerini peçeteye çizmekle uğraşıyordu. Wexford tekrar yerine oturdu. Yokluğunda çay bardağı yeniden doldurulmuştu. Purbank duyduğu hırsızlık ve çalma olaylarından bahsederken, az önceki fikrinden cayan Hilda Avory de, Purbank'ın içinde Çin'e özgü bir içki olan Maotai olduğunu iddia ettiği şişeden ağzını kurutması pahasına şarap içiyordu.

Lois Knox'un dizi Wexford'unkine tekrar değdi. Ardından da, masanın altına fırlattığı sandaletinden kurtulan çıplak ayak parmakları Wexford'un bileğini okşamaya başladı. Tren, yerle gök arasında her tür sınırı belirsiz kılan ve en ufak bir ışığın bile delemediği karanlıkta ilerliyordu.

Restorana giren mavi pantolonlu minyon kadın, yanlarında oturacağı iki evli çiftin masasını bulana kadar etrafına bakındı. Avukat onu görür görmez ayağa fırlayarak bir sandalye çekti. Wexford bu kadının az önce koridorda rastlamış olduğu kadın olduğunu anladı. Pencereden dışarıyı seyrederken dönüp de göz göze geldiği kadın buydu elbette, gözlerini kapatıp açtığı sırada kompartımanına girivermişti.

Koyu renk takımının içinde kaybolan bu kadın da ufacıktı, hiç sarılmamış

olmasına rağmen bir çocuğunkilerden pek de büyük olmayan ayaklan, Çin'de her yerde insanın karşısına çıkan siyah terliklerin içine sokulmuştu. Kendi kendine güldü. Önce Şaoşan, ardından da Portakal Adası'nda görmüş olduğu kadının kendisini Gueilin treninde de takip ettiğini düşünebildiğine göre, oldukça bitkin ve aklı bir kanş havada olmalıydı. Çaydan sonra bir bardak Maotai içmeye başladı. Kim bilir? Belki de uyumak en iyi çözümdü.

Dengesini kaybetmemeye çalışarak ayağa kalkan Hilda Avory'nin titreyen sesi duyuldu:

-Sanırım şimdi denersem biraz uyuyabilirim. Fazla geç kalma Lois. Gecenin bir yarısı kahkahalarınla odaya dalıp beni uyandırmanı istemiyorum.

-Tatlım, ben hiç kahkaha atmam ki!

Wexford'a yanaştı.

-Tony, şu kıza yardım et de, bir iyiliğin dokunsun bizlere. Tren çok sallanıyor.

Purbank bir centilmen gibi davranmak ve bar kapanmadan bir şişe defne şarabı

daha almak arasında kararsız kaldı. Fanning uyanmış, koltuğunda hafifçe doğrulmuştu. Bu fırsatı kaçırmayı düşünmeyen Wexford araya girdi:

-İzninizle.

Wexford huysuzca homurdanan Lois'e, karşısındaki bir daha belki de hiç

görmeyeceği problemli bir çocukmuş gibi gülümseyerek Hilda'nın koluna girdi ve masaların arasından geçerek onu koridora çıkardı.

Hilda terden sırılsıklamdı. Deodoran ve Fransız parfümü kokan teri kolundan aşağıya süzülerek Wexford'un gömleğini de ıslatmıştı. Bir anda pencerenin dışında beliren, ışıklarla donatılmış kutu gibi bina tekrar karanlığa gömüldü.

Wexford kendisininkinin yanında bulunan kompartımanın kapısını açarak Hilda'ya girmesi için yardım etti. İçerisi sessizdi. Vantilatör kapalı olduğundan hava ağır ve yoğundu, sıcaklığın içinden hafif bir is kokusu gelmekteydi.

Termometre doksan beş Fahrenheit yani yaklaşık otuz iki Celsius dereceyi gösteriyordu. Wexford vantilatörü çalıştırdı. Hilda kendini soldaki yatağın üzerine atarak yüzükoyun yatmaya başladı. Wexford, yapabileceği başka bir şey olup olmadığını düşünürken kuruyan dudaklarını ve damağını diliyle nemlendirdi, kalmasına gerek olmadığına karar verinceye kadar bir süre daha kaldı orada.

Maotai onu susatmıştı. Kapıyı kapatarak kendi kompartımanına girdi.

Kendi vantilatörünü de çalıştırdıktan sonra, soldaki yatağın örtüsünü kaldırdı.

Termosu doldurulmuş, masanın üzerine de iki adet poşet çay bırakılmıştı. Poşet çaydan fazla hoşlanmazdı. Bardağa bolca doldurduğu Silver Leaf'in üzerine kaynamak üzere olan sudan ekledi. Ülkesindeki marketlerde satılan poşet çaylardan oldukça farklı olan sıvının aromalı keskin kokusu etrafa yayıldı. Çayını

içerken, birkaç dakika pencereden hızla akan parlak ve yıldızsız karanlığa daldı, ardından perdelerini kapadı.

Lois Knox ile Purbank'ın koridordan gelen seslerini duyuyor ama ne konuştuklarım anlayamıyordu. Çok geçmeden Purbank'ın sesi yükseldi:

-İyi geceler, hanımlar!

Ayak sesleri uzaklaştı.

Wexford banyoya gitmek için koridorun boşalmasını bekledi. Tuvalet boştu.

Banyoyu birkaç adımla avukata kaptırmıştı. Mide bulandırıcı bir amonyak kokusunun hâkim olduğu tuvalet sıcaktı. Tren çıkardığı gıcırtılarla adeta kendi şarkısını söylüyordu. Wexford, koridorda avukatın banyoyu boşaltmasını

beklerken boş gözlerle pencereden dışarıya bakıyordu. Yanından geçen doktor ile karışma iyi geceler diledi. Purbank'ın düşmanıyla, doktorun kızının yemek vagonunda diğerlerine katılmamış oldukları geldi aklına. Bir tatil aşkı mı

başlamıştı yoksa? Banyonun kapısı açıldı, dışarı çıkan avukat Wexford'a aceleyle iyi geceler dileyerek elindeki koyu kahverengi havlu ve yünlü çantasıyla uzaklaştı.

Wexford ellerini ve yüzünü yıkadı, su yutmamaya çalışarak dişlerini temizledi.

Termostaki sudan getirmeyi nasıl da akıl edememişti !

Kompartımanların kapılan kapalıydı. Koridorda kuvvetsizce yanan ışığa bakınca Çin'de yüz vatlık bir ampul olup olmadığını düşünmeye başladı. Kompartımanının kapısini açtı.

Sağdaki yatakta, beyaz iç gömleğinin altından görünen çizik içindeki pembe beyaz bacakları, beyaz ve şişkin yüzündeki kemerli burnu ve ağzından dışarı

fırlayan diliyle Tai Markizi yatmaktaydı.

Dördüncü kısım

Fazla tepki göstermedi. Sadece gözlerini kapattı ve yumruklarını sıktı. O

mumyalanmış, iki bin yıllık ölü yaratığa bir daha bakmadan yavaşça arkasını

dönerek koridora doğru yürüdü. Arkasından kapıyı kapatıp kapatmadığının farkında değildi.

Koridor boyunca yürüdü. Tuvaletin penceresinden giren ılık havayı teneffüs etmek için içeri girdi. Başını hızla yaklaşan karanlığa doğru pencereden uzattı.

Bunun pek de akıllıca bir hareket olmadığını herkesten iyi biliyordu. Yıllar önce, gençliğinde, trenin tünele girmesiyle pencereden dışarı uzattığı başı kopan bir adamın adlî soruşturmasında bulunmuştu. Derin bir nefes alarak gözlerini kapadı.

Hiçbir şey düşünemiyordu. Geri dönüp bir şeyler yapmalıydı.

Tuvaletin kapısı açıldı.

-Affedersiniz!

Gelen, yaşlı doktordu.

Wexford:

-Çıkmak üzereydim ben de.

Yüzünün sandığı kadar beyaz olup olmadığını merak etti. Doktor bir şey fark etmişe benzemiyordu, kendi kendine mırıldanarak ellerini yıkamaya başlamıştı

bile. Wexford geldiği yoldan hızla geri döndü. Etrafına bakmadığından, kompartımanının kapısını açmakta olan Lois Knox'la çarpışacaktı

neredeyse.

Lois'in üzerinde İngiliz dantelinden kısa, buruşuk ve beyaz bir ev elbisesi vardı.

Yoğun makyajdan yüzünde çizgiler oluşmuştu.

Wexford'un özür dilemesine rağmen, Lois kapıyı bir şey söylemeden hızla kapattı.

Nefesini tutan Wexford, gergin bir halde kompartımanının kapısını açarak yatağa baktı. Boştu.

Oturdu. Gözlerini kapatıp tekrar açtı, yatak hâlâ boştu. Sert bir viski ya da bir bardak Maotai iyi giderdi şimdi, ama oda görevlisini çağırmak için on bir epeyce geç bir saatti. Temiz bir bardağa koyduğu Silver Leaf'in üzerine sıcak ama kaynamayan sudan ilave etti.

Gördüğünün gerçek olduğundan emindi. Kısa bir süre önce yatağında bir ceset yatıyordu. Gördüğü ceset, kısalmış kolu ve bükülmüş ayaklarından, dilini dolduran ağzına kadar müzedeki boşluktan aşağı baktığında lahtin içerisinde gördüğü yaratığın tıpatıp aynısıydı. Onu görmüş olduğunu biliyordu. Yatağa önce ihtiyatlı bir şekilde, ardından da sertçe dokununca üzerinde bir şeyin yatmış

olduğu daha da belirginleşti. Yastıkta belirgin bir girinti vardı ve üstteki örtü

buruşmuştu. Bir şey orada yatmış ya da oraya konmuş, odadan çıktığı bir anda da dışarı çıkarılmıştı.

Kapısını kilitmesi olanaksızdı, ama sürme kapının kenarına Pekin Blue News gazetesini sıkıştırarak dışarıdan birinin girmesini engelleyebilirdi. Çayını içti.

Havalandırma kapalı olduğu için pencerenin açık olması sıcaklığı azaltmıyordu.

Soyunurken aklına kötü bir düşünce yerleşti. Duvardan sarkan metal merdivenle yukarı tırmanarak üstteki yataklarda bir şey olup olmadığına

baktı. F. Marion Crawford'un, kamarasındaki ranzanın üstünde boğulmuş bir ceset ya da bir hayalet bulan yolcuyu anlattığı korkunç hikâyesini hatırladı.

İkinci bardak çaydan sonra ışıkları söndürdü. Yatakta saatlerce dönüp durduktan sonra bir saat kadar uyudu. Uyandığında saat daha üçtü, o gece daha fazla uyuyamayacağını hissetti.

Oturdu, ışığı açtı ve yatakta gördüğünün Lois Knox olup olamayacağını düşündü.

Wexford, alçakgönüllü bir adamdı. Otuz senelik evlilikleri boyunca karısını daima çekici bulmuş, kendisine ilgi gösteren diğer kadınları, hiçbir zaman ciddiye almamıştı. Lois Knox'u da ciddiye almıyordu zaten. Fanning'in söylediğine bakılırsa, Lois bir seks tatiline çıkmıştı. Wexford bu tip kadınların partner seçiminde cazibeye önem vermediklerini, yıpranan benliklerini onaracak ya da kısa bir süre için yaşlanma ve ölüm endişelerini birkaç santim de olsa uzaklaştırabilecek herhangi bir erkeğe tav olacaklarını çok iyi biliyordu.

Restoranın bulunduğu vagondan çıkarken aptal gibi gülümsemişti Lois'e. Kadın bu gülümsemeyi bir davet olarak mı algılamıştı acaba? Tuvaletten dönerken karşılaştıklarında, kısa, beyaz gecelik ya da ev elbisesiyle karşısına çıktığında oldukça alınmış ve dargın görünmüştü. Yatakta uzanmış kendisim bekleyen oysa korkuyla geri çekilip gözlerini kapadığı ve kendini bir şey söylemeden tökezleyerek dışarı attığı an neler hissetmişti acaba?

Wexford pek çok kişinin bunu komik bulacağını biliyordu. Aslına bakılırsa, artık genç ve çekici olmamasına rağmen güzel ve genç kadınların haddini bilmez ve şımarık hallerine bürünmekle hak ettiğini bulmuştu. Buna rağmen, onu kann delik deşik olmuş, iki bin yıllık hastalıklı bir cesetten ayıramadığını bilmemesi daha iyiydi.

Sarsılan kompartımanda gözlerini tekrar kapadığında, Tai Markizi'nin az önce görmüş olduğu görüntüsü bir kez daha belirdi karşısında. Yalnızca kendisine bakan yüz değil, diğerinden kısa olan sağ kol ve çizik içindeki kalçalar da Lois'e ait olamazdı.

Belki de artık okuma gözlüğü yeterli olmuyordu, deliriyor da olabilirdi. Yoksa, genelde orta yaşlarda ortaya çıkan, görülen ha-lüsinasyonlarm hasta tarafından gerçek olarak algılandığı şizofreniye mi yakalanmıştı ? Aptallık etmemesi gerektiğini düşündü. Biraz uyuması şarttı. Hiç uyumayan biri için böyle hayaller görmek çok da anormal değildi. Güneş doğana kadar az da olsa kestirdi, havalandırma tekrar çalışmaya başlamıştı.

Sabahları her şey farklı görünür. Belki de son derece dikkate değer bir doğru olduğundan, bu kesin gerçeği defalarca belirtmekten yılmayız. Bu hep böyle olmuştur. Bizleri ürküten, telaşlandıran ya da ürperten, etrafa kötülük saçan her şey sabahın rahatlatıcı ışığıyla temizlenir. Wexford'un odasındaki ışık da yeterince parlak olmamasına rağmen, aynı temizlik görevini yerine getirmişti.

Delirmediğinin farkındaydı, önceki akşam bir büyük bardak Maotai içmekle hata etmişti.

Olaylar kısa sürede yatakta görmüş olduğu bedenin Lois Knox'a ait olduğunu gösterdi. Restoranın bulunduğu vagonda, Hilda Avory, avukat, avukatın karısı ve karısının arkadaşıyla aynı masayı paylaşan Lois, aralarında yanlarından geçen Wexford'a günaydın demeyen tek kişiydi. Gueilin'i anlatan bir kitaptan yüksek sesle bir şeyler okumaktaydı. Wexford gelince sustu ve pencereden dışarı bakmaya başladı, yanlarından uzaklaştığında ise, okumaya kaldığı yerden yüksek sesle devam etti.

Wexford Fanning'in karşısında duran sandalyeye oturdu.

-Geceniz nasıldı ? Bakıyorum birbirlerini öldürememişler henüz.

-Mr. Purbank ve ben deliksiz uyuduk. Mr. Vinald varlığıyla bizi onurlandırmadı, Tanrı'ya şükür. Sanırım Dr. Baumann'ın kompartımanındaki boş yatağı tercih etti.

Bu konunun bana çok cazip geldiğini söyleyemeyeceğim.

-Uygunsuz bir davranış.

-Temel değerlerimizi unutturmakta Transsibirya treninde geçen birkaç gün gibisi yok anlaşılan. Baumann'lar ve Mr. Vinald arasında böyle bir şey olmuş olduğunu ima etmiyorum. Baba ve Gordon üstte, annesi ile Margery altta yatmış olmalı.

Wexford, Gordon Vinald'ın karşısında, babasının yanında oturan, istisnasız her kahvaltıda verilen, yumurta olarak adlandırılan Çin tarzı İspanyol omleti yiyen hafif tombul olan kumral kıza baktı. Durgun ve hoş bir güzelliği vardı. Ayrıca, tişört ve pantolonunun içinde kum saatini andırmıyordu Lois gibi. Bakışları Lois'e kaydı. Saçları güzelce taranmış, yüzü de yaptığı makyajla az da olsa genç bir ifadeye bürünmüştü. Onu Tai Markizi'ne benzetmek büyük bir haksızlıktı.

Wexford'unkileri yakalayan gözlerinde anlamlı bir küçümseme ifadesi vardı.

Fanning safça sordu:

-Bayan Knox size henüz sulanmadı mı ?

-Aman Tanrım, tabiî ki hayır.

-Sadece merak etmiştim.

Mr. Sung, Mr. Yu ve Mr. Vong çubuklarının yardımıyla önlerindeki küçük kâselerden makarna, pilav ve sebze yemekteydiler. Purbank'ın geldiğini gören Vong, onunla konuşmak için hemen ayağa kalktı. Her ne dediyse, Purbank'ın yüzünde sinirli bir ifade belirdi ve bir an için telaşlanmış gibi gözüktü. Çinli'den uzaklaşarak tek başına masalardan birine oturdu.

Wexford rahatlamıştı. Kendine geldiğini, insan davranışlarını inceleyebilir durumda olduğunu fark ettiği anda, zihnini yatakta gördüğünün bir ceset olduğu düşüncesinden arındırdı. Bardağını kaldırarak, su ısıtıcısıyla dolaşan garsona işaret etti.

Önünden hızla geçtikleri, gri bir barakayı andıran otel öylesine zevksizce inşa edilmişti ki, gerçek bir mimarm elinin değmemiş olduğu her halinden belliydi.

Ama odasına girip, pencereden dışarıya baktığı anda karşısına çıkan manzara tüm insan yapısı şeyler hakkındaki düşüncelerini dağıttı. Servi ağaçları ve zehirli mantarlar gibi konik olan dağların gökyüzüyle oluşturdukları sınır öylesine güzel bir görüntü yaratmıştı ki, üzerlerinde sayısız ağaç bulunan bu dağlar rehber kitapta açıklanan karst oluşumlarından başka her şeye benzetilebilirdi. Dik kenarları ve yuvarlak, kavisli tepecikleriyle bir ovanın üzerinde göğe doğru yükselmişlerdi.

Wexford doğada gerçeklerini görene kadar, insanı bu kadar etkileyebilen ağaçların sadece Çinli ressamların tablolarını süslediklerini sanmıştı. İnsan, böylesine güzel bir manzara karşısında, şehrin her yanından fışkıran, kaldıkları

otel benzeri gri blokları unutabilir, ruhunu yan yana dizilmiş konik dağların, kırmızı-kahverengi küçük damların, göl ve göletlerdeki suların, üzerinde gümüş

kıvrımlar oluşan Li Nehri'nin güzelliğiyle doldurabilirdi.

Çin'de rehberlerin müşterilerine tren yolculuklarında eşlik etmeleri âdetlere aykırıydı. Normal şartlarda, Mr. Sung'un Wexford'dan Çangşa'da ayrılması ve onu Gueilin'de yeni bir rehberin karşılaması gerekiyordu. Ama Mr. Sung Gueilin'in yerlisi olduğu için buraya kadar kendi isteğiyle gelmişti. Mr. Yu, Gueilin istasyonunda Mr. Vong'la ile birlikte ortadan kaybolduğu sırada, Fan-ning'in grubuyla ilgilenecek olan yeni rehber Çung geldi. Bir Çinli için uzun boylu olan bu adamın kadavravari bir görünüşü vardı. Hiç zaman geçirmeden, grup için bir mağara gezisi düzenlemişti.

Burada yalnızca iki günleri vardı. Bu iki günü, hiç şüphesiz M, en iyi şekilde değerlendirmeleri gerekiyordu. Wexford Mr. Sung'u ustalıkla başmdan savarak, şehre yayılmış Çin tarçını ağaçlarının altında sessiz bir yürüyüşe çıktı. Caddelere üşüşen bisikletliler tarafından ezilmek, burada da Pekin'de olduğu kadar kolaydı.

Erkekler bükülmüş omuzları ve gerilmiş kaslarıyla çektikleri iki tekerlekli arabalarda beton bloklar taşırken, kadınlar da iki tarafından ağır sepetler sarkan omuz sırıklarının altında sarsılarak yüklerini taşımaya çalışıyorlardı. Çin tarçını

yapraklarının arasında yeşil ve siyah kelebekler uçuşuyordu. Wexford bir resim sergisini gezmek, güzel yazı sanatının örneklerini görebilmek ve bir bonsai bahçesinde yürüyebilmek için birkaç fen ödedi. Şeker kavanozlarıyla dolu baharat kokulu bir bakkal dükkânına girerek, biraz daha yeşil çay aldı. Pirinç, demetler halinde kurutulmuş yosun, salamura balık, kök karanfil, soya sosu ve su içinde saklanan tofu'lardan oluşan ürünleri incelemek için içeride oldukça uzun bir süre kaldı. Camekânda sergilenen tatlı ve şekerlemelere bakmak üzere dönünce, dükkânın diğer tarafında, tıpkı kendisinin pirinç fıçısına yaslanmış olduğu gibi bastonuna yaslanmış olarak duran ayakları sarılı yaşlı kadını gördü.

Bunun aynı kadın olmadığını anlaması birkaç saniyesini aldı. Doğrularak başını

çevirdiğinde, küçük ve kalkık bir burnu olan gözlüklü kadının kahverengi bir fmdığı andıran kırışık yüzünü gördü. Kayıtsızca bakan gözlerinde kısa süreli doğal bir meraktan başka bir ifade yoktu, çağırmış olduğu satıcıyla monoton bir ses tonuyla konuşmaya başladı. Wexford buradaki dükkânların İngiltere'dekilerin kırk yıl önceki hallerini anımsattıklarını düşündü. Gençliğinde yardımcılar nazikti, sabırla servis yaparlar, hataları üstlenip, "müşteri her zaman haklıdır"

düşüncesiyle hareket ederlerdi. Zaman nasıl da değiştirmişti her şeyi! Yaşlı kadın iki adet şekerleme, biraz pirinç ve bir paket kavrulmuş soya fasulyesi aldıktan sonra, sanki ayak parmakları yokmuş ve ayaklarının üst kısımları da U şeklinde kıvrılmışçasına, tırıs giden küçük bir at gibi yaylanarak dışarı çıktı.

Wexford, yemeğini sadece kendisine ayrılmış bir masada, vantilatör eşliğinde yemekten memnundu. Paravanın arkasından, Purbank ve Lois Knox'un tren yolculuğunun ardından mağaraya ulaşmak için kilometrelerce yol yürümek zorunda kaldıklarından yakman seslerini duyuyordu. Garson kız ona kızarmış

sazan, karanfil soslu domuz eti ve patlıcan, mantarlı makarna, ördek dilimleri ve haşlandıktan sonra sulu hamura banılarak kızartılmış yumurta getirdi. Çay oldukça koyu ve aromalıydı. Yemeğini bitirdikten sonra, otelin gurur kaynağı

haline gelen, yeni yapılan rufbara çıktı.

Bu barı yapanlar belli ki, Batı'daki barları hiç görmemişler, olsa olsa, bu konuda bir şeyler okumuş ya da birkaç eski film seyretmişlerdi. Çünkü ortaya çıkardıkları

bar, otuzların Western filmlerindekiler ile İngiliz kasabalarındaki bolca sarhoş

kavgasına sahne olan barların anlamsız bir karışımından ibaretti. Damın etrafındaki korkuluklar gibi beton olan zeminine oldukça sade ve taşınabilir masalar ile portatif tahta sandalyeler konmuştu. Aydınlatma için lambasız ampuller ile ay ışığı kullanılmaktaydı. Barda havaî fişek satışı vardı, damın aydınlatılmamış uzak bir bölümünde bir grup Çinli fişek ateşlemekteydi.

Manzaradaki güzellikleri bu barda bulmak imkânsızdı. Gökyüzü, ay ışığıyla aydınlanmış, dağlar nehrin ağzına doğru, adeta fırtına bulutlarım andıran bir görünüme bürünmüştü. Wexford elinde tuttuğu Çin tarçını şarabıyla dolu olan bardakla şehre ve dağlara bakmak için korkuluktan aşağıya eğildiği sırada, mukavvadan yapılmış bir masanm üzerinde duran pikaptan birdenbire müzik fışkırdı. Noel şarkılarından oluşan bir plak çalmaya başlamışlardı. Bir kilise korosunu oluşturan baygm sesler önce "Silent Night", ardından da "Santa Claus is Corning" adlı sarkılan söyledi. Koronun ardından, etrafa Bing Crosby'nin "White Christmas" adlı parçayı yorumlayan aşırı duygulu sesi yayıldı. Yapışkan nemi ve yaprak dolu ağaçlan aydınlatan parlak haziran güneşiyle burası Çangşa'dan daha sıcaktı. Wexford'un yanındaki masada, aralıksız çalan plağın tekrar edip durduğu parçalarla dalga geçen Amerikalıları gören ince yapılı Çinli çocuğun gözleri neşeyle parlıyordu. Mademki seçimi turistleri memnun etmişti, o halde plağı bir defa daha çalmasında hiçbir sakınca olamazdı.

"Silent Night" ikinci defa soğuk kış aylarını, kilise çanlarım ve tükürükotunu anımsatarak durgun ve sıcak havada ağır ağır ilerlerken, merdivenlerde Lois Knox belirdi. Wexford'un yemeğe inerken asansörde rastladığı iri yapılı ve göbekli Avustralyalı adamla barı gölgeleyen saçağın altından çıkıvermişti. Makyajını yeni yapmış, iki arada bir derede, otelin kuaföründe saçlarını yaptırmayı da becermişti.

Yeni ütülenmiş mavi keten bir elbisenin altına yüksek topuklu mavi ayakkabılar giymişti. Önceki hallerine göre daha iyi görünüyordu, Avustralyalı ona vurulmuştu adeta. Wexford Lois'in kendisini artık affedebileceğini anlamıştı.

Lois el sallayarak seslendi:

- Huzurunuzu bozmayacağız.

Avustralyalı koluna girerek onu damın ay ışığı ya da bir ampulün aydınlatmadığı

bir bölümüne götürdü.

Wexford yalnız başına bir masaya oturdu. Önceki akşamdan sonra içki içmemek akıllıca olacaktı. Ayrıca Çin tarçını şarabının iç bayıltıcı bir tadı vardı. Wexford bir süre bara beraber gelen Margery Baumann ve Gordon Vinald'la konuştuktan sonra, yeşil çay içmek, ardından da uyumak için odasına gitti.

Ertesi sabah otelden çıkınca adeta bir buhar bulutunun içinde buldu kendini. Saat daha sekiz bile olmamasına rağmen sıcaklık yirmi beş derece civarındaydı.

Wexford üç yüz-üç yüz elli metrelik bir mesafe için otobüse binmeyi gereksiz buldu. Kafasını hâlâ meşgul eden gerçekdışı saçmalıklardan kurtulabilmek için biraz yürümeye karar verdi. Havalandırmanın gürültüsüyle gecenin ikisinde uyanmış, kapattıktan sonra da adeta bir fırını andıran ağır ve sıcak hava üzerini bir yorgan gibi örtmüştü. Dahası, yatağı şimdiye kadar denedikleri arasında en sert olanıydı, pamukla kaplanmış sert bir somyadan ibaretti. Yatağına yattıktan sonra eline kitabını alarak ağrı içindeki bedenini rahatlatmaya çalıştı. Beraberinde getirdiği kitaplardan Vanity Fair'i üç defa okuduğu, Çin'e geldiği için seçtiği Lu Yu'nun şiirlerini ve geçen yılm Booker ödüllü romanını bitirdiği için, geriye kalan tek kitap olan Masterpieces of the Supernatural adlı kalın bir antolojiyi okumaya başlamıştı.

Kitaptaki ilk öykü "Yukarıdaki Yatak" adını taşıyordu, Wexford bu öyküyü trende okumadığına memnun olmuştu.

Gecenin esrarından yavaşça sıyrılarak Çin tarçını ağaçlarıyla kaplı cadde boyunca yürüdü. Amerikalı grup ile Avustralyalı işadamları iskelede duran gemiye binmeye başlamışlardı bile. Arkalarından gitmeyi düşündüğü sırada, minibüsü ve içinden aksi ve kendini beğenmiş bir ifadeyle atlayan Mr. Sung'u gördü.

-Bu çok kötü. Yalnız gitmek kötü. Ben söylüyorum hep, neden otobüsü

beklemiyorsunuz ? Biletsiz binemezsiniz gemiye.

Wexford'a renkli bir kâğıt uzattı. Mr. Çung tren grubunu bir araya toplayabilmek için salladığı elleriyle bir semaforu andırıyordu. Wexford biletin kendisine iade edilen kısmım aldı. Bilette, Li Nehri'nin üzerinde Yangşao'ya kadar izleyecekleri yolun işaretlenmiş olduğu bir haritası ile pembe mürekkeple yazılmış birkaç

ideogramın simgelediği iddialı kelimeler vardı: gemiye ait belgeler. Gemi oldukça güzeldi, salonu ve üst kattaki, sandalyelerle dolu büyük güvertesiyle tipik bir nehir gemisiydi.

Mr. Sung:

-Güzel manzara saat 10.30'da başlıyor.

Merdiven kapanıp kıyıdan uzaklaşmaya başladıklarında Wexford sordu:

-Bu manzara güzel değil mi ?

Oldukça geniş olan tunç renkli Li Nehri şehrin etrafındaki yeşil konik dağların arasından yalpalayarak akmaktaydı. Mr. Sung:

-10.30, sonra fotoğraf çekersiniz.

Wexford ona fotoğraf makinesi olmadığını söylemekten bıkmıştı. Bir fotoğraf makinesine sahip olmamanın özgürlük demek olduğunu Mr. Sung'a anlatmak imkânsızdı. Gordon Vinald, avukatın karısı ve karısının arkadaşı

güverteye çıkmış, film değiştirmek ve makinelerinin objektif ayarlarını yapmak gibi işler edinmişlerdi kendilerine. Wexford, Margery Baumann'la beraber salonda bir masaya oturmuş, yeni servis yapılan çayı içmekteydi. Orta yaşh kadınların da körpe genç kızlar gibi gözüktüğü zamanlar olur bazen, Margery Baumann da sabahın sekiz buçuğunda, Li Nehri'nde, mavi beyaz kareli pamuklular içinde, yeni yıkanmış kumral saçlarıyla oldukça genç görünüyordu.

Margery:

-Bu geziyi heyacanla bekliyordum. Çok güzel olacak.

-Dönüşünüzü de trenle yapmayı düşünmüyorsunuzdur sanırım.

-Tanrı'ya şükür ki hayır.

Hoş bir gülüşü vardı, oldukça uzun bir süre güldü. Wexford bunun herhangi bir sinir bozukluğundan kaynaklanmadığını düşündü.

-Önce Kanton'a kadar, ardından da Çin'den Hongkong'a kadar da trenle, oradan da Swissair'in yılların eskitemediği rahat koltuklarında eve dönüş.

-Tatilinizden memnun kalmadınız mı ?

-Bazı yönlerden çok memnunum.

Yaşadıklarını anımsadığı birkaç saniye içinde gözlerinde hoş ve romantik bir bakış belirdi. Kısa sürede gerçeğe döndü.

-Ama altı hafta yetti bana. Ayrıca orada bana ihtiyaçları var.

Vicdan azabı çekmeye başlıyorum.

-Ne iş yapıyorsunuz, Mrs. Baumann?

-Pratisyen hekimim.

Wexford bu cevabın kendisini neden bu kadar şaşırttığını anlayamamıştı. Doktor çocukları genelde doktor olurlardı. Belki de Margery Baumann'ın

Wexford'un gözünde hayatını yaşlı ebeveynlerine adamış bir kadın imajı yaratmış olmasından kaynaklanıyordu bu şaşkınlık.

-Son üç yıldır uzun hafta sonlarını saymazsak, hiç tatil yapmamıştım. Birikmiş

tatilllerimi toptan kullanmaya karar verdim. İyi oldu.

Güldü.

-Londra'da mı çalışıyorsunuz ?

Soruşturma yapan bir polis gibi, bu kadar fazla soru sormamalıydı. Ama kadın rahatsız olmamıştı.

-Hayır, Guildford'da.

-Gerçekten mi? Ben de oralardanım, Kingsmarkham'hyım.

-O halde Knighton'lar size daha da yakınlar. Sewingbury diye bir yerde oturuyorlar.

-Knighton'lar mı?

Margery, pencerenin yanından geçmekte olan avukat ve karısını işaret etti:

-Şuradakiler.

Lois Knox salona beraber girdiği Avustralyalı arkadaşını çevresindekilere Bruce olarak tamştırdı. Wexford yüz ifadesini bozmadan el sıkıştı. Bruce yüksek sesle ve aşağılarcasına, Çinlilerin nasıl olup da birey olarak hiçbir şeyleri yokken, her şeyi halkm diye adlandırabildiklerinden yakınıyordu, halkın parası, halkın oteli, halkın okulu. Mr. Sung'la beraber huzur içinde çay içmekte olan Mr. Çung'u kendisini dinlemesi için zorluyordu adeta.

-Söylediğinize göre Ming mezarlarını köle işçiler yapmış, öyle değil mi ?

İnsanları sefil bir imparator için muazzam bir mezar yapmaya zorlamak çok yanlış.

Mr. Çung onayladı:

-Tabiî ki.

-Peki ya, Tian An Men meydanında Mao Zedong için kahrolası büyük bir mezar yapmaya zorlamakta bir yanlışlık yok mu? Ne fark var ki ikisinin arasında?

Mr. Çung sakinliğini koruyarak, kısık bir sesle cevap verdi:

-Bu, kimsenin cevaplandıramadığı bir soru.

Bruce ellerini kaldırarak gülmeye başladı.

Wexford güverteye çıktı. Knighton'ların arkadaşı ve Hilda Avory sandalyelere oturmuş, sırasıyla çay ve Maotai içmekteydiler. Hilda, ritmi gittikçe düşen bıkkın sesiyle konuşmaya başladı:

-Bu geziye dün çıkan bir gruptan duyduğuma göre, gemi bozulmuş ve üç saat tamir etmekle uğraşmışlar.

-Olasılık hesabı yaparsak, geminin bugün bozulmayacağını söyleyebiliriz o halde.

-Bu olasılığa değil, yeterliliğe bakar. Beni tek rahatlatan, burasının Rusya kadar kötü bir yer olmaması.

Nehrin bir bölümünde erkek çocuklar, onlardan fazla uzak olmayan bir yerde de mandalar yüzmekteydi. Gökleri ise, tepedeki kayalıkların etrafında, kireçtaşlarmın karşısında uçuşan bir kuş sürüsü doldurmuştu. Bir kartal sürüsü olabilirdi.

Wexford oturdu ve nehirdeki, Kültür Devrimi'nden paçayı kurtarabilmiş mavi damlı bir tapınak, yaklaştıkları koyun üzerindeki köprünün içinde bulunduğu köy ve karabataklarla balık avlayan bir grup insanın oluşturduğu hayatı sessizce seyretti.

Sıcaklığa dayanabildiği sürece dışarıda kaldı. Mrs. Knighton güverteye gelerek hiç yorulmadan gördüğü her şeyin fotoğrafını çekti; mandalar,

karabataklar, tarlalarda çalışan çiftçiler, turuncu kare yelkenli tekneler ve hatta Wexford'un kanalizasyon işleriyle ilgili olduğunu düşündüğü bir hizmet binasının bile. Saat 10.30'a geldiğinde, Wexford aşağıya inmişti. Mr. Sung'un tahmini doğruydu.

Manzara aniden güzelleşmiş, dağlar bulutları andıran yuvarlaklar oluşturmuş, su ise sert akıntıya rağmen cam kadar berraklaşmıştı.

Öğle yemeği her zamanki gibi 11.30'da sunuldu, Batı'da yenmeyen birtakım iç

organlar ve sakatattan oluşan ana menu, Wexford'un şimdiye kadar yedikleri arasında en kötü olanıydı. Çin mutfağının Rupert Sokağı ya da Poon'un Yeri'nde tattığı lezzetli ve gevrek yiyeceklerden farklı yanlarının da olduğunu görmek Wexford'u şaşırtmıştı.

Yemek sırasında etrafına bakınırken, trende kendisine Mr. Vong olarak tanıtılan adamın da aralarında olduğunu görünce çok şaşırdı. Benzetmiş miydi acaba ? Pek sanmıyordu. Avrupalıların Çinlilerin birbirlerine benzedikleri düşüncesi, bütün Çinlilerin sarı tenli oldukları kanısı kadar yanlıştı. Bu adamın orada olmasını

gerektiren, Lu Şing Şı'nın bildiği bir neden olmalıydı.

Geminin gölgede kalan yan tarafında bir sandalyelik boşluk vardı. Gemi, Kao Ping'den Hua Şan'a doğru, içlerinde kalabalık ailelerin yaşadığı sandalların ve karabataklarla avlanan balıkçıların yanlarından geçerek, üzerlerinde kayalarda oluşan yosunlan anımsatan ağaçlar bulunan kubbeli dağların arasındaki derin sularda gürültüyle ilerlerken, uykulu bir halde oraya oturdu. Uyumak istememesine rağmen, gözlerini açık tutamadı...

Bir karmaşayı fark ederek uyandığında, geminin durmuş olduğunu anladı.

Genelde uykusundan çok çabuk uyanabildiği halde, uzun beyaz geceler ve buharlı

sıcaktan dolayı yavaş yavaş kendine gelebildi ancak. İlk aklına gelen, geminin, Hilda Avory'nin de söylediği gibi, bozulmuş olduğuydu. Ama

dönüp bakınca, oturduğu yerin tam arkasında bulunan makine dairesinin tamamıyla boş olduğunu gördü.

Daha sonra suyun üzerinde hareket eden başlara takıldı gözü. Ayağa kalkarak ilerlemeye çalıştıysa da, yığın halindeki kalabalık yüzünden başaramadı. Salon boştu, pruvada ise otuz kırk kişi kadar vardı. Döndü ve güverteye çıktı. Orada da yoğun bir kalabalık vardı ama nehir görülebiliyordu. Teknenin tüm mürettebatı

gibi Mr. Sung'un da kıyafetleriyle yüzdüğünü gördü. Yalnızca mürettebat değil, Margery Baumann, Gordon Vinald, Tony Purbank ve daha pek çok kişi suda yüzüyor, sanki birini ya da bir şeyi arıyorlardı.

Mrs. Knighton kırmızı ve dolgun ellerinde tuttuğu fotoğraf makinesiyle Wexford'a döndü:

-Biri suya düştü, yüzme bilmiyordu herhalde, onu bulamıyorlar.

-Kim?

Fotoğraf çekmeye başladı ve kayıtsız bir edayla devam etti:

-Bizden biri değil. Bir Çinli.

Beşinci kısım

Pes etmeden önce bir saat daha uğraştılar. Daha önce mürettebattan birini, telefon bulacağı ümidiyle yedi sekiz kilometre uzaklıktaki en yakın yerleşim birimine gitmesi için kıyıya götürüp bırakmışlardı. Wexford bu mavi gömlekli ufak tefek adamı, nehrin ve pirinç tarlalarının giderek daha da zenginleşen mavi ile yeşilinin içinde kaybolana dek izledi.

Margery Baumann yardıma koşanlar arasında gemiye ilk geri dönen kişiydi.

Siyah, tek parça bir mayo giymişti. Wexford, onun bu tip gezilere içine mayo giymeden asla çıkmayan, her şeyi önceden planlayan kadınlardan olduğunu düşündü. Kadın hiçbir şey söylemeden alt kattaki tuvalete girerek kurulandı ve giyindi. Ardından, bunaltıcı sıcağa rağmen titreyen Purbank'ı gemiye çektiler.

Yaşça daha büyük olmasına rağmen, Wexford'un gözünde diğerleri gibi on sekizinde olan görevli gemide kaldığına göre kaptan olmalıydı. Purbank'ın yukarı

çekilmesine o da yardım etmiş, ona bozuk bir İngilizce'yle bir şeyler söylemeye çalışmış, başaramayınca da ellerini kaldırarak pes edercesine omuz silkmişti.

Gordon Vinald yer yer su yüzeyine çıkan mercan kayalıkları arasında yüzmekteydi. Çinliler de aramaktan teker teker vazgeçince, yavaşça geminin yanma geldi ve yukarı çekilmeyi bekledi. Arama sona ermiş, hemen herkes ya salona girmiş ya da güverteye çıkmıştı. Açık mavi gökyüzünün altında turkuvaz bir çarşaf görünümünde akan nehir bomboştu. Arka planda, dağlar sisli mavi halkalar halinde ufku oluşturmuşlardı. Ne kadar da güzel ve insanı ferahlatan bir görüntüsü vardı bu nehrin! Ressamların iki bin yıldır resmettikleri ve hiç şüphesiz ki, bin yıl daha resmedecekleri bir nehir. Dalgalanan ipeksi yüzeyinin hemen altında,

mercan kayalıklarının sivri dişlerine takılmış bir şekilde sallanan bembeyaz bir ceset görülmekteydi. Wexford Purbank'a sordu:

-Ne oldu ? Uyuyordum da.

Purbank üzerindeki mavi iç çamaşırını güneşte kurutmaya çalışırken, ellerini ıslak saçlarının arasında gezdirerek yanıtladı:

-Kimse bilmiyor doğrusu. Biri suya düştüğü zaman hep böyle olmaz mı zaten?

Düşen çocuk tam burada duruyordu işte. Yalnız başına otururken düşüvermiş

olmalı. Yüzme bilmiyordu herhalde. Kaptan Ma yüzme bilen herkesi suya indirdi, ben daha suya giremeden adam gözden kaybolmuştu.

-Neydi?

-Ne neydi ?

-Boğulan adamdan bahsediyorum, yani kimdi?

-Tanrı bilir. Doğruyu söylemek gerekirse, sormadım bile. Sorsam da bir faydası

dokunmazdı, Çinli'ymiş zaten.

-Mürettebattan biri değil mi ?

-Bilmem ki. Sorduğun soruları duyan da polis olduğunu falan sanır. Yangşao'ya vardığımızda Çin polisi istemediğimiz kadar soru soracak zaten.

Ama Kaptan Ma'nın, yolculuğu Yangşao'ya kadar devam ettirmeye pek niyeti yoktu. Nehrin bir köye doğru kavislenen bölümünde durmuşlardı. Mr. Sung Wexford'a bu köyde ineceklerini söyledi. Kısa bir süre sonra makineler çalışmaya başladı ve gemi hareket etti. Onları almak için bir otobüs gelecekti. En iyisi bunun talihsiz bir kaza olduğunu düşünüp, fazla endişelenmemekti.

Wexford hâlâ sorusuna cevap arıyordu:

-Boğulan adam kimdi? Mürettebattan biri miydi?

Mr. Sung duraksadı. Düşünüyordu, hiç mutlu bir hali yoktu. Wexford'un insan tepkileri konusunda edindiği deneyimler, Mr. Sung'un yüzündeki ifadenin zavallı

bir insanın ölümüne üzülmekten çok, kendi başını beladan kurtarma çabasından kaynaklandığını açıklıyordu. Sonunda isteksizce konuştu:

-İsmi, Vong Tien Şuei.

-Mr. Vong mu ?

Mr. Sung başıyla onayladı. Geminin altının hafifçe zedelediği mercan kayalıklarının olduğu tarafa doğru bakarak durdu. Uyanık bir tavırla:

-Ocak ve şubat aylarında buralarda gemiyle gezmek imkânsız.

Wexford omuz silkti. Salona giderek iki bardak çay içti. Çayın etkisiyle adeta alkol çarpmışa döndü, birden canlandı. Yolcular inmek için çanta, torba, yağmurluk, şemsiye ve haritalardan oluşan eşyalarını toparlıyorlardı. Fanning Wexford'a fısıldadı:

-Bu yolculukta ne işi vardı ki zaten şu Vong'un? Onun Çangşa'daki üniversitede öğrenci olduğunu sanıyordum. Çinliler öyle her istedikleri yere gidebilecek kadar özgür değiller ki. 50 yuan'ına bahse girerim birilerinin bu işten başı yanacak.

Tanrı'ya şükür ki ben yarın Kanton'a dönüyorum.

Karaya çıktılar. Küçük bir plajda oturan seyrek sakallı, birkaç tel de bıyığı olan yaşlı adamı çevreleyen kumların üzerinde üç küçük çocuk oynamaktaydı. Plajda yüz kadar tavuk ve ördek, iki tane de beyaz keçi vardı. Yaşlı adam, Batı'dan gelen bu insanları kayıtsız ama kibar bir merakla incelemeye başladı. Kaptan Ma'ya bir şeyler sorduktan sonra merak ettiği bir şeyi öğrenmiş olmanın verdiği rahatlamayla başını salladı.

Köy virajlı bir yolun tepesindeydi. Günün en sıcak saatleriydi. Wexford daha önce güneşi bir düşman ya da kaçılacak, korkulacak bir şey olarak algılamamıştı hiç.

Gruptakiler, ışık vurdukça dans eden serapları önlerine katmış, yol boyunca ilerliyorlardı. Yuvarlaklar halinde uçuşan kırmızı-kahverengi toz bulutlan zemini kalınlaştırmıştı. Yalnız duvarları, yol boyunca sıralanmış olan kulübeleri ve otları

değil, ağızlarında yapışkan pirinç çiğneyerek ziyaretçileri incelemek için evlerinden çıkan çocukların el ve ayakları da dahil olmak üzere her yeri toz kaplamıştı.

Tepenin üzerinde kadınlı erkekli bir düzine insan bir bina yapımında çalışıyordu.

Nehrin kokusu tozla birleşince ortalığı hoş bir sandal ağacı kokusu bürümüştü.

Hemen yanlarında, Wexford ve Fanning hariç herkesin hızla içine daldığı bir dükkân, köyün bitiminde ise, bir zamanların derebeyinin yaşamış olabileceği, bahçesi duvarla çevrili bir ev vardı. Fanning dükkânın verandasında, Doğu'ya has bir pozisyonda çömelerek bir sigara yaktı.

Mr. Sung:

-Ben Yangşao'yu arıyor. Otobüs hemen gelmek.

Mr. Çung uyancı bir tonda düzeltti arkadaşını:

-Ben arıyor.

Bilmiş bir edayla, diğer rehbere parmağını sallayarak bir şeyler anlatmaya başladı.

Dünyanm bu bölgesinde yeni bir başkana ihtiyaç duyulması durumunda, Çung Bei Lingln Sung Lao Cong'dan daha fazla şansı olacağı kesindi.

Wexford, birkaç dar patikayı aşmış olmasına rağmen, köyü gezmek için çok sıcak olduğunu düşündü. Çocuklar kıkırdayarak takip ediyorlardı onu. Dükkânın bulunduğu merkez ya da köy meydanına döndüğünde, yaşlı bir kadının geniş bir damın gölgesinde durduğunu gördü. Durdu ve beyaz dantellerle süslenmiş siyah saçlarından, Tai Markizi'ni andıran şişik yüzüne ve çocuk terliklerine sıkıştırılmış

ayaklarına kadar kadını bütünüyle inceledi. Aralarında birkaç metre kalana kadar yaklaştı. Son derece açık ve net bir şekilde sordu:

-Benimle konuşmak mı istiyorsunuz ?

Kadın cevap vermedi. Wexford sorusunu tekrarladı. Kadın utancından ya da korkudan küçüldü adeta. Bay Çung'un meydanın diğer ucundan gelen sesi duyuldu:

-Otobüs geldi. Lütfen aşağıya inin hemen ve otobüse binin.

Otobüs geldi.

Wexford gözlerini sesin geldiği yönden ayırıp kadının durduğu yere baktığında, kimseyi göremedi. Evlerden birine mi girmişti acaba? Ama yabancı bir eve girmiş

olamazdı. Karanlık girişe doğru giderek içeriye baktığında, kulübenin uzak bir köşesinde oturan domuzun, kirli zemine oturmuş pirinç yiyen bir çocuğu seyrettiğini gördü. Görünürde ne yaşlı bir kadın, ne de kaçabileceği bir çıkış

kapısı vardı. Bir an için olağanüstü olaylar düşüncesi geliverdi aklına...

Vong'un boğulduğunu çoktan unutmuş gibi görünen tren grubu, Avustralyalılarla beraber, yaptıkları alışverişlerden heyecanla bahsederek otobüse doğru yaklaşıyordu. Plajda park ettikleri otobüsün arkasında polise ait olduğu belli olan bir araba vardı. Polisler gemide kaptanla konuşuyorlardı. Bir memur Mr. Çung'un yanına gelerek ona bir dizi soru sordu.

Mr. Çung:

-Halk polisi bu akşam otele gelecek.

Tüm bu olanların normalde Wexford'u yakından ilgilendirmesi gerekirdi. Aklını

başka yere çelen ise, tepeden indiği süre boyunca yaşlı kadının onu takip ettiğinden emin olmasıydı. "Shelley'nin yolcusu gibi" diye düşünerek birkaç defa daha baktı arkasına, gördüğü, pek çok kişiye göre korkunç bir şeytan değil, bastonuyla yürüyen yaşlı bir kadındı yalnızca, ama Wexford için şeytandan da korkutucuydu. Wexford, göz kamaştırıcı bir şekilde mavi suların üzerinde ışıyan yoğun sıcaklık altında otobüse binmek üzereyken, cesaretini toplayarak arkasına döndü ve son bir defa bakmaya zorladı kendisini. Kadın gitmişti. Saklanabileceği hiçbir yer olmamasına rağmen yoktu işte.

Diğer yolcular için, etraftaki manzarayı görmek açısından dönüş yolculuğu da en az gemi yolculuğu kadar hoştu. Olgunlaşmakta olan pirinçlerin yeşerttiği verimli vadilerden geçtikleri sırada, Wexford üç ya da dört defa görmüş olduğu yaşlı

kadını düşünüyordu. Gerçek miydi ? Kendisini Çin yolculuğu boyunca esrarengiz bir nedenden ötürü izleyecek olan gerçek bir kadın mıydı? Yoksa şizofrenlerin gördüğü halüsinasyonlardan mı görmeye başlamıştı?

Kendisi kadar sessiz olan Purbank'ın yanına oturdu. Purbank da güneşten çok etkilenen hassas beyaz ciltlilerdendi, yüzü Wexford'unkine göre daha az korunabilmişti güneşten. Dahası, başının tepesinde kel bir bölge vardı. Otobüsün havalandırmalı korunağına girdiği anda, alın ve kafası ateş kırmızısına dönüşmüş, parlamaya başlamıştı. Tek kelime etmeden, sıcaktan çarpılmış bir halde oturdu.

Mr. Sung da dönüş yolculuğu boyunca sessiz kalanlardandı. Lois Knox'un Bruce ve Knighton'larla paylaştığı arka sıralarda, Mr. Vong'un suya nasıl düşmüş

olabileceği konusunda bitmek bilmeyen tahminler yapılıyordu.

Wexford yaşlı kadının da kendisiyle birlikte otobüsten ineceğini sandıysa da, yanılmıştı. Garip bir rahatlama duygusu sardı içini. Hemen yukarı çıkarak kendisine bir bardak Silver Leaf hazırladı. Yatağına yattıktan sonra, kadın odasına gelir de yarandaki yatağa yatarsa ne yapabileceğini kestirmeye çalışırken, şizofreni üzerinde düşünmeye koyuldu. Kadın belki de hiç var olmamıştı. Olanları

düşünmeye başladı. Çangşa'da, yere vurduğu bastonunun tıkırtısını ve arkadaşıyla konuşan sesini duymuştu. Ayrıca beyni ona bir oyun oynamak niyetindeyse, neden bu kadını seçmişti ? Bir travma mıydı bu ? Yoksa bilinçaltına itmiş olduğu bazı düşüncelerin su yüzüne çıkmasından mı kaynaklanıyordu ?

Çay her zaman kendisini iyi hissetmesini sağlardı. Nehir kıyısındaki köyde gördüklerinin kendisine sıcak ve ışığın oynadığı bir oyun olduğuna inanabilir miydi acaba?

Mr. Sung yemek servisi sırasında masasına gelerek açıklamada bulundu:

-Halk polisi sizlerle konuşmasına gerek olmadığını söylüyor.

Turistlere soru sormalarına gerek yokmuş, sadece gemi çalışanlarına.

Kısa bir duraksamanın ardından kelimelerini dikkatlice seçerek devam etti:

-Vong Tien Şuei'nin ceset buldular.

Wexford:

-Zavallı adam, yirmiden fazla yoktu yaşı.

-Yaşını bilmiyorum, evet, çok genç. Vücut kesilmiş ve nasıl diyorsunuz, kayalar yamalamış.

-Yaralamış mı demek istiyorsunuz ?

-Yaralamış, evet. Teşekkürler. Nehrin altında çok kötü kaya var ve onlar bütün vücut kesmiş, yaralamış.

Wexford ile tren grubunun arasında, her zamanki gibi bir paravan vardı. Paravanın arkasından konuşmaların gürültüsünü duyabiliyordu sadece. Garson kız elinde su ısıtıcısıyla geldiğinde, Vong Tien Şuei'nin ölümünden garip bir şekilde etkilenmiş

olan Wexford elinde iki adet bardak tutuyordu. Saat daha yediydi, güneş batmak üzereydi. Otelden çıkarak gölün ortasındaki adacığa giden yolda yürümeye başladı. Aniden içini kaplayan bir duygusallıkla Vong'un, üzerinden fazla zaman geçmemiş olan çocukluğunu, anaokuluna gidişini, annesinin iki yandan sarkan örgülü saçlarıyla onu karşılayışını, karanlık ve güzel kokulu bir bakkaldan onun için alınan gofretleri, kelebek ya da ejderha şeklindeki uçurtmaları uçurmasını, sevgili büyükanne ve büyükbabasına yaptığı ziyaretleri kurgulamaktan kendini alamadı. Bu şekilde kesilmek için çok genç bir hayattı onunki.

Adanın genelde çok güzel olan havası, yoğun nem yüzünden hiç de hoşuna gitmemişti. Halkalar halinde göğe uzanan dağlar masmavi gözükmekteydi, üzerlerini bir sis tabakası örtmüştü. Wexford havada tembelce vızıldaşan sivrisinekler tarafından ikinci defa ısırılmca otele dönmeye karar verdi.

Sıtma ya da dang hummasının ateşinden koruyabilirdi kendisini, ama bacaklarının ya da kollarının balon gibi şişmesini istemiyordu doğrusu.

Dam, sivrisinekler için fazla yüksekti. Wexford tansiyon ve kendisini sürekli tehdit eden kilo problemi yüzünden alkol almaması gerektiğini biliyordu ama biraz da uykuya ihtiyacı vardı. Küçükçe bir şişe Çin tarçını şarabı aldı. Purbank'ın Lois Knox ve Hilda Avory'yle paylaştığı masaya çağrılmadan birkaç saniye önce Baumann'lar, Knighton'lar ve Gordon Vinald'ın bulundukları masadan benzer bir teklif almıştı, Purbank-Vinald anlaşmazlığı yüzünden masaların arasında birkaç

metre vardı. Avustralyalılar, Fanning ve Mrs. Knighton'un arkadaşı ortalarda görünmüyordu. Lois'in somurtkan, Hilda'nın ise hasta bir hali vardı. Kurallara uygun bir şekilde, ilk teklifi kabul ederek içini rahatlattı Wexford.

Katıldığı masada oturanlar, turistlerin en sevdikleri eğlencelerden biri olan gün içinde alınanlarla gösteriş yapma yarışma girmişlerdi. Gordon Vinald konuşmaya başladığında, Mrs. Knighton Wexford'a onun bir antikacı olduğunu söyledi.Vinald:

-Yeşim taşına dokunduğunuzda soğuk olduğunu fark edersiniz. Amatörler için sahte olup olmadığını anlamanın en iyi yollarından biri de ona dokunmaktır zaten.

Sıcak bir odanın içinde ya da deriye değdirildiğinde soğukluğunu koruyabiliyorsa, büyük olasılıkla gerçektir.

Gordon Vinald grubu yapılan çeşitli dolandırıcılıklar hakkında aydınlatıyordu.

Ahlaksız Hongkong satıcılarının vitrinlerini nasıl da bir tane gerçek beş tane de plastik yeşim taşı ya da fildişiyle donatabildiklerinden bahsetti. Ama Çin güvenilir bir yerdi. Çinliler, ya aldatamayacak kadar prensip sahibi ya da aldatma işini kavrayamayacak kadar saftı. Ama tabiî ki, sattıkları ithal yeşim ise, kendileri de aldatılmış olabilirlerdi. Wexford, Dora, Denişe ve kızları için almış olduğu yeşim parçacıklarını düşündü.

Acaba onlar da soğuk muydu? Hatırlayamadı. Vinald'a bu konuda bir soru yöneltti. Vinald:

-Benimkinin yanındaki kompartımanda kalıyorsunuz, öyle değil mi ? Elbet herkesin odalarına çekildiği bir zaman olacak. O halde neden saat 9.30 civarında getirip göstermiyorsunuz bana aldıklarınızı ?

Margery Baumann gülmeye başladı. Çantasından çıkardığı mendile sarılmış

paketten yarım düzine küçük bardak, madalyonlar, bir yüzük ve kaplumbağa şeklinde bir kolye saçıldı etrafa. Yüzüğü parmağına taktı. Vinald bütün parçalara bakarak gerçek olduklarını onayladı, ardından da içlerinden birinin renginin, imparatorların gözdesi olan imparatorluk yeşimine çok yakın olduğunu ekledi.

Sonra aniden sanki etrafta başka kimse yokmuş gibi kızın elini kaldırarak yanağına götürdü. Kendi teninde yüzüğün ısısını kontrol ediyor gibiydi, ama hareketinde bir sevgili edası vardı. Wexford, Mrs. Baumann'ın sevinçle gülümsediğini, Margery'nin yüzünün kızardığını gördü.

Vinald kızın elini bırakarak devam etti:

-Bu gerçek bir nefrit. İyi iş yapmışsın, Margery. Eğer iyi bir işin olmasaydı, benim işimi yapmak için oldukça yetenekli olduğunu söylerdim.

Margery hiçbir şey söylemeden gülümsedi yalnızca. Vinald'ın hareketleri ve ses tonu bir evlilik teklifini çağrıştırıyordu adeta. Ertesi gün gruba bir açıklama yapılacak olsa, Wexford hiç şaşırmayacaktı.

Şarabını masadakilere ikram etti. Bira içenler istemedi, yalnızca Mrs. Baumann ile Mrs. Knighton birer kadeh aldılar. Şişesi bu gidişle fazla dayanmayacaktı.

İkinci şişeyi almak için gittiği barda, aşırı bir duygusallıkla "Silent Night"

çalmaktaydı.

Barda beklerken, yaşlıca bir kadının yanında, Çin'e geldiğinden beri karşısına çıkan en güzel kızı gördü.

En güzel beyaz kızı. Pek çok Çinli güzel görmüştü ama onları kızı Sheila ya da yeğeni Denise gibi güzellerle karşılaştıramayacağını düşünüyordu.

Bu kız, gösterişe, güzelliğe alışık olan en sosyetik yerlerde bile bütün bakışları

üzerine çekebilirdi. Yanındaki kadınla beraber barda durmuş, tüm otelin, belki de tüm Gueilin'in konuştuğu tek konu halini alan Vong İlen Şuei'nin boğulması olayı

üzerinde Avustralyalı üç işadamıyla tartışıyordu. Wexford kızın, "O gemide bir şey var. Böyle şeylere inanıyor olsam, üzerinde büyü var derdim. Belki de gemiyi inşa ettikleri yer bir dragon gözü üzerinde falandı" dediğini duydu.

Kız gülüyordu. Avustralyalılar da katılırcasına gülmeye başladı. Wexford kızın Yeni Zelanda aksanıyla konuştuğunu fark etti. Annesi olabileceğini düşündüğü

yaşlıca kadın onunla konuşmaya başlamıştı:

- Yine kırmızı şarap mı içiyorsun Pandora ya da şu Japon viskisi midir nedir, ondan mı ?

Pandora düşüncelere dalmıştı. Uzun boylu ve çok zayıftı, yirmili yaşlarının başında olmalıydı. Lois Knox'unkiler gibi kuzgunî siyah olan saçları omuzlarına dökülüyordu, ama Pandora'nınkiler doğaldı. O kadar düz saçları vardı ki, fazla dikkatle bakmayan biri ıslak olduklarını düşünebilirdi rahatlıkla. Göz kamaştıran beyaz ve duru teninde, gözlerindeki zümrüt yeşili bir parça fardan başka makyaj yoktu. Gözleri yeşilimsi ela, kirpikleri ise bir kedi yavrusununkiler gibi kalın ve siyahtı. Üzerine pembeli-siyahlı bir kemer taktığı yeşil ve parlak elbisesinin altına pembe sandaletler giymişti. Viskide karar kılarak bara doğru yürüdü. Bruce bir tepsi aldı, üzerine birkaç bardak ve şişe yerleştirdi.

Wexford şarabını alarak geri döndü. Bir an için korkuluğun karşısmda ayakları

sarılı yaşlı kadını gördüğünü sandıysa da, tekrar dönüp baktığında gördüğünün elindeki fişekle oynayan Çinli bir çocuktan başka birisi olmadığını anladı.

Masadakiler yine Vong'un ölümünü tartışmaya başlamıştı. Mr. Baumann mercan kayalıklarının üzerinde basılacak pek çok yer varken insanın nasıl boğulabileceğini anlayamadığını açıklıyordu. Margery ise, düştüğü zaman kayalıklara başını vurmuş olabileceğini ileri sürüyordu. Mrs. Knighton hoş

olmayan bir gülümsemeyle, bunun her ne şekilde olmuş olursa olsun, güzel bir günü rezil ettiğini söylüyordu. Wexford'un gözleri, Avustralyalısı'nm, yanındaki bir kadın ve iki erkekle rufbara çıkarak, Pandora'nm masasma oturduğunu görmesiyle, arkadaşlarına "Affedersiniz" diyerek hızla merdivenlere yönelmesi bir olan Lois Knox'a çevrildi. Purbank'ın duyulmayan birkaç cümlesinin ardından Hilda Avory'nin verdiği cevap konuya açıklık kazandırdı:

-Bu onu tabiî ki mutsuz ediyor. O yaşta bu şekilde davranmaya devam ettiği sürece ne bekleyebilir ki ?

Konuşmaya ara sıra katılan Knighton, gözlerini uzaklara dikmiş, kendini gruptan tamamen soyutlamıştı. Bir anda, sanki gerçeküstü bir görüntüyle karşılaşmış ya da hayalet görmüşçesine irkildi. Başını aniden yana çevirince, Wexford adamın yüzündeki sevinç ifadesini gördü. Bu ifadeye sebep olan neydi acaba?

Karısı Mrs. Baumann'a aile fotoğraflarını göstermekteydi:

-Üçü erkek, biri kız dört çocuğumuz, dört de harika torunumuz var, birisi de yolda.

Knighton konuşmaya başladığı sırada, Mrs. Baumann da karısına aile hakkında uygun bir yorumda bulunmaktaydı. Knighton belirli birine hitap etmeden, manzara ve yıldızlara bakarak şiir okumaya başladı: Sahilden gelen ayak seslerini duyduğumda

Gemiye binmiştim, uzaklaşıyordum artık.

Ama biliyorum ki, bana veda ederken hissettiğin aşk Şeftali kokan havuzdan çok daha derin.

Baumann'lar sıkılmış gibiydi. Vinald'ın yüzünde ise mahcup bir gülümseme belirmişti. Mrs. Knighton ile arkadaşı birbirlerine baktılar, ardından da Mrs.

Knighton gözlerini kapadı. Knighton her zamanki donuk ve kuru sesiyle açıkladı:

-Li Bo'nun bir şiiri, VTTI. yüzyılda yaşamış ünlü bir Çinli şair.

Mrs. Knighton:

-Seni bilmem Irene, ama ben yukarıya, odama çıkmak istiyorum.

-Aşağıya.

-Her neyse, aşağıya.

Kocasına dönerek devam etti:

-Geç kalma. Uzun bir gün oldu.

Yüz egzersizleri yapan birini andıran gülümsemesiyle herkese kısaca iyi geceler dileyerek uzaklaştı.

Knighton fazlasıyla yıpranmış bir kibarlık havası içinde ayağa kalktı. Kadınların ardından yaşlı Baumann'ların da eşyalarını toparlayıp gitmeye hazırlandıklarını

görünce, tekrar oturmak yerine masadan uzaklaşmayı tercih etti, rufbarın uzak bir köşesine doğru ilerledi, korkuluğa dayanarak ay ışığının aydınlattığı manzaraya daldı.

Wexford'a iki sevgiliye eşlik etmek düşmüştü. Margery'ye iyi geceler diledikten sonra aşağıya, odasına indi ve kendisine bir bardak çay hazırladı. Ayakları sarılı

yaşlı kadın, bir süre için görevine ara vererek geldiği yere dönmüştü. Poe'nun

"The Tell-tale Heart"ını alarak, randevularını unutup Margery'nin kompartımanına yönelmiş olmadığım umarak Vinald'ın koridordan gelecek ayak seslerini beklemeye başladı.

Yarım saate kalmadan, Vinald'ın ışığını yaktığını duydu. Yeşim parçalarını

topladı ve antikacının kapısını çaldı.

Altıncı kısım

Etrafa yayılmış olan değerli parçalar, Çin'deki gösterişsiz bir otel odasını Yasak Kent'teki bir müze haline getirmişti adeta. Famille jaune tabakları, mavi-beyaz parçalar, üzerine kuşlar ve dalında duran ham şeftaliler resmedilmiş inci renginde, çok güzel, uzun bir vazo, lake tepsiler, yeşim, kırmızı akik ve lületaşından mühür kutuları, enfes dizaynları olan üç dört tane açık renkli sade çanak, oyulmuş

yeşimden bir çift kapaklı vazo, etrafa saçılmış enfiye kutuları, mühürler ve metal güzel koku şişeleri.Wexford:

-En çok da şu muhteşem parçayı beğendiğimi itiraf etmeliyim. Yoksa bu seçim benim cahil olduğumu ve konunun inceliklerini anlamadığımı mı gösteriyor ?

Vinald gülerek cevap verdi:

-Hayır. O vazo çok güzel parça gerçekten de. Bulduğum için şanslıyım. Dovager imparatoriçesi için yapılmış olan aynen bunun gibi bir çift daha var.

-O halde, o kadar da eski değil.

Wexford bu kadarını biliyordu.

-Yüz yıldan az.

Vinald, Wexford'un parçalarını geri verdi.

-Yeşim taşlarınız sahte değil. Olsaydı şaşardım zaten. Size bir bardak çay ikram edebilir miyim ?

Çay demlenirken odayı toplamaya başladı.

-Yarın yine yola düşüyoruz. Gueilin-Kanton arasında doğrudan bir yol olmadığından, korkunç dolambaçlı bir yoldan gitmek zorundayız. Araya dağlar giriyor olmalı.

Vinald, bir tükenmezkalem, bir parça kırmızı mühür mumu, bir defter ve üzerinde otelin logosu bulunan mektup kâğıtlarından oluşan eşyaları masadan alarak el çantasına doldurmakla uğraşıyordu. Onu izlemek Wexford'un hoşuna gitmişti.

İnsanlar bedavacılıktan nasıl da büyük bir haz alıyorlardı, en zengin olanlan bile !

Gueilin'deki tüm kâğıt stoklarına sahip olabilecek güçteki bu adam bile, sadece bedava olduğu için mektup kâğıtlarını aşınyor-du.

Vinald çayından bir yudum aldı.

-Çin'e sadece antika almak için gelmedim. Tatile çıkabilmek için ölüyordum adeta. Ama burada adımımı atar atmaz, içimde antika almak için her türlü istek belirdi doğrusu. Çin'in bu konu da bir hazine olduğunu biliyordum.

Wexford sorgularcasına kaşlarını kaldırmıştı. Vinald devam etti:

-Serbestleşme diye adlandırılan dönemde aşırılan malları düşünsenize ! Kültür Devrimi'ndekiler de cabası. İddialara göre hepsi devletin elinden geçmiş, aslında hepsini gerçek sahiplerinden çalan, gerektiğinde de gerçek ortaya çıkmasın diye onları öldüren devlet.

Wexford:

-Çin hakkındaki gerçekler hiç bilinmiyor. Bu yeni bir şey değil, hep böyle olmuştur.

Vinald sabırsız bir el hareketiyle kesildiği yerden devam etti sözüne:

-Size şunu söyleyeyim ki, Çin elindekilerle dünyaya açılmaya karar verirse, bütün parçaların antikacıların eline düşeceği kesin.

-Bu sizin de işinize gelirdi sanırım.

-Tabiî ki. Ben birkaç tane önemsiz parça satın aldım sadece.

Vinald parçaları çekmeceden çıkardığı kâğıtlara sardıktan sonra, bazıları samanla desteklenmiş olan kutulara yerleştiriyordu.

- Söyleyin bakalım, sizce gerçek değerinin beş yüz pound olduğundan emin olduğunuz bir parçayı elli yuana, yani yaklaşık on beş pounda almak yanlış mı ?

-Eğer "yanlış" ile "yasadışı" demek istiyorsamz, dünyanın hiç bir yerinde bunun yasadışı olduğunu sanmıyorum. Ama ahlaksızlık olduğu kesin, masum insanları

kullanmak bu. Neden? Siz böyle işlerle mi uğraşıyorsunuz ?

-Bazen. O kadar cahiller ki, çoğu zaman ne teklif ettiklerinin dahi farkında değiller. Bazı yerlerde buna ahlaksızlık diyebilüiz, ama burada değil. Çin hükümeti nasıl dolandırılabilir ki ? Ekmek parasını kazanmaya çalışan bir birey değil ki karşındaki!

-Ekmeğini kazanmaya çalışan bir millet demeye ne dersiniz ?

Vinald'ın kavramakta zorluk çektiğini anlayan Wexford konuyu değiştirdi:

-Bu parçaları taşırken yerinde olmak istemezdim doğrusu.

-Çoğunu bavuluma koyacağım.

Vinald mavi-beyaz tabakları, ikonlardan birini ve parlak beyaz kâseyi paketledi.

-Bavulu bunlarla dolduracağımı bildiğimden çok az giysi getirdim.

-Gümrükte sorun çıkarmazlar mı?

-Sanmam. Çin'den yüz yirmi yıldan eski bir şey çıkarmaya çalışmadığın sürece başın belaya girmez.

Wexford yardımı ve çay için teşekkür ettikten sonra, mavi, kızıl ve altın rengi karışımı bir ikonu paketleyen Vinald'ı yalnız bıraktı. Odasına döndüğünde, ayakları sarılı yaşlı kadının havalandırmanın yanındaki köşede kendisini beklemekte olduğunu gördü. Dikkatle inceleyince, kadın üzerine paltosunu asmış

olduğu tahta askılığa dönüşüverdi.

Kadının gölgesi pencerenin önünden süzülerek geçti. Onun gerçek olmadığını, gözlerindeki ya da aklındaki bir rahatsızlıktan kaynaklandığını biliyordu Wexford.

Doğaüstü olaylardan bahseden kitaptaki hikâyelerden biri Somerset Maugham'ın

"The End of the Flighf'ıydı. Bu hikâyenin uçaklar ya da uçmakla hiçbir ilgisi yoktu, Uzakdoğu'da Çinli olmayan birini yaralayan bir adamın, bu olaydan sonra nereye giderse gitsin zarar verdiği insanın ruhu ya da hayaletiyle karşılaşmasını

konu alıyordu. Wexford'un yaşlı bir Çinli kadına zarar verdiği düşünülemezdi tabiî.

Oda boştu, kadından hiçbir iz yoktu. Havalandırma içeriyi oldukça soğutmuştu.

Yatağına yatarak yorganını başına çektiyse de, gecenin bir yarısında, uyuyamadığı

için kalktı ve kendisine çay yaptı. Yaşlı kadından hiçbir iz olmamasına rağmen, nedense uyuyamıyordu. Belki de havalandırmanın gürültüsüydü nedeni.

Hava aydınlanmaya başladığı sırada yatağından kalkarak yağan yağmura baktı.

Görebildiği tek şey, pencerelere vuran yağmur damlalarıydı. Şehir, göl ve dağlar yoğun bir sis tabakasıyla kaplanmıştı.

Zorunlu olmadıkça dışarı çıkmayı son derece gereksiz kılan bir hava vardı. Kuş

uçuşu yaklaşık 350 kilometre, trenle ise iki gün sürecek olan Kanton yolculuğuna çıkacak olan tren grubu için ise, bu havayı solumak kaçınılmazdı. Bavullar otel lobisinde toplanmıştı. İkili üçlü gruplar halinde Mr. Çung'u ve otobüsü beklemek için asansörle aşağıya iniyorlardı.

Wexford hasır bir sandalyeye oturmuş, Maugham'ın hayalet hikâyesini okuyordu.

Önce, koyu mavi takımıyla ayaklan sarılı yaşlı kadım fazla andırmayan arkadaşlarıyla beraber Knighton'lar indi. Otobüs otele henüz varmıştı. Kısa bir süre sonra, arkasından gelen, Hilda Avory'yle beraber Lois Knox çıktı asansörden.

Lois, lafa aralarında derin bir ilişki varmış gibi girdi:

-Sanırım vedalaşmalıyız.

Wexford önce Lois'in, sonra da Hilda ve Vinald’ın ellerim sıkarak iyi yolculuklar diledi. Vinald:

-Siz uçakla gideceksiniz sanırım.

Baumann'lar ve Margery ona el salladılar. Fanning, Mr. Çung'la beraber asansörden inerken Wexford'a fısıldadı:

-Tanrım, bana yardım et, evime bir varayım da, bundan sonra gideceğim en ücra köşe Wight Adası olur ancak.

Rehberlerin tuttukları şemsiyelerin altından geçerek otobüse doluşan gruba, son dakikada Yeni Zelandalı iki kadın da katıldı. Wexford Lois'in sarı dar bir pantolon ile sarı bir tişört giymiş olan güzel Pandora'ya kıskançlıkla baktığını gördü.

Etrafa yağmur suları sıçratarak tren istasyonuna doğru ilerleyen otobüs, kısa zamanda gözden kayboldu. Wexford biraz çay içtikten sonra uyumaya çalıştı, başaramayınca M. R. James'in bir rastlantı sonucu mezarından çıkan asil bir İsveçli'nin hayaleti tarafından izlenen bir adamı anlatan hikâyesini okumaya başladı. Bitiremedi. Otobüs hareket ettiği anda, otelin lobisinde gördüğü ayakları

sanlı yaşlı kadın ara sıra karşısına çıkar gibi oluyordu. Dikkatle baktığında kayboluyor, gözlerini başka yöne çevirdiği zaman tekrar ortaya çıkıyordu.

Bu konuda endişelenmenin hiçbir yararı olmayacaktı. Eve döndüğünde Dr.

Crocker'dan kendisini bir göz doktoruna, alerji uzmanına ya da gerekliyse bir psikiyatriste göndermesini isteyecekti. Elinden bir şey gelmeyen bir durum için endişelenmek yerine, yerel polisi çağırmasının gerekli olup olmadığım düşünmeye başladı. Her şeyden önce, Çin'e polis olduğu için, İçişleri Bakanlığı'nın daveti üzerine gelmişti. Yoksa Vong'un ölümcül kazası sırasında kendisi de gemide olduğu için polise hiç haber vermemek daha mı iyi olacaktı ?

Somurtarak düşündü. Kendisinin Çince, polislerin İngilizce bilmediğim de hesaba katmalıydı. Mr. Sung'dan mı yardım isteyecekti? Ayrıca olay sırasında uyuyor olduğundan kimseye fazla yararı dokunmayacaktı.

Polise gitmemeye karar verdi. Böyle bir davranış kendini öne çıkarmak, kendisinin ve ülkesinin çok bilmişliğini göstermek olacaktı yalnızca. Ayrıca ne yapabileceği bir şey vardı, ne de kendisinin gemideki en yararsız tanık olduğundan başka bir şey anlatabilirdi polislere.

Bütün gün yağmur yağdı. Ama yirmi dört saat sonra, kötü hava şartlarından dolayı

uçuşunun iptal edileceğini düşünmeye başladığı sırada, güneş gökyüzünü

aydınlatmaya başladı, iç içe geçmiş halkaları anımsatan dağlar mavi gökyüzünde öylesine berrak bir görüntüye büründüler ki, üzerlerindeki ağaçlara adeta dokunabileceğini sanırdı insan. Mr. Sung Wexford'a havaalanına kadar takside eşlik etti.

Mr. Sung:

-Belirtmek isterim ki size rehberlik etmek benim için zevk, size rahat yolculuk ve Guangcou'da keyifli gün dilerim.

Wexford Guangcou'nun Çinlilerin Kanton'u telaffuz etme biçimi olduğunu ya da başka bir deyişle, buraya gelen tüccarların Guangcou'yu telaffuz etmeye çalışırken varabildikleri en ileri noktanın Kanton olduğunu biliyordu.

-Lütfen İngiltere'deki arkadaş ve akrabalarınıza selamlarımı götürün ve hepsine Çin'e gelmesini söyleyin. Hepsini Çin'de görmek çok mutlu oluruz.

Havalandırma sistemi olmayan uçak kalkışa hazır hale geldiğinde, kabine buhar yayılmaya başaldı. Yolcular hostesin dağıttığı, üzerinde Gueilin dağlarının resimleri bulunan yelpazelerle yellenmeye başladılar. Wexford uçaktaki tek Avrupalı'ydı. Ellerinde şeker ve yelpazelerle koridorda gidip gelen hostesin yirmili yaşların başında genç bir kız olduğunu bilmesine rağmen, bir an için onu ayakları sarılı yaşlı kadın olarak algıladı. Onu Kanton'da da görecek miydi? Ya Hongkong'da? Maugham'm hikâyesindeki adam gibi, İngiltere'de de görmeye devam edecek miydi?

Kanton'da yeni rehberi Lo Nan Çiao tarafından karşılandı. Mr. Lo Wexford'un elini sıkarken Guangcou'ya hoş geldiğini ve eğer kabul ederse, bavulları otele gönderilirken, Şehitler Mozolesi'ne gidebileceklerim söyledi.

Ayakları sarılı yaşlı kadın orada beklemekteydi Wexford'u. Gözlerini kapatıp açmasıyla kadın üniformalı bir görevliye dönüşüverdi. Eğer Mr. Lo,

Sun Yat-sen heykelinin kapılarından çıkarak Şa Mian'ın karşısındaki köprüden kendilerine doğru yaklaşan, daha sonra annesinin tanıdığı olduğunu söylediği bu kadınla konuşmasaydı, Wexford delirmiş olduğundan emin olacaktı.

Terlemeye başlamıştı. Daha önce gördüğü kadınlar Mr. Lo'nun annesinin tanıdıkları olamazdı. Burası daha da sıcak ve nemliydi. Çay yapmaya hazırlanırken termostaki suyun ılık olduğunu fark etti ve otel çalışanlarına suyu kaynatmaları için tekrar ricada bulundu. Akşam yemeğinde keşfettiği yeni Lao Şan şimdiye kadar tattığı en soğuk ve en lezzetli madensuyuydu. Wexford, garson kızın bir haftalık maaşını ödeyerek bir düzine şişeyi kızın şaşkın bakışları arasında satın aldı. Yemek güzel, kahve fena değildi.

Odasında uyuklamaya başladığı sırada gördüklerinin gerçek olup olmadığını hiç

anlayamadı. Hayalet hikâyelerinde rastlanan bir hareketle kadına doğru bir şey fırlattı. Dünyanın hemen her ülkesinde, otel odalarında kutsal bir kitap mutlaka bulunurdu, İncil, Kuran ya da Tevrat. Bu ülkede ise, Masterpieces of the Supernatural adlı kitapla yetinmeliydi. Yaşlı kadın yok olmuştu ama Wexford kendini oldukça yıpranmış hissediyordu. Uyuyamayacağını düşünerek kendini yeni bir uykusuz geceye hazırladıysa da, sabahın altısında çalan telefona kadar ağır ve rüyasız bir uykuya daldı.

Kantonca'nın ritmine alışmış, neşeli bir ses duyuldu:

- Günaydın. Uyanma zamanı.

Wexford kendini çok daha iyi hissediyordu. Güneş, penceresinden gördüğü

ağaçların kapladığı dağların tepesinde parlıyordu. Kahvaltıdan sonra Mr. Lo'yla beraber Fu-şan'a, bir zamanlar Çin porselenlerinin yapılıp Avrupa'ya ihraç

edildiği, ayrıca Gordon Vinald'ın satın aldığı üzerinde bir şeftali ağacı

resmedilmiş olan vazonun da biçimlendirildiği, boyandığı ve yaldızlandığı

fabrikaya gittiler.

Bei-yun Oteli'nde akşam yemeğini yerken, yaşlı kadını fabrikada modellik yapan kızların arasından sıvıştığından beri görmediğini fark etti. Ne o gece odasına gelmişti, ne ertesi gün Tung Şan Parkı'na, ne de orkide bahçesinin güzelliğini bozmaya.

Mr. Lo Wexford'un çıkış vizesiyle birlikte Kowloon'a giden trende yemesi için aldıklarını getirdi. Wexford istasyona vardıklarında da göremedi kadını. Vagonda da beklemiyordu. Trende, pamuklu ve pileli bir kumaşla kaplanmış bozarmış

koltukların yanı sıra tüller ve açık mavi kadife perdeler vardı. Kapalı devre televizyonda bazen bir kadın spikerin, bazen de taklalar atan akrobatların görüntüleri beliriyordu. Kadının kaybolduğuna bir türlü inanamayan ve görüş

alanının içinde durmadan onu yakalamaya çalışan Wexford'un bu çabası baş

ağrısından başka bir işe yaramadı.

Çin'den ayrılıyordu. Sessizce ilerleyen tren, sınırda hiç sorun yaşamadan, durmaksızm Sum-çun'daki Hongkong Özerk Bölge-si'ne girdi. Wexford ayaklan sanlı yaşlı kadım artık görmeyeceğinden emindi. İster hayalet, ister halüsinasyon olsun, herhangi bir nedenle Şaoşan'a beraberinde gelmiş, aynı esrarengizlikle de, Kanton'da peşini bırakmıştı. Huzura kavuşunca yorgunluğunun farkına vardı ve titremeye başladı. Fazla sıcak olmayan havadar tren Crown Colony boyunca huzurla ilerleyerek, lükse, sıradanlığa, çok daha yüksek bir hayat standardına, yumuşak yataklara, kısacası kapitalizme geri dönüyordu.

Dora, Kowloon istasyonundaki platformda bekliyordu onu. Birbirlerini çok özlemiş olmalarına rağmen, otuz yıllık kocasının kendisini kucaklamasındaki ateş

onu az da olsa şaşırtmıştı.

2. bölüm

Yedinci kısım

Thatto Hail Çiftliği, küçük bir kasaba olan Sewingbury'nin yaklaşık bir buçuk kilometre dışında, engebeli ve ağaçlıklı güzel bir bölgededir. Büyük bina çoktan yıkılmış, 1965'te Londralı bir çift tarafından satın alman ve hafta sonu evine döndürülen küçük ev ise, Thatto Vadisi çevresinde yaşanılan tek yer. Küçücük köy evleri ve bir köy meclisi binasından oluşan, en yakın köy konumundaki Paunceley, Sewingbury'ye B-sınıfı bir yoldan ve çiftlik evinin yakınlarından geçen patikalardan bağlanıyor.

Altı oda, iki banyo, küçük bir çamaşır odası ve mutfaktan oluşan, uzun, alçak tavanlı, tuğladan yapılmış yaklaşık yüz altmış yıllık bir ev. Bahçeye çok iyi bakılmış, ev bakımlı, hatta lüks denebilecek bir hale gelmişti. Evin ön kısmının yarısını kaplayan Virginia sarmaşığı ekimde kızıl bir parıltıya dönüşür, öndeki iki adet yuvarlak çiçek yatağı ise, mor, pembe ve koyu mavi tonlanndaki cüce Michaelmas papatyalarıyla dolar.

Thatto Hail Çiftliği'nin hizmetçisi olan Mrs. Renie Thompson, 1 ekim sabahı saat 9'da eve vardığında hanımını yemek odasının zemininde ölü buldu.

Wexford yarım saat kadar sonra işe vardığında, ilk söyledikleri bu olay oldu. İsim de, adres de yabancı gelmemişti. Dedektif Martin'e sordu:

-Ölen kim?

-Mrs. Knighton diye biri, efendim. Mrs. Adela Knighton. Onu bulan kadın vurulmuş olduğunu söyledi.

-Ve dedektif Burden da doktor ve Murdoch'la beraber oraya gitti, öyle mi ? Biz de gitmeliyiz hemen.

Havada, sabahtan kalan hafif bir sis olmasına rağmen, güneşli ve güzel bir gündü.

Yapraklar henüz dökülmeye başlamamıştı. Patikanın anayolla birleştiği noktada, çiftlik evine gelmeden, omuzlarından iki adet ölü tavşan sarkan tüfekli bir adam gördüler. Thatto Hail Çiftliği'nin sisin altında kalan

görüntüsü bir masal ülkesini andırıyordu adeta. Titizlikle budanmış yeşilliklerin etrafında ağaçtan dökülen sarı

ve kırmızı elmalar vardı. Ön kapı açıktı, Wexford içeri girdi.

Olay yerinde inceleme yapmakla görevli polis komiseri Murdoch, Dr. Crocker ve cesetle beraber yemek odasındaydı. Parmak izleriyle meşgul olan Naughton, incelemelerini koridorda sürdürüyordu. Renie Thompson mutfak masasında Burden'ın karşısma oturmuş, koyu demlediği çayı içiyordu. Ölen ev sahibesiyle aynı yaşlarda, altmışların ortalarında olmalıydı. İriyarı bir kadındı, yüzü ince ve çöküktü. Kahverengi boyalı saçlarına saç filesi takmış, üzerindeki etek ve kazağı

leylak rengi çiçeklerle bezenmiş bir önlük örtmüştü.

Wexford:

-Mr. Knighton nerede ?

Mrs. Thompson içinde bulunduğu şoka rağmen, yüzündeki cesur ve sert ifadeyi koruyarak cevap verdi:

-Bilmiyorum. Pazartesi, çarşamba ve cumaları saat tam dokuzda gelirim, bugüne kadar Mr. ve Mrs. Knighton'u bulamadığım bir gün olmamıştı. Yukarı çıkıp baktım. Mr. Knighton da ölmüş olabilirdi. Ayrı yataklarda yatarlardı, Mr.

Knighton'unki bozulmamıştı. Yıllardır bu evde çalışırım, böyle bir şeye tanık olmamıştım daha önce.

Wexford cilalı meşe merdivenlerden yukarı çıktı. Üzerinde mavi ve gümüşî gri kilimler bulunan üst kattaki geniş holün zemini de merdivenler gibi cilalıydı, evin bu bölümlerine halı kaplanmamıştı. Birisi dağınık, diğeri ellenmemiş iki yatağın bulunduğu büyük odada pembe tonları hâkimdi, diğer üç oda sırasıyla mavi, yeşil ve altın rengindeydiler. Odalarda Victoria tarzı mobilyalar, rengârenk desenleri olan sık pileli ya da halkalı basma perdeler, gümüş renkli dar çerçevelerde Arthur Rackham tabloları, konsol üzerinde içlerinde yapma çiçekler duran Bing ve Grondahl kâseleri ve

çanaklara konmuş kokulu kuru çiçekler vardı. Ev modaya uygun ve zevkli bir şekilde dekore edilmişti. Wexford dolap içlerinden yatak altlarına kadar ayrıntılı bir incelemede bulundu. Aşağıya inerek tıpkı üst kat gibi geleneksel çizgilerde döşenmiş salona baktı. Banyoların ardından çamaşır odasını

incelerken pencere camının bir parçasının olmadığını fark etti. Ölü ya da diri, Knighton'un evde olmadığı kesindi. Dr. Crocker yemek odasından çıkıyordu.

-Yaşlı Tremlett yolda. Hastaneye gitmeden önce evde yakaladım onu.

-Vurulduğu doğru mu?

-Başının arkasından vurulmuş. Silahın namlusu başının arkasına dayanmış olmalı, saçlarının arkası yanmış.

-Katil silahı başının arkasına dayamış ve arkasından mı ateş etmiş yani ? Ne ürkütücü! Sence, kadın aşağıdan gelen seslerin ne olduğunu anlamak için aşağıya indiğinde adam onu arkasından ağır ağır takip etmiş, ardından da tetiği çekmiş

olabilir mi, komiser?

-Camın kırıldığını duymuş olabilir, efendim. Oradaki pencere camının bir parçası

eksik.

-Ama cam kesilerek çıkartılmış. Mrs. Thompson'la evdeki değerli eşyaların bir listesini çıkarabilirsiniz.

Wexford eğilerek daha şimdiden katılaşmaya başlamış olan soğuk cesede baktı.

Çin'de tanıştıkları zaman, Adela Knighton'dan fazla hoşlanmamış olmasına rağmen, bu kargaşada bu duyguları unutuvermişti. Üzücü bir görüntüydü, ölüm kadına hiç de yakışmamıştı. Sağ ve sağlıklı iken sade, tıknaz, hırslı

ama dengeli bir kadın olan Mrs. Knighton'un ölü bedeni yumuşak bir yığın halini almış, yüzü

erimekte olan bir muma dönüşmüştü. Kurşunun ensesinde açtığı kömürleşmiş

deliğin ve çevresini saran kırmızılığın bulunduğu yerdeki kırlaşmış saçları

yanarak siyaha dönüşmüştü. Kalın ve parlak ipeksi bir kumaştan dikilmiş, şeftali renkli dantelli geceliğinin üzerine en az gecelik kadar pahalı olan, koyu mavi yünlü kadifeden bir sabahlık giymişti. Ayaklarında kapitone siyah kadifeden düz topuklu terlikler vardı. Tel kadar inceltilmiş oyma platin alyansı sol elindeydi.

Wexford:

-Onu aşağıya çeken, beklenmedik bir olay olmuş gibi görünmüyor. Odasında telefon hattı var, kabloları da kesilmemiş üstelik.

Siyah bir Mercedes taşlı yola park etti. Gelen patalog Sir Hilary Tremlett'tı.

Wexford antrenin yanındaki çamaşır odasma girdi. Çamaşır odasmda bir tuvalet ile üzerinde ayna bulunan bir tuvalet masası vardı. 40 santimetrekarelik dört parçadan oluşan sürmeli pencerenin camlarından biri kesilmişti. Geniş vücut yapısından ötürü, Wexf ord'un içine sığamayacağı bu açıklık, ortalama ölçülere sahip erkekler ve pek çok kadın için yeterli büyüklükteydi.

Dışarıda, pencerenin hemen altındaki küçük ve dar bir çiçek yatağmda pembe çam koruğu yetişiyordu. Tahmin ettiği gibi, etrafta ayak izi yoktu, biri hepsini yok etmişti.

Mrs. Thompson Martin'e Knighton'ların bildiği kadarıyla evde para bulundurmadıklarını anlatmaktaydı. Renie Thompson'un ifadesine göre, Mrs.

Knighton da diğer pek çok zengin kadın gibi, yanında nakit bulundurmaz, ödemelerini çekle yapardı. Evdeki değerli eşyalardan hiçbirine

dokunulmamış, televizyon, pikap ya da mutfak malzemeleri gibi ağır eşyaları hareket ettirmek için hiçbir girişimde bulunulmamıştı.

-Sanırım mücevherleri vardı.

Şefi hatırlatmasa, böyle bir soru Martin'in aklının ucundan bile geçmeyecekti belki de:

-Olmalı herhalde. Ya mücevherler, Mrs. Thompson ?

-Ben onu yalnızca sabahlan görürdüm. Bana mücevherleri hakkında sorular sormanızın hiçbir anlamı yok.

Wexford'un Çin'den hatırladığı kadarıyla, Mrs. Knighton'un platin bir saati ve üzerinde kare şeklinde bir taş olan alyansı vardı. Bayan Thompson'a bu parçalardan bahsetti.

-Öyle diyorsanız öyledir. Ama bana nerede sakladığını sormayın.

Wexford kadının sert ve nezaketsiz tavrına sinirlenerek devam etti:

-Pekâlâ. Size sormayız. Arayacağız. Bakılabilecek az sayıda yer var zaten, buzdolabına ya da bacaya saklamadı ya.

Sir Hilary ilk incelemesini bitirmişti. Cesedi evden çıkarmak üzereydiler.

Murdoch hâlâ titizce masa üstlerini, tırabzanlan ve kapı pervazlarını

incelemekteydi. Evden çıkacakları sırada, doktor Wexford'a sordu:

-Burada yalnız mı yaşıyordu acaba?

-Kocasıyla beraber.

-Peki kocası nerede ?

-Bilseydim keşke.

Martin aşağıya indi:

-Kendi odasmda da, diğer odalarda da ne bir mücevher var ne de bir mücevher kutusu, efendim.

-Anlaşıldı.

Wexford otelin rufbanndaki masalardan birinde sarı zarf içinde duran fotoğrafları

anımsayarak Mrs. Thompson'a sordu:

-Çocuklan vardı. Onlar nerede yaşıyorlar?

-Kızının Sewingbury'de yaşadığını biliyorum. Oğullarını nerede bulacağınızı bana sormayın, ülke dışındalar, sanırım. Şu defterde numaraları olabilir.

Masadaki telefonun yanında deri kaplı bir defter duruyordu. Wexford kızlarının telefon numaralarını aklında tutardı, çok kuvvetli olduğunu bildiği hafızasıyla içten içe gurur duyardı.

-Kızının yeni soyadı nedir?

-Kocasınınki mi ? Bilmem ki. Şimdiye kadar bana söylemelerini gerektirecek bir durum olmadı. Adı, Jennifer. Soyadını Mr. Knighton'dan öğrenebilirsiniz.

-Kendi kızının yeni soyadını bildiğini biliyorum. İsterseniz evinize gidebilirsiniz artık, Mrs. Thompson. Sanırım ilerleyen günlerde tekrar görüşmemiz gerekecek.

Biz size haber veririz.

-Beni evime bırakabilir misiniz ?

-Pardon, anlayamadım!

-En azından biriniz beni evime bırakabilirsiniz. Onu bulup, sizlere haber veren bendim, öyle değil mi ? Size araştırmalarınızda da yardımcı oldum. Bu durumda böyle bir isteği fazla görmeyeceksiniz umarım.

Wexford'u güldürmüştü bu istek.

-Şu anda mümkün değil bu. Los Angeles polis departmanından olsaydık, yapabilirdik belki de. Çok fazla cinayet dizisi seyrediyor olmalısınız.

Renie Thompson öfkeyle başını eğdi. Wexford güldü. Burden:

-Paunceley'de oturuyor, yakın. Onun yaptığını düşünmüyorsun herhalde.

-Hadi canım sen de! Beretta ile şişe açacağı arasındaki farkı bile ayırt edemez o.

Bitirdin mi, Murdoch? Dönsek iyi olur, o halde. Martin, Knighton'un kızının bulunmasını istiyorum, Sewingbury'de yaşıyor, mümkünse oğullarının da. Bu ev, Sewingbury ve Thatto Vadisi'nin Paunceley'ye doğru uzanan diğer tarafı arasında evden eve bağlantı kurulmasını istiyorum. Zaten çok fazla ev yok.

-Ne arıyoruz, efendim?

-Dün gece herhangi bir şüpheli durum görülüp görülmediğini araştırıyoruz, yabancı arabalar, çevrede görülen yabancılar vb.

Ve tabiî ki, Knighton'u arıyoruz. Hemen bulmalıyız onu.

Oradan ayrıldıklarında Wexford Burden'a Çin'den bahsetmeye başladı. Üzerinden haftalar geçmiş olduğundan, bazı ayrıntıları çok net hatırlayamıyordu, yine de yolculuğun genelinden çok, Knighton'lar hakkında aklına gelenleri anlatmaya koyuldu. Hatırlayabildikleri fazla değildi. Nedense, grubun diğer üyeleri için Knighton'lar ve arkadaşlarına oranla daha fazla dikkat harcamıştı. Belki de diğerleri kendilerini tanıtmakta biraz fazla hızlı davranmışlar, Knighton'ları

tanımaya başladığı sırada da, kafasını, fantezi ya da halüsinasyon, ne olduğunu hâlâ çözemediği olaylarla öyle bir doldurmuştu ki, etrafına dikkat edecek gücü

kalmamıştı adeta. Yalnızca birkaç kelime konuştuğu iki kadın ve Knighton hakkında ne hatırlayabilirdi ki? Knighton, ince yapılı ve uzun boylu,

gümüşî

saçları olan altmışlı yaşlarda bir adamdı. Geceyi seyrettiği bir anda, birdenbire irkilmiş, hemen arkasından da, belirli bir neden olmaksızın Çin şiirinden ufak bir örnek sunmuştu çevresindekilere. Burden Wexford'un bütün bunları

hatırlayabildiğine göre, gördüğü hayalleri hiç karıştırmadan, güçlü hafızasını

harekete geçirerek, Adela ve Adam Knighton'un ağızlarından çıkmış olan her kelimeyi de rahatlıkla hatırlayabileceğim düşünüyordu.

Burden pek de cesaret verici olmayan bir şekilde sürdürdü konuşmayı:

-Bu çok yararlı olabilir.

Wexford'un sertçe verdiği cevap fazla açık değildi, ama Burden arkadaşının ne demek istediğini anlamıştı.

-Kadın bir hırsızın gürültüsüne uyamp da inmedi aşağıya. Arkasından gelip, ensesine silahı dayayan bir hırsız değildi. Hayır, böyle olmadı. Şu Knighton da hangi cehennemde ?

-Karısını öldürüp, onun bir arkadaşıyla kaçmış olabilir. Evet, gerçekten böyle olmuş olabilir. Kaçmasından bahsetmiyorum. O yaşlarda yapılmaz böyle şeyler.

Ama gece karısıyla tartışmış, ardından da onu vurup evden çıkmış olabilir. Neden olmasın ? En mantıklı açıklama bu gibi görünüyor. Şu anda ülke dışında olabilir, büyük ihtimalle de öyledir. Onun pozisyonundaki insanların zengin ve nüfuzlu arkadaşları vardır.

Wexford Burden'ı tersleyerek devam etti:

-Zengin ve nüfuzlu arkadaşlara gerek yok! American Express'le bir uçak bileti almaya bakar bu iş. Her şey o kadar kolaylaştı ki bugünlerde! Dediğin gibi olmuş

olabileceğine ben de inanıyorum, ama kadının üzerinde gecelik vardı, bu da üst katta tartışmış olmaları ihtimalini artırıyor, ayrıca Knighton gibi bir centilmenin değil karısını, hiç kimseyi arkadan vurabileceğine inanmıyorum.

-Bu seni oldukça rahatsız edecek, öyle değil mi ?

-Elbette.

Bir zamanlar ayrı ayrı üç ya da dört küçük oda olan, arka tarafında Fransız pencereleri, çimenliğe ve araba yoluna bakan ön bölümde de havalandırma pencereleri bulunan on metre uzunluğundaki oturma odası haline getirilmiş olan odadaydılar. Büyükbabalarından kalma bir saat ritimli sesler çıkararak on biri vurdu. Wexford duyduğu diğer sesin nereden geldiğine bakmak için pencerenin yanına gittiğinde koyu mavi, geniş bir Ford'un garaja girdiğini gördü.

Burden:

-Bu Kingsmarkham istasyonunun taksilerinden biri.

-Evet.

Araba durdu. Arka koltuktan inen adam şoföre parayı ödedikten sonra taşların üzerine bıraktığı büyük siyah deri çantayı aldı ve giriş kapısına doğru ilerleyerek görüş alanlarından çıktı.

Wexford:

-Knighton!

Anahtar deliğinden bir ses geldi. İki polis memuru da sessizce bekliyordu. Ön kapı açıldı ve tekrar kapandı, antredeki ayak seslerinin ardından Knighton'un sesi duyuldu:

-Adela!

Sekizinci kısım

Kendilerini ortaya çıkarmanın zamanı gelmişti. Knighton Wexford'un öksürdüğünü duymamış olmalı ki, oturma odasından çıkan iki adamı görünce çığlık attı.

-Burada ne arıyorsunuz?..

Wexford:

-Günaydın Mr. Knighton. Daha önce tanışmıştık, Çin'de. Siz de beni hatırladınız sanırım. Kingsmarkham Cinayet Masası'ndan Şef Komiser Wexford. Bu da Komiser Burden.

-Evet, Mr. Wexford, sizi hatırlıyorum ama, sizin polis olduğunuzu... Evimde ne arıyorsunuz? Bir hırsızlık falan mı oldu?..

-Bunu henüz bilmiyoruz. Ama çok vahim bir olay oldu. Hazırlıklı olmanız...

-Karım nerede ?

Wexford olanları adama anlattı. Knighton'un yüzü bembeyaz olmuştu. Yemek odasına giderek bir koltuğa oturdu.

-Vurulmuş mu ? Adela'yı vurmuşlar mı ?

-Korkarım ki evet, efendim.

-Eve zorla giren biri mi vurmuş ? Ölmüş mü ?

-Evet, dün gece eve zorla giren biri tarafından vurulmuş gibi görünüyor.

Knighton elini yüzüne koydu.

-Siz Kingsmarkham polisinden misiniz ? Buraya geldiniz ve karımı ölü buldunuz, öyle mi ?

-Ben ve arkadaşlarım. Yardımcınız haber verdi.

-Ulu Tanrım!

Burden'dan kısa bir süre sonra Wexford da oturdu. Knighton'un yüzü hâlâ kâğıt kadar beyazdı, gözleri geçirdiği şokun etkisiyle cam gibi olmuştu. Wexford bu olayın Knighton için bir şok olduğuna yemin edebilirdi. Çin'de farkına varmamış

olduğu bir şey fark etmişti, orada ayakları sarılı yaşlı kadın kendisini o kadar meşgul etmişti ki, başkaları için sarf edecek enerjisi kalmamıştı, Mr. Knighton çok yakışıklı bir adamdı. İçinde bulunduğu şoktan kaynaklanan hastalıklı

görüntüsüne rağmen yakışıklıydı. Gençken nasıldı acaba? Adeta bir delikanlınınkini andıran vücuduna genç bir adamın çevikliği hâkimdi, klasik tarzdaki yüz hatları, yaşı ilerledikçe bir mermer görüntüsü kazandırmıştı ona.

Altın sarısı saçları zamanla gümüş grisine dönüşmüştü. Adela Knighton ise, sade ve çirkin denebilecek bir kadındı. Bu, zamanla oluşmuş bir çirkinlik değildi, doğuştandı.

Bütün bunlar konuyla çok ilgisiz de olabilirdi tabiî ki. Wexford kendini bir dedektif hikâyesinden fırlamış gibi gösteren, tüm zamanların en gerekli sorusunu sordu:

-Dün gece neredeydiniz, efendim ?

-Ben mi neredeydim ? Londra'da bir arkadaşımda kaldım. Neden soruyorsunuz ?

-Soruşturmanın bir parçası.

Knighton, ani bir kavrama ifadesinin ardından korkuyla yüzünü buruşturdu:

-Aman Tanrım! Ama demiştiniz ki, hırsız...

-Eğer dün gece nerede olduğunuzu, arkadaşınızın admı filan verirseniz, bu sıkıcı

işlerden bir an önce kurtulabiliriz.

-Pekâlâ.

Knighton bir süre durakladıktan sonra devam etti:

-Eski bir arkadaşım olan Henry Lacey'ye gittim. İkimizin de üye olduğu St.

James'teki Palimpsest kulübünde, günümüzde sanırım altın jübile denilen, ellinci yaşını barda kutlamak için benim de davetli olduğum bir yemek veriyordu. Bu gibi durumlarda gece Londra'da kalırım, gece birde arabayla dışarı çıkıp da karımı

getiremeyeceğime göre. Siz de bilirsiniz ki o saatte istasyon taksileri çalışmaz zaten.

-Kulüpte mi kaldınız ?

-Hayır. Hyde Park Gardens'ta dairesi olan bir arkadaşımda kaldım.

Telefon çaldı. Knighton tekrar aşırı bir tepki verdi. Wexford öylesine şaşırmıştı ki, telefona bakması için onay vermeden önce bir süre Knighton'a bakakaldı.

Ardından da evet anlamında başını salladı.

Knighton alçak sesle metin bir şekilde numarayı söyledi. Telefonun diğer ucundaki her kim olursa olsun, aşırı duygusuz biri olmadığı sürece, Knighton'un büyük bir üzüntü içinde olduğunu anlayabilirdi sesinden. Zalimce, ama doğru bir tahmin diye düşündü Wexford. Knighton şok geçirmişti ama hiç de mutsuz değildi, belki de mutsuzluk sonradan gelecekti.

-Oh, Jennifer...

Arayan kızlarıydı.

-Polisler sana söyledi mi? Rod'la konuştun mu? Evet, lütfen gel...

Telefonu kapattı ve elini tekrar alnına götürdü.

-Oğlum, kızım ve damadım gelecek.

-Bildiğim kadarıyla dört çocuğunuz var.

-Bir kız, üç erkek. Biri Amerika'da, biri Türkiye'de.

-Oğlunuzu beklerken ve Mr. ve Mrs?..

-Norris. Damadım, Symonds, O'Brien ve Ames'lerin Kingsmarkham'da müşavir avukatlığını yapar.

-Onları beklerken Hyde Park Gardens'ta oturan arkadaşınızın adını ve Mr. Henry Lacey'nin adresini verebilirsiniz belki bizlere.

Önce Jennifer ve Angus Norris geldiler. Sade, tıknaz, çilli ve annesine benzeyen genç bir kadındı. Yaklaşık yedi aylık hamileydi. Wexford Adela Knighton'un doğacak torunundan bahsettiğini hatırladı.

Kısa bir süre sonra ağabeyi Roderick de sarı bir Triumph TR7'yle geldi, Londra'dan buraya oldukça hız yapmış olmalıydı. Yaşı kız kardeşinden oldukça büyüktü. Yüzündeki endişeli ifadeye rağmen babası gibi yakışıklı olduğunu görmek zor değildi. Uzun boyluydu. Wexford avukat olduğunu hatırladı.

Başlarına böylesine yasa tanımaz bir iş gelen Knighton'lar, yasalarla çok yakından ilgili olan bir aileydi. Başındaki kel bölgeyi çevresindeki siyah kıvırcık saçlarla örtmeye çalışan karısıyla aym boyda olan ufak tefek, açıkgöz damadı daha önce sulh ve ceza mahkemelerinde görmüş olduğunu hatırlıyordu Wexford.

Genç bir kadın olan Mrs. Norris'in davranışlarında, Wexford'un, yukan orta sınıfın şımartılarak yetiştirilen kadınlarında daha önce de gözlemlediği bir hava vardı.

Ebeveynlerine anneciğim ve babacığım diye hitap ediyor, ailesi ve yakın çevresini elit olarak tanımlıyordu.

-Bu çok kötü bir şey. Bizim başımıza geldiğine inanamıyorum. Anneciğimin babam ağır ceza barosunda çalışırken işlenen cinayetlerin

korkunçluğunu eve kadar taşıdığından bahsettiğini, babacığımın da ona endişelenmemesi gerektiğini çünkü bu tip olayların nadiren bizim gibi zengin insanların başına gelebileceğini, neredeyse hepsinin alt sınıflarda meydana geldiğini açıkladığını hatırlıyorum. Ve şimdi de zavallı anneciğim... Bu çok adaletsiz bir şey. Nezih bir hayat yaşıyorsun, bir standardı tutturmaya çalışıyorsun ve sonra böylesine korkunç bir şey geliyor başına.

Wexford'un, Mrs. Norris'in suçlunun Renie Thompson olması durumunda bu cinayeti çok daha rahat algılayabileceğinden kuşkusu yoktu. Kadının yaptığı bu saçma sapan yorumlardan sonra, önceki akşam nerede olduklarını sormayacaktı

nerdeyse.

Mr. Norris, asabî şahitleri izlerken takındığı ifadeyle sordu:

-"Gece" demekle ne kadarlık bir zaman dilimini kastediyorsunuz ? Bu olay ne zaman meydana gelmiş ?

-Şimdilik "gece"yle sınırlandıralım, Mr. Norris.

-Sordum çünkü akşam bir ara karımla dışarı çıkmıştık.

Jennifer Norris, bu şartlar altında gülmek olarak adlandırılamayacak olsa da buna çok yaklaşan bir ses çıkardı, mutluluk belirtisi olmayan, kızgınlık belirten bir gülüş diyebiliriz belki de. Ağabeyi soğuk ve hükmeden gözlerini ona çevirdi.

-Evet bu doğru, Angus, beni dışarı çıkardın! Demek istediği Rod, önce nehir boyunca yürüdük ve geri döndük, ardından da Millers'ta birer içki içtik, bu sıralar yemekten sonra hep böyle yapıyoruz...

Wexford öksürdü. Yüzü pembeleşen Norris devam etti:

-Pekâlâ başmüfettiş, erken yattık ve...

-Ben anlatayım Angus. Doktorum bana hafif bir yatıştırıcı veriyor ve kütük gibi uyuyorum. Son zamanlarda telefonu da fişten çekiyoruz, yani zavallı

anneciğim bize ulaşmaya çalıştıysa da...

Kendisinin ya da kocasının da suçlanabileceğini kavrayamadığı çok açıktı

Wexford için. Onun için bu olay, hırsızlık sırasında işlenmiş basit bir cinayetti, yani sadece alt sınıfların işleyebileceği bir suç.

-Springhill Lane'deki eski evlerden birinde yaşıyoruz.

Wexford bu tarz züppeliklerle daha önce de karşılaşmıştı. Sewingbury'nin bu ayrıcalıklı bölgesinde yaşayanlar, komşularını orijinal bir XVII. yüzyıl evi sahibi olup olmamalarına göre değerlendirirlerdi. Son yirmi yılda yapılan yeni binaların çevresinde bu eski evlerden yarım düzine kadar vardı.

-Anneciğim camın kırıldığını duymuş olamaz. Yatağının yanında telefon vardı.

Eğer bize ulaşmaya çalışıp bulamadıysa bile, polisi arardı. Böylesine vahşi biriyle tek başına baş edebileceğini nasıl umabilirdi ki ?

Angus Norris araya gidi:

-Camı kırarak mı girmeye çalışmış içeri ?

-Tam olarak değil, Mr. Norris. Daha doğrusu, pencereden bir parça cam kesilmiş.

Ya siz neler yaptınız dün gece Mr. Knighton?

Roderick Knighton'un neşeli bir havası vardı. Durmadan saatine bakıyordu.

Geldiğinden beri telefonla konuşuyor, bu konuşmalardan fırsat bulduğunda da orada bulunmasının ne gibi bir yararı olduğunu sorup duruyordu. Babasının, kız kardeşinin ya da şef komiserin herhangi bir isteği olduğu takdirde kendisine söylemelerinin yeterli olacağını belirtmişti. Esnerken tekrar saatine baktı, ardından da Wexford'a gece boyunca karısı ve bebek bakıcısıyla beraber hasta olan en küçük çocuklarına bakmak için ayakta kaldıklarını ve çok az uyuyabildiğim söyledi.

-Kabakulak olmuş zavallı küçük.

Jennifer Norris ayaklarını yukarı kaldırmış uzanıyordu. Endişeli ya da şaşkın görünen kocası ise, pencerenin yanında düşüncelere dalmıştı, belki de sadece kendi pozisyonundaki bir adamın birdenbire böyle tatsız bir işin içine nasıl girdiğini düşünüyordu. Wexford'un son sözlerinin üzerine hayret içindeki inanmaz gözlerle karısına baktı.

-Mrs. Knighton'un kaybolan mücevherlerinin listesini çıkardıktan sonra neler yapabileceğimize bakalım.

Knighton'a göre ümitsiz bir işti bu. Başına gelenlerden dolayı sersemlemiş ve afallamış görünen yüzündeki tüm renk ve mimikler yok olmuştu sanki. Sabit bir noktaya bakarak, ara sıra dalgınlığından hafif bir titremeyle sıyrılarak aksak hareketlerle koltuğa oturdu. Wexford'un teklifine belli belirsiz bir kafa sallamayla karşılık verdi. Roderick yine telefondaydı, sessizce fısıldıyor, bazen de konuşurken eliyle ağzını kapatıyordu.

Norris, mahkemede kullandığı kuvvetli ses tonuyla sordu:

-Kaybolan mücevher var mı ?

Wexford yavan bir tonda cevap verdi:

-Olabilir. Evde hiç mücevher yok. Mrs. Knighton'un alyansından başka mücevheri vardı herhalde.

Jennifer kendinden emin bir şekilde araya girdi:

-Tabiî ki vardı.

Wexford Norris'in bu saçma sapan davranışların ne kadarına dayanmak zorunda olduğunu düşündü. Jennifer kontrolsüz bir ses tonuyla ekledi:

-Büyükannemden kalan altın bir bileziği vardı, bir gün benim olacağını söylerdi hep.

Norris ürperdi.

-Ve tabiî ki incileri. Ayrıca birkaç yüzük ile broş, birkaç tane de saat. Biz kendilerini öyle yılbaşı ağacı süsler gibi süsleyen tiplerden değiliz. Anneciğim kulak deldirmenin çok vahşice olduğunu düşünürdü.

-Bir liste çıkarmanızı istiyorum, Mrs. Norris. Eminim ki babanız annenize hediye olarak mücevher almıştır!

Knighton bir şey söylemedi. Wexford aniden kızın küçük ve kırmızı sol elindeki kare biçiminde kesilmiş iri pırlantayı fark etti. Jennifer:

-Çok fazla almış olduğunu sanmıyorum.

Crocker'ın ortağı, Adam Knighton'un da doktoru olan Moss saat birde geldi.

Knighton'a uyku ilacı ve sakinleştirici almasını teklif edince çevresindekilerden tepki gördü. Roderick gitmesi gerektiğini ve yapabileceği bir şey olduğunda hemen aramalarım söyledi. Bir dizi telefon numarası bıraktı. Jennifer Norris kocasına Washington'da saatin sekize geldiğini, ağabeyini arayabileceklerini hatırlattı. Ankara'daki erkek kardeşine telgraf göndermişlerdi zaten.

Wexford polis merkezine döndü.

Evden eve bağlantı bir işe yaramamıştı. Yarayacağını düşünmemişti zaten. Thatto Hail Çiftliği çok ücra bir köşedeydi. Sir Hilary Tremlett'in raporundan yola çıkan Crocker, cinayetin gece yaklaşık iki ile dört arasında işlendiği sonucuna varmıştı.

Kullanılan silahın cinsi, kesin ölüm nedeni, vücuttaki diğer yaralanmalar gibi daha ayrıntılı bilgi için ertesi günü beklemeleri gerekmekteydi.

Burden:

-Bir hırsızlık olayı değildi, öyle değil mi ? Hırsızlık süsü verebilmek için oldukça çaba sarf edilmiş olan bir cinayet.

Wexford başıyla bu yoruma katıldığını belirtti.

-Jennifer Norris'in vahşi olarak tanımladığı kadar büyük bir olay bile değil sanırım.

Burden temkinli bir şekilde ekledi:

-Knighton vahşi denebilecek bir tip değil.

Wexford kaşlarını kaldırdı.

Burden, Wexford'un oturduğu dönen koltuk dışında oturabileceği tek koltuğa oturdu.

-Masum bir adam olarak kendisine harika bir hikâye hazırlamış. Londra'ya gidiyor, St. James'te yemek yiyor ve Hyde Park Gardens'ta kalıyor. Evde yatmadığı nadir gecelerden birinde karısı öldürülüyor. Çin'deyken, onun karısından çok hoşlandığını düşünmüş müydün ? Yani mutlu bir beraberlikleri var mıydı sence ?

-Evlilik yılların eskitemediği bir devamlılık oyunu değil midir?

Söylemek zor. Bilmem ki.

-Çok yardımcı oldun. Artık bir şeyler yiyelim derim. Pearl of Africa'ya ne dersin ?

Tanrım, gözlerinden okuyabiliyorum. Yine Çin lokantasına gitmek istiyorsun.

Böyle giderse yakında çıtır makarnaları bile görmek istemeyebilirim.

Queen Caddesi'ndeki Many-Splendoured Dragon'a doğru yürümeye başlamışlardı.

-Çubuk kullanmaktaki becerimle herkesi etkilemekten hoşlanıyorum. Biliyor musun Mike, keşke Çin'deyken Knighton'lara daha fazla dikkat etseymişim diyorum şimdi kendi kendime, çok işimize yarardı. Ama tek hatırladığım, Knighton'un masada otururken birdenbire bir hayalet görmüşçesine irkildiği, belki de hayalet değil, başka bir şey.

Düşünceli bir şekilde durakladı.

-Çok kutsal bir şey gördü herhalde, İsa'nın içinden son yemeğini yediği kâseyi ya da Tanrı'nın Ülkesi'ni. Bakışlarında Dante'nin Beatrice'i gören gözlerindeki ifade vardı...

Dokuzuncu kısım

Kadının kafatasına sıkışmış, dışarı çıkması alın kemiği tarafından engellenmiş

olan kurşun, 9 milimetre çapında bir Walther PPK otomatik tabancadan çıkmıştı.

Mümkün olan en kısa mesafeden ateş edilmiş, silahın namlusu kadının ensesine değmişti.

Sir Hilary Tremlett'in daha kesin değerlendirmeleri cinayet saatini 2.15-3.45

aralığına çekmişti. Adela Knighton altmış beş yaşında normal ve sağlıklı bir kadındı. Hafif kiloluydu, dört kez doğum yapmış, çıkıntılı bir kemik, varisli damarlar, apandisit ve rahminde son dört beş sene içinde beliren bir sorundan dolayı birkaç defa da bıçak altına yatmıştı. Sol kolunun üst kısmında hafif bir yaralanma vardı.

Thatto Hail Çiftliği'ndeki parmak izlerinin ölen kadın, Adam Knighton, Renie Thompson, Jennifer Norris ve Angus Norris'e ait oldukları ortaya çıktı. Jennifer Norris cinayet gününün akşamında Wexford'a annesinin sahip olduğunu düşündüğü mücevherlerin bir listesini verdiğinde, Wexford'un Thatto Hail Çiftliği'ni araştıran ekibi, girişteki çitlerin altında yeşil renkte deri bir mücevher çantası bulmuştu bile. Çantada kalan parçaları çıkardılar, bazı parçalar, saklama girişiminde bile bulunulmadan etraftaki çiçek yataklarına, çitin altına ve yolun kenarına rastgele dağıtılmıştı. İki adet kol saati, altın bir bilezik, bir dizi inci, eski moda iki adet pırlanta ve yakut bir yüzük. Mrs. Norris bulunan mücevherlerin annesine ait olduğunu ve kaybolan bir şey olmadığını belirtti.

Wexford olayı çözmeye başlıyordu yavaş yavaş. Gecenin o saatinde eve giren gerçek bir hırsız değil, mücevher kutusunu alarak eve hırsızlık amacıyla girilmiş

izlenimini yaratmak isteyen biriydi. Daha sonra, bu şekilde hiç kimseyi kandıramayacağında karar kılmış ve fazla değerli olmayan birkaç mücevherin başına dert olmasından kaçınmak için evden kaçarken parçalan da teker teker etrafa fırlatmıştı.

Evi tanıyan, pencerenin yerini bilen biri olmalıydı. Mrs. Knighton'un evde yalnız olacağını da biliyordu. Pencerenin bir parçasını dikkatle keserek duvara dayadıktan sonra sessizce içeri girerek, yukarı çıkmış ve kadını uykusundan uyandırmıştı. Onu zorla yatağından kaldırıp, önüne katarak ensesine dayadığı

silah eşliğinde aşağıya indirmişti. Silahı kafatasının arkasına dayamış, kadını

kolunun üst kısmından kavramıştı. Yemek odasına vardıklarında, istediği bir şeyi göstermeyi ya da söylemeyi, onu bir yere götürmeyi, belki de bir söz vermeyi reddettiği için tetiği çekmiş, kadın yüzüstü yere yığılmıştı.

Wexford bunun geçerli bir varsayım olabileceğini düşünüyordu.

Wexford:

-Knighton, salı günü kendisini Kingsmarkham istasyonuna götürecek olan taksiyi çağırdıktan sonra saat üçte evden çıktığını ve 3.27 trenine bindiğini söyledi. Bir Volvo'su var, ama söylediğine bakılırsa arabayı karısı kullanmak istemiş ve onu Kingsmarkham'a bırakması durumunda gecikecekmiş.

Burden:

-Nereye gidiyormuş ?

Arabayla Londra'ya gidiyorlardı.

-Myringham'a alışverişe. Salı öğleden sonralarının etkinliği olsa gerek. Knighton Victoria'ya 4.15'te vardı, metroyla Lancaster Gate'e geçti, oradan da Adrian Dobson-Flint denen arkadaşının Hyde Park Gardens'taki dairesine giden kısa yolu yürüdü. Dobson-Flint onu karşılayabilmek için normal saatinden biraz daha erken varmıştı evine.

-Palimpsest'teki yemek saat 7 ile 7.30 arasında başlıyordu. Dobson'la beraber bir taksiye binip saat 6.50'de Hyde Park Gardens'tan ayrıldılar. Yemek ve eğlence faslından sonra da 11.30'da kulüpten ayrılıp eve yürüdüler. Evde birer kadeh içki içtikten sonra 00.30 gibi yattılar. Dobson-Flint'in sabah onda Old Bailey'de olması

gerektiği için ikisi de sabah sekizde kalktı. Dobson-Flint dokuzu biraz geçe, Knighton da Victoria'dan Kingsmarkham'a giden 9.40 trenini yakalayabilmek için yaklaşık 9.20'de evden çıktı.

Burden:

-Ondan şüpheleniyorsun.

-Pek değil. Şüphelenebileceğim başka kim var bilemiyorum sadece. İlk günler hep böyledir. Adela Knighton bir vasiyetname bırakmış. Angus Norris daha hiçbir şey sormadan anlatıverdi. Firması Mrs. Knighton'un hukuk danışmanlığını

yapıyormuş. Adela Knighton'ın şahsına ait oldukça fazla parası varmış, teyzesinden birkaç bin, amcasından birkaç bin, ailesinin mülkü ve bir aile hesabındaki hisseler. Her neyse, iki yüz binin hepsini eşit olarak çocuklarına paylaştırmış.

-Amerika'daki oğulları Julian babası milyoner olan Amerikalı bir kızla evli.

Roderick'in çok iyi giden bir avukatlık işi, karısının da kendi iş bulma bürosu var.

Otuz yaşında olan en küçükleri Colum, Ankara'daki İngiliz Konsolosluğu'nda ataşe. Mirasıyla ne kadar yakından ilgili olursa olsun, çarşamba sabahı saat üçte Türkiye'de olduğu kesin.

-Yedi aylık hamile bir kadının annesini öldürmesi fikrine de pek sıcak bakmıyorum. Zaten pencereden girmesi de olanaksız. Knighton ve Renie Thompson dışında evin anahtarı sadece onda var. Babasının geceyi dışarıda geçireceğini, annesinin de evde yalnız olacağını elbette biliyordu. Ama nasıl bir amacı olabilir ki? Mirası olan elli bin mi ? Norris sadece bir asistan avukat belki ama aptal olmadığı ve günün birinde ortak olmayı hedeflediği kesin. Parası

olmayanların rahat barınamayacakları bir bölge olan Springhill Lane'de yaşıyorlar. Onları şimdilik bir kenara bırakalım. Julian ve karısı

Washington'daydılar, Colum, dediğim gibi, Ankara'daydı, Roderick'in de şahitleri var, karısı, doktor, bakıcı ve çok ihtiyacımız olursa, kabakulaklı kızı.

Adrian Dobson-Flint'in üye olduğu avukatlar odasına eskiden Adam Knighton da üyeymiş. Wexford ve Burden'ı Dobson-Flint'in odasına götüren Brownrigg adındaki memurun yüzündeki yoğun kederin nedeni Knighton'un karısının ölümü

ve ölüm şekli olmalıydı.

Adam Knighton'un arkadaşı kendisinden yedi sekiz yaş gençti, üzerinde hemen hemen hiç saç kalmamış olan başını avukat peruğunun altına saklamıştı. Genç

görünüşlü, kırışmamış pembemsi yüzü ona dazlak görüntüsü veriyordu. Odası

sıradan bir avukat odasına benzemiyordu, ne tozlu ve karanlıktı, ne de kitap doluydu. Açık renk duvarların çevrelediği odada, açık kahverengi bir halı, maun mobilyalar ve küçücük kapalı bir bahçenin manzarası ile gün ışığını çerçeveleyen bir pencere vardı.

-Size nasıl yardımcı olabilirim, beyler ?

Dobson-Flint'in dazlak imajı, nazik ve tonuna özen gösterilen sesiyle hızla dağılmıştı. Onun sesinde de, gerektiği gibi alçaltılmış bir keder tonu

hâkimdi.

Bebek yüzü sıkıntılı ve acılı bir ifadeye büründü.

-Bunun duyduğum en şaşırtıcı ve korkunç olay olduğunu söylemeliyim.

Eğer söylediği doğruysa, çeyrek asırlık avukatlık kariyerinden şüpheye düşmek gerekirdi. Wexford ona salı akşamı neler yaptığım sordu. Verilen ifadelerden, zamandan, insanları belli zamanlarda belirli yerlere çeken nedenlerden bahsederken, Dobson-Flint'in zamanının çoğunu evde geçirdiğini öğrendiler.

Yıllardır, hemen her gün insanların önünde yükselen sesini duymasına rağmen, tınısından hâlâ hoşlanır gibiydi. Tatlı bir tonda, net bir şekilde davetiyelerin birkaç

hafta önceki geliş tarihini, Knighton'un evine varış saatini, Palimpsest'e gitmek için evden çıktıkları saati ve oraya vanş saatlerini anlattı. Hafif de olsa, eğleniyor olduğunu belirten bir tonun hâkim olduğu sesinde soramadığı bir soru saklıydı

sanki: eski arkadaşım Adam Knighton'u şüpheli görecek kadar kalın kafalı mısınız yoksa?

Dobson-Flint, arkadaşının karısının ölümünün yarattığı acıyı, eğer hissettiyse tabiî, unutmuş gibiydi. Açık mavi gözlerini kırptı. Bacak bacak üstüne atarak koltuğuna oturdu. Bir kolunu özensizce koltuğun üzerine koymuş, diğeriyle de çenesini desteklemişti.

-Açık ve güzel bir gece olduğundan, taksiye binerek kendimizi şımartmayalım dedik ve yürümeyi tercih ettik. Kapımın eşiğine tam tamına gece yarısına iki dakika kala geldik. Şimdi başmüfettiş, eminim ki yılların en popüler sorusunu yönelteceksiniz bana, saatten nasıl bu kadar emin olabildiğimi soracaksınız.

Cevabım şöyle olacak, elimi anahtarımı çıkarmak için cebime attığımda Mr.

Knighton bana saatin kaç olduğunu söyledi, arkasından da birinci hatta ikinci baharlannı bile geçirmiş iki adam için bu yolu yirmi sekiz dakikada yürümüş

olmanın hiç de fena bir performans olmadığını ekledi.

Dobson-Flint tarzındaki adamlarla muhatap olurken, Wexford kendi davranışlarını

genelde ruhsuz ve sıkıcı bir hale sokardı, ruhsuz bir sesle sordu:

-Yalnız mı yaşıyorsunuz, efendim ?

-Evet, yirmi yıldır, karımla anlaşarak aynlmaya karar verdiğimizden beri.

Wexford evliliğiyle ilgili yaptığı açıklamaya tepki göstermedi. Dobson-Flint konuşmasını sürdürdü:

-Devam edeyim mi ? Mr. Knighton'la bir bardak Chivas Regal içtikten sonra saat yaklaşık 12.20'de yataklarımıza yöneldik. Yaklaşık diyorum çünkü bu sefer Mr.

Knighton zamanla ilgili bir yorumda bulunmadı. Ertesi sabah 7.45 civarında kalktım, havluma sarınmış bir halde, elimde bir bardak Çin çayı ile Mr.

Knighton'un odasına girmek üzereydim ki onu karşımda görüverdim, giyinmişti bile. Her zamanki nezaketiyle bana birlikte kahvaltı etmemizi teklif etti. Her sabah yaptığım gibi 9.10'da ekmek paramı kazanmak üzere evimden çıktığımda, Mr.

Knighton neşeli bir dönüş yolculuğuna hazırlanıyordu, böylesine trajik, acıklı ve korkunç bir sona doğru gittiğini kim bilebilirdi ki?

-Anlıyorum. Mr. Knighton evinizde çok kalır mıydı, efendim?

Dobson-Flint en fiyakalı Merkez Ceza Mahkemesi tavrıyla:

-Çokla neyi kastediyorsunuz ki? "Ben çok yurtdışına çıkarım" diyen biri ülkeden yılda üç ya da dört defa ayrıldığını ima ediyordur, ama "Sinemaya

çok gidiyorum"

dediğinde ise haftada iki kez gittiğini söylüyordur.

Gülümsedi.

-Peki, bunlardan hangisi Mr. Knighton'un sizde kaldığı zaman süresini daha iyi tanımlar?

Dobson-Flint zafer kazanmış bir edayla cevapladı:

-Hiçbiri! Üç yıl önceki emekliliğinden sonra şehrin dışına taşındığından beri bende yılda ortalama bir buçuk kez kaldığını söylemek doğru olur.

Wexford ayağa kalktı.

-Sanırım şimdi bir öğle yemeği arası vereceksiniz, efendim.

-İzninizle, başmüfettiş.

-Demek istediğim bu değildi, Mr. Dobson-Flint. Önümüzdeki birkaç saat boş

olacağınıza göre, bu zamanı dairenize bir göz atarak geçirebiliriz.

-Bu şart mı?

Wexford aynı ruhsuz sesle devam etti:

-Evet, şart. Arabam var. Size çok rahatsızlık vermeyeceğiz.

Hyde Park Gardens denilen, Bayswater Yolu ve Hyde Parkla Lancaster Gate'te buluşan XIX. yüzyıl ortalarına ait bina grubunu Brook Caddesi ikiye böler. Doğu kısmı daha eski ve geniştir. Sri Lanka Konsolosluğu da burada bulunur. Ayrıca, bir zamanlar daima siyah bir çarşafa gizlenerek dolaşan gizemli Portland Dükü'ne ait olduğu söylenen evden Baker Caddesi'ne yeraltından gizli bir geçidin uzandığı

söylenir. Dobson-Flint'in dairesi batı kısmındaydı. Wexford bu bloka yıllarca önce bir kere daha gelmisti. Ana giriş kapısından girdikten sonra merdivenlerden çıkarak büyük kapıya varmış, bina görevlisinin kulübesinin önünden geçtikten sonra da yukarıdaki geniş, dönen merdivenlere çıkmıştı. Yine öyle yapacaklarını

düşünürken, Dobson-Flint taksi şoförüne Hyde Park Gardens'ın arka tarafında bulunan Stanhope Place'ten girmesini söylemiş, bölgedeki eğimden dolayı, arka taraftan bakıldığında zemin kat, ön taraftan ise bodrum katı olarak görülen bir dairenin giriş kapısına doğru götürmüştü. Hyde Park Gardens'ta bulunan dairelerden, yalnızca Stanhope Place'e açılan bu bölümde bulunanlara ana giriş

kapısını kullanmadan ve bina görevlisiyle karşılaşmadan dışarıya çıkmanın mümkün olduğunu anlamak Wexford'un birkaç saniyesini aldı. Kapının eşiğine geldiklerinde Wexford sordu:

-Bay Knighton salı öğleden sonra kaçta geldi buraya?

-Ben beş civarında dönmüştüm eve, yaklaşık on dakika kadar sonra geldi. Evet, beşi on geçe geldi.

İçeri girdiler. Boş olanı giriş kapısına yakın olan iki oda vardı. Dobson-Flint anahtarlarını içinde başka anahtarlar ve bir zincire bağlanmış araba anahtarlarının da bulunduğu konsolun üzerinde duran derin olmayan kalaylanmış bir tabağın içine bıraktı.

Burden:

-Uykunuz ağır mıdır ?

-Londra'nın en berbat trafik sesinde bile uyuyabildiğimi düşünürsek, evet, uykum ağırdır.

Görülecek başka ilginç bir şey yoktu.

-Mr. ve Mrs. Knighton'un mutlu bir çift olduklarını düşünüyorum.

Dürüst bir cevap beklemiyordu, nasıl bir cevap alacağını merak etmişti sadece.

Dobson-Flint zorlama olduğu her halinden belli olan sabırsız bir coşkuyla cevap verdi:

-Elbette ki, birbirlerine son derece bağlıydılar. Birbirlerine taparlardı adeta.

Knighton ailesinin bağları çok kuvvetlidir. Bu korkunç trajediye kadar Mr. ve Mrs. Knighton birbirleri için yaşıyorlardı. Gözlerinin başkalannda olduğuna ihtimal bile vermem.

Wexford'un onu arabasıyla geri götürme teklifini geri çevirdi, onlardan evin giriş

kapısında ayrılarak taksiyle uzaklaştı. Wexford düşünceli bir halde konuştu:

-Çok abartıyor.

-Knighton'lann birbirlerine bağlılığı konusunda mı demek istiyorsun ?

- İlginç bir laf etti. "Gözlerinin başkalarında olduğuna ihtimal bile vermem" dedi.

Bu altmış yaşındaki insanların evlilikleri hakkında yorum yaparken akla gelecek bir şey değil. Bunu neden söylemiş olabilir ki? Belki komik bir şey bu Mike, ama böyle durumların Knighton'lardan otuz yaş daha genç çiftleri ilgilendirdiğini düşünmeden edemiyorum. Bunun bir tutku cinayeti olduğuna dair bir his var içimde. Şimdi görmem gereken kimse, tutkulu olmaya Mrs. Knighton'dan bile daha zayıf bir aday.

-Şu kel kafalı, gömleğinden taşan adam da mı öyle hissediyor?

-Çok acımasız kelimeler bunlar, Mike. Ama olabilir, evet, sanırım o da böyle olduğunu hissediyor. Knighton gece Sussex'e gitmiş, karısını vurmuş ve Dobson-Flint Lapsang-Souchong çayıyla evde dolanmaya başlamadan saatler önce geri dönmüş olabilir.

-Ama nasıl ? 12.55 ile 6.40 arasında tren yok ki!

-Trenle gitmiş olması şart değil. Aslına bakarsan tren işine de gelmemiştir zaten.

Kingsmarkham'dan Sewingbury'ye ancak arabayla ulaşılabilir.

-Onun yapmadığını biliyoruz. Arabası Thatto Hail Çiftliği'nin garajındaydı.

-Dinle, Mike. Victoria'ya geldiği 4.15 ile Hyde Park Gardens'a vardığı 5.10

arasında ne yapıyordu sence ? Victoria'dan Lancaster Gate'e gitmek 55 dakika mı

alır? Civardaki bir araba kiralama firmasına gidip, bir araba kiralamış, ertesi gün de iade etmiş olabilir.

-Tek yapması gereken telefonla bir araba ayırtması, 4.45'te almak için oraya uğraması ve buraya kadar gelip arabayı bir parkmetre önünde bırakması. Buraya gelirken çevredeki tüm parkyerleri metreli gibi göründü bana. 6.30'dan sonra para atmak gerekmiyor, dolayısıyla sadece bir buçuk saat için para atması yeterliydi.

Dobson-Flint yatmaya gittikten sonra kalaylanmış tabaktan anahtarı alarak daireden çıktı, kiraladığı arabayla Sewingbury'ye gitti, gecenin o saatinde bir buçuk saatini almış olmalı oraya varmak. Ana giriş kapısından girdikten sonra Adela'yı uyandırdı, onu vurdu ve mücevher çantasını aldı. Sonra da tuvalet penceresinden bir parça kesti. Evden ayrılırken, arabayı bıraktığı yerde mücevherleri etrafa saçtı. Bir saat sonra Hyde Park Gardens'a döndüğünde saat daha 3.30'du. Nasıl?

-Çok büyük bir risk almış. Dobson-Flint'in odasına girdiğini düşünsene!

-Kendin düşün. Bu tip insanlar böyle bir şeyi hayatta yapmazlar. Bir sonraki nesil, oğulları yapabilir belki, ama onlar asla. Dobson-Flint onun odasına sadece yardım istemesi durumunda girerdi, bunu bile düşünerek yapardı üstelik. Arabaya dönüyorlardı.

-Oğlu Londra'da yaşıyor. Onda neden kalmadı ki acaba?

-Roderick Knighton ve karısı Mili Hill'de yaşıyorlar, şehrin epey dışında. Toplu taşımacılığa ya da taksiye bağımlı olanlar için çok uzak bir yer. Knighton'un yorumu böyle olurdu sanırım. Tabiî şu da var, eğer gecenin geç saatleri yapılacak bir cinayet yolculuğu tasarladıysa, Bayswater Yolu Sussex'e çok daha yakın.

Çalıların arasında, çitlerin etrafında, arazide ve patika yollarda silah aranıyordu.

Kingsbrook'un Thatto Vadisi'ne doğru akan kısmında, suya bile girmişlerdi.

Wexford kendi kendine silahın Knighton'a ait olup olmadığını soruyordu. Ağır ceza barosunda çalışmış emekli bir avukat otomatik bir silahın nereden temin edilebileceğini elbette ki bilirdi. Kurşunun üzerindeki bir saç telinden anlaşıldığına göre, Adela Knighton'u vuran küçük silahın namlusunda iğne başı

büyüklüğünde bir tümsek ile ufacık, düğme kadar bir çatlak vardı.

Nemli ve serin bir gündü. Hava mevsim normallerine göre soğuk, saate göre de normalden karanlıktı. Tepeler ve ağaçlık alan gri bir sis tabakasıyla kaplanmıştı.

Silah civarda herhangi bir yerde, yaprakların arasında ya da nehrin içindeki küçük bir metal borunun içinde saklı olabilirdi. Temizlenip cilalandıktan sonra yumuşak bir kumaşa sarılarak çekmeceye kaldırılmış olma ihtimali de vardı tabiî. Thatto Hail Çiftliği'ne giden yola saptı.

Julian Knighton karısı Barbara'yla o sabah Amerika'dan gelmişti. Julian kısa boylu, annesi gibi tıknaz ve yuvarlak yüzlüydü, kırk yaşlarında olmalıydı.

Knighton'ların da tıpkı kraliçe gibi iki ailesi vardı. İlk ikiliyi oluşturan oğulları, Jennifer'dan sekiz on yaş büyüktüler, hâlâ gelememiş olan üçüncü oğullan Colum ise ablasından iki ya da üç yıl sonra doğmuştu.

Adam Knighton acıdan yıpranmakta olan bir hasta gibi görünüyordu. Avurtları

çökmüştü. Wexford karısının ölüm haberini aldığındaki şaşkınlığım, inanmakta ne kadar zorluk çektiğini hatırladı. Sadece mükemmel bir aktör rol yapabilirdi böyle bir durumda. Şef komisere çökük gözlerle baktı. Hamile olan Mrs. Norris, ayaklarını hafifçe kaldırmış koltukta oturuyordu. Barbara Knighton bir bardakta buzlu çay ya da iyice sulandırılmış viski içiyordu. Kocası ise Wexford'a bir teori sunmaya hazırlanıyordu:

-Bence hırsızın amacının evde bir kasa bulmak olması yüksek bir ihtimal, başmüfettiş. Babamın bir zamanlar bu evde bir kasası vardı ama Sewingbury çevresinde hırsızlık olayları artınca kasayı kaldırdı. Evde kasa bulundurmak saklanacak değerli parçaların varlığını gözler önüne sermekten başka bir şey değil.

Babası araya girdi:

-Bu evi yalnızca hafta sonlarında kullandığımız günlerdi. Hampstead'e dönmeden önce, birkaç değerli parçayı kasaya koyardım. Onları aramış olması mümkün mü?

Karımın bir kaza sonucu öldürülmüş olma ihtimali var mı? Hırsız, kasanın nerede olduğunu söylemeyi reddederse onu öldüreceğini söylemiş, karım direnince de silahı istemeden ateşlemiş olamaz mı ?

Adam seçkin ve başarılı bir avukattı. Böyle bir saçmalığa inanıyor olamazdı.

Wexford onun hakkında gazetelerde okuduklarını hatırladı: "Mr. Adam Knighton savunmada... Mr. Adam Knighton'un takip davasındaki başarısı..." Knighton'un yüzünde yumuşak ve zayıf bir ifade belirdi. Çin'deyken yüzünü kaplayan av peşindeki soylu bir kartalı çağrıştıran sınır tanımayan ifadesi sanki mumdan yapılmıştı ve karısının ölüm haberinden sonra eriyerek sıcak bir el tarafından yüzüne bulanmıştı. Ağız kaslarının çevresinde dokunaklı bir gevşeme vardı.

Wexford, Knighton'un kapıyı sıcak ve düşünceli çocuklarının arkasından kapattıktan sonra, yalnız kalır kalmaz odasına çekilerek ağlamaya başladığından emindi. Bu düşünce onu rahatsız etti. Yüzü, gözyaşlarıyla sırılsıklam olmuş bir adamın yüzü haline gelmişti adeta.

-Hiç silahınız oldu mu, efendim ?

-Aman Tanrım, hayır, tabiî ki hayır!

Wexford bu soruyu, oldukça sert bir tepki veren Julian Knighton'a sormuştu.

Aldığı cevabın ardından gözlerini Adam Knighton'a çevirdi.

-Hafta sonlarım şehir dışında geçirme arzumun beni buralara çektiği ilk zamanlarda bir av tüfeğim vardı. Ama beş yıl önce sattım onu.

Jennifer Norris görümcesinin kulağına bir şeyler fısıldadı. İki kadın sert bir ifadeyle Wexford'a bakmaya başladılar. Wexford:

-İzin verirseniz tekrar bir göz atmak istiyorum eve. Jennifer Norris, XIX. yüzyıl soylularının uşaklarıyla konuştukları tonda cevap verdi:

-Ağabeyimin kasanın artık burada olmadığını açıkça söylediğini sanıyordum.

Wexford konuşmasını Adam Knighton'a bakarak sürdürdü:

-Evet, oldukça açık bir şekilde. Teşekkür ederim.

Adam Knighton:

- İstediğinizi yapabilirsiniz, başmüfettiş.

Wexford arkasından oturma odasının kapışım kapatarak yukarıya, Adela Knighton'un salı gecesi yalnız yattığı ve korkunç bir şekilde ölüme çağrıldığı

odaya gitti. Son ziyaretinden sonra yatak toplanmıştı. Mrs. Knighton'un giysilerine dikkatle göz gezdirmek fazla işine yaramayacaktı, çünkü cepleri de çantaları gibi boştu. Pencerenin altındaki rafın üzerinde, yukarıya doğru katlanmış

gül desenli perdelere uzanan porselen bir şamdan ile bir baharat kutusu ve okumayı onlu yaşlarda bırakmış olduğu anlaşılan birinin kitaplarını sıkıştırmak için iki adet kitap dayağı vardı: Jeffrey Farnols'un iki ya da üç kitabı, Precious Bane, The Story of an African Farm, C. S. Lewis'den Mere Christianity ve Mrs.

Gaskell'in Cranford'u. Wexford, iki gün önce, aşağıdaki çalışma masasını

incelerken aramadığı bir şeyi bulmaya çalışıyordu şimdi.

Tuvalet masasımn çekmecesini çekti. İçinde mendiller, bir mendil kutusu, saç

tokaları, kullanılmamış iki adet yüz bezi ve bir karton kutu pamuk vardı. Maun komodinler üzerinde pembe tül abajurlu pembe porselen lambalar duruyordu.

Komodinler tek çekmeceliydi. Mrs. Knighton'unkinde bir şişe aspirin, iki tane daha mendil, eski moda gümüşlü bir manikür seti, burun damlaları, kutu içinde bir gözlük; Mr. Knighton'unkinde ise, kutu içinde bir gözlük, iki adet tükenmezkalem, bir not defteri, bir tüp boğaz pastili ve deri kılıfta pilli bir tıraş

makinesi vardı. Komodin çekmecelerinin altında da ufak birer dolap bulunuyordu.

Mrs. Knighton'unkinde siyah fitilli kadifeden bir çift yatak odası terliği ve kahverengi deri bir fotoğraf albümü, Mr. Knighton'unkinde de, son birkaç hafta ya da ayda yatağında okumuş olduğu, bugünlerde okuduğu ve belki de yakın gelecekte okumayı planladığı kitaplar vardı. Wexford'un hiç de beklemediği bir koleksiyondu bu.

Han Suyin'in A Mortal Flower'i ve About Chinese adındaki bir dilbilim kitabı.

Adam'ın kısa bir süre önce Çin'de olduğunu bildiğinden bu ikisi onu fazla şaşırtmamıştı. Anna Karenina, The Return of the Native, Elizabeth Barrett'm Sonnets from the Portuguese ve The Browning Love Letters'ı ise,

Wexford'u afallatmıştı. Aklına ilk gelen kelime "romantik" oldu. Dilbilim kitabı dışındaki kitapların hepsinin ortak teması şehvetli bir romantiklikti. Hiçbiri aşağıdaki beyaz saçlı, çökmüş, mutsuz ve yaşlı avukatın okuması beklenen kitaplardan değildi.

Ama orada olduklarına göre şüphesiz ki onları ya okumuş, ya okuyor ya da okumayı planlıyordu.

Sonnets from the Portuguese'in ayraç yerleştirilmiş sayfasını açtı: "Beni sevmeye mecbursan, bunu sadece aşk için yap..." Ayraç, Knighton'un not defterinden koparıp üstüne şiirin birkaç mısrasını el yazısıyla yazmış olduğu bir kâğıt parçasıydı. Yazmış olduğu ne Elizabeth Barrett'm bir şiiri, ne de Gueilin'de korkuluğun arkasından uzanarak okuduğu şiirdi, Çin şiirinden seçilmiş başka bir parçaydı:

Güneyden gelen yabankazlarmı vurma;

Bırak uçsunlar kuzeye doğru.

Vurursan da bir çifti vur ki,

Birbirlerinden ayırmamış ol onları.

Gerçekten de oldukça garipti. Knighton'un bu şiiri karısının ölümünden, birisinin onu vurup çifti ayırmasından sonra yazmış olduğu da düşünülebilirdi, ama Wexford'un düşüncesi nedense böyle değildi. O kelimeler salıdan bu yana yazılmış değillerdi. Kâğıt fazla kullanılmaktan buruşmuştu, kitabın üzerinde çeşitli notlar yazılıydı. Sahanlığa çıkınca, karşıdaki yeşil odanın kapısından içeri baktı ve açılmış bir yatak örtüsü ile sandalyenin üzerine bırakılmış kahverengi bir sabahlık gördü. Dul adam, geçici olarak, karısıyla paylaştığı odadan çıkmıştı.

Dördü de hâlâ oturma odasındaydı. Jennifer Norris pozisyonunu hiç bozmamıştı.

Babasıyla çay içiyordu. Barbara Knighton, yazın son güllerini bakır bir çanağa yerleştiriyordu, ekim ayı içinde ikinci ya da üçüncü defa çiçek açmışlardı. Kâğıt gibi görünen güller hafifçe solmuş ve yıpranmıştı.

-Tek bir şey soracağım, Mr. Knighton. Mrs. Knighton'la tatilde çektiğiniz fotoğraflara ne oldu ?

-Fotoğraflar mı ?

-Mrs. Knighton'un yatağının yanındaki masada bulduğum, içinde diğer tatillerinize ait fotoğrafların bulunduğu albümün içinde değiller.

-Sanırım bu sefer fotoğraf çekmediniz, öyle değil mi baba?

Knighton durakladı. Wexford, Knighton'un Julian'ın uzattığı yardım elini tutmasını engellemek için hemen araya girdi:

-Fotoğraf çekmemiş olduğunuzu düşünmemizi beklemiyorsunuzdur herhalde, öyle değil mi?

Göz göze geldiler. Wexford karşısındaki adamın yüzündeki ifadeyi doğru okuyup okumadığını merak ediyordu. Yoksa, bakışların, "Bu polisle Çin'de karşılaşmış

olmamız ne büyük bir talihsizlik" demek istedikleri kendi uydurması mıydı ?

Knighton bitkin bir şekilde cevap verdi:

- Evet, birkaç fotoğraf çekmiştik. Basıldılarsa eğer, mutlaka evin bir köşesindedir.

Ama fotoğraflar evde değildi.

Wexford bu konuda başka bir şey söylemedi. Adam Knighton üzerinde düşünüyordu, onun aşk konusundaki arzulu tercihlerini, kayıtsız bakışlarım, şiiri ve en güzel aşk hikâyelerim seven bu adamm karısının derisine silahı dayayıp, kurşunu beynine göndermiş olma olasılığını.

Adlî soruşturma pazartesi sabahı, cenaze töreni de ertesi gün All Saints, Sewingbury'de yapılmıştı. Bu arada, Adrian Dobson-Flint'in evinin çevresinde, dört kilometre çapındaki bir alanda Adam Knighton'un tarifine

uyan bir adamın araba kiralamamış olduğu öğrenilmiş, ayrıca Thatto Vadisi çevresindeki silah arama işlemleri de durdurulmuştu.

Yaklaşık dört bin kişinin yaşadığı Sewingbury'nin, bir golf sahası, aynı zamanda kız okulu da olan bir manastırı, Kingsbrook'un üzerinde bulunan kullanılmayan bir değirmeni ve genelde park etmiş arabalarla dolu çok geniş bir meydanı vardır.

Kilise, tepeden nehrin yeni su bendinin bulunduğu bölümüne doğru inen yolun ortalarmdadır. Wexford'un şoförü, yeni yapılan köprünün üzerinden geçerek Thatto Vadisi'nden gelen patikanın ulaştığı nehir kenarı boyunca ilerledi, River Street'ten yukarı çıkarak Springhill Lane boyunca giden yoldan devam etti.

Knighton ailesinin tüm fertleri toplanmıştı. Adam'ın üzüntüden avurtları

çökmüştü. Bele oturan siyah bir pardösü giymişti, başında şapkası yoktu. Koyu renk takım elbisesi ve siyah kravatıyla Roderick, dar bir siyah takım elbise ve yüksek topuklu siyah rugan ayakkabılar giymiş olan karısı Caroline'le uyumlu bir çift oluşturmuştu. Julian ile karısı gri ve yeşilin açık tonlarını tercih etmişler, bunu telafi etmek için de yüzlerine en mahzun ifadeyi takınmışlardı. Wexford kemerli burnu olan kumral bir genç adamla, yanındaki, bir Yunanlı'yı andıran ince ve esmer kızın Colum ve karısı olduklarına karar verdi. Eksik olan tek kişi, kiliseye yürüyerek saatinden geç gelmiş olan kocası tarafından temsil edilen Jennifer'di.

Wexford tören bittikten sonra, en arka sıradaki yerinden kalkarak, sırayla dışarı

çıkan aile fertlerinin ardından kiliseden çıkmaya hazırlandığı sırada, omzunun üzerinden koridora bir göz attı. Adela Knighton'un, Çin'de gördüğünü hatırladığı, ufak tefek yaşlı arkadaşı ön mahfillerin birinden kalkmış, kendisine doğru yürümekteydi. O ana kadar bu kadını tamamıyla unutmuştu.

Kadın Wexford'u görünce şaşırmıştı, ama fazla zaman geçirmeden, Wexford'un ayakları sarılı kâbusuna yöneltiği bakışlarındaki ifadeyi barındıran bakışlarını

hızla başka tarafa yöneltti.

Wexford dışarı çıktı ve kapının önünde kadının gelmesini bekledi.

Onuncu kısım

-Adım Irene Bell. Çin'de tanıştırıldığımızı hiç sanmıyorum.

-Kingsmarkham Cinayet Masası'ndan Şef Komiser Wexford. Nasılsınız, Ms. Bell?

-Demek polissiniz ve burada yaşıyorsunuz. Ne garip! Her şeyi bir kenara bırakırsak, zavallı Adam için büyük bir şok olmuş olmalı bu. Çok üzgün, değil mi

? Hepimiz öyleyiz. Adela okul arkadaşımdı, birbirimizi uzun yıllardır tanırız.

Herhalde yarım asırlık olmuştur arkadaşlığımız.

-Bu uzun bir süre. Biraz konuşabilir miyiz, Ms. Bell?

-Şimdi mi ? Neden olmasın ? Zaten ben de evlerine gitmeyecektim. Cenaze törenlerindeki yeme içme faslından hiç hoşlanmam. İnsanlar saygısızlık yapma amacı gütmüyorlar elbette, ama çoğu zaman orada bulunma nedenlerini unutuveriyorlar, biri gülmeye başladı mı da gerisi geliyor, ortalık bir parti havasına bürünüyor. Bence hiç de hoş bir şey değil bu.

Wexford onaylayarak başını salladı. Sağlam karakterli bir kadına benziyordu.

-Kingsmarkham istasyonuna sonra gidersiniz. Bir bardak çay teklif edebilir miyim size ?

-Bir bardak sıcak çaya hayır diyemem, doğrusu.

Kadın, kısa boylu ve gürbüz yapılı olmasına rağmen şişman değildi, keskin hatlı

yuvarlak bir yüzü vardı, sık perma yapılmış koyu saçları henüz fazla kırlaşmamıştı. Mavi pantolon takımı böyle bir gün için hem hafif kaçacak, hem de önceki gece yaşanan kışın ilk donunun gölgede ai da olsa kalmış olmasından dolayı çok ince olacaktı. Gri tüvit bir takımın içine bej bir bluz ve şık siyah ayakkabılar giymişti. Wexford'a anlattığına göre üç yıl öncesine kadar, oturduğu bölgenin yakınlarındaki Swiss Cottage'daki bir seyahat acentesinde müdürmüş.

Zaten kendisi ve Knighton'lar için Transsibirya gezisini ayarlayan da bu şirketmiş.

Bu üçünün beraber katıldığı ilk yolculuk değilmiş. Knighton'larla beraber birçok Avrupa turuna çıkmış ve Mısır'a gitmiş. Bu gezilerde Adela'ya arkadaşlık ettiğini söylemesi Wexford'a ilginç geldi.

Kingsmarkham'â döndüklerinde Wexford onu High Sokağı'ndaki bir kafe olan Willow Pattern'a götürdü ve iki kişilik çay ısmarladı. En iyi arkadaşını yeni gömmüş bir kimsenin midesinin derdine düşmesini uygunsuz bulduğundan bir şey yemeyi kabul etmemişti Irene Bell. Mrs. Knighton, Irene'nin en iyi arkadaşı, kız kardeş kadar yakın dostu olmuştu. Mrs. Knighton'un bu özelliklerinden bahsederken keskin hatları olan yüzünü oldukça acılı bir mutsuzluk ifadesi kaplıyordu. Dediğine göre, Jennifer'm isim annesi, bütün genç Knighton'ların Irene Teyzeleriydi, bu aileye, kan bağı olmayan biri ne kadar yakın olabilirse o kadar yakındı. Wexford bütün çocuklardan isimleriyle bahsetmesine rağmen Adam Knighton'un adını hiç anmamasına odaklanmış bir şekilde, onun ölen kadın hakkında konuşmasına izin verdi bir süre. Sözü, arabada söylemiş olduklarına dönerek kesti:

-Mrs. Knighton'a arkadaşlık ettiğinizi söylediniz. Kocası yeterince arkadaşlık etmiyor muydu ona?

Irene Bell omuzlarını kaldırarak hafifçe gülümsedi.

-Mutlu bir evlilik miydi, Ms. Bell?

-Birisi, hayat mutsuzluk getirdiği sürece, evliliğin de mutsuzluk yaratacağını

söylemişti.

-Samuel Johnson'ın sözü bu. Ya sizin fikriniz nedir?

-Aslına bakarsanız Mr. Wexford, ben bu konu üzerinde fazla düşünmem. Çok uzun süreli bir kurum, mesela beş yıllık olsaydı, mükemmel olurdu. Kim aynı

insana kırk yıl boyunca sabah, öğle, akşam dayanabilir ki ? İnsanlar benim yaşımdaki bir kadının karşısına hiç fırsat çıkmadığı için evlenemediğini düşünürler. Durum böyle değil tabiî ki.

Irene Bell kendi kendine güldü. Eğlence ya da zevkle ilgisi olmayan sert bir gülüştü bu.

-Benim bakılacak fazla bir tarafım yok, hiç olmadı da, ama etraftaki çoğu evli kadın için de bu böyle. Eğer insanlar sadece güzel ya da çekici olduklarından dolayı evlenselerdi, etraf bekârlar cennetine dönerdi. Hayır, ben hiçbir zaman evliliğe sıcak bakmadım. Paylaşmayı pek sevmem. Ne yemek pişirmeyi, ne ev işini, ne bebekleri, ne de seksi severim. Seksi denedim. Kırk sene kadar önce, üç

defa denedim ve o üç deneme bana hayat boyu yetti sanırım.

-Tabiî bunlar benim kişisel düşüncelerim. Evlilikler genelde böyle. Sizin sorunuza gelirsek, bence Knighton'lar diğer pek çok çift kadar mutluydu. Zavallı Adela ondan çok hoşlanıyordu. Ona bağlı kalmayı seçti, iyi bir eşti, kimsenin Adela kadar iyi bir eşi olamazdı.

Irene Bell'in Mr. Knighton'dan hoşlanmadığını düşündü Wexford. Yoksa bundan daha da karmaşık mıydı bu olay? Bir zamanlar ondan mı hoşlanıyordu acaba?

-Hiçbir zaman birbirlerine söyleyecek fazla şeyleri olmadı. Evlilik konusunda fazla düşünmem derken kastettiğim de buydu. Her şey söylendikten ve yapıldıktan sonra kelimelerden başka neyle iletişim kurabiliriz ki ? Gözlerin dili, aşkın dili, sessiz iletişim gibi pek çok saçmalık vardır. Adela ve Adam arasında böyle bir şey olmadığını söyleyebilirim.

Adela o tip bir kadın değildi. Adam ise şiire düşkün bir adamdır, erkeklerin şiirle bu kadar ilgili olmaları bana komik gelir.

-Ama şiirlerin çoğu erkekler tarafından yazılmış.

-Bu farklı. Beni yanlış anlamayın. Demek istediğim, bir adamın, nasıl deniyor,

"sone" okuması yapmacıklı bir davranış bana sorarsanız.

Wexford aniden sordu:

-Onu aldatır mıydı? Başka kadınlarla ilişki kurar mıydı?

Ms. Bell şaşırmıştı. Çay bardağını dudaklarına götürmek üzereydi ki, hareketi havada yarım kaldı, ardından fincam yavaşça tabağa koydu.

-Tanrım, tabiî ki hayır. Ne garip bir düşünce bu böyle! Adam altmış üç

yaşındaydı.

-Her zaman altmış üç değildi ama. Her neyse bence çok yakışıklı bir adam ve varlığıyla bile ilgi odağı olabilecek biri.

Wexford sustu. Çay içmekle geçen on dakikada ne kadar da yakınlaşmışlar ve samimi açıklamalarda bulunmuşlardı! Bir an için birbirlerine söyleyebilecek hiçbir şeyleri yokmuş gibi geldi. Kadının söyleyecek daha fazla şeyi olmaması

üzücüydü.

Wexford:

-Altmış üç yaşmda duygusal kariyerinin sonuna geldiği söylenince öfkelenmeyecek çok az erkek vardır.

Ms. Bell kısa ve sert bir kahkahayla sürdürdü konuşmayı:

-Adam'ın yaşlanmakta olduğunu siz de görebiliyorsunuz, değil mi ? Hayır, Adam böyle bir şey yapmaz, bunu unutabilirsiniz. Kiminle beraber olabilirdi ? Kadın yüzü görmüyordu ki! Eğer onun zavallı Adela'yı başka bir kadınla olmak için öldürdüğünü düşünüyorsanız, oldukça duygusuz biri olmalısınız. Adam değil birini vurmak, silah bile doğrultamaz kimsenin üstüne. Ahlaklı bir davranış

olmadığını düşündüğünden güvercinleri avlamaktan bile vazgeçmişti. Bir keresinde, öldürmek istemediği için pencereden dışarı atmaya çalışırken bir eşekarısı tarafından sokulduğunu bilirim. Tekrar güldü, bardağını sertçe masaya bıraktı.

-Biliyordum bunu! Bunun bir partiye, cümbüşe dönüşeceğini biliyordum ve bunda yokum. Hiç ama hiç hoşuma gitmiyor. Çay için teşekkürler ama şimdi lütfen beni istasyona bırakın.

Wexford biraz daha kalması için üsteledi:

-Beş dakika daha Ms. Bell, sonra söz veriyorum sizi istasyona bırakacağım. Size Çin hakkında bir şey sormak istiyorum.

Gueilin'deki otelin hep beraber oturduğumuz rufbarını hatırlıyor musunuz ?

Eldivenlerini giyerken cevap verdi:

-Nasıl unutabilirim! Otuz derecede "White Christmas" sarkısını çalıyorlardı.

-Mr. Knighton'u çok şaşırtan bir olay oldu orada, bir anda bembeyaz oluverdi. Siz herhangi bir şey fark ettiniz mi ?

-Fark ettiğimi söyleyemem doğrusu.

-Birkaç dakika sonra Mrs. Knighton yatmaya gideceğini söyledi ve siz de onunla beraber kalktınız.

-Belki de, ama hatırlamıyorum.

-Ertesi gün Mr. Knighton size ya da Mrs. Knighton'a bundan bahsetmedi mi?

Yani, "Dün gece rufbarda gördüğüm bir şey beni çok etkiledi" gibi bir şey söylemedi mi ?

-Hayır. Ona neden sormuyorsunuz ?

-Soracağım. Bolca fotoğraf çektiniz. Mrs. Knighton da öyle.

Size çektiği fotoğrafları gösterdi mi hiç ?

-Haftalar önce şehre inmişti. Böyle yaptığı zamanlarda beraber öğle yemeği yerdik. Yemek sırasında birbirimizin fotoğraflarına baktık.

-Kendininkileri ne yaptı?

-Aldı tabiî ki. Onları albümüne yerleştirecekti.

Polis merkezinin ikinci katındaki odasında Burden ve Dr. Crocker'ı silahlardan bahsederken buldu. Burden'ın elinde, yabancı bir pop yıldızını tehdit eden genç

bir kabadayının dava sonuçlandıktan sonra nasıl olduğu anlaşılamadan Wexford'un çekmecesine giren ve o zamandan beri de orada duran, 9 milimetre çapında taklit bir Walther PPK vardı.

Doktor:

-Bıçakla daha rahat ediyorum. Cenaze iyi miydi, Reg ? Dindar olmayanların neden cenaze töreni düzenlediklerini anlayamıyorum. Hiçbir güzelliği ya da zarafeti olmayan sıkıcı, utandıncı, garip işler, üstelik eski dua kitabı da artık gözden düşüyor.

Burden araya girdi:

-Cenaze töreni düzenlemek şart değil mi ?

-İşin yasal yönünü soruyorsan, tabiî ki hayır. İnsanlar yapmak zorunda olduklarını

sandıkları için yapıyorlar bu işi. Cenaze levazımatçısı krematoryum boş olduğu bir zamanda küçük bir düzenlemeyle halledebilir bu işi. Hiçbir zahmeti yok.

Hemen hemen maliyeti de aynı. Bu aralar bir cenaze töreni aşağı yukarı 500

pounda mal oluyor.

Sessiz duran Wexford eline taklit silahı alarak masasına oturdu ve silahı yavaşça döndürerek konuşmaya başladı:

Rufbarda oturmuş Çin tarçını şarabı içiyordu ve aniden hoşa gitmeyen ya da tam tersi, onu çok sevindiren bir şey gördü. Muhteşem bir şey görmüş bile olabilir.

Ama neydi?

Doktor cevap verdi:

-Güzel bir kız.

-Hadi canım sen de. Ancak yirmi yıl tek başına bir hücreye tıkılmış olsan güzel bir kıza o şekilde bakabilirsin.

Burden:

-Eski bir arkadaş olmasın ya da yıllar önce savunmasını yaptığı ve tekrar görmeyi hiç ummadığı biri?

-Öyleyse, neden hemen yerinden kalkıp da konuşmaya gitmedi? Neden korkuluğun yanma giderek bir Çin şiiri mırıldanmaya başladı?

-En iyisi kendisine sorman.

-Soracağım ama bu konuda yalan söyleyeceğinden eminim. Yapmamız gerekenlerden biri salı günü evde olmayacağını kimlerin bildiğini ortaya çıkarmak. Bu konuda henüz bir çalışmamız olmadı, sanırım bunu bilen çok kişi var. Palimpsest Kulübü'ndeki "Golden Jubilee" partisine katılan herkes

mesela, Mrs. Knighton'un Sewingbury'deki tanıdıklarının çoğu ve telefonla konuştuğu ya da yazıştığı arkadaş ve akrabaları.

Doktor:

-Yani, olayın o gece meydana gelmesinin biraz düşündürücü olduğunu mu söylemek istiyorsun ? Ortada evinden yılda bir gece ayrılan bir adam var ve tam ayrıldığı gece karısı öldürülüyor.

-Her neyse, bu bize olayın Knighton'un evde kalmayacağını bilen birisi tarafından planlanmış olduğunu gösteriyor. Knighton ve bir başkası tarafından beraberce ya da Knighton'un kendisi tarafından planlanmış olabilir. Burden:

-O gece Hyde Park Gardens'ta Knighton'u görmüş olma olasılığı olan sorgulanıyor.

Durakladı ve utangaç bir şekilde devam etti:

-Bunun çok abartılı bir sorgulama olduğunu düşünebilirsiniz...

Wexford sözünü kesti:

-O şekilde suçlanan benim.

-Belki bulaşıcıdır. Belki de eskisinden daha çok okuyor olmamdan kaynaklanıyordur.

Burden'ın kültürlü karısının ona okuması için kitap tavsiye etme alışkanlığı

herkesçe biliniyordu. Kendisine kitap okunmasından hoşlanan nadir insanlardan biriydi ve kocasında yüksek sesle kitap okuma konusunda beklenmedik bir seslenim yeteneği fark etmişti. Burden'ın yüzü hafifçe pembeleşti.

-Genelde kurgu romanları okuyorum. Son zamanlarda sadece roman okuduğumu itiraf etmeliyim.

Wexford Jane Austen'den bir alıntı yaptı:

-Sadece romanlar! İnsan doğasına dair en doğru bilgiyi bizlere en memnun edici biçimlerde ileten, akıl coşkunluğunun en canlısını ve nükteyi dünyaya seçilmiş en iyi dilde nakleden bazı eserler!

Crocker:

-Pekâlâ, bırakalım da bize düşüncesini açıklasın.

-Conan Doyle'dan alınma bir parça gibi geliyor gerçekten de.

Diğer taraftan da, bazen gazetelerde okuyoruz...

Wexford'un gözlerindeki sabırsızlığı görünce aceleyle devam etti:

-Pek çok sabıkalı ya da caninin kendisini içeri attıran yargıçtan hapisten çıktıktan sonra öç alma planları yaptığını çok duyarız. Ben de bu tip durumlarla ya da en azından girişimlerle karşılaşmıştım. Knighton olayının da bu tip bir amaçla gerçekleştirildiğini düşünüyorum.

-Knighton yargıç değildi ki!

-Değildi, ama bir davada suçlu bulunmuş bir insanın, yargıca karşı ne hissetmişse Knighton'a karşı da aynı duygulan beslemesi çok doğal. Knighton'un aleyhine sunduğu delillerin, jüri üzerinde yargıcın olayı toparlamasından daha etkili olduğunu düşünmesi çok normal. Knighton'un karşı savunması yüzünden suçlu bulunmuş ya da beklediğinden daha uzun bir ceza almış olan biri, hapisten çıktığında Knighton'dan öç almayı planlamış olabilir. Knighton'un bu tip düzinelerce davası olduğundan eminim. İsmi gazete sayfalarından düşmezdi.

Wexford bu yorumla ilgilenmiş, düşünceden hoşlanmıştı:

-Katilin Mrs. Knighton'u kocasından öç almak için vurduğunu mu söylemek istiyorsun yani? Knighton'un dört beş yıl yerine on yıla mahkûm ettirdiği biriyse bu, olabilir. Ama böyle bir durumda Knighton'u vurması daha doğal değil mi ?

-Karısı olmadan yaşayamayacak olan pek çok evli erkek var.

Kendisini onaylamalarını bekleyen rahatsız bir bakış fırlattı doktora:

-Jean öldüğünde, onsuz yaşayamayacağımı hissettiğimi çok iyi hatırlıyorum, aynı

şeyi Jenny için de hissederdim.

Diğerleri gülmedi, Burden ise, sıkıntıyla gülümsedi. Crocker:

-Knighton da uzun bir süredir evliydi. Komik kartpostallara, çizgi filmlere ve bu tip şeylere inamyorsanız eğer, uzun evliliklerin sevgiyi azaltacağını

düşünebilirsiniz. Ama bu böyle değil. Yılların alışkanlığı, paylaşılanlar, bir bütün oluşturmanın ilginçliği var her şeyden önce. Senin böyle bir şansın olmadı daha, genç Mike. Yarısını bile yaşamadın bütün bu söylediklerimin.

Irene Bell'in de bu deneyimden yoksun olduğunu düşündü Wexford. Bir şiirle devam etti:

Güneyden gelen yabankazlarmı vurma;

Bırak uçsunlar kuzeye doğru.

Vurursan da bir çifti vur ki,

Birbirlerinden ayırmamış ol onları.

-Nereden çıktı bu şiir?

Wexford anlatmaya başladı:

-Kütüphanede benim için araştırmalarını istedim. IX. Yüzyıl Tang şiiri koleksiyonundan bir Çin şiiri. Şairin adı Şın Hsun, işin ilginç yanı şair ve karısının bir köle tarafından öldürülmüş olmaları.

-Laf dönüp dolaşıp Çin'e geliyor. Cinayetin başından beri içimde, bu sırrın anahtarının Çin'de olduğuna dair bir his var.

Doktor:

-Oraya dönemezsin ama.

-Hayır, ama en azından Adela Knighton'un Çin'de beraber olduğu insanlarla görüşebilirim. Onlarla ben de tanışmıştım, hatırlıyorum. Bana garip gelen bazı

şeyler olmuştu...

Onlara İrkutsk'tan Gueilin'e kadar birbirleriyle konuşmayan iki adamdan ve boğulan Vong'dan bahsetti.

-Çin'deyken, ikisi de sürekli fotoğraf çektiler. O fotoğraflara ne oldu acaba?

Neden albümde ya da evde değiller? Olayın Çin'le ilgisi olduğuna eminim, bu konunun üzerine gitmemiz gerek. Keşke daha fazla dikkat etseymişim. Nereden bilebilirdim ki! Aslında insanları seyretmeyi, davranışlarını incelemeyi severim.

Şu kahrolası ayaklan sarılı kadınla çok meşguldüm.

Crocker Wexford'a bakarak sordu:

-Hangi kadın ?

Wexford çekinerek anlattı. Bu konudan daha önce bahsetmeyi düşündüyse de, bir türlü sıra gelmemişti. Belirtiler kaybolduktan sonra hastalığın nedeniyle kim uğraşır ki ? Burden’ın evliliğiyle ilgili açıklamalarına gülümsemeyi çok gören Crocker, şimdi gülmekten katılıyordu.

-Neler okuyorsun öyle ?

-Tamam, biliyorum! Masterpieces of the Supernatural diye bir şey, henüz bitiremedim.

-Çin'deki çayların hepsini de içsem, seninki gibi bir hayal gücüne sahip olamazdım doğrusu.

-Halüsinasyonlar hayal gücünün eseridir. Onlan yaratanlar için gerçekten farklan yoktur. Sence sadece okuduğum kitaptan ve az uykudan mı

kaynaklanıyor?

-Bence, susuzluktan ve bize de getirdiğin o pis Maotai içkisini içmekten.

Burden araya girdi:

-Sen esas o hanımı Kingsbrook Köprüsü'nde görürsen başla telaşlanmaya.

Wexford Burden'a yapmacıklı bir bakış attı.

-Şu öç alma hikâyesi üzerinde yoğunlaşmalıyız, dolayısıyla Knighton'un son on beş yılda içeri tıktırdığı canilerin nerede olduklarını araştırmaya başlasan iyi olur.

Başarısız savunmalarını da unutma. Bu iş seni uzun süre meşgul eder.

-Ben de Çin konusunu deşeyim.

On birinci kısım

Donaldson arabayı park edecek bir yer bulmaya gitti. Wexford ise Kensington Church Sokağı'nı geçerek penceresinin üzerinde Romen karakterinde yaldızla Vinald yazan dükkâna doğru yürüdü. Vitrinde tek başına eşsiz güzellikte bir vazo durmaktaydı. Vi-nald'm Çin'den aldıklarına benzemiyordu. Üzerinde kan kırmızısı

yaldızlı pençeleri olan bir ejderha motifi bulunan parlak porselenden, ufak tefek bir insan boyunda siyah bir vazoydu bu.

İçeride kedi tüyü kadar yumuşacık siyah bir halı vardı. Dükkân, rokoko üslubu yaldızlı dayanakları olan duvar lambaları ve eski tarz bir piyanoyu gözler önüne seren tek bir spotla hafifçe aydınlatılmıştı. Cam bir çanın altına konmuş olan mumdan yapılmış bir meyve, üzerine Eros ve Psihe resmedilmiş Chelsea porseleninden bir saat, uzun ince belli küçük bir testi ve konsolun üzerinde duran, Audubon baskılarından oluşan, açık duran sayfasında yeşil ve sarı kuşlar görülen kitaptan oluşan diğer birkaç antika eşya uzun oda boyunca etrafta sergilenmişti.

Wexford görevli kadına kendini tanıttıktan sonra Gordon Vinald'ı sordu. Kadın, Mr. Vinald'ın mezatta olduğunu ve akşama doğru döneceğini söyledi. Çok önemli miydi? Wexford önemli olduğunu ve tekrar gelececeğini bildirdi.

-Mrs. Vinald'ı görmek ister miydiniz ? Evde olduğunu biliyorum. Daha birkaç

dakika önce aradı.

Vinald son görüşmelerinde evli değildi şüphesiz.

-Bir Mrs. Vinald olduğunu bilmiyordum.

Kadın, evliliğin ilk zamanlarını hoş ve dokunaklı bulanların edasıyla gülümseyerek devam etti:

-Mr. ve Mrs. sadece bir aylık evliler. Onu arayayım mı ? Evleri hemen şu köşeyi dönünce, Searle Villaları.

Wexford neler olduğunu anlamıştı. Bunu nasıl da önceden düşünememişti?

Vinald, Margery Baumann'la evlenmişti.

-Mrs. Vinald sizi görmekten mutluluk duyacağını söyledi, Mr. Wexford.

Searle Villaları gerçekten de köşeyi döner dönmez çıkıverdi karşısına. 16

numaranın bahçesi dükkânın arkası olmalıydı. Victoria üslubunda, set üstünde inşa edilmiş binaların oluşturduğu bu yerleşim merkezine Kingsmarkham'da hiç

kimse dönüp de ikinci defa bakmazdı ama değerinin yarım milyon civarında olduğundan kuşkusu yoktu Wexford'un. Elinde toz bezi olan zenci bir kadın tarafından içeriye alındı. Kadın kapılardan birini açarak kayıtsızca uzaklaştı:

-İçerde.

Dükkânın eşyasıyla döşenmiş olan oda bir müzeyi andırıyordu. Ortadaki Çin halısının üzerinde, parlayan gözleriyle Wexford'a bakmak için yalanma işini yarıda bırakan besili, gür tüylü çok iri bir tekir oturmaktaydı. Mermer şömineninin yanında, bir elini şöminenin üzerine koymuş olan siyah saçlı güzel Pandora durmaktaydı.

Wexford'u tanımadı. Büyük olasılıkla daha önceki karşılaşmalarında onu fark etmemişti bile. Wexford yaşındaki bir adamın Pandora gibi bir kadını fark etmemesi ya da hatırlamaması imkânsızken, kadın, aynı mekânda bulundukları

süre içerisinde Wexford'un varlığını bile fark etmemiş olabilirdi.

Saçları uzamıştı. Yüzünün iki yanından simetrik olarak sarkan saçları ve kâkülleriyle Mısır kraliçesini andırıyordu. Dudakları kıpkırmızı, gözkapakları

yeşim yeşiliydi. Wexford bu kadını otelin rufbarındaki karşılaşmadan daha önce görmüş olduğu ya da onun kendisine ünlü bir aktrisi anımsattığı düşüncesine kapıldı birden. Gençliğinde üne kavuşan bir film yıldızını. Hedy Lamarr ya da Lupe Velez olabilir miydi ? Vücuduna yapışan siyah kazağının altına giydiği kırmızı ve siyah kadifeden desenli eteğinin belirginleştirdiği bacaklan Wexford'un hayatmda gördüğü en güzel bacaklardı. Sadakatsizce, kızı Sheila'nınkilerden bile daha güzel olduklarını düşündü.

-Sanırım ölen Mrs. Knighton hakkında konuşmaya geldiniz. Yoksa yanılıyor muyum ?

Wexford şaşırmıştı, kaşlarını kaldırdı.

-Başka hangi nedenle olabilir ki ?

-Genizden gelen boğuk sesi, bir tanrıçayı andıran görüntüsünü gerçeğe yaklaştırmıştı.

-Mrs. Knighton'la Hongkong'a gittim. Uçak yolculuğunu da hesaba katarsanız İngiltere'ye kadar beraber geldik. Oturmaz mıydınız ?

Oturmak için hamle yaptığı sırada, kedi nazik ve çevik bir hareketle koltukta yerini aldı.

-Çekil oradan, Selima.

Pandora kediyi kaldırarak şezlonga koydu ve devam etti:

-Kocam bir şiirden esinlenerek ona bu adı koymuş.

Wexford:

-Tekir cinsinin en hareketlilerinden galiba.

-Belki de. Ben şiirle fazla ilgilenmem.

Bir anlamda şiirle yakından ilgiliydi oysa. Hemen her erkek, onun için ya da ona bir şiir yazmak isterdi. Wexford hafif bir hayal kırıklığıyla kadının ne demek istediğini anladı. Hollywood yıldızlarını andıran görüntüsüne rağmen bu dünyaya aitti.

-Sizin için ne yapabilirim ?

-Bilmiyorum, Mrs. Vinald, henüz yeterli bilgiye sahip değilim. Siz Asya'yı

dolaşan o trende değildiniz, öyle değil mi ? Pandora, başını iki yana sallayarak trende olmadığını belirtti.

-Biz trendekilerle Gueilin denen yerde karşılaştık. Kocamı ilk defa oradaki otelde gördüm. Dünya turuna benzer bir şey yapıyordum. Auckland'dan Cakarta'ya, Cakarta'dan Singapur'a, Singapur'dan Pekin'e gitmiştik. Hongkong'dan sonra Bombay'a gidecektik ama bir anda Londra daha cazip geldi! Bu arada, zavallı

Mrs. Knighton'la tek bir kelime bile konuşmadığımı söylemeliyim. Adını

biliyorum çünkü öldüğü zaman Gordon bana gazetede göstermiş ve kim olduğunu söylemişti.

Wexford kendisinin de Çin'de olduğunu söylemenin zamanı geldiğini düşündü.

Duydukları Pandora'yı şaşırtmış, kafasını karıştırmıştı. Çin'de Mrs. Knighton'u mu takip ediyordu bu adam ? Anlayamıyordu bir türlü. Kendisini daha önce görmüş

müydü gerçekten? Böylesine güzel ve anlamlı bir yüze sahip olan birinin bu kadar aptal olabilmesini anlaşılmaz bulan Wexford, Pandora Vinald'ın, en kibar şekliyle söylemek gerekirse, çok zeki olmadığı kanısına vardı. Çok önemli bir ayrıntı

dışında, Margery Baumann'ın tırnağı bile olamazdı.

Wexford:

-Buraya geldiğinizden beri tren grubundan kimseyi gördünüz mü?

-Hayır, görmedik. Vinald tatilde başlatılan arkadaşlıkların zaman kaybından başka bir şey olmadığını düşünür.

-Tatil aşklarının aksine.

Wexford'un ne demek istediğini kavraması biraz zaman alsa da, anladığı anda duyduklarının hoşuna gittiğini belirten bir kahkaha attı. Düşünceli Selima yerinden kalkarak, kedilerde oldukça sık rastlanan çevik bir hareketle, sanki içinden gelen bir ses ufacık bir toz zerreciğinin güzelliğini bozacağını

fısıldıyormuşçasına, çılgınca yüzünü temizlemeye başladı.

-Mrs. Knox adında bir kadın bize bir fotoğraf gönderdi. Daha doğrusu, Gordon'a.

Fotoğrafta biz de varız, ama çok belirgin değiliz, güzel bir fotoğraf değil. Gordon cevap vermememizi, bunun kadını cesaretlendireceğini söyledi. Bence bu nazik bir davranış değil, onun nasıl hissedeceğini düşündüm.

Gülümsedi ve safça devam etti:

-Dolayısıyla mektup yazıp teşekkür ettim ve fotoğrafın çok güzel olduğunu söyledim. Evleneceğimizi de ekledim.

-Adresi hâlâ var mı sizde ?

Kedi şezlongdan atlayarak sinsice kapıya yöneldi, tiz bir tonda sabırsızca miyavladı. Beklediği ilgiyi göremeyince de çığlığı andıran sesler çıkarmaya başladı.

-Selima, seni gürültücü canavar! Son derece şımarık bir kedi. Gordon'un eski karısı her istediğini yapmasına izin vermiş, paha biçilmez antika parçaları

tırmalamasına bile. Felaket bir şey.

Kapı açılınca, kedi küstahça bir yavaşlıkla dışarı çıktı.

-Adres mi dediniz ? Bende herkesin adresi var. Turu düzenleyen firma, yola çıkmadan önce herkese adresleri göndermiş. İşte burada, masanın üzerinde.

Bunun size yararı olacak mı ?

Adresler alfabetik sırayla yazılmıştı:

Mrs. H. Avory, 19 Oswestry Place, Rosia Bay, Gibraltar.

Dr. ve Mrs. C. Baumann, Four Winds, Southwood Hill, Purley, Surrey.

Dr. M. Baumann, 2 Crestleigh Drive, Guildford, Surrey.

Ms. I. M. Bell, Daire 6, Meleager Court, Queen Charlotte Sokağı, Londra NW3.

Mr. L. Fanning (tur başkanı), 105a Kingsland House, New King's Sokağı, Londra SW6.

Mr. ve Mrs. A. D. Knighton, Thatto Hall Çiftliği, Myringham Sokağı, Sewingbury, Sussex.

Mrs. L. Knox, 26 Redvers Lodge, Redvers Yolu, Rosia Bay, Gibraltar.

Mr. A. H. Purbank, 10 Fairmead Farm Court, Disraeli Yolu, Buckhurst Hill, Essex.

Mr. G. W. M. Vinald, 16 Searle Villaları, Londra, W8.

Wexford Mrs. Vinald'a teşekkür ederek vedalaştı. Dışarıda, kapının yanındaki sütunlardan birinin üzerine oturmuş olan Selima bir sfenksi andırıyordu adeta.

Wexford fazla akıllıca olduğu söylenemeyecek bir davranışla okşamak üzere elini uzatınca, kedi elini tırmaladı, eli kanamaya başladı.

World's End'in aşağısındaki büyük dairede, Lewis Fanning'in köklerinden beyazlar fışkırmış kınalı saçlı, ince yapılı karısından başka kimse yoktu.

Wexford'a fazla zaman ayırmayan kadının oldukça kayıtsız bir görüntüsü vardı.

Kocası her zamanki gibi evde değildi. Ege'de bir grubu gezdirmekle meşguldü, ay sonundan önce dönmeyecekti.

Baumann'ların yaşadığı Purley, Brighton Caddesi tarafındaydı. Oradan, eve dönerken geçmeyi planlıyordu Wexford. Daha önce, Knighton’ların Sussex'e yerleşmeden önce yaşadıkları yeri görmeye gidebileceğini düşündü.

Donaldson'dan kendisini Hampstead'e götürmesini istedi.

Londra'yı Burden'dan daha iyi tanıyordu ama eksiği de çoktu. Posta adresi Hampstead olmasına rağmen, Swiss Cottage'ı gösteren bir tabela görünce Irene Bell'in kendisine orada oturduğunu söylediğini hatırladı.

-Queen Charlotte Caddesi'ni bulmaya çalış lütfen.

Polis teşkilatına katılmadan çok önceleri Londra'da taksi şoförlüğü yapmayı

düşünmüş ve bilgi edinmek için bisiklet üstünde oldukça zaman harcamış olan Donaldson'un gidecekleri yeri bulabilmesi için haritaya ihtiyacı yoktu. Meleager Court, ağaçların arasına inşa edilmiş, kırmızı tuğla balkonları olan bir bloktan ibaretti. Irene Bell, bugün hatırladığı haliyle çıkmıştı karşısına, kırklı yaşlarını

sürdüğü zamanlarda tulum diye adlandırılan gri pantolonlu bir giysi giymişti.

Wexford'u gördüğüne şaşırmadı.

-Tam da en sevdiğimiz zehirden hazırlamıştım, başmüfettiş. Girin. Basamağa dikkat edin. Öğlen vakti, saat birde çay içmek yalnızca safkan İngiliz erkeklerine mahsus, diye düşünmüşümdür hep. Sandviç de yapmıştım, öğle yemeği yediniz mi?

-Kızımda yemeyi düşünüyordum. Keats Grove'da yaşıyor. Ama birden hatırladım ki, bugün perşembe ve onun gösterisi var.

Ms. Bell:

-Sheila Wexford. Demek onun babasınız. Yani başmüfettiş Wexford olmanın dışında. Sluttish Time hâlâ sahneleniyor, öyle değil mi? Benim tarzım bir oyun değil ama kızınızın oyununu beğeniyorum, ona bakmak büyük bir zevk.

Wexford Irene Bell'den gerçekten de çok hoşlandığını hissetti. Çayın yanında jambonlu sandviç yedi. Ms. Bell kendisine Knighton'ların Hampstead'in neresinde yaşamış olduklarını söyleyebilirdi belki de. Kadın ikinci bardakları doldururken anlatmaya başladı:

-Geçen gün daha açık konuşmalıydım, ama çok üzgündüm ve konuşmanın doğru olacağım düşünmüyordum. Ne kadarını duymak isteyeceğinizi bilmem ama daha söylenecek çok şey var.

-Hepsini duymak istiyorum.

-Yıllar öncesine ait olanları da mı ?

Geçmişi anımsayarak kaşlarını çattı ve devam etti:

-Adela'nın katilini bulmanızı ve hak ettiği cezayı vermenizi istiyorum. Bu zamanda verilen cezaların yeterli olduğuna inanmıyorum gerçi. Beş yılda açık öğretim diploması verirler, ardından da yeni bir takım elbise ve 50 poundla salıverirler insanları o sefil yerden dışarı.

Wexford gülümsemeyi engelleyemeden fikrini belirtti:

-Pek de öyle değil.

-Evlenmeleri şarttı.

-Anlayamadım.

-Adam ve Adela’nın yani. Sanırım bunun ne demek olduğunu bilirsiniz. Benim gençlik yıllarımda olduğu kadar sizinkilerde de kullanılıyordu, ama artık bir şey ifade etmiyor. Kızlar bebekleri doğuruyorlar ya da kürtaj yaptırıyorlar. Ayrıca duyduğuma göre, artık evlenmek için yalvaran, erkekler. Adela Adam'ı ilk gördüğü anda âşık oldu. Adam’ın ablası da bizimle aynı okuldaydı. Bizden nedimeleri olmamızı istemişti. Adam'ı bu vesileyle tanıdık. Bizler yirmi dört, Adam ise yirmi bir yaşındaydı. Oxford'da okuyordu. Geçen gün de söylediğim gibi, erkeklere hiçbir zaman fazla ilgi duymadım ama gençlerin dediği gibi Adam bambaşkaydı. Yakışıklı değil, güzeldi. İnsanlar çoğu zaman, uzun boylu ve esmer yakışıklılardan bahseder, duyarsınız sanırım. Ama bence güzel bir kumral erkekle kimse boy ölçüşemez. Söylediklerim size saçma geliyor olabilir ama Adam bence resimden fırlamış bir tanrı gibiydi.

Adela'yı çok severdim, hem de çok. Her neyse, fazla ilgi çeken bir tip olmadığı

konusunda benimle anlaşan ilk insandı sanınm. Çok iyi bir aileden geldiğini de söylemeliyim. Aylhurst'leri bilirsiniz. Staffordshire'lı Aylhurst'lerin asker olan bir kolu vardır. Bunda bir kötülük yok tabiî.

Duraksadı. Wexford Irene'nin züppe olduğunu hiç düşünmemiş olduğundan böyle bir züppelikle karşılaşınca şaşırmıştı. Karşısındakinin Mrs.

Knighton'un en yakın arkadaşı olduğunu unutmamalıydı...

-Babası Gerald Aylhurst, Salop sulh hâkimiydi. Adam'ın Adela'yla nasıl ilgilenmeye başladığını anlatamayacağım çünkü bilmiyorum. Kendisinden yaşça büyük olması hoşuna gidiyor olabilirdi. Benim neslimin erkeklerinin seks konusunda oldukça sık hüsrana uğramış olduklarını duyardım, günümüzde her şey ne kadar farklı, öyle değil mi ? Belki de bundan dolayıydı. Sizin de hatırlayacağınız gibi, 1939'da iyi kızlar genelde "hayır" derlerdi. Adela hiç "hayır"

demedi. Nitekim hamile kaldı. Adam'ın fazla seçeneği yoktu, onunla evlenmesi gerekiyordu. Bu gerekliliği bir kere bile sorguladığını sanmıyorum. Ama onun kız kardeşine, kız kardeşinin de bana anlattığına göre, evlenmesi gerektiği kendisine söylendiğinde ölmeyi tercih edeceğini belirtmiş. Başka birine âşık olduğunu, Adela'yla evlenmektense kendisini öldüreceğini söylemiş.

-O başkası kimdi?

-Bana sormayın. Öyle bakmanıza gerek yok. Ben değildim. Adam Knighton'un bana dönüp de ikinci defa bakacağını düşünmüyorsunuzdur umarım. Kim olduğunu bilmiyorum, Oxford'dan bir kız. Aradan geçen kırk yıldan sonra bir şey değiştirmez zaten.

Wexford bu fikre katıldı. Irene Bell devam etti:

-Adam kendini öldürmedi elbette. Aylhurst'ler, köy kilisesinde büyük bir düğün töreni düzenlediler. Adela dört aylık hamileydi ve belli oluyordu bu. Hiç de hoş

bir durum değil. Adam Oxford'a dönerek bitirme sınavlarına girdi, tesadüfen en iyi dereceyle mezun oldu. Eylülde de Julian doğdu.

-Yeteri kadar iyi geçinmiş olmalılar ki, ertesi yıl kasımda Roderick doğdu. 1941

yılıydı. Adam taburuyla birlikte Uzakdoğu'da bir yere, sanırım Birmanya'ya gitmişti. Orada dört yıl kaldı. Döndükten sonra baroya girebilmek için

çalıştı ve bildiğimiz kadarıyla, oldukça büyük bir basan elde etti. Oldukça sık görüşürdük.

Bir kızla Maitland Park'ta bir daire paylaşıyordum, onlar da Belsize Park istasyonu yakınlarında Haverstock Hill'e giden caddelerden birinde oturuyorlardı.

Adam Adela'ya hoşgörülü davranırdı, ama ona dayanmakta zorluk çekiyordu.

Anlatabildim mi bilmiyorum? Bu tarz davranışlar bugünlerde aşağılamak olarak algılanıyor. Hatırlıyorum da, televizyonlarını ilk aldıkları gün, Adam Karamazov Kardeşlerdi seyredeceğini söylediğinde, Adela "Onlar da mı London Palladium'da gösteri yapıyorlar, sevgilim ? demişti. Okumamış olmama rağmen, Adam'ın bahsettiğinin ünlü bir Rus romanı olduğunu biliyordum, ama Adela'nın yaptığı

hatayı herkes yapabilirdi. Karamazov Kardeşler denince, sizin de aklınıza ilk gelen akrobatlar olmuyor mu? Bunun üzerine Adam önce çocukları çağırarak,

"Gelin de entelektüel annenizin ne dediğini duyun" demiş, ardından da, şu eşcinsel Dobson-Flint aradığında, ona da aynı yorumu yapmıştı.

Adela'nın iki çocuğu daha vardı. Sanırım onları Adam'ı elinden kaçırmamak için doğurdu. Emin değilim ama düşüncem bu.

-Adam evden uzaklaşmaya mı başlamıştı ?

-Bilmiyorum. Hiç evde oturmuyordu. Çalıştığını söylüyordu, doğruydu belki de.

İyi vakit geçirmeye ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Ama Adela zaten evde ona iyi vakit geçirtiyordu. Adela iyi bir eşti, daha önce de söylediğim gibi kocasına değer veriyordu. Oldukça zor zamanlar geçirdi. Her neyse, Jennifer ve Colum'un doğumlarının da Adam üzerinde fazla etkisi olmadı. Evde sadece yatıyordu.

Fitzjohn's Caddesi'ne taşınmışlardı o dönemde. Bu ne kadar böyle sürmüştü ? Beş

yıl mı ? Her neyse, Colum'un doğumunu izleyen yıllarda Adam yatak odasındaki diğer yatağı kullanan biriydi sadece.

50'lerin sonlarına doğru aniden geri geldi ve evde yaşamaya başladı. Yemeklerini evde yemeye, Adela'yı dışarı çıkarmaya başlamıştı. Sanki büyük bir şok yaşamış

ve kendine gelmişti. Bence bu değişikliğin sebebi, Adela'nın onu terk etmekle tehdit etmesi, çocukları da beraberinde götüreceğini söylemesiydi. Adam çocuklarını çok severdi. Her neyse, geri geldi ve kaldı. Birbirlerine söyleyecek sözleri olmadığını bir kenara bırakırsak, örnek,bir çift gibiydiler. Eski Adam gitmişti sanki, bu kesin. Zavallı Adela sevgi dolu, iyi bir eş olabilmek için uğraştı

daima. Tatillerde beni de yanma almak zorundaydı ama. Şahsınızla ilgili tek kelime bile sarf etmeyen bir adama ne kadar dayanabilirsiniz ki?

Evlilik fikrinden uzak durmamın, çok yakınımda böyle bir evliliği gözlemlemiş

olmaktan kaynaklandığını mı düşünüyorsunuz yoksa?

Tuğlaları pembemsi kökboyasından, Edward üslubunda, damında üçgen bölümler olan, kristal pencereli, bol odalı güzel bir ev. Hampstead'e çıkan yokuşun ortalarında sağ tarafta. Bahçesinde hep yeşil kalan ufak ağaçlardan ve bir pırnal meşesinden oluşan ufak bir koru, oval çimenlikte bir Şili çamfıstığı ağacı var.

Wexford arabadan Knighton'ların bir zamanlar yaşadıkları eve bakarken, ön kapıda çengel burunlu, bornozlu bir adam belirdi. Günümüzde, böyle bir evde oturmaya sadece bir Arap'ın gücü yeterdi.

Wexford kendi kendine mırıldanıyordu:

-Evlilik çılgınca bir şey. Aisopos kurbağaları çok akıllıydı. Suya duydukları

ihtiyaca rağmen, tekrar dışarı çıkamayacaklarını bildikleri için kuyuya asla eğilmezlerdi.

Donaldson bir yorum yapmadıysa da, daha sonra Loring'e, hayatın sürprizlerle dolu olduğunu, şef komiserin Mrs. Wexford'la hep iyi geçindiğini düşünmüş

olduğunu belirtmişti.

Birkaç dakika sonra Wexford'a sordu:

-Sırada Purley mi var, efendim ?

-Önce Purley, ardından da Guildford.

Ama Surrey çevresinde yapılacak olan yolculuktan kurtulacaklardı. Wexford, Vinald’ın evinin kapısını açanın Margery Baumann olmadığına ne kadar şaşırdıysa, bu evin kapısında Margery'yle karşılaşmaktan da en az o kadar şaşkınlık duymuştu. Margery onu hemen tanımış, ama üç ay önce Çin'de tanışmış

olduğu bu adamı anababasının evinin kapısında görünce şaşırmadan edememişti doğrusu.

Wexford kim olduğunu ve neden geldiğini açıkladı. Margery Baumann Pandora Vinald'a göre daha çabuk kavramıştı Wexford'un anlattıklarını. Cuma akşamlan geç saatlerde ameliyata girmediğinden, anne ve babasım görmeye gelirdi.

Wexford, Margery'nin ardından lambri holden geçmiş, otuzların tarzını yansıtan zengin evin, içinde Baumann'ların çay içmekte oldukları yemek odasına varmıştı.

Masada salatalıklı sandviçler, tereyağlı ekmekler, çilek reçeli, Victoria usulü bir kek ve İngilizlerin yumurta ve sütü karıştırarak hazırladıkları custard kreması

vardı. Dr. Baumann gri spor bir pantolonun üzerine, beyaz bir gömlek, üniversitesinin amblemini taşıyan bir kravat ve spor bir ceket giymişti.

Karısının çiçekli öğleden sonra elbisesine boynundaki inciler eşlik etmekteydi. Gümüş bir çaydanlıktan bardaklara çay dolduruyordu. Oda, tipik bir İngiliz dizisi için düzenlenmiş bir seti andırıyordu adeta. Bahçedeki sonbahar görüntüsü ve gri bulutlar, insana, Fransız tarzı pencerelerden içeriye, her an, spor pantolonlu, elinde bir tenis raketi tutan genç bir adamın girebileceği hissini veriyordu.

Bütün bunlar, Wexford'un, Margery ailesine kendisinden ve geliş nedeninden bahsederken gözlemlemiş olduklarıydı. Kadın anlatmayı bitirdiğinde, anne ve babası ilk andakine göre daha az şaşırmış görünüyorlardı.

Mrs. Baumann, biraz baygın bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

-Artık evimizdesiniz, oturun ve bir bardak çay için. Dr. Baumann ayağa kalkarak araya girdi:

-Beyefendi sanırım o harika kekinden bir parça isteyecektir, Lilian. Ben gidip bir tabak getireyim. Neden burada olduğunu pek anlayamadıysam da, eğer annenin kekini beğenmezse benim tanıdığım adam değildir.

-Süt ve şeker, Mr. Wexford?

-Şeker istemem, teşekkürler.

Margery:

-Size tam olarak ne anlatmamızı istiyordunuz ?

-Knighton'lar hakkında hatırladıklarınızla başlayabiliriz. Teşekkür ederim, çok naziksiniz.

Dr. Baumann elinde bir çay tabağı ve etrafı dantelli bir peçeteyle geri gelmişti.

Çoğu zaman rejimde olan Wexford, içi reçelli sarı kekten büyük bir dilim yemeye zorlanmıştı.

-Onlarla aynı trende yolculuk ettiniz. Bütün hatırladıklarınızı öğrenmek istiyorum.

Dr. Baumann:

-İşte, istediğini söyledi. Sevgilim? Margery? Mr. Wexford, kızlarımın mükemmel gözlemciler olduklarına şaşıracak sanırım.

Sert bir tonda sordu:

-Keki nasıl buldunuz ?

Wexford'a ilk defa doğrudan hitap ediyordu. Doktorun, üçüncü tekil şahısla konuşma alışkanlığını, öğrencilerinin yanında yatalak hastalara hitap ederken kazandığını düşünmeye başlamıştı Wexford.

-Çok güzel. Bana Knighton'lar hakkındaki izlenimlerinizi anlatabilir misiniz lütfen, Mrs. Baumann ?

Kadının cevaplayamayacağı bir soru sormuştu.

-Hiçbir izlenim edinmedim. Tatlı ve sıradan insanlardı sadece. Böyle düşünmüştük, değil mi Cyril? Onlar da dahil, tatilde tanıştığımız herkes hakkında konuşmuştuk da. Eşime Knighton'ların da, beraberlerindeki Ms. Bell'in de tatlı

insanlar olduklarını düşündüğümü söylemiştim. Mr. Knighton avukatmış, gazetelerde adına rastladığımı hatırladım biraz düşününce. Çok bilgili bir adam olduğunu düşünmüştüm.

Margery aniden araya girdi:

-O kadın Yahudi düşmamydı.

Mrs. Baumann'm yüzünden hazin bir ifade gelip geçti. Kocası fazlaca hoşgörülü

bir şekilde gülümsedi. Wexford Yahudi olduklarını daha önce nasıl da düşünememişti! Margery devam etti:

-Bu çok çirkin bir şey, utanç verici. Kimseye "Yahudi çocuğu" diye hitap edilmesinden hoşlanmam. O kadının, fazla para harcamak istemediğini belirten kocasına, "yaşlı Yahudi" dediğini duydum. Benim annem tüm ailesini soykırım sırasında kaybetti. Mrs. Knighton annemin neler hissetmiş olabileceğini hiç

düşündü mü acaba?

-Ne annen ne de ben, böyle bir olayla ilk defa karşılaşmadık, sonuncusu da olmayacak bu.

Dr. Baumann karısının elini tutarak devam etti:

-Mr. Wexford bunları dinlemek istemiyor. Onun duymak istedikleri, tehdit, karalama ya da bir cinayet girişimiyle ilgili şeyler.

Gecenin sessizliğinde patlayan revolverler ya da çorbadaki arsenik gibi şeyler...

-Düşünüyorum da...

-Ulu Tanrım, hayır. Öyle bir şey yok. Sizin gibilerin diş geçirebilecekleri tarzda bir şeyler aradıklarını bilirim. Hiç dedektif hikâyesi okumadım sanıyor, Margery.

Hafif bir yağmur başlamıştı, akşam çöküyordu. Margery birkaç tane duvar lambasıyla, gölgede kalan kısmında bir kalyon resmi bulunan bir masa lambası

yaktı.

-Knighton'ların bize olağandışı gelen davranışları olmadı, Mr.

Wexford.

-O halde, başka bir soru. Gueilin'deki otelin rufbarında hep birlikte oturduğumuzu hatırlıyor musunuz ? Sizler, ben, Mr. Vinald, Knighton'lar ve Ms. Bell. Mr.

Knighton onu çok şaşırtan bir şey görmüştü, çok büyük ama acı vermeyen bir şok geçirmiş gibiydi. Ne gördüğünü öğrenmek istiyorum.

Dr. Baumann Wexford'un söylediğine güldü. Alışılmamış bir düşünce tarzına sahip birinin sözleriydi bunlar. Bu nasıl bir soruydu ? Nasıl bir cevap bekliyordu ?

Mrs. Baumann kayıtsızca yanıtladı:

-Fark ettiğimi söyleyemeyeceğim.

Kızı Wexford'a baktı.

-Dönüş yolunda Gordon Vinald'la oldukça yakınlaşan o güzel kızı görmüştü tabiî

ki. Pandora falan... Yeni Zelandalı bir kız. Rufbara geldiğinde bütün erkekler ona bakıyordu.

Vinald'dan bahsederken sesinde farklı bir ton seziliyordu, acıdan kaynaklanan bir ton değildi ama.

-Mr. Knighton'un yüzündeki ifadeyi gördüm. Aniden bu kadar çekici ve güzel bir kız görünce afallamıştı.

Dr. Baumann zafer kazanmış bir edayla kızının lafını kesti:

-Ben onu görmedim bile.

-Sen görmemiş olabilirsin, baba. Ama sanırım oradaki diğer her erkek gördü. Mr.

Wexford'un ne demek istediğini anlıyorum, ben de aynı şeyi gördüm. Sanırım Mr.

Knighton güzellik konusunda pek hassas, etrafta fazla yoktu zaten, öyle değil mi ?

Bu tarz turlara, zaten hep yaşını başını almış kimseler katılıyor.

Annesi araya girdi:

-Margery! Senin gibi genç bir kadın! Eminim ki, o Ms. Pandora... Her neyse... Bu kadar büyütülecek bir tip değil.

Wexford:

-Mrs. Vinald oldu.

Mrs. Baumann'ın yüzünde aksi bir ifade vardı, kızı ise duyduklarından hoşlanmış

gibiydi. Mrs. Baumann:

-Eminim hoş karşılanmıştır. Ben o adamdan hiç hoşlanmadım, iyi bir adam değildi. Dürüst biri olmadığından da eminim, antikacıların dürüst olduklarına inanmam zaten.

-Anne! Bize karşı çok nazikti. Şu küçük vazoyu ne kadar beğendiğini unutma.

Gordon gerçek değerinin satıcının istediğinin çok üzerinde olduğunu söylemeseydi asla almayacağım biliyorsun. Gerçekten de öyleydi. Babamın değer biçtirdiği eksper 300 pound ettiğini söyledi. Annemin 20 pound ödediğini düşünürsek hiç de fena değil.

Margery masanın üzerinden mavi-beyaz bir kavanoz alarak Wexford'a uzattı.

Üzerinde bir kuş, benekler ve çizgiler bulunan, beyazımsı, kalan bir çömleğe nasıl 300 pound verilebildiği Wexford için merak konusuydu. Çömleğin altında kırmızı

ufak bir mühür vardı.

Margery:

-Çin'den yüz yirmi yıldan eski bir şey çıkaramazsınız. Bu kırmızı mührü antika parçalara yüz yirmi yıldan eski olmadıklarını, dolayısıyla ülkeden

çıkarmakta bir sakınca olmadığını belirtmek için koyuyorlar.

Wexford parçayı geri verirken sorularına devam etti:

-Mr. Vinald ve Mr. Purbank'ı tren İrkutsk'tan ayrıldıktan sonra birbirleriyle hiç

konuşmamaya iten kavgamn konusu hakkında bir bilginiz var mı ?

Şimdi gülme sırası Margery'deydi.

-Konuşmadıklarını biliyorum ama nedeni hakkında en ufak bir fikrim yok.

Gordon onun "işe yaramaz bir parça" olduğunu söylemişti, o kadar.

Evine, hoş ve eski başka bir evliliğe, yani kendi evliliğine döndü Wexford. Dora televizyonda Trevor Howard ile Milborough Lang'in başrollerini paylaştıkları eski bir İngiliz filmi olan The Snow Mottiu seyrediyordu.

-Otuz yıl sonra Sheila'nın da eski filmleri seyrediliyor olacak mı acaba?

-Hiç çevirmediğini düşünürsek, olmayacak gibi. Hollywood'a gitmesini istemiyorsun, öyle değil mi?

-Sahne çalışmalarının dışında birkaç iyi film yapmasını isterdim. Şu eski televizyon dizisini katmıyorum tabiî. Onun, daha doğrusu güzelliğinin gelecek kuşaklarca tanınmasını isterim. Güzel bir dekor ve bunun gibi bir duygusal filmde mesela. Milborough Lang ne hale gelmiştir acaba? Elli beş yaşında olmalı.

Wexford, "eski güzelliğim yok artık" hislerinden kurtarmak için karısını daima neşelendirmeye çalışırdı. Onun gözünde hâlâ evlendiklerinde olduğu kadar güzeldi. Filme emeği geçenlerin isimleri belirince, Wexford televizyonu kapattı.

-Gueilin'de benimle beraber olmanı isterdim. İnsanları gözlemlerdin. Her zaman yaptığın gibi konuşur, daha iyi tanımaya çalışırdın onları. Benim gibi, halüsinasyonlardan etkilenmezdin.

Dora kocasına biraz endişeyle baktı.

-Reg, şu halüsinasyonlarm neden kaynaklandığım bilebilseydik keşke.

-Uykusuzluk, Maotai.

-Hadi canım sen de. O içkiden birkaç yudumdan fazla almış olduğuna inanmam.

Wexford omuz silkti.

-Rufbarın çevresinde gezinen güzel kızı gören bir erkeğin neden Meryem Ana'yı

görmüş gibi şaşırdığını bana açıklayabilirdin belki de.

Telefon çaldı. Arayan Burden'di.

-Knighton'un üye olduğu avukatlar odasında kâtiplik yapan Brownrigg adlı adam beklediğimden fazla yardımcı oluyor. Çok titiz bir çocuk, elinde son yirmi yılda baktıkları tüm davaların kayıtları var. Aslında Vinald adındaki bir adamın öğleden beri seni üç defa aradığını söylemek için telefon açtım. Numarasını vereyim.

Wexford numarayı çevirdi. Telefonu açan Vinald'dı.

-Aradığınıza sevindim, başmüfettiş. Karım evimize geldiğinizi söylediğinden beri size ulaşmaya çalışıyorum.

Sesi candan ve sokulgan olmakla beraber oldukça heyecanlıydı da.

-Benden tam olarak ne istediğinizi öğrenmek istedim.

-Mr. ve rahmetli Mrs. Knighton hakkında bildiklerinizi öğrenmek istedim sadece, Mr. Vinald.

Kısa bir sessizliğin ardından Vinald boğazını temizledi.

-Bundan daha fazlası olduğunu düşünüyorum.

Wexford hızla düşünerek bu konuda daha öğrenmesi gereken çok şey olduğundan devam etmekte karar kıldı.

-Gueilin'deki son geceyi sizin de benim kadar iyi hatırladığınızı sanıyorum.

-Elbette hatırlıyorum. Ayrıca, bu konuda bir açıklama yapmamı beklediğinizi düşünüyorum. Sanırım hep beraber rufbarda toplanmamızdan başlamalıyım...

Wexford sertçe sözünü kesti:

-Mr. Vinald, bunu telefonda dinlemek istemiyorum. Yarın, tam on ikide dükkânınıza gelip sizi göreceğim. Görüşmek üzere.

-Buyurun lütfen, bekleyeceğim. Olayın tümüyle ilgili çok basit ve mantıklı bir açıklama olduğunu garanti edebilirim...

Wexford net bir şekilde konuşmaya son verdi:

-İyi geceler, Mr. Vinald.

Adamla ertesi gün karşılıklı konuşmak çok daha yararlı olacaktı. Gerilimin ve açıklamanın ertelenmesi fikrinden hoşlanmıştı. Vinald belki de, aslında büyük olasılıkla, Knighton'u o gece rufbarda neyin bu kadar etkilemiş olduğunu anlatacaktı.

Bunu tüm ayrıntılarıyla olmasa bile, zaten bildiğini düşündü Wexford. Knighton, Pandora Vinald'ı görmüştü. Yüzündeki ifadenin nedeni ise, bu güzel kızı görmesi değildi elbette. Böyle söyleyenler belli ki konunun üzerinde fazla düşünmemişlerdi. Söz konusu olan bu güzel kızdı, ama Knighton ona ilk defa görmüş gibi değil de, sanki uzun yıllardan soma tekrar görmüş gibi bakmıştı.

Bir zamanlar Knighton için çok şey ifade etmiş olan bir kız, belki de âşık olduğu biri gelmişti rufbara. Orada olması bir rastlantıydı sadece, yukarı baktığı bir anda, sevinç, merak ve korku karışımı bir duyguyla görmüştü onu.

On ikinci kısım

Dedektif Burden yasalara ve düzene sıkı sıkıya bağlı, geleneksel yapıda, tutucu bir adamdı. Kurallara karşı yapılan en ufak bir saldın bile suçtan nefret eden bu adamı rahatsız etmeye yeterdi. Bazı polislerde görülen, suçluların düşünce yapılarını ve zihinlerinin işleyiş biçimlerini kavrama yeteneği Burden'a yabancıydı, suçluların düşünce yapılarını çözmeye çalışmaktansa, ince eleyip sık dokumadan, onları cezalandırma taraftarıydı. Belki de bundan dolayı, hak ettiği başarıya ulaşamayan bir polis olmuştu. Onlarla arasında, yaşı ilerledikçe derinleşen bir uçurum vardı.

Duygusuz ve acımasızdı. Çoğu zaman, olayın ayrıntılarını incelemeden, saldırganları, hırsızlan karşısına alır ve onlara suçlu damgasını vururdu.

Cezalandırmadan yana olan, idam cezasımn tekrar yürürlüğe girmesini savunan, Wexford'un dahil olmadığı, çoğunluktandı. Bu düşüncesi sadece polislerin hayatlarını ellerinden alanlar için geçerli değildi. Yıllarca giyotine başvurmuş olan Fransızların nasıl olup da idam cezasını kaldırdıklarını anlayamıyordu bir türlü.

Düzen bozuculardan ya da hırsızlardan çok, sabıkalılardan nefret ederdi. Bu ona karısının öğrettiği bir kelimeydi, kendisi kulağı kesikler olarak adlandırırdı onlan.

İkisi de aynı anlama geliyordu zaten. Evden çıkarken Jenny'ye söylediğine göre, o günü ve izleyen birkaç günü, onları avlamakla uğraşarak geçirecek olması onun kaderiydi yalnızca. Ayrıca yakalasa bile, sonrasında yapabileceği bir şey olmayacağından ötürü, tatmini evinde hamamböceği yakalamış bir kadınınkinden bile daha az olacaktı.

Burden’ın, Adam Knighton'a karşı duyduğu hiç de profesyonel olmayan nefret, onu görmesine engel olmamalıydı. Kapıyı Renie Thompson açtı. Burden kadının arkasından salona girdiğinde, şefini Knighton'un karşısına oturmuş, günlerdir saplantı haline getirdiği konu üzerinde araştırma yapar bulunca şaşırmadan edemedi. Knighton son birkaç gün içinde adeta çökmüştü, ayaklarını terlikleri, omuzlarını ise gri sık örgülü yün bir ceket örtmüştü. Bütün heybeti ve hoşluğu kaybolmuş, yaşlı bir adama dönüşüvermişti.

Wexford Burden'ı başıyla selamladı. Diğer adam sandalyesinden kalkmaya çalışırken Wexford araya girdi:

-Ayağa kalkmayın, Mr. Knighton. Sorduğum soru üzerinde yoğunlaşmanızı rica ediyorum.

Knighton omuzlarını oynattı. Suratı asılmıştı. Üzüntüyle, bir daha geri gelmeyecek huzurlu anları düşünen biri gibi konuşmaya başladı:

-Size söylemiştim. Bu konuda çok az şey hatırlıyorum. Hafızam tüm bu olanlardan fazlasıyla etkilendi. Her şey çok güzeldi, öyle değil mi? Sanırım gördüğüm en güzel manzaraydı. Rufbarda şaşırmış gibi göründüysem, manzaranın güzelliğindendi sanırım.

Knighton'un yüzünde zorlama bir gülümseme belirdi.

Wexford omuz silkerek Burden'a döndü. Elinden geleni yapmıştı, ama adam tabiî

ki yalan söylüyordu. Son cümlesinden birden fazla anlam çıkarmak mümkündü, bu da şüphe uyandırmak için yeter de artardı. Burden cinayetin avukattan öç

almak amacında olan birisi tarafından işlenmiş olma fikrim ortaya attı. Knighton, yüzündeki gülümsemenin yokluğunda daha da solgun görünüyordu. Burden'dan Brownrigg'in düzenlediği listeleri aldı.

Knighton'un kendini toparlaması biraz zaman aldı, ama bunun için çaba göstermişti en azmdan. Oldukça normal bir tonda konuştu:

-Gördüğüm kadarıyla Hayward'in ismi var burada. Gilbert ya da "Gib" Hayward.

Beni tehdit etmişti, hem de mahkemede. Jüri suçlu olduğuna karar vermişti, hüküm giymeyi bekliyordu. Yargıç söyleyeceği bir şey olup olmadığını

sorduğunda, bana tehditler savurmaya başladı. Bir şey yapamayacak olmasını

bilmeme rağmen, oldukça endişelenmiştim.

-İsimsiz mektuplar da aldım, ama gönderen belli olmadığından fazla işinize yaramaz sanırım.

Burden Knighton'un böyle yarı deli gibi mırıldanmasının, gerçek duygularını ve derin korkularını açığa çıkarmadan, sadece bir şey söylemiş olmak ihtiyacından kaynaklandığını düşünüyordu.

-Bir de şu diğer çocuk vardı, Peter Kevin Smith. Onun savunmasını üstlenmiştim.

Her nedense işimi yeteri kadar iyi yapamadığımı düşündü. Beş yıla mahkum edildiğinin ertesi günü annesi beni görmeye geldi, odaya kadar girerek oğlunun hapisten çıktığında beni öldüreceğini haykırmaya başladı.

-Bu isimlere baktığınızda, işi sizi tehdit etmekten daha ileriye götürebileceğine inandığınız isimler görüyor musunuz, efendim?

Knighton fazla temas etmekten kaçınırcasına tuttuğu listeleri geri verirken konuşmayı sürdürdü:

-Hayır. Kimsenin benim karım için böyle bir tehlike yarattığını sanmıyorum.

Ayrıca insanların bu kadar kuvvetli hafızaları olabilir mi?

Wexford gizemli bir tonda ekledi:

-Bazılarının var, önemli olan nokta, ne kadarını hatırlamak istedikleri.

Listelerdeki bilgiler konusunda nasıl hareket edilmesi gerektiğine gelmişti sıra.

Knighton'un başarıyla savunduğu ve aleyhlerine açtığı davaları kaybettiği insanlar göz ardı edilebilirdi. Ama geriye incelenmesi gereken o kadar çok dosya kalıyordu ki, Burden merhametsiz olması gerektiğini, dava şartlarına göre değerlendirmesi gereken bu kişilerden, küçük suçlar işlemiş olanları bir kenara bırakarak, sadece katiller, insan avcıları, şiddet kullanan hırsızlar

ve ağır yaralama suçundan hüküm giymiş olanların üzerine gitmesi gerektiğini anladı. Bunu yapanın bir kadın olmadığını düşünebilir miydi ? Sadece başlangıç için yapabilirdi bunu. Adela Knighton'a kişisel bir düşmanlık beslemeyen bir kadının, onu yatağından kaldırarak aşağıya sürüklemiş olduğunu, ardından da soğukkanlılıkla vurabileceğini sanmıyordu. Knighton'un Adela'dan hoşlanmayan ya da ondan nefret eden bir kız arkadaşı olsa, durum farklı olurdu, ama Knighton'un kız arkadaşı yoktu.

Katil bunak da olamazdı. Burden'a göre, o pencereden içeri sızabilmek için Knighton'dan daha yaşlı biri için kolay olmazdı. Knighton altmış üç yaş için oldukça ince ve formdaydı. Katilin zayıf olması ve orta yaşın üzerinde olmaması

gerektiğini dikkate alarak listesini yapmaya başlamıştı. Göze çarpan ilk isimler, sırasıyla elli iki ve kırk altı yaşlarında olan "Gib" Hayward ve Peter Kevin Smith'ti. Kilo almış, hatta ölmüş bile olabilirlerdi.

Hayward Londra'nın batısında bulunan bir barın önünde çıkan bir kavgada adam öldürmüştü, Peter Kevin Smith ise bir sigara bayiinin kasasına saldırmadan önce, yaşlı bir kadının midesine vurarak dalağım parçalamıştı. Burden, sınırlama işlemini nerede durdurması gerektiğinden tam olarak emin olamasa da, kadınları, altmış beş yaş üzerindekileri, sahtekârları, kalpazanları, hırsızları, banka soyguncularını bir kenara bırakarak daralttığı listesini on altı kişiye indirmişti.

Brownrigg'in listesinde, Knighton'a şükran borcu olanların sayısı düşmanlık duyanlardan fazlaydı. Knighton medyanın ve canilerin taptığı tarzda bir avukattı, gösterişli, vicdansız, nüktedan ve kurnaz.

Burden ile Wexford'un yolları beraber gittikleri Londra'da ayrıldı. Wexford, "Gib"

Hayward'i izlemesi için Brighton'a Martin'i yollamış olmasına rağmen, Peter Kevin Smith'i şahsen görmeyi tercih etmişti.

Burden:

-Hâlâ o sadık ve her işte kendisine arka çıkan annesiyle beraber yaşıyor.

Araba Wexford'da kaldı. Burden, Mile End trenine bindi. Düşünceli Selima, bu sefer, dükkânın vitrininde, uzun vazonun değil, heykel ayağım örten mavi pelüşün kenarında oturmaktaydı. Sarıya çalan kahverengi dolgun bir koltuk şeklinde büzülmüş tatlı tatlı duruyordu. Büyük gözlüklü kadın yoktu. Vinald'la sözleşil-miş

bir saatte ve kendi mekânında buluşuyor olmasa, Wexford onu asla tanıyamazdı.

Çin'de hep kot pantolon giyiyordu. Bu sefer ise, koyu gri kaliteli tüvit bir takım, tertemiz beyaz bir gömlek ve gümüşî zikzakları olan gri bir kravat vardı üzerinde.

Yaşlıca, zeki ve çok daha tatlı bir hali vardı.

-Lütfen oturun, başmüfettiş. Geldiğinize sevindim.

Wexford ziyaret nedeninin karşısındakini sevindirmek değil, görev amaçlı

olduğunun açıkça ortada olduğunu düşündüğünden bu lafı garipsedi. Üzerinde oturduğuna benzeyen sandalyelerden yarım düzine çalan bir adamdan öğrendiklerine dayanarak bunun da bir Hepplewhite olabileceğini düşündü.

Vinald Wexford'un karşısına, sarı saten aşk kanapesine oturdu. Samimi bir havayla öne doğru eğilerek, alçak sesle bir şeyler anlatmaya daldı. Sorulmamış bir soruya mı cevap veriyordu ? Yoksa yerleşmiş inançların yıkılmasını isteyen kimselerin davranış biçimleri konusunda bir derse mi başlamıştı ? Ya da sadece bir savunma mıydı yaptığı?

-Başmüfettiş, Çin çok uzaklarda, bize çok yabancı, sanırım buna katılıyorsunuzdur. Şu anki rejimin ne kadar devam edeceğini kim bilebilir ki ?

Otuz yıl mı ? Bu, uzun sayılabilecek bir tarihsel süreç değil. Bundan sonra başa geçecek olanlar bunu kanlı bir devrimle gerçekleştirecekler. Yeniden

yapılanmalarda hep ne olur zaten ? Aşağı yukarı Kültür Devrimi'nde olmuş

olanlar. Anarşi. Üstlerinden aldıkları emirler doğrultusunda eskiyi yok etmeye çalışan on altı yaşındaki çocuklara rastlarız. Bir zamanlar Çin'deki her köyde Taocu, Budist ya da Konfüçyüsçü bir tapmak olduğunu, pek çoğunda da üçünün bir arada bulunduğunu biliyor muydunuz ? Şimdi nerede peki hepsi ? Yok edildiler. Eski Karta-ca'da da olduğu gibi, yerle bir edildi hepsi, ardından da tüm kalıntıları yok edildi. Bu hareketlerden sorumlu olanların, Çin'de hırsızlık yapıldığı düşüncesiyle seslerini yükseltmeye çalıştıklarını gördükçe sinir oluyorum. Tanrı'ya şükür ki, Dovager Hanedanı'nın tahtı British Museum'da duruyor.

Wexford Vinald'ın konuyu nereye çektiğinden pek emin olamasa da, onun bir konuda çok suçlu olduğunu kavrayabiliyordu. Bu konunun ne olabileceğini düşündü.

-Sadece romantik bir idealist servetin hiçbir zaman eşit dağılamayacağını iddia eder. Ortak amaç, dünya üzerindeki paha biçilmez eserleri korumak olmalıdır. Bu eserler hiç şüphesiz ki, sadece Çin'in değil, insanlığın malıdır. Bunlar bizlerin mirası, sanat dünyasında herkes kardeştir. Demek istediğim, ister dürüst, ister dolambaçlı yollardan olsun, bu konuya bir şekilde el atmalıyız. Bu demek değil ki, ben işlerimi dolambaçlı yollardan hallediyorum, hiç alakası yok.

Wexford'un deneyimlerinin altına sakladığı hayreti, yavaş yavaş yüzeye yaklaşmaktaydı. Vinald kendine güvenen bir sesle devam etti:

-Ben zaten ufak oynuyorum, kimseyi zahmete sokacak bir durum yok ortada...

-Eğer departman olarak sizin ufak olarak nitelediğiniz işlerle uğraşma zahmetine girmezsek, kısa zamanda bizim ülkemizde de anarşi baş gösterir.

Wexford bu konuyu iyice deşmeyi planlıyordu, ama daha önce, yapması gereken başka işler vardı.

-Benimle bu kadar açık konuştuğunuza göre, birkaç soruyu yanıtlamaktan da kaçınmazsınız sanırım.

Vinald'ın yüzünde endişeli bir ifade belirmişti.

-1 ekim gecesi nerede olduğunuzdan başlayalım isterseniz.

Vinald'ın düşünmek için duraklamaması Wexford'u şaşırtmıştı. Çok kuvvetli bir hafızaya sahip olan, son birkaç gecede neler yapmış olduklarını bir çırpıda anlatabilecek insanlar vardır. Wexford da bu insanlardandı.

-Karımla beraber evdeydim. Nerede oturduğumuzu biliyorsunuz, köşeyi döner dönmez karşınıza çıkan villalarda. Karımın annesi yemekten sonra bir arkadaşıyla bize geldi, sanırım bir kameraman ya da benzeri bir işi var. Gece yarısına kadar oturdular, onları yolcu ettikten sonra yattık.

Wexford kayınvalidesinin adresini sordu ve Cadogan Caddesi'nde bir dairede oturduğunu öğrendi.

-Beraber geldiği adamın nerede oturduğunu bilmiyorum. Adı Phaidon, Denis Phaidon, ph ile.

Wexford gidiyormuş gibi ayağa kalktı ve aldatıcı bir kayıtsızlıkla devam etti:

-Bu arada, Mr. Purbank'la İrkutsk'a giden trende hangi konuda tartışmıştınız ?

-Ne?

Wexford sorusunu tekrarladı:

-Onun bununla ne ilgisi olabilir ki?

-Bu dediğiniz nedir, Mr. Vinald?

Vinald mırıldanarak cevap verdi:

-Benim antikacılığımla ya da Mrs. Knighton'un öldürülmesiyle.

Wexford

-Bizi ilgilendirebileceğini düşündüğümüz ufak ayrıntılardan biri bu da.

Vinald omuz silkti:

-Hatırlamıyorum zaten. Çok uzun zaman önceydi ve unutmak için elimden geleni yaptım, unuttum da. O, beş para etmez adamın biriydi.

Kediler daima sessizce hareket eder. Wexford Düşünceli Selima'nın artık pencere kenarında olmadığını, pantolonunda hissettiği belli belirsiz sürtünmeden anladı.

Kedi oranın tek sahibiymiş, etrafta başka kimse yokmuşçasına evin arka tarafına doğru ilerledi.

Kapıyı açan yaşlı kadın Burden'a öylesine aşağılayıcı bir bakış attı ki, Burden onun oğlu hakkında vereceği hiçbir bilgiye güvenemeyeceğini oracıkta anladı.

Zaten buna gerek de kalmamıştı. Çünkü her şeyden önce, Peter Kevin Smith hapisten çıktığından bu yana geçen on yılda çok kilo almıştı, o pencereden geçebilmesi imkânsızdı. Diğer neden ise, her tür işte kullandığı sağ elinin sarılı

olmasıydı. Elini yolda düşüp kırmıştı ve bu olaym 1 ekimden önce olduğunu ispat etmek için ortopedi hastanesinden alınmış 18 eylül tarihli raporu göstermişti.

Burden olayın bir sarhoşluk anında meydana geldiğini düşünmekteydi.

Listedeki bir sonraki isim, Southwark'lu Sidney Maurice Wills'ti. İncecik, sırım gibi ve çok formda olan bu adam Smith'ten daha ilgi çekiciydi. Ayrıca hâlâ

otuzların başındaydı ve bir yıldır dışarıdaydı. Knighton, Wills'in cinayete ortak olma ve ceset saklama suçlarından hüküm giydiği o garip davaya da bakmıştı. Bir tanıdığının, bıçaklayarak öldürdüğü bir kadının cesedini yok etme görevini üstlenmiş ve onu yol inşaatına gömmüştü.

-Zamanınızı benimle harcayacağınıza, o pislik Knighton'un bu işi yapması için kime para verdiğim araştırın.

-Birisine para vermek mi ?

-Gayet doğal değil mi ? Kendisi yapamazdı herhalde, elektrik kablolarını tamir etmekten ve Rolls-Royce'unun bakımını yapmaktan başka hiçbir şey yapamaz o.

Bir profesyoneli ayarlamıştır. Chipstead gibi birini mesela. Lee'nin tayfasındandı, ölmüş bile olabilir, son zamanlarda o tiplerle takılmıyorum. Bu sadece bir örnek.

Tanrım, sana ben mi öğreteceğim işini ?

Wills de en az Smith kadar rahatlıkla kanıtlayabilmişti suçsuzluğunu ya da ifadesi doğrulandığı anda kanıtlayacaktı. Nişanlısı dediği bir kızla Minehead'de bir haftalığına tatile çıkmış, Londra'ya 3 ekimde dönmüştü.

Sırada görülecek sekiz Londralı daha vardı. Listedeki diğer şüpheliler kuzey Londra'da yaşadıkları için, bölgenin yerel polisi tarafından sorgulanacaktı.

Londralı sekiz kişiden George Lake, Wandsworth'un banliyösünde bulunan evinin yakınlarındaki bir restoranda gece bire kadar yirmi beşinci evlilik yıldönümünü

kutlamıştı, Southhall'lu bir Sih olan Mojinder Singh, karısı, kayınvalidesi, kayınpederi, iki erkek kardeşi ve altı çocuğundan oluşan kalabalık ailesiyle evindeydi, Norman Trimley ve Brian Gage çok şişmandı, Henry Rossi yetmiş iki yaşındaydı ve çok güçsüzleşmişti, George Catchpole gece vardiyasında çalışıyordu ve Walter "Silver" Perry...

Mrs. Perry, Bethnal Green Tower'in tepesindeki dairede Bur-den'a bağırmaktaydı:

-Silver Mr. Knighton'a zarar mı vermiş ? Silver'ın hayatını kurtardı Mr. Knighton.

Silver ona tapıyor adeta!

Burden listeleri karıştırmış olduğunu fark edince allak bullak oldu. Fazlasıyla nefret ettiği bir işi yapıyor olmasının sonucuydu bu. Silver Perry idam cezasının kaldırılmasından birkaç yıl önce, bir gece bekçisini başından yaralayarak öldürmüştü ya da ülkedeki tüm gazete okurları suçunun bu olduğuna inandınlmıştı. Adam Knighton'un becerisiyle beraat etmişti. Burden, adamın hikâyesinin News of the World'e satıldığını hayal meyal hatırlıyordu, bunu düşündüğü sırada Mrs. Perry eline gazeteden kesilmiş ve zamanla sararmış bir kupür tutuşturdu.

-Mr. Knighton'a akıl sağlığımı ve hayatımı borçlu olduğumu düşünüyorum...

Şu palavracı yazarlar! Burden kupürü geri verirken Perry içeri girdi.

Altmışına merdiven dayamış uzun boylu bir adamdı. Yeni durulanmış saçları, kuaförden yeni çıkmış yaşlı kadınların saçlarını andırıyordu. Silver'm metalik gri ve dalgalı saçlarının otuz üç yaşındayken News of the World!ûe basılan fotoğrafındakinden farkı yoktu. Burden'a papazvari bir bakış fırlatarak ciddiyetle konuşmaya girdi:

-Mr. Knighton için hayatımı vermeye hazırım.

-Gerçekten mi ? Bunun ona ne faydası olur bilmem.

Silver sanki Burden hiç lafa girmemiş gibi konuşmasına devam etti:

-Onun gibi her yönden mükemmel bir kocamn bu büyük kaybını duyunca çok üzüldüm...

Burden Knighton'un her yönden iyi bir koca olduğunu daha önce duymamıştı.

Evden çıktı, asansör gelmekte gecikince elli metre boyunca merdivenleri kullanmak zorunda kaldı.

Sırada bir kişi daha vardı. Bir kıza tecavüz ettikten sonra bıçaklayan ama öldürmeyen Coney Newton, o da şehrin doğusunda oturuyordu. Yaklaşık bir

yıl sonra, kız iyileştiğinde, Knighton onunla tanık sandalyesinde alay etmiş ama jüriyi etkileyememiş ve Newton sekiz yıl yemişti. Paranoyak Newton'dan başka hiç kimse Knighton'un yapabileceğinin en iyisini yapmış olmadığını

söyleyemezdi.

-Kin tutmadım. Silver'a da söylediğim gibi, hiçbir garezim yok ve sizi suçlamanız için...

Burden araya girdi:

-Silver mı ?

-Silver Perry. Bir arkadaşım. Onun vasıtasıyla, gazetelerde söylemiş

olduklarından dolayı beni savunması için Knighton'u seçmiştim. Onlara Knighton denen adamı istediğimi ve davamı onunla halledeceğimi söyledim. Kin beslemiyorum ama beni daha az konuşturabilirdi diye de düşünüyorum doğrusu.

Kızın isterik davrandığı hikâyesi falan bana yardım etmek için değil, jüriye gösteriş yapmak içindi. Bütün o uzun cümleler, süslemeler, gülmeler gösterişti.

Yapması gereken, ondan yapmasını istediğim, benim orada olmadığım fikrine sadık kalmasıydı. Gerçek bu, orada değildim. Sadece gerçeği söylemesini istedim, yani orada olmadığımı.

-Sanırım 1 ekim gecesi nerede olduğunuzu sorunca da bunu söyleyeceksiniz.

Coney Newton çaktırmadan Burden'a baktı. Zayıf, çökmüş, çıkıntılı gri dişleri olan, kır saçlı, elli yaşlannda bir adamdı. Her bakımdan çirkin biriydi.

-Olmamam gereken bir yerde değildim, bu kesin.

O gece soyadını bilmediği Rocky adında biriyle bir barda olduğunu, ardından ablasına gittiğini, daha sonra da "yaşlı Silver'la Leicester Meydanı'nm hemen arkasındaki bir kulübe girdiklerini özenle açıklamaya başladı.

-Silver'la beraber bir kulübe mi gittiniz ?

-Evet, böyle söyledim.

-Kaça kadar?

Newton Burden'a tekrar kaçamak bir bakış attı:

-İki civarıydı sanırım.

Anlattıkları Lake, Singh ve Catchpole'ün ifadeleriyle beraber kontrol edilecekti.

Newton'un adının El Video olduğunu söylediği kulüp bu saatte kapalı olmalıydı

ama Burden'ın Wexford'la buluşmadan önce harcayacak zamanı vardı. Otobüse bindi ve üst kata çıktı. Bu, Londra'yı gezmenin en iyi yoluydu ona göre.

Gerçekten de önce Newton'u görmeye gitmiş olmalıydı, ardından ifadesini Perry'den duyacaklarıyla kontrol edebilirdi. Perry'nin yapacağı en son şey, hiç

şüphesiz ki, kahraman olarak gördüğü birine zarar vermeyi düşünen bir adamın yalanlarım doğrulamak olurdu. Yine de, Burden'ın gideceği ilk yer El Video olacaktı.

Umduğu gibi kapalıydı.

Pornografi yasasının sıkılaştırılmasıyla, kapının yanındaki dar camekânlarda gösterişli göğüsler, körpe ağızlar ve kalça fotoğraflarından başka bir şey görmek mümkün değildi. Kapıya asılmış olan, üzerinde bu

özel kulübün sadece üyelere açık olduğu belirtilen kartonun altında bir rock konserinin afişi vardı. Burden üç

zilden ortada olanını çaldı.

Bir süre sonra kapıyı dize kadar kadife bir pantolon ve kırmızı bir tişört giymiş

genç bir zenci kadın açtı. Burden'a baktı ve saat altıya kadar bir şey yapamayacağını, o saatten sonra da yalnızca randevuları kabul edeceklerini belirtti. Burden'ın kulübü kastettiğini anlayınca da, kıkırdayarak Moggy'nin sekizde açılacağını söyledi. Burden, Wexford'un işlerinin nasıl gittiğini düşünerek Charing Cross Sokağı'nda yürümeye başladı.

Purbank kavganın neden çıktığım söylemiyordu. Vinald gibi o da nedenini hatırlamadığını belirtiyor, ama Vinald'dan daha kontrollü olduğu için, onu işe yaramaz biri olarak nitelendirmiyordu.

Epping Ormanına bakan dairesi, pencerelerine ağaçlar resmedilmiş olan bir binadaydı. Purbank, işlerini, evinin zevksizce döşenmiş geniş odasından yürüten bir muhasebeciydi. Vinald gibi o da, Wexford'un ziyareti üzerine biraz endişelenmiş, döndüklerinden beri tren grubundan kimseyle görüşüp görüşmediği, özellikle de içlerindeki herhangi birinden fotoğraf alıp almadığı sorulunca da, bir saldırıyı önlemek amacıyla yalvaran birinin şiddetiyle, "Hayır, kesinlikle hayır!"

diye bağırmıştı.

Ama Knighton'lar hakkında gerçekten bir şey bilmiyor gibiydi. Adam Knighton, Adela Knighton ve Irene Bell üçlüsünün dışındaki gruplar bekârlar tarafından oluşturulmuş, evli çiftler dışarda kalmıştı. Purbank Gueilin'deki otelin rufbarında çalan "aptalca" diye nitelendirdiği müzik dışında anormal bir durumun gözüne çarpmadığını belirtirken, müziği anımsayarak katılırcasına güldü.

Wexford Adela Knighton'u Purbank'ın öldürmüş olması ihtimalinin oldukça düşük olduğunu düşündü. Yine de, Purbank 1 ekim gecesi yapmış olduklarını

hatırlamakta zorlanınca, şaşırmaktan alamadı kendini. Purbank o geceyi net hatırlayamıyordu, ama evde yalnız olduğunu düşünüyordu, herhangi bir misafir ya da telefon konuşmasına dair bir şey gelmiyordu aklına. Fazla arkadaşı olmayan bir adama benziyordu, ama sıkıcı ve patavatsız tavırlarıyla insanları kendisinden uzaklaştıran biri kadar da soyutlamış değildi toplumdan kendisini.

Wexford Çin'i ve Adela Knighton'un Çin'de çekmiş olduğu fotoğrafların nerede olabileceklerini düşünerek dairelerin bulunduğu koridorda ilerlerken, Çinli bir adamla burun buruna geldi. Başka şartlar altında, bir Çin lokantasının bulunduğu Kingsmark-ham'da bile, bir Çinli'ye dönüp de ikinci defa bakmazdı. Ama bu adama Çangşa'daki Çinlilerin kendisine baktıları gibi gözlerini dikip bakmaktan kendini alamadı.

Adam seviyeli bir İngilizce'yle kibar bir tonda konuştu:

- İyi günler. Birisini mi arıyordunuz ?

Wexford kendini toparlayarak cevap verdi:

-Hayır, teşekkürler.

Bir Çinli için uzun boylu sayılabilecek, ciddi bir işadamına benzeyen bu adam kırk yaşlarında olmalıydı. Koyu renk takım elbisesi ve mor ipek kravatı, elindeki koyu kırmızı deri çantasıyla uyum içindeydi. Bolca deyim kullanarak, akıcı bir şekilde konuştuğu İngilizcesi'nde hafifçe hissedilen bir aksan vardı.

-Berbat bir gün, hava soğuyor.

Gülümseyerek asansöre doğru ilerledi.

Wexford dışardaki zilde yazan isimlere baktı. 7 numara: Y. S. ve M. Hsia. Bu o olmalıydı. Purbank 8 numarada oturuyordu. Pur-bank'ın Çinli bir komşusu olması

garip değildi elbette. İngiltere'de Hongkong, Tayvan ve Singapur'dan gelen pek çok göçmen vardı. Çoğu şehir ve banliyölerde yaşıyordu. Buckhurst

Hül'deki bir dairede bir Çinli'nin oturması da gayet normaldi. Buna rağmen Wexford, fazla önemsemediği Purbank'a farklı bir gözle bakmaya başlamıştı.

Burden'ı randevulaştıkları Londra Köprüsü'nden aldı. Dedektif, bardaktan boşanırcasma yağan yağmurdan korunabilmek için şemsiyesinin altına saklanmıştı.

Wexford:

-Knighton'un banka hesaplarına bir göz atacağız. Bakalım Çin'den geleli beri yüksek bir miktar çekilmiş mi ?

Burden endişeyle sordu:

-O adamın bir kiralık katil tutabileceğini düşünüyor musun?

-O da insan, neden olmasın ? Onun seviye ve sınıfındakilerin de cinayet işledikleri oldu. Bu konuda karısı ve çocuklarına ne demiş olursa olsun, cinayet hiçbir şekilde sadece işçi sınıfıyla özdeşleştirilmemeli. Böyle bir söylemin ona yakışmayacağını sen de biliyorsun, Mike. Karakterindeki zayıflığı gösterir ki, bu da beni suçlu olduğuna daha çok inandırıyor. Sana katılmıyorum, bu işi yapması

için birini kiralamış olması ihtimali, kendi elleriyle yapmış olması ihtimalinden daha fazla.

Burden ondan beklenmeyecek bir kurnazlıkla ekledi:

-Bu kadar çekingen olmasının ve kendinden böylesine nefret etmesinin nedeni olabilir bu.

On üçüncü kısım

Wexford'un ilgisinin trendeki diğer insanlara oranla Vinald ailesi üzerinde daha yoğun olmasının nedeni, Knighton'un yaşadığı şokun, o zamanlar bekâr olan Pandora Vinald'ın görüntüsünden kaynaklandığına inanmaya başlamasıydı.

Knighton onu daha önce bir yerlerde görmüştü mutlaka, o geceki bakışıyla sadece kızı değil, geçmişten bir parçayı da görmüştü. Bir sonraki adım, Jennifer Norris'i Springhill Lane'deki eski evinden aramak olacaktı.

Jennifer annesine her zamankinden daha fazla benzemişti o gün. Saçlarına yeni perma yaptırmıştı, yüzü yeni bir metal para gibi parlıyordu. Wexford, bu bol lükse, bir uşağın günümüze uyarlanmış versiyonu olan biri tarafından kabul edileceğini umuyordu. Jennifer'ı evde yalnız bulmak ve girdikleri odanın dekorasyonundaki basitlik, Wexford için sürpriz olmuştu. Kadın Wexford'a oturmasını teklif etmedi.

-Annem ve babam daha önce nerelere mi gitmişlerdi ? Babacığım emekli olduğundan bu yana mı demek istiyorsunuz ?

-Beş yıl geriye gidin, Mrs. Norris.

Pandora kaç yaşlarındaydı? Jennifer'dan genç olduğu belliydi. Taş çatlasa, yirmi dört yaşındaydı.

Jennifer hemen cevap vermedi. Ailesinin varlığını ve sosyal avantajlarım abartma fırsatını en iyi şekilde değerlendirmeliydi.

-Anneciğimin tatil fonu dediği bir miktar parası vardı. Parasından en iyi şekilde yararlanma yolu buydu onun için. Gerçek tatillerden hoşlanıyordu, yani öyle herkesin ocak ayında yaptığı kayak tatillerinden ya da yazın yapılan Akdeniz tatillerinden değil.

Bu son cümle Wexford'u adeta nefessiz bıraktı. Hiçbir şey söylemedi.

-Angus, bu fondaki parayı onun için değerlendiriyordu, o da bir yere gitmek istediğinde, fondan çekiyordu parasını. İyi bir yöntem. Çin gezisi gibi. Anneciğim seyahate bayılırdı.

Wexford başını salladı.

-Bu fon yaratıldıktan sonra ilk olarak nereye gittiler?

-Mısır'a gitmişlerdi sanırım, Tayland ya da Cava da olabilir. Bir ara Meksika'ya da gittiler yanlış hatırlamıyorsam, tam da emin değilim

doğrusu. Bir keresinde de sadece Yugoslavya ve Korfu'ya gittiler.

Kadının coğrafyadan fazla anlamadığı belli oluyordu.

-Bu en azından altı yıl önceydi.

Wexford Yeni Zelanda'ya gidip gitmediklerini sordu sabırla.

-İnsanlar tatillerinde Yeni Zelanda'ya gitmezler ki!

Dar görüşlü bir kızdı.

-Aşağılarda bir yerde, Sidney ya da Melbourne olabilir, uzak bir kuzenimiz var, ona gitmişlerdi bir zamanlar, bir aylığına filan.

-Avustralya'da bir ay mı geçirdiler? Ne zamandı bu?

-Yıllar önce, altı yedi yıl.

Bu, Wexford'un ilgisini çekmişti. Yine de, elli altı yaşındaki Knighton'un Sidney'den Auckland'a geçerek on yedi yaşındaki bir kıza âşık olabileceğine inanmakta zorluk çekiyordu. Ayrıca her şeyi bir kenara bıraksak bile, bu düşünceyle nereye varılabilirdi ki ? Kızın yedi yıldan sonra onu hâlâ sevdiği, Çin'de buluşmuş olduklarını, ardından da, rakip olarak görülen eşi öldürmüş

olmaları mı?

-Anneciğim şubatta Hindistan ve Nepal'e gitmek istiyordu. Zavallı anneciğim benim!

Kadının yüzünde ilk defa içten ve samimi bir ifade belirmişti.

Giriş kapısına giden holden geçerken gördüğü kütüphaneye benzeyen odanın duvarlarında fark ettiği bir şey Wexford'u merkeze döner dönmez üniformalıların şefi olan Johnson'u aramaya yöneltti. Ama Johnson bu konudan haberdardı.

-Silah ruhsatı var, efendim, yıllardan beri varmış. Evlenmeden çok önce, bu civarda, High Sokağı'nda bir dairede yaşarken almış. Öldürücü aletleri kilit altında tutup tutmadığını araştırıyoruz. Duvarındakilerin çoğu avlamış olduğu kuşlar, eski silahlar vb. Modern silahlara da sahip. Hepsinin bir listesi var.

-Walther PPK'sı yok mu?

Johnson hayır anlamında başını sallayarak cevap verdi:

-Davanın başında verdiğiniz emri duyar duymaz ilk kontrol ettiğim kişi oydu.

-Elbette.

Wexford ofisine döndüğünde, mektupların yanı sıra kendisini bekleyen iki paket buldu. Biri postayla gelmiş, diğeri, geniş kahverengi açık bir zarfta elden getirilmişti. Önce elden getirilene baktı. İçinde ürpertici hikâyelerin yazarı

Sheridan Le Fanu'nun toplanmış kısa hikâyelerinin ikinci el kopyası ile üzerinde Len yazan, reçete blokundan koparılmış bir kâğıt parçası vardı. Wexford Dr.

Crocker'ın amacının ne olduğunu anlayamadıysa da, daha önce Le Fanu'yu okumamış olduğundan, bu kitabın dinlenmeyi planladığı cumartesi öğleden sonra ve pazar için ideal bir malzeme olacağını düşündü.

Postayla gelmiş olan diğer paketin üzerinde gönderenin kimliğine dair en ufak bir ipucu yoktu. Wexford üzerindeki kahverengi kâğıdı yırttı ve içinden fotoğraf baskısı yapanların kullandıkları tarzda sekiz adet karton dosya çıktı. Hepsinin üzerinde de Knighton yazmaktaydı. Bunların, kimliği belirsiz biri tarafından kendisine yollanan, Knighton’ların tatil fotoğrafları olduğu açıktı. Dosyaların sarıldığı kâğıdın üzerinde kendi adı ve Kingsmarkham Polis Merkezi'nin adresi basılıydı. Pulun üzerindeki damgada ise, Londra 1, Chingford, E.4 yazıyordu.

Fotoğrafları dikkatle inceledi. İçlerinden üç dört tanesinin eksik olduğunu anlamak fazla zamanını almadı. Bu fotoğrafların negatifleri de yoktu, kesilmişti.

O halde eksik olanlar basılmamış değildi. Acaba hangileriydi bunlar?

İlk altı zarfın hepsinde de Doğu Avrupa ve Rusya fotoğrafları vardı. Birinde, yetkili makamların varlığından haberdar olmaları durumunda mutlaka yok edecekleri, Rusya'daki bir demiryolu istasyonunun fotoğrafı vardı. Diğer iki dosyadaki fotoğraflara baktı. Çin'de çekilmiş olanlardan bazıları eksikti.

Çangşa'yı, Tai Markizi'nin mezarının bulunduğu Mavangduei'yi ve Mao'nun doğum yeri olan Şaoşan'ı hemen tanıdı. Hepsinin de otelin damından çekilmiş

olduğu belli olan, Gueilin'deki yuvarlak dağların pek çok fotoğrafı vardı. Bu fotoğraflardan sonra Kanton'daki Beş Keçi heykeline kadar çekilmiş hiçbir şey yoktu. Pekin ile Hongkong arasında yapılabilecek gezilerin en güzeli olan Li Nehri gezisinde çekilenlere ne olmuştu? Knighton'lar makinelerini mi unutmuşlardı acaba? Wexford unutmadıklarını biliyordu. Adela Knighton'un güvertede durmuş karabatak avcılarının, köylerin, turuncu kare yelkenli teknelerin fotoğraflarım çektiğini anımsıyordu. Bu paketi gönderen kişi her kimse, Wexford'un henüz çözemediği bir nedenden dolayı o fotoğrafları ayırmış ve negatifleriyle beraber yok etmişti kuşkusuz.

Knighton malî durumunun incelenmesi önerisine hiç ses çıkarmadı. Anlamsız bir ifadeyle, her ay bankasından gönderilen hesap ekstrelerini Wexford'a uzattı.

Wexford ekstrelerin neden bu kadar sıklıkla geldiğini sorduğunda da, bir yıl önce, para çekerken yapmış olduğu bir dikkatsizlikten ötürü eksiye düşmüş olduğunu, bu olaydan beridir de bankasının sık sık bu ekstreleri yolladığını söyledi.

Emekliye ayrılmadan önce özel bir hesabı vardı, ama emekliliğinden bu yana karısıyla ortak açtırdıkları hesabı kullanıyordu. Söz konusu ekstreler bu hesaba aitti. Knighton, bankasını arayarak müdürden Wexford'a özel

hesabından bahsetmesini ve üç yıl önce kapanmış .olduğunu onaylamasını istedi. Ekstrelerde, bir önceki yıl içerisinde, hesabından açıklanamaya-cak kadar yüklü miktarda para çekilmediği görülmekteydi. Wexford'un emeklilik fonu ya da yıllık ödenek olduğunu düşündüğü esaslı bir miktar, her ay hesabından çekiliyor, kendisinin ya da karısının yatırımlarının getirileri olduğunu tahmin ettiği daha yüksek miktarlar ise, hesabına yatırılıyordu. Mrs. Knighton'un tatil fonundan geldiği belli olan 4

000 pound nisan ayında bu hesaba yatırılmış, iki hafta sonra da tren turuna ödenmek üzere hesaptan çekilmişti. Knighton'un bir katile vermek için hesabından yüksek bir miktar çekmediği ortadaydı.

Bu hesabın Knighton'a ait tek hesap olup olmadığını öğrenebilmenin hiçbir yolu yoktu. Ama daha önce, evdeki yazı masasını ve çekmeceleri karıştırdığında, Knighton'un bu hesaptan ve son çek defterini sakladığı özel hesabından farklı bir hesaba ait herhangi bir ipucu bulamamıştı.

-Konuşmamız için benimle beraber merkeze gelmenizi rica ediyorum, Mr.

Knighton. Sanırım ben ve arkadaşım dedektif Burden'la konuşmak sizin yararınıza olacak.

-Benimle neden burada konuşamayacağınızı anlayamıyorum.

-Bir nedeni yok belki de. Ama merkezde konuşmamızın hepimiz için daha aydınlatıcı olacağını düşünüyorum.

-Benim için daha korkutucu olacağını mı söylemek istiyorsunuz yani? Ben zaten yeteri kadar korkuyorum, sizi temin ederim.

Knighton bitkin bir şekilde başını oynattı.

-Korku mu dersiniz, şok mu bilemem, ama bir tür unutkanlık başladı bende, bir deli doktoruna göre, bu uzun süreli bir hafıza kaybı olabilir.

Knighton bir psikiyatrist için hiç garipsemeden çok eski ve tuhaf bir ifade kullanmıştı.

-Uyuşuk bir sersemlik içindeyim.

Wexford Knighton'un kendisine sıkıntı veren duyguların arasına acıyı

katmadığını fark etti.

-Eğer sorgulanacaksam, sanırım hukuk danışmanımın da yanımda bulunması

gerekir.

Söylemiş olduğu şeyler çok garipti.

Wexford hislerine oranla oldukça nazik bir sesle onayladı:

-Bu sizin en doğal hakkınız, efendim.

Garip bir görüşmeydi. Bunun nedeni, Knighton'un bazı durumlarda gayet açık, bazılarında ise ahmakça bir kurnazlık içinde davranmasıydı. Hukuk danışmanını

çağırmamıştı. Belki de, ömrü boyunca edindiği deneyimlerle kendi kendine yardım edebileceğini düşündü.

Diğerlerine oranla, hücreyi daha az andıran görüşme odalarından birini kullandılar. Yerde küçük bir halı bile vardı. Koltukların arkaları dik olmasına rağmen oturulacak yerleri yumuşaktı. Knighton masanın bir başına, Wexford ile Burden da onun karşısına oturdular. İki adet kara deliği andıran gözlerinden oldukça hasta olduğu anlaşılıyordu. Bir çeşit vicdan azabı, kanser hücreleri gibi onu hızla yaşlandırmaktaydı. Dayanma sınırının sonuna gelmişti, sanki son dakikalarını yaşıyordu. Buna rağmen, ukalaca avukat şakaları yapabiliyordu.

Oda soğuktu. Kaloriferler 1 kasımda yanmaya başlayacağı için, Wexford elektrikli bir soba getirtmişti. Knighton'dan soğuk ve rahatsız ortamdan dolayı

özür diledi.

Knighton ruhsuz bir gülümsemeyle cevap verdi:

-De minimis non curat lex.

Önemsiz gibi görülen ayrıntıları, yasalar katmasa bile avukatlar mutlaka hesaba katarlar. Knighton, Wexford'un ricası üzerine, katilin 1 ekim gecesi kendisinin evde olmayacağını nasıl bilebileceği konusunda ayrıntılı varsayımlar sunmaya başladı. Londra'ya gideceğini kimlere söylemiş olduğunu tekrarladı: karısı, damadı, civardaki ahbapları, oğlu Roderick ve kızı Jennifer. Ve tabiî ki yemek veren arkadaşı ile Dobson-Flint. Bu insanların kimlere söylemiş olabileceğini bilemiyordu.

Aniden konu değiştirdi:

-Sanırım, çocuklarım, Ms. Bell, Adrian Dobson-Flint ve daha pek çok kimseye evliliğimin niteliğiyle ilgili sorular sormuşsunuzdur. Bana sormadınız oysa.

Burden:

-Bu şartlar altında mutlu bir evlilik olduğunu söyleyeceğinizi düşündük.

-Bir cinayet soruşturmasında aslını öğrenmediğiniz hiçbir şeyi tahminlere dayandırmamalısınız. Mutlu bir evlilik değildi bizimki. Hiçbir zaman da olmadı.

Karımla iyi geçinemediğimiz, yıllardır bilinir. Karımın bana karşı hissettikleri, pek çok kadının kocalarına karşı hissettiklerinden farklı değildi. Ben ona aittim, onun koruyucusuydum ve varlığımın hayatındaki sürekliliğine hakkı vardı.

Benden hoşlanıp hoşlanmadığını düşündüğünü bile sanmıyorum. Ben ondan hoşlanmıyordum. Yıllar geçtikçe de arttı bu duygum.

Anlattıkları Burden'ı bir süre için susturduysa da, Wexford'u şaşırtmak hiç de kolay değildi.

-Sanırım yeni bir açıklamada bulunmak istiyorsunuz, Mr. Knighton?

-Size herhangi bir itirafta bulunacağımı sanmayın. Karımdan hoşlanmazdım, ama öldüğü için çok üzgünüm. Her şeyimi vermeye

hazırdım...

Konuşmaya ara verince, Wexford "karımı geri getirmek için" diye devam edeceğini düşündü, ama Knighton cümlesini oldukça farklı bir biçimde bitirdi:

-Zamanı 1 ekimden öncesine götürebilmek için.

-İsteksiz bir kocaydınız. Peki ya sadık mıydınız ?

-Son yirmi beş yıl boyunca evet. Ondan önce evlenmek istediğim başka biri olmuştu, ama imkânsız olduğu için ayrıldık. Çocuklarımı düşünmeliydim.

-Ve de kariyerinizi, samrım.

Knighton irkildi. Yüzünde belli belirsiz bir hareketlenme oldu.

-Ve kariyerimi, evet. Amacım yargıç olmaktı, ama bunu başaramadım. Şunu söylemeliyim ki, karımı ve çocuklarımı genç bir aktris uğruna terk etmiş olsaydım da yargıç olamayacağımı biliyordum.

Knighton'la bir saat daha konuştular. Gates kahve ve bir tabak peynirli ve jambonlu sandviç getirdi. Knighton bir şey yemeden kahvesini içti. Wexford ona silahlar hakkında ne kadar bilgisi olduğunu sordu. Knighton Walther PPK

hakkında yeni James Bond kitaplarında kullanılan silah olduğundan, gerçek hayatta da Stockholm polisi tarafından kullanıldığından başka bir şey bilmediğini söyledi. Beşe doğru onu evine gönderdiler.

Pazartesi sabahı kayda değer iki olay oldu. Bunlardan ilki, Gordon Vinald'ın verdiği ifadenin doğru olmadığının ortaya çıkmasıydı. Mrs. İngram ve Denis Phaidon ifadelerinde Vinald'lara kahve ve içki içmeye gittiklerini, ama bunu 1

ekim salı değil, 2 ekim çarşamba gecesi yaptıklarını söylemişlerdi. Phaidon tüm saflığıyla her şeyi Vinald’ın aleyhine çevirircesine, aslmda salı gecesi gideceklerini ama Pandora’nın söylediğine göre Vinald'ın 1 ekimde Birmingham'dan iş için çağrıldığını ve görüşmelerinin bir sonraki geceye

ertelendiğini söylemişti. Sewingbury'de Bennett ve Lo-ring'le evden eve dolaşarak soruşturma yapan Dedektif Archbold, en sonunda bir tanık bulduklarını söylemek için geldiğinde, Wexford Vinald'la ilgili raporu incelemekteydi. Thomas Bingley adında, tarım işçiliği yapmış, emekli bir adam. Sewingbury'den Thatto Vadisi'ne giden patikadaki ormandaymış... Wexford sözünü kesti:

-Yaşlı bir adam mı? Gecenin iki buçuğunda ne işi varmış ki ormanda?

-İzinsiz avlanıyormuş, efendim. Sülün avı sanırım. Bu nedenle onu bulmak bu kadar uzun zamanımızı aldı, yalan söylüyormuş. Yeğeni sayesinde bulduk onu, amcasının yılın bu döneminde sık sık oralarda olduğunu bilmemiz gerektiğini düşünmüş.

Belli ki tuzaklarını kuruyor ve o saatlerde de ganimeti toplamaya geliyordu.

-1 ekim günü de oradaymış, öyle mi? Adamın özrü kabahatinden büyük, av sezonunun yasal olarak başladığı gün izinsiz avlanmak ha!

Archbold da bu fikre katılmıştı.

-Yüzsüzlük bu. Asıl önemli olan, yolda bir adam görmüş olduğu, efendim. Açık bir geceymiş, ay ışığı etrafı aydınlatıyormuş. İnce uzun, beyaz ya da kır saçlı bir adamı patikadan Sewingbury'ye doğru hızla yürürken gördüğünü söyledi.

-Elinde namlusu tüten bir otomatikle herhalde.

Şansına, gönderilen paket sayesinde, şüphelilerin fotoğrafları Wexford'un eline geçmişti. Bingley'nin Sewingbury Mill'in aşağısındaki zevksiz kulübesinin tek odasında, Wexford yaşlı adama Knighton'un resmini gösterdi. Bingley resme bakarak başını kaşıdıktan sonra bunun gördüğü adam olabileceğini, ama onun resimdeki adam kadar uzun boylu olmadığını söyledi. Başka bir fotoğrafta, Gueilin'deki otelin korkuluklannın yanında Irene Bell'le sohbet ederken görülen Purbank'a baktı, onu da olasılıklara dahil etmişe benziyordu. Sonra duraksadı, kırık tırnaklı ve kirli küçük parmağıyla fotoğrafta arka planda duran, saçları hasır bir şapkayla örtülü olan adamı işaret etti. Bu Vinald'dı.

-Gördüğüm herif buna çok benziyor.

Nehir kıyısında yürürken Burden Wexford'a fikrini belirtti:

-Böyle bir adamın söylediği hiçbir şeye güvenenleyiz.

-Bu tamamen onu izinsiz avlanma konusunda rahatsız etmeyelim diye bize yaranma amacıyla vermiş olduğu yanıltıcı bir ifade. Bilmediğini söylerse ondan hoşlanmayacağımızı düşünmüştür.

Wexford, bölgede şimdiden su bendi olarak adlandırılan, artık Kingsbrook'un altından akacağı, yapımı yeni bitirilen beton setleri inceledi. Bunun yapılıp yapılmaması konusunda zamanında görüş ayrılıkları çıkmıştı. Üç hafta öncesine kadar, çoğu zaman çöp dolu olan sazlıkların arasından akan nehir, artık, kaldırım taşı döşeli, oturma yerleri olan, döşenmiş taşların arasında ağaçlar için bırakılmış

delikler bulunan ve Springhill Sokağı'na giden köprü üzerine yapılmış, tuğla kemerli simetrik bir geçitten akmaya zorlanıyordu.

Wexford:

-Bitmiş hali o kadar da kötü görünmüyor.

Wexford'un aklında, yuvarlak dağlan, porselen mavisi gökyüzü ve hafifçe dalgalanan suyuyla Li Nehri'nin görüntüsü belirmiş, Vong'un boğulmasını

anımsamıştı.

-Purbank kır saçlı.

Burden:

-Bu önemsiz bir ayrmtı.

-Hiç de değil. Purbank’ın o geceye ait tanığı yok. Bir gerekçesi de olabilir üstelik.

Thatto Vadisi'ne giden patika ile yolun kesiştiği yerde kendilerini bekleyen arabaya doğru ilerlediler.

-Knighton'un fotoğrafları arasından üç dört tanesi negatifleriyle birlikte yok edilmiş. Adela Knighton fotoğrafları Purbank'a göndermiş olmasın sakın! Bana gönderilen paketin üzerindeki damgada Chingford yazıyordu, Londra ve çevresini gösteren haritama göre, Chingford Purbank'ın yaşadığı Buckhurst tepesinin hemen yanında. O fotoğraflar arasından birkaçınm Purbank'ı bir uzlaşma anında yakalamış olduğunu düşün, Purbank onları yok etmek için elinden gelen her şeyi yapacaktır.

-Nasıl bir uzlaşma?

-Bunu ben de bilmiyorum. Onları görmedim. Ama Purbank'ın Adela Knighton'un onları nezaket ve ilgisinden ötürü değil, bildiklerinden haberdar etmek için göndermiş olduğunu düşünmesi çok makul geliyor bana. Adela Knighton'un belki de gerçekten bildiği bir şeyler vardı.

-Peki, bu konuda ne yapabiliriz ?

-Şimdilik hiçbir şey. Önce Vinald'ın Birmingham'da olduğu gece arkadaşlarıyla evinde küçük bir içki partisi verdiği yalanını neden söylediğini ortaya çıkarmalıyız. Herstmonceux'ta, ya da Mevagissey'de. Bunu o çapta bir yalancıdan öğrenmek imkânsız. İfadesinin en ilginç yanı, Pandora'nın da o gece nerede olduğunu kapsamasıydı ama artık böyle bir durum kalmadı ortada. Pandora'nın da tanığı yok artık.

Vinald'ın Birmingham'da Güney Afrikalı bir porselen koleksiyoncusunun aracısıyla buluşmaktan başka bir şey yapmadığı çıktı ortaya. Çin'de satın almış

olduğu parçalardan bazılarını ve döndükten sonra satın aldığı iki vazoyu da beraberinde götürmüştü. Bunu 1 ekim değil de, 2 ekimde yapmış olduğunu söylemesi basit bir hataydı sadece.

Vinald bütün bunları hızla anlatırken üzerindeki huzursuzluğu saklayamadı. Bir şeyden korkuyordu, korkusu giderek artmaktaydı. Wexford ve Burden onu ofisinde değil, evinde ziyaret etmişlerdi. Konuşmaları sırasmda

Pandora odaya girmişti. Acaba Vinald Pandora için endişeleniyor olabilir miydi?

Pandora beyaz örgü bir elbise giymiş, ayakkabılarıyla aynı renkte bronz bir kemer takmıştı. Parlak siyah saçlarının tepesi günün modasına uygun olarak düz bırakılmış, yüzünün iki yanma düşen bölümleri ise Rönesans bukleleriyle şekillendirilmişti. Sakin görünüyordu, asabî bir hali kesinlikle yoktu. Wexford aniden onu Knighton'la ilişkilendirmekle ne kadar yanıldığını fark etti. Büyük olasılıkla birbirleriyle hiç konuşmamışlardı bile.

-Salı gecesi, evde karınızla yalnız mıydınız o halde ?

İkisi de hızla ve ağız birliği etmişçesine evet dediler. Telaşları, susmalarına ve garip bir şekilde birbirlerine bakmalarına sebep oldu. Pandora gözlerini iyice açarak omuz silkti.

-Mr. Purbank'la aranızda geçen tartışmanın nedenini anlatmanızda ısrar ediyorum.

Vinald biraz bekledikten sonra kayıtsızca gülümsedi.

-Bilmeniz şartsa anlatayım, durmadan, geziyi alışveriş cümbüşüne çevirdiğimi ima eden laflar ediyordu.

-Böyle olmuş olsa bile, bu onu nasıl etkiliyordu ki ?

-Çevreyi gezmeye gittiğimizde, herkes ne yapmak istediği hakkında tercih belirtirken, benim hep müzeler, manzaralar vb. Yerine sanat eserlerinin satıldığı

yerleri tercih ettiğimi söylüyordu.

-Bu size itici gelmiş olabilir, ama bence, abartılacak bir durum yok ortada.

-Bütün olay söyleyiş tarzından kaynaklanıyor. Açıkça söylemek yerine, üstü

kapalı anlatımlara başvuruyordu.

-Purbank tartışmanızın sebebini unutmuş olduğunu söyledi.

Vinald'ın bu laftan ne kadar tatmin olduğunu görmemek imkânsızdı. Zevkle gülümsedi. Kolunu karısının koluna atarak devam etti:

-Çok berbat herifin biri bu adam. Sabrımı taşıran son nokta, rehberimize amacımın diğerlerinin tatilini kendi küpümü doldurmak için ticarî bir geziye çevirmek olduğunu söyleyeceğim ima etmesi oldu. Ona vurdum ve sonra tek kelime bile konuşmadık.

Wexford Vinald'ın yalan söylediğini ya da gerçeğin oldukça saptırılmış bir versiyonunu anlattığını biliyordu. Oradan ayrılmak üzere merdivenlerden inerlerken, Wexford semaverin içindeki kuru çiçeklerin arasında oturan Düşünceli Selima'nın başını okşamak için durdu. Wexford'un ilgisinden rahatsız olan Selima, hoşnutsuzlukla ürperdi ve semaverden ok gibi dışarı fırladı.

Wexford:

-Dalgın gözlerini baştan çıkaran

bütün bunlar değil,

aldırış etmeyen gönül meşru bir ganimettir...

-Nedir bu?

-Kediye adını veren şiir. Hadi bakalım, V ve A'ya gidiyoruz.

Karısı Burden'ı özellikle kültürel konularda iyi eğitmişti.

Londra eksperi Donaldson, Wexford'a merakla sordu:

-Victoria ve Albert Müzesi'ne neden gidiyoruz?

-Çin'in en güzel sanat eserlerini görmeye.

Eve fazla gecikmemişti ama çok yorgundu. Le Fanu'nun vampirleri konu alan hikâyesi "Carmilia"nın ardından, koleksiyonun bir sonraki hikâyesi olan "Yeşil Çay"ı okumaya koyuldu.

On dördüncü kısım

Burden'a söylemedi. Karısından başka hiç kimseye söylemedi. Yatakta Charlotte Bronte okuyan karısının yanında oturmuş Le Fanu'sunu okuyordu. Hikâyenin sonuna geldiğinde gülmeye başladı.

Neden güldüğünü açıklarken Dora araya girdi:

-Yani, kitap yazan bu adam aşırı derecede yoruluyordu ve yeşil çay içerek ayık tutabiliyordu kendisini, öyle mi ? Aşın dozda yeşil çay uyarıcıymış demek.

-Art arda yeşil çay içiyor. Odasının bir köşesinde görmeye başladığı

maymunumsu yaratıktan korkuyor. Daha sonra ona sokakta rastlıyor, yaratık onunla otobüse de biniyor. Ben de ayakları sarılı yaşlı bir kadın gördüm.

-Sanırım sana bu kitabı gönderen Len Crocker'di.

-Tabiî ki oydu. Benim de Le Fanu'nun hikâyesindeki muhterem Mr. Jennings gibi halüsinasyon gördüğümü anlamış. Ben de çok sık yeşil çay içiyordum, biliyorsun.

Günde on-on beş litreyi buluyordu herhalde.

Anımsayarak güldü. Uykuya dalmadan önce açıklamadan tamamıyla tatmin olmadığını düşündü. Gördüğü halüsinasyonların nedeninin yeşil çay olduğunu anlayınca sırtından büyük bir yük kalkmış, rahatlamıştı, ama yeşil çaydan başka bir şeyler daha olmuş olamaz mıydı? Hiçbir zaman öğrenemeyecek olsa da, başka şeylerin olduğunu hissediyordu.

Kahvaltıda içtiği çay kesinlikle yeşil olmayan Twining's Assam'dı. Yine de içerken kendisinde bir gariplik hissetti. Kahvaltıdan sonra kitaplarına baktı, Masterpieces of the Supernatural'ı buldu ve koleksiyondaki son hikâyenin isminin aynen düşündüğü gibi "Yeşil Çay" olduğunu gördü. Sonuna kadar okuyabilmiş

olsaydı, endişesine en yoğun olduğu zamanlarda çare bulmuş olacaktı.

Kaçak avlanan adamın gördükleriyle ilgili ne yapılmalıydı ? Ya Purbank ve fotoğraflar hakkında ? Burden, Knighton'un sırasıyla cinayet, kundakçılık ve ağır yaralama suçlarından aleyhlerine dava açmış olduğu adamları temize çıkaran Middlesbrough, Manchester ve Newcastle'dan gelen raporlarla meşguldü.

Sewingbury'deki su bendinin aşağısmdaki kulübede, Wexford Bingley'den daha tatmin edici bilgiler almaya uğraşıyordu. Ama yaşlı adam fotoğrafa bakınca, Vinald'ı bir kez daha işaret ederek, gördüğü adamın bu resimdekiler içinde en çok ona benzediğini tekrarlamıştı. Gecenin üçünde ya da o civarda patikada yürüyen bir adam gördüğünden ve adamın Thatto Vadisi'nden geldiğinden emindi.

Wexford ve Burden beraber Many-Splendoured Dragon'da öğle yemeği yediler.

Çin böreği, soğanlı et, fasulye filizi, su kestaneleri ve Çin mantarı. Burden bir kâse yasemin çayı içti, Wexford ise ürpertilerinden kurtulmaya çalışarak Perrier'de karar kıldı. Santral aşağıda kendisini görmek isteyen bir kız olduğunu haber verdiğinde ofisine döneli beş dakika olmuştu. Bir Ms. Elf.

-Bir Ms. ne ?

-Elf, Mr. Wexford. Bilirsiniz işte, cinler, periler gibi.

"Kız açık yeşil mi?" diye soracaktı neredeyse, ama yeşilin kendisi için ne kadar kötü bir kelime olduğunu hatırlayarak sustu.

-Biri yukarı çıkarsm onu.

Kıza eşlik eden Loring, Wexford'un işaretiyle odadan çıktı. Bir buçuk metreden biraz uzun, ufak tefek, kumral ve çok genç gözüken bir kızdı. Wexford'un ilk izlenimine göre on dört-on beş yaşlanndaydı. Bebek yüzlüydü ve iri mavi gözlerinde masum bir ifade vardı. Kot pantolonunun üzerinde kırmızı bir sweat-shirt ve kırmızı-beyaz bir eşofman üstü vardı, mavi-beyaz kumaş ve lastik karışımı spor ayakkabılar giymişti, çantası yoktu.

Elleri cebinde girdi içeri.

-Ms. Elf?

Görüntüsüyle fazla bağdaşmayan sesiyle cevap verdi:

-Evet.

-Sizin için ne yapabilirim?

-Daha çok ben sizin için bir şeyler yapabilirim. Oturabilir miyim ? Size biraz bilgi vereceğim. Bir arkadaşım, daha doğrusu müşterim, polisin 1 ekim gecesi H. P.

G.'de dolaşan yaşlı bir adamı aradığını söyledi. Müşterime hiçbir açıklama yapmadan buraya gelip gördüğümü doğrudan size aktarmak istedim. Onu gördüm, demek istiyorum.

Her şey çok belirsizdi. Wexford Ms. Elf i iki yaş büyütmüştü ama kız hâlâ

gizemini koruyordu.

-Hyde Park Gardens ya da Stanhope Place'te mi oturuyorsunuz? Aileniz orada mı

yaşıyor?

Kız kahkahaya boğuldu.

-Hayır hayır. Başından başlamalıydım, değil mi? Size kim olduğumu, ne olduğumu, o saatte orada ne yaptığımı anlatmam gerekir, öyle değil mi?

Wexford yavaşça sordu:

-Nesiniz ?

-Ben bir orospuyum.

Wexford bunu tahmin etmeye başlamıştı. Kendisini şaşırtmaya çalışan insanlardan hoşlanmazdı, onu şaşırtamayacaklannı ve otuz yıldır hiç

şaşırtüamamış olduğunu ne zaman anlayacaklarını merak ediyordu.

-Sanırım fahişe ya da telekız demek istiyorsunuz.

-Evet.

-Bunun için çok genç görünüyorsunuz.

-Önemli olan nokta da bu zaten. Genç görünmem yani. Bunu aklıma sokanın da genç görünüşüm olduğunu söyleyebilirim. Az bulunan bir mala sahibim ve etraf satıcı dolu. Aslında yirmi dört yaşındayım. On ikilikleri düzme arzusu Victoria dönemiyle beraber yok olmadı, başladığımda ben de on iki yaşında gözüküyordum. Şimdi taş çatlasa on beş, siz ne dersiniz?

Wexford kafa salladı.

-Soyadınız gerçekten Elf mi?

Bu soruyu sormaktan alıkoyamamıştı kendini. Gürültülü ve sert kahkahasının kaba bir tonu vardı.

-Evet, bu gerçek soyadım. Bir Elf olarak doğdum, Mr. ve Mrs. Elfin tek kızları.

Şans diyelim isterseniz. Bana Sharon diyebilirsiniz.

Wexford bu tekliften yararlanmamayı tercih etti. Kızın müşterilerinin çoğunun yaşıttan olduğunu düşünüyordu. Kendisine de, diğer erkeklere baktığı gibi baktığını ve onlarla aynı isteklere, küçük kızları arzulayacak kadar sapık ihtiyaçlara sahip olduğunu düşündüğünü bilecek kadar fazla fahişe tanımıştı.

Biraz sinirlenmiş ve olanlardan rahatsızlık duymuştu, ama günümüzde yapılanların, küçük kızlann kullanıldığı eski günlere oranla on binlerce defa daha iyi olduğunu hatırlattı kendisine. Soğuk bir tonda sürdürdü konuşmasım:

-Pekâlâ, 1 ekim gecesine dönelim.

Sharon Elf iri mavi gözlerini Wexford'a sabitledi.

-Stanhope Place'teki bu müşterim, devamlılardan biridir, aslına bakarsanız hafifçe sizi anımsatmıyor da değil.

Wexford'un irkildiğini görmedi, gördüyse de buna aldırmadı.

-O gece sekiz civarında beni aradı ve gece yarısı gelip gelemeyeceğimi sordu.

Akşam yemeğine misafirleri olduğu için, yarımdan sonra gelmemin daha uygun olacağını, bütün misafirlerin o saatte gitmiş olacaklarını söyledi.

-Bu müşteriniz tam olarak nerede oturuyor?

-H. P. G.'nin arka tarafına bakan evlerden birinde.

-Şimdi anladım, Hyde Park Gardens demek istiyorsunuz.

-Nasıl olduysa, çok uygun düştü her şey. On birde St. John's Wood'da başka bir müşteriyle randevum vardı, oradan 12.20-12.25 arasında ayrıldım, bir taksi çağırdım ve Stanhope Place'e vardığımda saat yarımı biraz geçmişti. Biliyorum, saatten nasıl bu kadar emin olabildiğimi soracaksımz. Müşterimi utandırmak istemiyordum çünkü, anlarsınız ya, misafirleri tam söyledikleri saatte gitmemiş

olabilirdi. Dolayısıyla saatime bakıp durdum, oraya vardığımda tam 12.40'tı.

-Koridor ve yatak odasındaki ışıkların açık, salondakilerin ise sönmüş olduklarını

görünce her şeyin yolunda olduğunu anladım. Her neyse, şu yaşlı adam, H. P.

G.'nin arka tarafındaki bodrum katlarının birinden çıktığında, taksi şoförüne parayı veriyordum. Adam yol boyunca ilerledi ve indiğim taksiye bindi.

-Şoföre nereye gitmek istediğini söyledi, bir şey duydunuz mu?

-Üzgünüm. Bu konuda yardım edemeyeceğim size. İlgilenmemiştim, o zaman ilgilenmem için bir neden yoktu doğrusu.

-Şimdi nasıl bir nedeniniz var?

-Müşterim dün gece beni aradı ve on civarında ona gittim. Aynasızların sorular sorduklarını söyledi. Onu üç haftadır ilk defa görüyordum, yoksa daha önce bahsederdi bana.

Wexford, Purbank ya da fotoğrafları gönderen her kimse, ona hayır duaları

ediyordu. Fotoğraflar çok işine yaramıştı. Tren grubunun Gueilin'deki otelin rufbarında çekilmiş bir fotoğrafı vardı. Sadece fotoğrafı çeken Adela Knighton yoktu içlerinde. Sharon Elf hiç tereddüt etmeden Knighton'u işaret etti:

-Bu o.

-1 ekim gecesi saat 12.40'ta Stanhope Place'te gördüğünüzadamın bu adam olduğundan emin misiniz ?

Sevinçle cevap verdi:

-Eminim. İyice bakmıştım, anlarsınız ya, hoşuma gitmişti.

Wexford afallamıştı. Bu olay çift taraflı mıydı yoksa? Yaşlı yorgun adamlar kendilerini eleştiremeyecek, seviyesiz kızları ararlarken, kızlar da, büyükbaba vekilleri mi avlamaya çalışıyordu ? Ms. Elfin gittiğine sevinmişti, kendini aptal gibi hissediyordu. Orada ne hakla yargılarcasına oturduğunu sordu kendi kendine.

Yine de, kız gider gitmez penceresini açtı. Belki de, sadece Palmolive sabununun ve lastik ayakkabıların tabanlarının kokusundan kurtulmak içindi.

Düşüncelerini kızın anlatmış olduklarına yöneltti. Ortada Bingley'nin kanıtı vardı, şimdi de bu çıkmıştı. Düğmeye basarak, Dedektif Burden'ı

yakınlardaysa yukarı

göndermelerini istedi. Burden, listesindeki en son adam hakkındaki raporla içeri girdi, Knighton'un cinayet ve alkollü araç kullanma suçlarını savunduğu, ama üç

yıl içerde yatmaktan kurtaramadığı, adının belirtilmesini istemeyen, Dudley Preston diye biri.

-Pencerenin ardına kadar açık olduğunun farkında mısın? Burası buz gibi.

-İstersen kapatabilirsin.

Wexford ona Sharon Elf'ten ve kızın gördüklerinden bahsetti. Burden'ın yüzü

asıldı. Wexford bunun, Knighton'un ifadesinin çürütülmüş olmasından çok, Ms.

Elf'in mesleğinden kaynaklandığını düşündü.

-Ona inanıyor musun? Öyle bir kadına?

-Bazen ne kadar da eski kafalı olabiliyorsun. Bir telekız neden diğer herkes gibi gerçeği söyleyemesin, anlamıyorum. Nasıl istersen öyle değerlendirebilirsin. Bu saçmalık fazla uzadı artık. Kız onu bir grup fotoğrafında tanıdı, dolayısıyla inanmak zorundayım.

Burden omuz silkti.

-Eğer bu doğruysa ve sanırım öyle, olaylar Knighton'un aleyhine gelişiyor.

Dobson-Flint'le odalarına çekilmeye karar verdikten hemen sonra, tekrar dışarı

çıkmak için hazırlanmaya başlamış olmalı. Şüphesiz, Dobson-Flint banyoyu kullanırken beklemiş, sonra da girişteki masasımn üzerindeki anahtarlardan birkaçını alarak sıvışmış. Tren için çok geç olduğundan, kiralık arabanın durduğu yere taksiyle gitmiş olmalı. Kim bilir? Victoria istasyonuna yakın

bir yerden araba kiralamış, civarda park etmiş olabilir. Arabayı Londra'ya vardıktan sonra kiralamış ve parkmetreye ye 6.15'e kadar yetecek para koymuştur. 6.30'dan sonra ceza kesilmediğinden endişelenmesini gerektirecek bir durum da yok ortada.

Sanırım Victoria çevresindeki araba kiralayan şirketlere gitmeliyiz.

-Eğer taksiye 12.40'ta bindiyse, 12.50'de Victoria'ya varmış olması gerekir.

Londra konusunda fazla bilgi sahibi olmasam da, gecenin o saatinde yoğun bir trafik olmayacağını bilirim. En geç birde arabasına binip yola çıktıysa, yol bir saatten fazla sürmeyeceğine göre, iki civarında evine varmış olmalı.

-Pencere camım kesmek için on beş dakika, duygularım katılaştırmak için de belki birkaç dakika, evet zamanlama mükemmel.

-Pencereden girmesine gerek yoktu ki, anahtan vardı.

-Yine de camı kesmesi gerekiyordu.

-Tabiî ki! Ne kadar aptalım! Tabiî ki kesti camı. Bunu karısını öldürdükten sonra yapmayacaktı herhalde. Peki, karısını aniden yatağından kaldırarak aşağıya indirdiğine ve onu arkadan vurduğuna inanabiliyor musun ?

-İnsanların yapamayacaklarına inandığım ama yapabildikleri daha neler var, Mike.

-Buna inanamıyorum. Kırk yıldan uzun bir zamandır evli olduğun kadına yapamazsın bunu. Kendi karına yapamazsın. Knighton'un şu senlibenli olduğumuz serserilerden olmadığını da unutmamalıyız. O, bizler de dahil, pek çok insanın gözünde uygar bir adam üstelik.

-Ben de işin bu tarafından hiç hoşlanmıyorum, ama elimizde ki kanıt bu, Mike.

Sharon Elf onu 12.40'ta Dobson-Flint'in evinden çıkarken görmüş. Bingley saat üç

civarında Sewingbury'ye doğru yürüyen birine rastlamış ve bunun Vinald olmadığını biliyoruz. Adela Knighton 2.15 ile 3.30 arasında öldü. Zamanlama çok uygun. Arkadaşı yatağında uyuduğunu düşünürken, Knighton gece 12.40'ta taksiye binmiş, gizlice Sussex'e gitmiyordu da ne yapıyordu ? Onu tekrar buraya getirmeliyiz. Silahın nerede olduğunu da öğrenmemiz gerek.

-Ortada karısını öldürmesi için bir sebep göremiyorum.

-Sebepler er ya da geç açığa çıkar. Bir deyişe göre, her evli erkeğin cinayet işlemek için bir sebebi vardır.

Wexford telefon etmek için ahizeye doğru elini uzattığında, telefon çaldı. Santral bir ziyaretçisi olduğunu bildiriyordu.

-Burada sizi görmek isteyen Mr. Şah adında biri var, efendim.

Santraldaki kızın ses tonunda belirgin bir düşüş oldu:

-Bir Çinli.

-İsmi Çince gibi gelmedi.

Şa? Şah? Hintli ya da Tibetli mi demek istemişlerdi acaba? Bir an için hayrete düştüyse de, kısa süre sonra beyninde bir şimşek çaktı. Aşağı yukarı Şah diye telaffuz edilen bu isim Hsia olmalıydı.

Ziyaretçisi Purbank'ın Fairmead Farm Court, Buckhurst Hill'deki kapı

komşusuydu. Wexford Burden'dan yanlarında kalmasını rica etti.

Wexford'un binanın lobisinde tanışmış olduğu koyu renk takım elbiseli, uzun boylu adam odaya girdi. Üzerindeki koyu renk takımın tonu, ilk görüşmelerinde üzerinde olandan biraz daha farklıydı, çantası yine elindeydi. Saçları o kadar yumuşak ve düzdü ki, kafatasına çizilmiş gibi görünüyordu adeta. Yumuşak ve akıllı bakan gözlerinde nazik bir kayıtsızlık ifadesi vardı. Wexford'a ince yapılı, açık kahverengi elini uzattı, oldukça pahalı olduğu anlaşılan taşlı bir altın yüzüğü

vardı.

-İş arkadaşım, dedektif Burden, Mr. Hsia.

Hsia başıyla hafifçe selamladı.

-Sanırım Şef Komiser Wexford'sunuz. Umarım uygunsuz bir zamanda gelmedim.

-Hayır, hiç de değil. Oturmaz mıydınız ? Çay içeriz herhalde, değil mi?

Wexford düğmeye bastı.

Hsia, otururken kuvvetli bir şekilde koltuğun kenarlarını kavrayan ellerini Doğu'ya has bir rahatlama tekniğini andıran bir hareketle kaldırarak sakin sakin dizlerinin üzerine yerleştirdi.

-Şef komiser, buraya arkadaşım ve komşum Mr. Purbank'ın gelip de size anlatamadığı bir şeyi anlatmak için geldim. Güvenini sarsıyor gibi görünebilirim, ama korkarım ki bu sır devam ettikçe rahatsızlığı artacak. Çok korkmuş, anlarsınız ya, onun rahatlaması için size gerçeği açıklamalıyım.

Gevşeyen yüzünde hafif kederli bir gülümseme belirdi.

-Suçlu olduğum için sırrı saklaması gerekenin ben olduğumu düşünebilirsiniz.

Artık başlayabilir miyim ?

Wexford başıyla onayladı. Çay getirdiler. Hsia'nın çayına süt ve iki kaşık şeker ilave etmesi Wexford'u şaşırttı.

-Adım Hsia Yu-seng. Nerede oturduğumu biliyorsunuz. London Wall'daki Kowloon and Fuchow Bankası için çalışıyorum.

Durakladı, Wexford "için çalışıyorum" kelimelerinin alçakgönüllü bir seçim olduğunu düşündü.

-Genelde Hongkong ya da Tayvan asıllı olduğum sanılır, ama değilim. Çin Halk Cumhuriyeti'nde, Şaoşan'da doğdum, ölen başkan Mao Zedong'un doğduğu yerde yani. Serbestleşme diye adlandırılan dönemden on yıl önce doğdum orada.

-Çin'den nasıl ayrıldınız peki?

Hsia bardağını dudaklarına götürerek biraz çay içti. Yüzüklü elini Garibaldi bisküvilerine doğru uzatırken sordu:

-Bir tane alabilir miyim ? Yirmi bir yaşımdayken bir suç işledim. Eğer yakalansaydım, aslmda yakalanmış olmalıydım, kurtulma şansım hiç olmayacaktı, Çin'de bu tür suçlarm cezası ölümdür.

Wexford dudaklarını ıslattı. İdamı cinayetle bağdaştırmıştı doğal olarak.

-Ne suçu ?

Sakin görünüşlü Mr. Hsia'nın yüzünde af dileyen bir gülümseme belirdi:

-Birine tecavüz ettim.

On beşinci kısım

Burden çayı neredeyse boğazına kaçırıyordu. Üzerinde adının baş harfleri olan buruşuk beyaz bir mendille ağzını sildikten sonra özür diledi. Wexford:

-Birine tecavüz mü ettiniz ?

-Ben ve üç kişi daha. Oradaki hayatın nasıl olduğunu tahmin edemezsiniz, kayıplar, sıkıntı, bastırılmış duygular. Kız istedi aslında, bizimle dalga geçti, oyun oynadı, gözleri ve yürüyüşüyle adeta davet ediyordu bizi. Arkadaşımdan sonra benimle oldu, ama korktu ve gidip parti üyesi olan babasına anlattı başından geçenleri.

Anlatıyor olmanın verdiği sıkıntıyla İngilizcesi oldukça bozulmuştu. Kendisini biraz toparlar gibi oldu, stresten sıktığı ellerini rahatlatarak devam etti:

-Çin'de bu suçun cezası idamdır. O zaman da öyleydi, şimdi de öyle. Dayım günübirlik Kanton'a gidip gelen bir kamyon şoförüydü. Beni kamyonuna alıp sakladı ve Kanton'a götürdü. Oradan sınıra yürüdüm, Hongkong'a geldim.

İngilizcem yetersizdi, Çangşa Üniversitesi'ndeyken öğrenmiştim biraz. Bir süre sonra, babası Kowloon and Fuchow Bankası'nın yöneticisi olan Hongkong'da tanıştığım karımla beraber Londra'ya geldim. O zamandan beri işler iyi gidiyor.

Tekrar gülümsedi ve başını hafifçe yana eğdi.

Wexford adamın yumuşak yüzündeki, Çinlileri tarif etmekte kullanılan

"esrarengiz" sıfatını hak eden sade özelliklerine baktı. Yaşanmamış maceralar, terör, mahrumiyet, zorluklar, kısa kesilen uzun hikâyenin satır aralarına serpiştirilmişti. Wexford için Hsia Yu-seng'in bir tecavüzcü olduğuna inanmak oldukça zordu.

-Hepsi çok ilginç, ama Purbank'la ilgisi nedir bütün bunların?

Hsia başını sallayarak devam etti.

-Oraya geliyorum. Benim için her şeyin yolunda gittiğini söylemiştim, bir konu haricinde doğru bu. O konu da annem. Babam 1949 mücadelesinde öldüğünde dul kalan annem ağabeyim ve onun ailesiyle yaşıyor. Oysa beni çok severdi, ona haber ulaştıramadığım için çok üzülüyordum. Mektup yollamaktan onun iyiliği için kaçındım, benim Çin Halk Cumhuriyeti'ne ayak basmam ise imkânsız. Ona sık sık haber göndermenin yollarını düşünüyordum, ama kayınpederimin yaptığı

gibi, hayatta olduğuma dair ipuçları göndermekten daha iyisini bulamamıştım.

Sonra bir gün, komşum Purbank karıma trenle Çin'e gideceğini söylüyor.

-Düğüm çözülmeye başlıyor. Mr. Purbank'ın rehberi onu Şaoşan'a götürecekti, siz de ondan annenize bir mesaj iletmesini rica ettiniz.

-Ona anneme bir mektup götürüp götüremeyeceğini sordum. Kayınpederimden ağabeyimin karısının Vu Ciang Oteli'nde aşçı olarak çalıştığını duymuştum, düşündüm ki, Purbank Mao'nun doğduğu yeri ziyaret ettiğinde mutlaka orada yemek yiyecekti ve yemeklerini övmek için aşçıyı çağırmasında da hiçbir sakınca yoktu. Adım soracak, "Mrs. Hsia" cevabını alırsa, mektubumu avucuna sıkıştırıverecekti.

Ama her şey ters gitti. Mektubum Rusya'da Purbank'ın çantasından çalınanlar arasındaydı. Bu olay Purbank'ı çok sıkmış ve endişelendirmiş, ne yapması

gerektiğini bilememiş. Rehberinden aşçıya "ağabeyinizin arkadaşı burada"

demesini rica etmiş, rehber de istenileni yapmış, ağabeyimin karısı da heyecanla koşarak evden annemi çağırmış, annem yetmiş yaşında, çok yaşlı bir kadın.

Ayakları da sarılı olmalı, diye düşündü Wexford. Demek ki, Vu Ciang Oteli'nde gördüğü kadın gerçekti, yeşil çayın etkisiyle gördüğü halüsinasyonlardan biri değildi kesinlikle. Paravanın yanında ayakta durmuş, oğlundan gelen haberleri bekliyordu.

-Devam edin.

-Purbank endişelenmeye başlamıştı, çünkü söylemesi gereken her şeyi rehberi tercüme edecekti, Lu Şing Şı'nın rehberi ve tercüman. Suçlu olduğumu biliyordu, bu öğrenilirse grubun Çin'den çıkarılacağından korktu ve rehber kanalıyla annem ve yengeme bunun bir yanlış anlama olduğunu söyledi.

Annem tatmin olmamıştı. Sanırım, Purbank'ın söyleyecek çok şeyi olduğunu ama korktuğunu anladı, bundan dolayı ertesi gün dayımın oğlu, yani hayatımı kurtaran kuzenimle Çangşa'ya giderek Purbank'ı aramaya başladı...

Portakal Adası'ndaki ikinci görüşüm, diye düşündü Wexford.

-... ve orada onu bulur ama sadece işaretlerle iletişim kurabilirler. İkisi de korkmaya başlar. Daha sonra bir rastlantı sonucu, Çangşa'da yolda yürürken Purbank’ın karşısına Vong admda bir öğrenci çıkıverir ve İngilizcesi'ni geliştirebilmesi için kendisiyle konuşup konuşamayacağını sorar.

Hsia'nın geniş zamanda konuşmaya başladığını fark eden Wexford, bir kitapta, Mandarin lehçesinde farklı zamanların olmadığım okumuş olduğunu hatırladı.

Hsia devam etti:

-Belki de, böyle karşılaşmalara Çin'de artık sıkça rastlanıyordur, öyle mi ?

-Evet, rastlanabiliyor.

-Purbank bu çocuktan tercümanlık yapmasını ister. Annem hâlâ Vu Ciang Oteli'nin lobisinde bekliyor. Mr. Purbank Vong'a hakkımdaki her şeyi anlatır, İngiltere'de yaşadığımı, Kowloon and Fuchow Bankasi'nda çalıştığımı, evli olduğumu, yatılı okulda okuyan iki oğlum bulunduğunu, kısacası her şeyi. Vong da tüm bunları, duyduğu zaman sevinçten çılgına dönen ve kuzenimin çağrısıyla neşe içinde oradan ayrılan anneme anlatır. Ama bu, Mr. Purbank için hikâyenin sonu değil.

Şu Vong da bir çeşit suçlu belki de ya da sadece Çin Halk Cumhuriyeti'nden kaçmak ister. Her neyse, uzatmayayım, Purbank'ı kendisini trenle Çin'den çıkarması için yalvararak Gueilin'e kadar takip eder. Dahası, Mr. Purbank’ın dediğine göre, ondan devamlı para ister, sanki Mr. Purbank yanlış bir şey yapmış

da, para vermezse başı belaya girecekmiş gibi.

-Yani şu Vong Mr. Purbank'a şantaj mı yapıyormuş ? Mr. Purbank onu Çin'den çıkarmaz ve ona para vermez ise, annenizle yapılan konuşmayı herkese anlatacağım mı ima ediyormuş ?

-Öyle bir şey, evet. Mr. Purbank Vong'un her yerde kendisini izlemesinden çok rahatsız olduğundan, Li Nehri'ndeki kaza ve Vong'un boğulması çok korkunç bir olay olmasına rağmen Mr. Purbank'ı çok da üzmüyor.

Durgun yüzünde düşünceli bir gülümseme beliren Hsia devam etti:

-Bu olaydan sonra Mr. Purbank tatili sırasında çıkabilecek pürüzlerden kurtulduğunu düşünerek rahatlıyor, ta ki İngiltere'yedöndükten bir süre sonra öldürülen Adela Knighton Li Nehri gezisinin fotoğraflarını yollayana kadar.

Vong'la konuşurken çekilmiş fotoğraflarını görüyor ve çok korkmaya başlıyor...

-Siz gördünüz mü bu fotoğrafları Mr. Hsia?

-Hayır görmedim ama bana anlatıldı. Mr. Purbank, Mrs. Knighton'un kocasının yasalarla yakından ilişkili bir adam olduğunu düşünüyor. Düşünün bir kere, bu olay ortaya çıkar ve uluslararası bir dava halini alırsa ne olur! Bundan dolayı, resim ve negatiflerden bazılarını yakıyor, kalanları size yolluyor, ardından da, siz Mrs. Knighton'un katilinin o olduğunu düşünürseniz diye kaygılanmaya başlıyor...

Kendisinin bildiği, ama Hsia'nın bilmediğinin açıkça belli olduğu bir şey Wexford'un gülmesini engelledi.

-Bana gelmeniz çok akıllıca bir hareketti.

-En iyisinin bu olacağını düşündüm. Şimdi size Mr. Purbank'ın 1 ekim gecesi nerede olduğunu söyleyebilirim. Bizim evde, karım ve benimle beraberdi.

Gitmek için ayağa kalktığında elini uzatarak ekledi:

-Korkarım bizim gibi politik tehlike arz eden insanlarla bağdaştırılmaktansa, Mrs.

Knighton cinayetinde şüpheli görülmeyi tercih ediyor.

Wexford konuğunun polis merkezinin ön avlusundan geçerek son model koyu mavi BMW'sine binişini pencereden seyretti. Bu parlak saçlı kapitalistin, halüsinasyonlarının habercisi ve kışkırtıcısı, nazik ayaklarım sürüyen yaşlı

kadınm oğlu olduğunu düşünmek ilginçti.

Burden:

-Purbank'ın şu Çinli'yle konuşurken çekilmiş olan fotoğraflardan korkmuş

olduğuna inanabiliyor musun ?

-Hsia böyle söylüyor.

-Dünya üzerindeki belki de en baskıcı politik sisteme sahip ülkede yetişmiş.

-Sana ne düşündüğümü söyleyeyim. Kanıtlayabileceğim birşey değil, sadece hislerime güvenerek söylüyorum ki, Vong'u suya Purbank itti. Vong'un kendisine çektirdiği eziyetten bunalmıştı, geminin pruvasında çömelmiş oturan Vong'un yanından geçiyor gibi yapıp, hafif bir omuz darbesiyle onu suya itti. Amacı

öldürmek değil, korkutmaktı sadece, kendisini kimseye kullandırmayacağını

göstermek istiyordu.

-İngiltere'ye döndükten sonra bu olayı unutmuş olmalı. Şu ünlü soruyu bilirsin:

"Elinizin tek hareketiyle milyonlarca pound kazanacak ve bir Çinli'yi öldürecek olsanız, yapar mıydınız ?" Bu soru üzerinde sadece birkaç kişinin uzun süre düşüneceği bilinir.

Belki de, Purbank için de bu kadar basitti her şey. Vong boğulduğu zaman, Adela Knighton'a ne olduğunu sormuştum, bana gayet kayıtsız bir tavırla bizden olmayan birinin, bir Çinli'nin boğulduğunu söylemişti. Purbank elini kaldırmış ve paraya olmasa bile rahata kavuşmuştu. 12 000 mil uzaktaydı zaten ve etrafta gereğinden fazla Çinli vardı... Bu rahatlık, Vong'un sırtına doğru uzanan elini gözler önüne seren fotoğrafı görünceye kadar sürdü.

Burden başıyla onayladı. Şüpheliler yavaş yavaş temizleniyordu. Tecavüz olayı, Coney Newton'u ve Wexford'a El Video Kulübü hakkmda

anlatacaklarını aklına getirdi. Loring önceki gece orada soruşturma yapmıştı.

-Jimmy Moglander adında biri yönetiyor, arkadaşları ona

"Moggy" diyorlar. Newton ve üç dört arkadaşı, çarşamba sabahı kulüp kapanıncaya kadar oradalarmış. Şu canilerin yaşadıkları hayata bak! Moglander da, barmen de, Newton'un orada olduğunu hatırlıyorlar. Böylece Knighton'dan öç

almak isteyebilecek tüm sabıkalılar temize çıkmış oluyor.

-Peki ya Knighton ?

-Sabahı bekleyeceğiz sanırım.

-Haklısın.

Wexford sandalyesini arkaya iterek ayağa kalktı:

-Ben eve gidiyorum, Mike. Burada biraz daha kalırsam, birileri gelip Knighton'un tuvalet penceresinden içeri girmeye çalışan ayakları sarılı yaşlı bir kadın gördüklerini söyleyecekler. Knighton olayını yarına bırakalım.

Adam Knighton için yarın hiç gelmedi. Wexford bunun bir de-jâ vu ya da kendini tekrar eden bir kaset olduğunu düşündü. Film seyretmeye gitmek ve gösterim boyunca başını tekrar görebilmek için beklemek gibi bir şeydi. Tek fark, böyle bir şeyi filmi çok beğendiğiniz için yapardınız. Bu olayın ise, beğenilecek bir tarafı

yoktu.

Yine aynı aktörler ve aynı başlangıç. Renie Thompson'un saat dokuzda polis merkezini aramasının ardından, Burden'ın, parmak izlerini ve olay yerini inceleyecek olan memurlar ve Dr. Crocker'la beraber Thatto Hail Çiftliği'ne gidişi.

Güneş ışıldıyordu, çimenlerin üzeri çiyle kaplanmıştı. Michaelmas papatyalarının biraz daha olgunlaştığım, buzun yıldız çiçeklerinin

yapraklarını porsuttuğunu ve saatler geriye alındığı için güneşin biraz daha yüksekte olduğunu sadece çok dikkatli biri fark edebilirdi. Bu ufak ayrıntıların yokluğunda her şey aynıydı. Tek farkı eve girdiklerinde gördüler, bu defa yerde yatan Adam Knighton'du ve intihar etmişti.

Mrs. Thompson:

-Bir ay içinde ikinci olay. Bir eve girmeden önce durup düşünmeye zorluyor bu insanı. Evde sakin bir gün geçiriyor sandım, yatak odasının kapısı kapalı değildi, hafif aralıktı, ben de hafifçe tıklattıktan sonra içeri baktım...

Wexford'un son ziyaretinden sonra Knighton karısıyla paylaştığı odaya taşınmıştı.

Bir gece önce orada soyunmuş, pamuklu mavi pijamalarını ve kahverengi yün sabahlığını giymiş, yatağına yatmış ve kendini ölüme terk etmişti. Yanındaki komodinde neredeyse boşalmış bir brandy şişesi, boş bir, brandy değil, şarap bardağı ve kısa bir süre öncesine kadar içinde elli kapsül tuinal bulunan silindir şeklinde plastik bir kutu vardı.

-Doktoru bunları uykusuzluğunu gidermek için vermiş olmalı.

Dr. Crocker cevap verdi:

-Tanrı'ya şükür ki, bu ben değilim. Ben olsam mogadon verirdim. İnsanın mogadonla kendisini öldürebilmesinin tek yolu, fazla sayıda yutup boğulmak olabilir.

Knighton'un kendilerine doğru bakan mavi gözlerini kapattı. Tuvalet masasının üzerinde iki adet kapalı mektup duruyordu, ikisinin üzerindeki adres de, Knighton'un cesur ve güzel elleriyle yazılmıştı. Biri sorgu hâkimi içindi.

Crocker:

-Mrs. M. İngram da kim?

-Tanrı bilir.

Wexford adresi okuyunca anladı: "Thain Court, Cadogan Caddesi, Londra SW1."

-Sanınm tanıdığım bir antikacının kayınvalidesi. Üzerinde pul var, ama elden versem daha iyi olacak galiba.

Pencerenin altındaki taşlardan gelen ses üzerine Wexford dışarı baktı ve mektupları ceplerine sokuşturdu:

-Angus ve Jennifer!

Knighton'un sarımsı beyaz yüzü Tai Markizi'nin mumyalanmış yüzü kadar eski görünüyordu, sanki yıllar önce ölmüştü. Sırlamadan önce boyamayı unuttukları

bir porseleni andırıyordu.

Wexford:

-Zavallı adamcağızın kaçabileceği bir yer kalmamıştı.

-O halde karısını o vurdu, öyle mi ?

-Bunu demek istemedim. Bu müşkül durumunun ahlakından kaynaklandığı gibi bir his var içimde, bilincinden kaçamadı sanırım.

Odadan çıkarken kapıyı kapadılar.

-Kitap için sana teşekkür etmemiştim.

-Bu tip olaylar gerçek olabilir mi bilemem.

Wexford'un ses tonu oldukça gizemliydi:

-Bazı durumlarda evet.

Jennifer kocasıyla beraber antredeydi. Her zamankinden daha da asık suratlıydı.

Wexford merdivenlerden inerken Jennifer'ın Mrs. Thompson'a söylediklerinin sonunu duyabildi ancak, evde kendisine yardım edebilecek bir kimsenin olmadığından ve böyle bir şokun erken doğum yapmasına neden olabileceğinden bahsediyordu. Angus Norris de öz babasını kaybetmiş kadar sıkıntılı ve şaşkın görünüyordu.

Wexford:

-Kötü bir iş bu, Mr. Norris.

Benzer durumlarda kullandığı bir deyimi tekrarlamıştı. Herhangi bir vaatte bulunmayan, ama gerekeni anlatan bir ifadeydi.

Wexford'un ifadesinin anlamını kavrayamayan Norris, trajik bir şaşkınlıkla konuştu:

-Bu korkunç bir olay, korkunç!

Norris'in solgun yüzü, ergenlik çağındaki çocukların yüzlerinde oluşan, yaşlandırıcı etkisi olmayan çizgilerle dolmuştu. Etrafta karısına bakındı. Ya karısını rahatlatmak ya da rahatlatılmak istemişti, ama Jennifer oturma odasına gitmiş, ayaklarım yukarı kaldırarak bir sandalyenin üzerine yayılmıştı.

Angus dikkatli ve daha kontrollü bir sesle devam etti:

-Bir intihar notu ya da benzeri bir şey var mıydı ?

-Benzeri bir şey vardı.

Wexford ön kapıya doğru giden doktoru izledi.

Roderick Knighton'un sarı TR7'si Norris'lerin çakıllı giriş yolunda duran eski Citroen'lerinin yanma geldi. Avukat arabadan çıktı, ön kapıyı arkasından adeta çarparak evin içine daldı.

Wexford cebindeki mektupların içeriğini çok merak ediyordu. Mrs. İngram'a yazılmış olan mektubu açıp okuması mazur görülebilirdi. İncelemekte olduğu cinayetin bir numaralı şüphelisinin intiharı kendisine

ayırdığı saatleri değerlendirebilmekten mahrum etmişti Wexford'u. Pandora Vinald'ın annesi olmanın dışında kimdi bu Mrs. İngram ? Adam Knighton'a kendisine ölüm döşeğinde bir mektup yazdırabilecek gücü nasıl elde etmişti ?

Mektubu Mrs. İngram'ı aramadan önce açmayacaktı. Santraldan kadının numarasını bulmalarını istedi. Gueilin'deki otelin rufbarında, Pandora'nın yanında başka bir kadın daha vardı, çok daha yaşlı, beyaz saçlı bir kadın. O gece rufbarda olanlar ve orada bulunan insanlar hakkında hatırladıklarının arasında, bu kadının görüntüsüne ait hiçbir şey yoktu. Pandora'nın güzelliği onu gölgede bırakmıştı.

Wexford ve orada onları beraber gören herkes için böyle olmuş olmalıydı, Knighton hariç. Knighton masada karısıyla beraber otururken, bu kadım Dante'nin Beatrice'i görmüş olduğu gibi görmüş ve bir an içinde hayatı ve umutları şekil değiştirivermişti. Wexford, Knighton'un bu kadını ilk defa görmediğinden emindi.

Tutkulara karşı zaafı olan doğasımn romantik bir yanı vardı, yine de, Knighton yaşındaki bir adamın Mrs. İngram yaşındaki bir kadına ilk anda âşık olabileceğine ihtimal vermiyordu.

Bu kadını yıllar öncesinden tanıyor olmalıydı. Sorgulama sırasında, bir aktris için karışım ve çocuklarını terk ederse bunun kariyerine zarar vereceğini söylemişti.

Knighton'ların hafta içinde Hampstead'de, hafta sonlan Sussex'te yaşadıkları

Jennifer ve Colum'un bebeklik günlerinde, başka bir deyişle, Knighton'un inandırıcılığıyla en azından bir katili idamdan kurtardığı yıllarda, Mrs. İngram da gençti.

İşin ilginç yanı, Pandora'nın Londra'daki ilk karşılaşmalarında, Wexford'a otuz yıl öncesinin ünlü bir güzelliğini hatırlatmış olmasıydı. Hedy Lamarr ya da Lupe Velez gelmişti aklına. "Annenin bir kopyasısın, o sende hayatının baharını

yakalıyor..." Mrs. İngram'ın film dünyasından arkadaşları vardı. Kızı ve damadıyla tanıştırmak için bir kameramanla gitmişti evlerine.

Dora The Snow Moth'u seyrederken, "Milborough Lang çok yaşlanmış mıdır acaba? Elli beş yaşında olmalı" demişti.

Wexford, sorgu hâkimi Dr. Neville Parkinson'a yazılmış mektubu elden verdi.

Ardından, Many-Splendoured Dragon'da öğle yemeği yemek üzere Burden'la buluştu.

-Aç olmadığını hiç görmemiştim.

Wexford yiyeceklerini isteksizce seçmekteydi.

-Buradaki Sezuan mutfağı, bize Çin'de ikram edilen Hunan mutfağından daha iyi.

Burden etkilenmiş gibi görünüyordu:

-Brecht adlı birinin Sezuan'ın İyi İnsanı adlı oyununu duydun mu hiç ? Bizimkiler ay sonunda sahneleyecekler. Mutlaka gitmelisin.

-Sanırım karın başrolde.

Wexford Burden'ın mahcup bakışından doğru tahmin ettiğini anlamıştı. Yemeğine kaşıkla devam etmekte karar kılan Burden'ın ihtiyatlı bakışları altında Wexford bir parça bamya yakalamak için çubuklarını yemeğine daldırdı. Wexford elinden her iş gelen Jenny Burden'ı bir gülümsemeyle konunun dışına itti.

-Knighton bir metresle yaşamak ya da karısını öldürmek gibi zorlu işlerle uğraşmak için çok yaşlı.

-Parkinson'un mektubunda ne yazıyordu ?

-Çok kısaydı. Sanırım ezberimde var: "Bu mektupla, karım Adela Knighton'u 2

ekim günü bir Walther otomatik PPK'yle vurarak öldürdüğümü sizlere itiraf ediyorum. Bu hareketimin bir sonucu olarak da, sizler bu satırları okurken ben kendi hayatıma kıymış olacağım." Ve imzalamış. Hepsi bu.

Burden bir bardak su doldurdu.

-Silahı nereden bulduğunu, olaydan sonra da nereye sakladığını merak ediyorum.

-Benim merak ettiğim pek çok şey var. Açık söylemek gerekirse, Mike, beni üzen demeyeceğim, ama rahatsız eden bütün bu kuşkular.

-Bunun sahte bir itiraf olduğunu düşünmediğim mi söylüyorsun yani ?

Wexford dolaylı bir yoldan cevap vermeyi tercih etti:

-Suçluluk duygusunun onu yiyip bitirdiğini söyleyebiliriz, öyle değil mi?

Tabağını itti. Bir an için duraksadı ve garsondan bir bardak yeşil çay istedi.

-Adela'nın ölmesini istiyordu. O gece Dobson-Flint'in dairesinden çıkıp evine geldi ve karısını öldürdü. Öldürmediyse, neden itiraf etsin ki ? Onu kurtaracak bir itiraf değil ki bu! Adam kendini öldürdü. Sahte itirafın tek amacı, ilgi çekmektir ve bunu yapan bir kimse, kendi amacına, olaydan hemen sonra intihar ederek ihanet etmez.

Burden sert bir tonda onayladı:

-Haklısın.

-Hadi gidelim. Mrs. İngram'a telefon etmeliyim, onu görmem lazım.

On altıncı kısım

Moda denen şey, dönüp dolaşıp aynı yere geliyordu. Mrs. İngram'ın üzerindekiler, filmlerinde giydiği giysilerden farklı değildi. Düz bir eteği olan, ufak, yünlü bir gri takım, yakası pileli inci renginde ipek bir bluz, dikişli çoraplar ve yüksek topuklu ayakkabılar. Endamı fazla değişmemişti.

Ama bir zamanlar içinde siyahın her tonunu barındırmış olan ipeksi saçları, zamana çabuk yenilmişti. Saçları

teninden daha beyaz, derisi de kırışık içindeydi.

Wexford'un telefonuna şaşırmamış gibiydi. Şaşırması için bir neden yoktu zaten, haftalardır polisin kendisini ziyaret etmesini bekliyordu. Oysa, Wexford'un geliş

nedeni sandığından farklıydı. Milborough onu kibar ama hafif alaylı bir gülümsemeyle karşıladı.

Oturma odasına geçtiler. Londra'nın çok beğenilen bir bölgesinde bulunan bu daire, kiralanan ya da çok kısa dönemler için tutulan küçük dairelerden oluşan şık, hatta oldukça lüks denebilecek bir bloktaydı. Kendine has bir karakteri yoktu.

Zemininde bisküvi rengi Wilton halıları, pencere ve döşemelerde çikolata renkli ketenler, duvarlarında Samuel Palmer ve Rowland Hilder'ın resimleri, kullanılmış

teneke kutular kullanılarak yapılmış pop-art tarzmda resimler ve bambu parçaları

olan bir otel süitiydi. Mrs. İngram, dairesinin dekorasyonuna, bir çift suluboya resim, kırmızı, mavi ve altın sarısı bir ikon, Wexford'un Vinald'ın vermiş

olduğunu düşündüğü birkaç vazo ve bol çiçekten oluşan parçalarla katkıda bulunmuştu. Vazo ve çanakları, ekim ayında bile çiçek açabilen dalya ve krizantemlerin dışmda, gül, glayör ve karanfillerle doldurmuştu.

Dizlerini birleştirdi, vücudunu yana eğdi ve başını hafifçe yukarı kaldırarak tipik bir Milborough Lang tavrıyla kanepeye oturdu. Wexford aniden kederleniverdi.

Milborough için üzülmüştü.

-Sanırım Adam Knighton'u iyi tanırdınız.

-Tanırdınız mı? Tanırdınız da ne demek? Evet, onu tanırım. Milborough İngram yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu anlamıştı.

-Tanırdınız kelimesini bilerek kullandım Mrs. İngram. Size kötü haberlerim var.

Kadın çok sakindi, gözlerini Wexford'dan ayırmıyordu.

-Kendinizi bir şoka hazırlamalısınız. Mr. Knighton öldü.

Mrs. İngram'ın dudakları birbirinden ayrıldı. Ellerini kavuşturdu.

-Bu sabah ölü bulundu.

-Kendini öldürdüğünü mü söylemek istiyorsunuz ?

-Korkarım ki evet.

Mrs. İngram yumuşak bir sesle sordu: -Nasıl?

-Brandy ve yüksek dozda uyku ilacı. Sorgu hâkimine ve size birer not bırakmış.

Sizinkini beraberimde getirdim.

Wexford'a doğru tuttuğu ince damarlı elinin ortaparmağmda üzüm tanesi kadar bir pırlanta vardı. Saati ve küpeleri de pırlantalıydı. Knighton'un ölüm haberini aldığından beri boynundan yukarısı on yıl yaşlanmıştı sanki.

-Bana şahsen gelip bildirmeniz çok nazik bir davranış.

Ayağa kalmak için hamle yaptı. Wexford'u nazikçe yolcu etmek istiyordu.

-Mektubunuzu yalnızken okumak isteyeceğinizden eminim, ama korkarım ki, siz okuduktan sonra benim de bir göz atmam gerekecek.

Mrs. İngram mektubu göğsüne bastırdı, babası ya da kocasından bir aşk mektubu almış bir kızın bilinen hareketleriyle ellerini mektubunun üzerinde çapraz biçimde kavuşturdu. Ne de olsa bir oyuncuydu.

-Mektubu görmek zorundayım, Mrs. İngram. Mrs. Knighton cinayetiyle yakından ilişkisi olabilir. Önce mektubu inceleyeceğim, ardından da sizinle biraz konuşacağız.

-Eğer onu size göstermezsem, beni buna zorlayacak bir emir veya o tip bir şey çıkarabilir misiniz ?

Wexford başıyla onayladı:

-O tip bir şey. Ama eminim ki, onsuz da okumama izin vereceksiniz, öyle değil mi ?

-Evet.

Mrs. İngram başparmağım zarfın üst kısmına sokarak açmaya başladı.

- İzin verirseniz, okumak için içeriye gidiyorum.

Wexford bu riski almayacak kadar katı yürekli değildi. Kadın, iki oda arasındaki kapıyı Wexford'un endişelendiğini tahmin etmişçesine hafif aralık bırakmıştı.

Wexford Irene Bell'in Knighton'un geçmişte ailesine karşı tutumu hakkında anlattıklarını düşünüyordu. "Colum'un doğumunu izleyen beş yılda, Adela için kocası, odasındaki diğer yatakta yatan biri olmaktan öteye gitmedi." Colum otuz yaşlarında olmalıydı. Uygundu. "Ve sonra, Adam aniden geri dönüverdi. Evde yaşıyor, yemeklerini onlarla yiyor, Adela'yı dışarı çıkarıyordu vb." Başka ne demişti? "Sanki bir şok geçirmiş ve kendine gelmiş gibiydi." Aslolan, beş yıllık bir ilişkiden sonra Milborough Lang'ın onu terk edip başkasıyla evlenmiş

olmasıydı.

Geri geldiğinde, mektubu Wexford'a hızlı ve küçümseyen bir hareketle uzattı.

Wexford yanan lambaya rağmen, mektubu aldı ve pencerenin yanma giderek hızla azalan gün ışığında okudu.

Sevgilim, sen bu satırları okurken ben ölmüş olacağım. Beraber çok mutlu olacağımızın hayallerini kurmuştum, çok istemiştim bunu ve kısa bir süre için olabilir gözükmüştü bu bana. Sonunda beraber olacaksak eğer, her şeye göğüs gerebilirim sanmıştım ama yanılmışım. Sana karşı hissettiklerimi kimseye karşı

hissetmedim, çocuklarıma bile. Seni otuz yıl boyunca sevdim ve görüntünü

zihnimde taşıdım.

Ama vicdan azabı aşktan daha kuvvetli. Adela'yı öldürdüğümde kendimde değildim. Hayatım boyunca kötülüklere maruz kalmama rağmen, onun ne kadar sinsi olduğunu, coşkuyu, aşkın coşkusunu bile nasıl yok ettiğini fark edememişim.

Mutluluğum için planlanmış bir hareketin, beni cehennem azabı çektirecek kadar kendimden utanmaya ve nefret etmeye iteceğim hiç mi hiç beklemiyordum, öyle bir azap ki gece gündüz, hayatımın her anında yanımda.

İçimde yaşatabileceğim ya da seninle paylaşabileceğim bir şey değil bu. Bundan dolayı, bir son vermeye karar verdim. Yirmi beş yıl önce çocuklarım, sorumluluklarım ve kendi korkularım beni geri çekmişti. Sanırım bu sefer daha cesaretli olmalıyım. Belki de ne az ne de fazla cesaret, sadece beni bu hayatı

yaşamaya devam ettirecek cesaretin yokluğu.

Beraber nasıl da Çin şiirleri okuduğumuzu hatırlıyor musun ?

İşte Çang Çi'den iki mısra:

Parlayan inci tanelerini

üzerlerinde birer damla gözyaşıyla geri veriyorum artık.

Bekârken seni tanımamış olmamın pişmanlığı içinde.

İyi geceler sevgilim, Tanrı seni korusun, Adam.

Milborough mektubunu okurken ağlamamıştı, ama Wexford'u okurken görünce gözyaşlarını tutamadı. Öyle sessizce ağlıyordu ki, Wexford kadının gözyaşlarını

zor fark etmişti.

- Lütfen oturun, Mrs. İngram. Bu konuda şimdi konuşabileceğinizi düşünüyor musunuz, yoksa biraz oturup beklemeyi mi tercih edersiniz ?

Nazik olmayan kelimeleri oldukça nazik bir havada söylemekteydi. Oturdu:

-Şimdi konuşabiliriz. Ama mektubumu geri verin, lütfen.

-Gitmeden önce veririm. Şimdi, bana bütün hikâyeyi anlatmanızı istiyorum.

Mrs. İngram korkuyla geri çekilir gibi yaptı ve başını sallayarak devam etti:

-Ne derse desin, karısını o öldürmedi. Onu öldürmüş olamaz.

-Korkarım ki öldürmüş olabileceğim, daha doğrusu öldürdüğünü kabul etmek zorundasınız. Şimdi bana ikiniz hakkındaki her şeyi anlatacaksınız. Benim için olduğu kadar sizin için de iyi olacaktır bu. Paylaşabileceğiniz başka kimse var mı

? Bu konuyla sizi dikkatle dinleyecek kadar ilgilenen herhangi biri ?

Mrs. İngram fısıltıyla yanıtladı:

-Hayır.

Adam otuz iki, kendisi yirmi besindeydi. Adam'ın karısının öldürüldüğü gece evine gittiği Henry Lacey'nin evindeki yemekli bir partide tanışmışlardı. Adela da oradaydı. Milborough Snow Moth adındaki sağır bir kızın değişik ve neredeyse mistik hikâyesini anlatan ilk filmi gösterime girdiği zaman, bir gecede ün kazanmış, bu başarısını sahnede İbsen'in Bir Halk Düşmanı adlı eserinde canlandırdığı Petra rolüyle pekiştirmişti. Wexford, gösterime girdiği zaman, Snow Moth'u izlemeye gidişini hatırladı. Tıpkı Garbo gibi, ona da şöhreti getiren oyunculuk yeteneğinden çok,

güzelliği, hareketlerindeki zarafet ve başka bir dünyaya ait olduğunu düşündüren tavırlarıydı. Milborough Lang çok güzel bir kadındı.

Wexford'un aklından geçenleri okumuşçasına devam etti:

-Çok hoş bir çifttik. İsak Dinesen, "Hayatın mutlu köpek yavrularını yaşlı, uyuz köpekler haline getirmekten başka bir şey olmadığını" söyler. Aslında biz hiçbir zaman gerçek bir çift olamadık. Adam'ın Adela'sı ve dört çocuğu vardı. Colum tanışmamızdan üç ay önce doğmuştu. Adela'nın en küçük iki çocuğunu onu yanında tutabilmek için doğurmuş olduğunu söylerdi, başarılı da oldu.

Birbirimizi elimizden geldiğince görmeye çalıştık. Aslında o hâlâ Adela'yla yaşıyor, onun çatısı altında uyuyordu. Bunun Adela'ya karşı ne büyük bir haksızlık olduğunu biliyorum. Sanırım ben daha suçlu hissediyordum kendimi.

Durdu, kuruyan gözyaşlarından kurtulmak için parmaklarım yanaklarına götürerek devam etti:

- Bunun hesabını verdik, tabiî ki. Cezalandırıldık. Beraber olduğumuz anlar hep aceleyle, zamanla yarışarak geçti, işe, mahkemeye ya da Adela'ya dönmesi gerekiyordu, benim de bir işim vardı tabiî. Hollywood'dan bir teklif almıştım ve gidip şu berbat Mind Over Matter filmini çevirdim, ama orada Adam'sız yaşayamadım.

Ayrılan taraf ben oldum. O şekilde yaşamaya devam edemezdik. Beş yıl geçmişti, Colum daha beş yaşındaydı, önümüzde acele, kaçamak, tutku ve delicesine bir karmaşayla geçecek, en azından, on beş yıl daha vardı. Ayrıca, normal bir ilişkiye dönüşme şansı da olmadı hiçbir zaman, hep bir aşk masalı olarak kaldı.

Ryan İngram'la tanıştım. Evlenmek ve beni Yeni Zelanda'ya götürmek istiyordu.

Sanırım zavallı Ryan'cığım kendisini, sevgilisini film dünyasının kovalamacasından kurtarıp zengin ve huzurlu bir hayata kavuşturmak isteyen bir yeni dünya Prens Rainier'ı olarak görüyordu. Bu kadar romantik

adamları nereden bulduğumu merak ediyorsunuzdur herhalde. Her neyse, onunla evlendim ve uzaklara gittim. Yirmi beş yıl boyunca Adamla ne yazıştık, ne de görüştük, ta ki ben Çin'deki o rufbara adımımı atana kadar.

Ryan İngram üç yıl önce kalp krizinden ölmüştü. Kızları Pandora, on dokuz yaşındayken yanlış bir evlilik yapmıştı. Dünya turu amacıyla başlattıkları ve bir aşk macerası yüzünden Londra'da noktalanan gemi yolculuğuna çıkma nedenlerinin arasında, bu boşanma olayı ve evliliğin kötü etkilerinden kurtulma çabası da vardı.

Adam beni ilk görüşte tanıdı. Gerçek aşkın gözü gerçekten de kör olmalı çünkü

sanırım yirmi beş yılda diğer insanlara oranla çok daha fazla değiştim. Ben de onu tamdım tabiî. Onu orada Adela'yla otururken görmek anlatılamayacak bir duyguydu.

Ayağa kalkarak perdelerle yaklaşan karanlığın üzerini örttü. Altındaki lambayı

yakmasıyla, ikonun zengin renkleri, kenarlarındaki altın yaldız ve Meryem Ana'nın tacı panldamaya başladı.

Wexford aniden, bir gazetenin pazar ekinde, Baykal Gölü çevresinde rastlanan bu tip ikonlarla ilgili bir yazı okuduğunu hatırladı... Milborough İngram biraz keder, biraz mutsuzlukla gülümsedi ve devam etti:

-Adela yatmaya gitti. Adam bizim masamıza geldi ve son derece ihtiyatlı

davranarak, "Ms. Lang, seneler önce Londra'da Henry Lacey'nin evinde tanışmıştık. Hatırlayacağınızı sanmam" dedi. "Hatırlıyorum" dedim. Pandora bir grup Avustralyalıyla konuşuyordu, Adam'ı fark ettiğini bile sanmam. Gençler bizleri farketmiyorlar, ilgilendirmiyoruz onları. Neden ilgilensinler ki ? Titreyen sesiyle, "Size bir içki ısmarlayabilir miyim?" dedi. Diğerlerinden izin istedim ve otele girdik. İçkiden bir yudum bile almadım. Şimdiyse birazına ihtiyacım var. Siz de içer misiniz ?

Wexford başıyla istediğini belirten bir işaret yaptı. Milborough büyük bardaklara buz ve viski koyduktan sonra devam etti:

-Büyük bir yemek odasına benzeyen geniş ve loş bir yer bulduk. Oraya girip konuşmaya başladık. Adam sizin de o otelde olduğunuzu söylemişti. Ne garip, değil mi ? O zaman neredeydiniz acaba ?

-Damadınızın porselen koleksiyonuna bakmakla meşguldüm.

Zarif kaşlarını kaldırdı.

-Sizden çok korkuyor. Bir Amerikalı'ya satttığı bir şeyden dolayı peşinde olduğunuzu düşünüyor. Doğru mu bu ?

Wexford gülümsedi.

-Sanırım bilseler, benden önce Çinliler peşine düşerlerdi, ama Çin çok uzaklarda kaldı.

-Evet.

Sesi tekrar ciddileşti.

-Çin çok uzaklarda. Adam bir zamanlar bana Mandarinlerden bahsetmişti, karşılığında bir milyon pound almak varsa, çoğu insanın bir Mandarini öldürmek için iki kere düşünmeye ihtiyaç bile duymayacağını söylemişti. Çin çok ama çok uzaklarda, bugün bile. "Tek bir el hareketi" demişti...

Tekrar Wexford'a bakarak oturdu.

-Çin'deki o gece her şey çok basit görünmüştü. Adam Adela'dan ayrılabilirdi.

Zaman bizim için olayları düzenlemişti, beraber olabilirdik.

-Aradan geçen çeyrek asırdan, evliliğinizden sonra hâlâ istiyor muydunuz ?

İçkisinden bir yudum alarak cevabını bir süre beklettikten sonra devam etti:

-Dürüst olmak gerekirse, daha önce hissettiklerimi hissettiğimi söyleyemem.

Gerçekçi bir insan nasıl olur da aynı şeyleri hissedebilir ki ? Adam gerçekçi bir insan değildi. Onun aynı şeyleri, hatta daha fazlasını hissettiğini söyleyerek kendimi yüceltmeye çalışmıyorum.

-Onu mutlu etmek istiyordum. Tekrar evlenmek istiyordum, onunla evlenmek.

Evet, bunu isterdim.

-Hep beraber aynı uçakla İngiltere'ye döndünüz. Adela Knighton'la konuştunuz mu hiç ?

-Hayır. Beni otuz yıl önce bir partide görmüş, doğal olarak da unutmuştu.

Adamla, Londra'da tekrar görüşünceye kadar hiç konuşmadım. Pandora ve Gordon aniden birbirlerine tutulmuşlardı. Dolayısıyla, doğrudan Londra'ya gelmek kolay olmuştu, bunu Pandora istiyordu, kabul etmeseydim bensiz gidecekti. Londra'ya gelince bu daireyi kiraladım. Adam beni görmeye geldi. Ara sıra, Adela'yla birlikte trenle Londra'ya geliyorlar, Adela alışveriş ve Primrose Hill'deki birkaç arkadaşıyla zamanını geçirirken, Adam da eski ahbaplarını ziyaret ediyordu. Ben ahbaplarının yerini aldım.

Yirmi beş yıl öncesindeki gibiydi adeta. Tarih tekerrürden ibaret. Dairemde yaşayan ben ve Adela'yla yaşayan Adam. Eskiden olduğu gibi zaman tarafından yönetiliyorduk. İlişkinin daha en başında, Adela'dan ayrılmayacağını anlamıştım.

Bu konuyu açtığımda gözlerinden yaşlar dökülmeye başladı, hatta ağladı, zavallı

Adam, hali korkunçtu. Kırk yıldan sonra onu bırakamayacağını söyledi. Böyle bir şey yaparsa karısının ve çocuklarının yüzlerine bakamayacağını söyledi. O son çeyrek asırlık süre hiç yaşanmamıştı sanki. Evlenmiş ve çocuk sahibi olmuştum, dünyanın bir ucunda yaşıyordum, Adam ise, emekli olmuştu ve torunları vardı.

Bütün bunlara rağmen, her şey aynıydı, çok garip bir durum. Beni seviyordu, benim onu sevdiğimden daha çok seviyordu beni, zavallı Adam.

Bir süre sonra, tıpkı daha önceden yaptığım gibi ilişkiyi bitirmeye çalıştım. Bu şekilde devam edemeyeceğimizi, bunun tarihin kendim tekrar etmesinden başka bir şey olmadığım söyledim ona. Böyle bir macera için çok yaşlı olduğumu, dairemin anlaşması bitince Auckland'daki evime döneceğimi belirttim.

-Bunu ona bir tehdit olarak mı sundunuz ?

Omuzlarını kaldırdı, dudaklarında hafif bir Milborough Lang gülümsemesi oluştu.

-İlişkimizin sürekli bir hal almaması durumunda gideceğimi biliyordu. Evet.

Gülümsemesi Wexford'u sinirlendirmişti.

-O halde, Mrs. İngram, Adela Knighton cinayeti ve Adam Knighton'un intiharı

olaylanndan siz de sorumlusunuz.

Milborough ayağa fırladı, az önceki sakin tavırlarından eser kalmamıştı:

-Bu doğru değil! Onu Adam öldürmedi. Size onu öldürmüş olamayacağını

söylemedim mi ?

-Bunu itiraf etti. İtirafından önce de, zaten bütün kanıtlar katilin o olduğunu gösteriyordu. Öldürmek için nedeni ve fırsatı vardı, o yaptı.

Milborough İngram sakin bir tavırla susturdu Wexford'u:

-Hayır, yapmadı, çünkü o gece burada, yanımdaydı.

On yedinci kısım

-Altmışının üzerindeki bir adamın arkadaşının evinden gizlice çıkıp sevdiği kadınla, elli beş yaşındaki bir kadınla, buluşmak için taksiyle Londra sokaklarını

arşınlaması kulağa komik geliyor. Sadece geceyi onunla geçirebilmek ve şafak vakti dönmek için. Romeo ve Juliet'in yaşlandırılmış versiyonu adeta. Ama gerçek bu, böyle oldu.

Wexford ona inanmıştı. Doğru söylediği belliydi.

-Size saat kaçta gelmişti?

Mrs. İngram hemen cevap verdi. Acaba bütün gece boyunca mı beraberdiler?

-Biri birkaç dakika geçe.

Wexford, Knighton'un işlemediği bir cinayeti işlediğini itiraf eden ilk erkek olmadığını düşündü.

-Daha sonra onu birkaç defa daha gördüğünüzden emin misiniz?

-Telefonda çok konuştuk. Onu üç ya da dört defa daha gördüm.

-Size karısını öldürdüğünü ima eden herhangi bir şey söyledi mi?

-O gece burada beraberdik, ne diyebilirdi ki ? Mutsuz olduğu, eziyet çektiği belliydi. Beni de düşünüyordu, ama karısı öldürülmüştü, karısını kaybetmişti.

Milborough İngram başını alnına dayadığı eline yasladı. Ses tonunda bir yavaşlama vardı.

-Bir daha evlenmemizden ya da beraberliğimizden bahsetmedi. Farklıydı, değişmişti. Hasta olduğunu sandım. Bir tatile ihtiyacı olduğunu, onunla tatile çıkacağımı söyledim. Sadece elimi tuttu ve uzun uzun baktı bana.

Viskisine uzandı ve devam etti:

-Tanrım, daha fazla içmemeliyim. Sarhoş olacağım ve bir işe yaramayacak bu. On sekiz yaşımdan beri dış görünüşüm ve yüzümün güzelliği bozulmasın diye içmemem gerektiği kazındı beynime, insana acı veriyor bu. Artık neyi değiştirir ki

?

Wexford gitmek için ayağa kalktı. Milborough kendini toparlamaya çalışsa da, sinir bozukluğundan kaynaklanan titremesine engel olamadı.

-Kızınızı çağırmamı ister miydiniz?

-Yalnız kalmayı tercih ederim. Gerçekten.

Wexford gözlerini bir zamanlar güzel olan, şimdi ise harap bir haldeki bu yüzden başka tarafa çevirdi. İkon aydınlanınca, Wexford onu daha önce, Vinald'ın Gueilin Oteli'ndeki odasında gördüğünü hatırladı.

-Bunun için damadıma 200 pound ödedim.

-Eminim buna değer.

-Hiç şüphesiz. Daha sonra Pandora bana, Vinald'ın onu birisi kendisinin bile olmayan iki adet kot pantolon karşılığında satın aldığını söyledi.

Yürekten gelen bir kızgınlıkla söylemişti bunu. Hayattaki adaletsizliklerden çıkaramadığı hırsını Vinald'dan çıkarıyordu. Ama patavatsızlığından utandı.

-Artık ne fark eder ki ?

Wexford cevap vermedi, iyi günler diledi ve aşağıya inerek Donaldson'un arabayla kendisini beklediği yere doğru ilerledi.

Tabard Caddesi'ndeki tek katlı ev, şehrin hiç uğramadığı bir semtinde olmasına rağmen, Wexford'a kendi evi kadar tamdık gelmişti. Dora Wexford bir polis eşi olmaktan kaynaklanan problemleri kabul etmiş, onlarla sabırla uğraşmıştı. Jenny Burden ise, bundan yararlanmayı bilmiş, akşamlarını tiyatro grupları ve müzisyenlerle beraber, hem öğrenerek, hem

de öğreterek geçirmeyi âdet edinmişti. Burden karısının provada olduğunu söylerken buzdolabından iki kutu bira çıkardı.

Wexford:

-Knighton deli değildi. Bir yanılsama sırasında yapmış değil bu işi. Silahı eline alıp ateşleyen ve karısını öldürenin kendisi olmadığını biliyordu. Soramluluk derken kastettiği, işi yapması için birini ayarlamış olduğundan, ahlakî açıdan bu olaydan sorumlu olduğu.

-Ama hesabından çok yüklü miktarda para çekmediğini biliyoruz.

-Bu kadar açık bir şekilde halledilen bir şey olduğunu sanmıyorum. Bence bu olay, "Tek bir el hareketiyle Mandarin'i öldürmek" sözü için iyi bir örnek.

Burden’ın yüzünde, ikinci evliliğinden bu yana daha az görülen, sezgileri kuvvetli olan bu adamı inatçı bir görüntüye bürüyen, anlayışsız bir ifade belirmişti.

-Seni anlamıyorum, tüm bunların ne anlama geldiği hakkındahiçbir fikrim yok.

-Bu konuda fazla aydınlatıcı olamayacağım. Seni kasten meraklandırmaya çalışmıyorum, daha fazlasını ben de bilmiyorum henüz. Bu konu yerine, Vinald ve Purbank'tan bahsedeyim sana. Ne hakkında tartıştıklarını anlatabilirim. Vinald bir ikon alabilmek için Purbank’ın kot pantolonunu aşırmış.

-Ne yapmış ?

-Sanırım bu ikonun doğu Rusya'da yaşayan bir işçiye ait olduğunu keşfetti.

Rusların kot pantolon için çıldırdıklarını duymuştum. Ya Vinald'ın orada harcayacak fazla zamanı yoktu ya da ikonun satıcısı fazla kalamayacaktı, dolayısıyla Vinald trene döndü ve kot pantolonlarından birini kaptı. Başka temiz kot pantolonu olmadığından ya da kendisininkini vermek istemediğinden, Purbank'ınkini de aldı. Olayı daha sonra Purbank'a anlattı

hiç şüphesiz, belki de, pantolonun parasım ödemeyi teklif etti, ama Purbank çok sinirlenmişti ve onunla ilişkisini tamamıyla kesti.

Burden gülmeye başladı.

-Bize anlatmamasının sebebi ne olabilir ki acaba?

-Vinald anlatamazdı çünkü dolandırıcı olduğu çıkacaktı ortaya. Purbank ise, anlatmazdı çünkü kendini aptal yerine koymuş olurdu. Kot pantolonunu bir tanıdığına bu şekilde kaptırmış olduğunu nasıl açıklardı ki ?

-Sanırım haklısın. İstemiyorsan yere koy kediyi.

Jenny'nin, şişman Düşünceli Selima'nın tersine, son derece çevik ve hareketli olan Habeşistan kedisi nazikçe Wexford'un dizlerine sıçradı. Wexford elini kedinin yumuşak ve kaygan sırtında gezdirdi.

-Sence Vinald bir dolandırıcı mı ?

-V ve A'ya gittiğimiz gün Sung takımlarına özel bir ilgi gösterdiğimi hatırlıyor musun? Seladon diyorlar. Yaklaşık bin yıllık yeşimleri taklit etmeye çalışmışlar, beyaz, açık gri, açık yeşil. Gueilin'deyken, Vinald cehaletime güvenerek, haksız da değildi, bana satın almış olduğu Seladon takımları göstermişti. Yüz yıllık Çing olduklarını söylemişti, ona inanmıştım tabiî ki. Beyazımsı, sade ve basit bir çanak vardı, Dora'nın böyle bir şey için evde yer açmayacağını düşündüğümü

hatırlıyorum. O parçaya 10 000 pound ödenebileceğini aklın hayalin alıyor mu ?

-10 000 mi? Yüz yıllık beyaz bir kap için mi?

-Yüz senelik değil, Mike. Önemli olan da bu zaten. Sekiz yüz yıllık belki de.

Vinald'ın oteldeki odasında kırmızı mühür mumu nu gördüğümde bir şey ifade etmemişti bana. Çin'den çıkarılan her antikanın üzerinde hükümetin kırmızı

mührünün olması gerektiğini bilmiyordum. Vinald paha biçilmez parçalan bu konuda bilgisi olmayan insanlardan sudan ucuza satın alıp, mührü kendisi hazırlıyordu. 1 ekimde Birmingham'a götürüp Güney Amerikalı bir alıcının aracısına 10 000 pounda sattığı o çanağa da bu şekilde sahip olmuştu.

-Ona bir şey yapabilir miyiz ?

-Ne gibi ? Çin'e iade mi edelim ? Sana söylediklerimi ona söylesek ne cevap verirdi, biliyor musun ? O çanağın Çing olduğunu düşünerek iyi bir fiyata satın aldığını ve tabiî ki mührün üzerinde olduğunu. Ne diyebiliriz ki ? Bir Sung için 5

pound ödemiş olduğunu ancak eve dönüp de parçayı dikkatle inceledikten sonra anladığını söyleyeceğinden kuşkum yok.

Okşanmaktan hoşlanan kedi gür bir mırıltı çıkardı. Burden, adamın dalaverelerine kafa sallamaya devam ederek, biraz daha bira getirmeye gitti. Wexford konuyu değiştirerek devam etti:

-Sabıkalı avına çıkarken, iki listen vardı, öyle değil mi? Knighton'un içeri attırdıkları ile savunması sayesinde kurtulanlar ya da cezası hafifleyenler.

-Doğru.

-Alternatif listenin amacı neydi ?

-Kurtardıklarını mı kastediyorsun ?

-Demek istediğim, ondan öç almak için hiçbir nedenleri olmayanların listesini yapmaktaki amacın nedir ?

-Belirli bir amacım yoktu aslında. Brownrigg'le beraber Knighton'un önemli olduğunu düşündüğümüz tüm davalarının bir listesini yaptık sadece. Knighton'a kin beslemeyenleri sağa, diğerlerini sola koydum. Ama sonra da hepsini birbirine karıştırdım...

Wexford bu konunun ayrıntılarını dinlemek istemiyordu.

-Listeler hâlâ sende mi ?

-Tabiî ki.

Wexford listeleri ertesi sabah inceledi.

-Şu Coney Newton iki listede de var. Neden atmışlar onu içeri?

-Tecavüz ve cinayete teşebbüsten. İki listede de var çünkü Knighton'a sadece yedi yıl yediği için minnettar olabileceği gibi, yedi yıl yemesini önleyemedi diye kin tutmuş da olabilir. Onunla görüştüm. Kin tutar bir hali yoktu, sadece Knighton'un daha iyi savunma yapabileceğini düşünüyordu. Her neyse, o gece için sağlam şahitleri var, kendisi de Silver Perry'nin şahidi.

-İfadesinin böylesine örnek bir vatandaş tarafından doğrulanması onun için iyi olsa gerek, öyle değil mi ?

Bu lafın üzerine Burden hafifçe alınmış bir şekilde devam etti:

-Hepsi beraber bir kulüptelermiş. Kulübü görmeye gittim. Hiç şüphe yok ki...

-Pekâlâ. Henry Thomas Chipstead kim?

-Bir zamanlar Londra gangsterlerinin doğu kanadındanmış.Yaklaşık yirmi yıl önce ağır yaralamadan yargılanmış ve Knighton sayesinde kurtulmuş.

Burden parmağıyla sol taraftaki ismi işaret ederek devam etti:

-Wills bana Knighton'un, "Chipstead gibi bir profesyoneli" ayarlamış

olabileceğini söyledi. Bunlar onun kelimeleri, benim değil. Chipstead'in Lee'nin tayfasından olduğunu ve şimdiye ölmüş bile olabileceğini de söyledi. Ama hâlâ

hayatta ve Leytonstone'da yaşıyor. Yetmişinin üzerinde, ayrıca Knighton'un kimseye para vermediğini biliyoruz.

-Peki ya, şu Wills toplumun parçalanmasına ne gibi bir katkıda bulunmuş ?

Burden'ın yüzünde memnuniyetsizlik belirten bir gülümseme belirdi.

-Arkadaşlarına yardım ederek suça karışmış. Kadını o öldürmedi, yalnızca suça ortak oldu. Cesedi gecenin karanlığından yararlanarak bakım görmekte olan bir otoyola gizlemiş, işçilerden biri bunu yolun yüzeyi kaplanmadan fark etmiş... Ne oldu?

Wexford aniden araya girerek yavaşça devam etti:

-Silahı nereye sakladığını buldum.

-Nereye kim saklamış ?

-Bu başka bir şey. Demek istediğim, bu işin tetikçisi her kimse onun silahı nereye sakladığını biliyorum. Şu Wills ve bakım gören yoldan bahsederek sen söyledin bana biraz önce.

-Gerçekten mi ?

-Su bendi, Mike, Sewingbury Mill'deki su bendine.

Büyük bir gelişme kat edilmişti. Burden'a göre, "onlar" bir silah için betonu, tuğlaları, su yolunu, kaldırımları sökme zahmetine katlanmazlardı, bir ceset değildi ki aradıkları. Üstelik, silahın orada olmama ihtimali de vardı.

-İzin çıkardığım anda orayı değil bir silah, bir topluiğne için bile aramak zorunda kalırlar ve Sewingbury Ziraat Fakültesi'ni yıkıyorlarmışçasına da yıkarlar ne var ne yoksa.

Mid-Sussex polisinden, Şef Komiser Albay Charles Griswold da bu konuda Burden kadar rahatsızdı. Wexford o izni belki de hiçbir zaman çıkartamayacaktı, ama su bendinin yapımını bölge yöneticileri adına idare eden memurun polis komiserine söylediğine göre, 1 ekim günü saat beşte çalışma saati sona erdiğinde, bitirilmeyi bekleyen tek yer, kaldırım döşenecek bir bölgeydi, öğleden sonra, o bölgeyi açık ve kaplamasız bırakmışlar, sadece toprağın üzerine sert bir madde sürmüşlerdi.

-Düşün ki, arabasını Sewingbury'deki meydanda bıraktı, patikadan yürüyerek Thatto Vadisi'ne gitti ve oraya vardığında saat iki civarındaydı. İçeriye, ya çamaşır odasının penceresinden girdi ya da anahtarla girdikten sonra pencereden girmiş görüntüsü vermeye çalıştı. Bayan Knighton'u uyandırdı, silah zoruyla onu aşağıya indirdi ve vurdu. Olaya basit bir hırsızlık süsü verdikten sonra Bingley tarafından saat üç sularmda görüldüğü patikadan döndü. Patikanın Sewingbury çıkışında, su bendindeki tamamlanmakta olan kaldırım çalışmalarını fark etti ve silahı oraya, toprağın üzerindeki sert kaplamanın altına gömmenin sadece birkaç

saniyesini alacağım düşündü.

Soğuk ve rüzgârlı bir gündü. Son yağmurlarla yükselen Kingsbrook, Springhill köprüsünün ve yeni yapılan kanalın altında hızla akmaktaydı. Su bendini yapmış

olan grup, bu sefer de bir bölümünü yıkmak üzere gelmişti. Kaldırım taşları

kaldırılınca, komiser yardımcısı Martin ve Archbold sert tabakanın altım eşeleyip silahı aramaya başlayacaklardı. Wexford kısa bir süre, Adam Knighton olayı

üzerinde yürütülen soruşturmayı inceledi. Angus Norris haricinde aileden kimse yoktu.

Wexford soruşturmanın ertelenmesinden başka bir sonuca varamayacaklarını

biliyordu. Dr. Parkinson yüksek sesle Knighton'un itirafını okuyor, ara sıra Wexford'un kelimeleriyle, Knighton'un karısının ölümünden fiziksel olarak sorumlu tutulamayacağım söylüyordu. Wexford avludan ağır ağır uzaklaştı. Polis merkezinin bahçesinin uzak bir köşesinde, Donaldson direksiyona oturmuş

kendisini beklemekteydi, Burden çoktan arkada yerini almıştı. Wexford'u sertçe savuran rüzgâr, eşarbını da bayrak gibi dalgalandırmaya başlamıştı.

Burden ellerini ovuşturuyordu.

-Nehir kenarı bu sabah gidilecek yer değil.

-Mole gibi konuşuyorsun.

-Kim?

-Boş ver. Biz zaten kuzeye Smoke'a gidiyoruz ya da yakınlarında bir yere. The Haze desek daha doğru olur belki de. Leytonstone öğle yemeği için uygun bir yer midir, Donaldson ?

Londra eksperi oraya hiç gitmemişti. Aydınlatıcı bir cevap veremediği için üzüldü. Burden:

-Chipstead, sanırım.

-Henry Thomas Chipstead, 52 Dogshall Sokağı, Leytonstone.

Yetmiş üç yaşında, Knighton onu elli yaşındayken ipin ucundan kurtardığından beri, bu işlere hiç bulaşmamış gibi görünüyor.

Ama bir başlangıç olabilir bu.

-Şu "Mandarin! öldürmek" diye bahsettiğin şeyin ne olduğunu açıklar mısın bana?

Otoyola çıkmış, Londra'ya doğru ilerliyorlardı. Araba ağır olmasına rağmen, rüzgânn kuvvetiyle sarsılarak savruluyordu. Ara sıra, ön cama iri yağmur taneleri çarpıyordu.

-Knighton'un yıllar önce, profesyonel bir katil ya da tetikçiyle bir ilişkisi olmuş

sanırım. Galiba savunmasını üstlenmiş. Davadan sonra, adam Knighton'a onun için yapabileceği herhangi birşey olduğu takdirde sadece tek bir kelimeyle bu isteğini kendisine belirtmesinin yeterli olacağını, yani el altından bir işi gizlice halledebileceğini belirtmişti. Knighton da, hiç şüphe yok ki, önce ahlakî

duygularının etkisiyle bu öneriyle ilgilenmemiş olsa da, birini ortadan kaldırmanın zamanı gelince, konu üzerinde düşünmeye başlamıştı. Para alışverişi olması

gerekmiyordu. İşin tüm güzelliği de burada zaten. Söz konusu adama ne ayrıntı

vermek zorundaydı, ne de bir poundluk kullanılmış banknotlar halinde üç dört bin pound saymak. Olayın gerçek sorumlusunun kendisi olmadığını bile düşünebilirdi. Sadece bir telefon konuşmasıyla, "Karım 1 ekim gecesi evde yalnız olacak" diyerek halledilebileceğini düşün bu işi. Bundan bile daha zahmetsiz ve gizli olduğunu düşün.

Ama kısa bir süre sonra, vicdan azabı çekmeye, kendini suçlu hissetmeye başladı.

Bu duygular, tetikçiye para ödemiş olmakla, tetiği bizzat çekmiş olmak arasındaki farkı ortadan kaldırdı. Tabiî ki, ama onun durumunda olan pek çok insan, suçlu bile görmeyebilir kendisini. Mandarin hikâyesinde anlatılmak istenen de bu zaten.

Çin'deki milyonlarca insandan her birinin, en az bizim çocuklarımız ya da eşlerimiz kadar yaşama hakkı bulunuyor. Ama böyle düşünmeyen pek çok insan bulunuyor. Çünkü Çin çok uzaklarda, görüş sahamızın çok dışında. Sanırım Knighton'un da, karısından kurtulup, Milborough İngram'la olabilmesi için sadece elini kaldırmak kadar basit bir şey yapması yeterliydi.

Londra'ya Blackwell Tüneli'nden girdiler. Leytonstone şehrin kuzeyinden fazla uzak değildi. Rüzgâr, Epping Ormanı'mn ölü yapraklarını etrafa savuruyordu.

Dogshall Sokağı, ufak bir tümsekle demiryolunun üzerinden geçen, çukur dolu, uzun ve düz bir yoldu. Su yolları, kaldırımdaki evlerin ufacık teraslarından üç kat daha uzun olan ağaçların rüzgârla savrulan yapraklarıyla doluydu. Kırmızı tuğlalı

kilise ile prefabrik kilise salonu, çevreyi Victoria üslubu balkonların ve sıra sıra park etmiş arabaların sıkıcı görüntüsünden kurtarmaya yetmiyordu. Donaldson 17

numaranın biraz aşağısında bulduğu bir boşluğa park etti.

Wexford:

-Ahlak dersi vermeye kalkışmak gereksiz olur, ama şunu söyleyeyim ki, bu, suç

işleyerek yaşamanın insana hiçbir şey kazandırmayacağının canlı bir örneği, öyle değil mi ? Chipstead hayatını vahşi suçlar işleyerek kazanmış. Büyük sıkıntılara neden olmuş, toplumu yaralamış, korku uyandırmış, polisler için iş yaratmış, vergi mükelleflerinin paralarına mal olmuş. Ama gördüğünüz gibi, Chipstead'in şahsına fazla yararı dokunmamış.

Üçü de, Chipstead'in bu işten elde ettiğine bakmaktaydı, üzerinde bir çöp kutusu ve leğen içinde sardunyalar olan iki metrelik bir betonla caddeden ayrılan, yüz senelik tuğla bir bina. Binanın ön tarafında bulunan pencerelerin üçünün de perdeleri kapalıydı. Wexford arabadan indi, Burden onu takip etti.

Evdeki ölüm sessizliğinden sakinlerinin yöreyi terk etmiş ve çok uzaklara gitmiş

oldukları gibi bir sonuç çıkarılabilirdi. Zil olmadığı için kuvvetle kapıya vuran Wexford'un cevap alma umudu oldukça azdı. Ama birkaç saniye içinde, önce bir kadın sesi, ardından da ayak sesleri duyuldu.

Kapıyı açan Renie Thompson'du.

On sekizinci kısım

-Henry erkek kardeşimdi.

Girişte durdular. Yukarıda bir ışık vardı ve bir kadın mırıldanıyordu.

-Kardeşimdi de ne demek oluyor?

-O öldü. Yoksa bilmiyor muydunuz ? Cenaze bugün. Doğrusunu isterseniz, kapıyı

çaldığınızda cenaze levazımatçısının geldiğini sanmıştım.

Kadının üzerinde gri bir palto ve siyah fötr şapka vardı. Sert bir ifadeyle, karşısındaki şüpheci bakışları inceledi.

-Bundan bir şeyler çıkarmaya çalışıyorsunuz, öyle değil mi ?

Biliyorum. Çıkarılacak hiçbir şey yok.

-Siz bize gerekli bilgiyi verin, Mrs. Thompson, kararımızı ona göre veririz.

Ablaları olduğunu düşündükleri bir kadın merdivenlerden inmeye başladı. Bir süre, tırabzanların yanında durarak gelenleri inceledi ve konuşulanları dinledi.

-1960'tan beri Mrs. Knighton için çalışıyorum. Mr. ve Mrs. Knighton dünyanın en iyi işverenleriydi. Henry işlememiş olduğu bir suçtan ötürü mahkemeye çıkarıldığında, Mr. Knighton'un savunmasını isteyip istemediğini sormuştum ona.

Sonuçta, Mr. Knighton beni tanıdığı için, Henry'yi savunmayı kabul etti ve onu kurtardı, tabiî ki o da kardeşimin suçsuz olduğuna inanıyordu.

Merdivendeki kadın dilini şaklattı.

-Henry Mr. Knighton'u çok severdi.

Merdivenlerdeki kadın araya girdi:

-Sen de Renie.

-Aileniz Sewingbury'li mi?

Burden'ın sorusunu ikisi de ihtiyatlı bakışlarla kafa sallayarak yanıtladı.

-Erkek kardeşiniz hasta mıydı?

Üçüncü abla da astragan mantosunun düğmelerini ilikleyerek aşağıya indi.

Renie Thompson:

-Altı aydır hastanedeydi. Göğsündeydi, oradan akciğerlere, sonra da omurgasına indi.

Kapı tokmağı takırdadı. Rüzgâr, kapıyı açmak için kalkan astraganlı kadının üzerine ölü bir yaprak savurdu. Siyah takım elbiseli iki adam ellerinde şapkalarıyla kapıda duruyorlardı.

Wexford:

-Pekâlâ, sizi daha fazla meşgul etmenin zamanı değil.

Park edilmiş arabaların arasında biri boş, diğeri de eski gangsterin çiçeklerle dolu tabutunu taşıyan iki adet siyah Mercedes vardı. Wexford ve Burden arabaya döndüler. Donaldson radyoda, silahın su bendinin kaldırım taşı döşeli kısmında bulunduğunu haber verdiklerim söyledi.

Wexford başını salladı. Chipstead'in evini gözlüyordu. O ana kadar, içeride üç kız kardeşten başka birileri daha olduğunu fark etmemişti. Bu insanlar, hiç şüphesiz ki, perdeleri kapalı pencerelerin yanında sessizce oturmuş, Chipstead'in cesedinin mezara ya da ateşe gitmesini bekliyorlardı. Patikada gruplar halinde ilerlediler: el ele tutuşmuş yaşlıca bir çift, ödünç alınmış siyah ceket ve kravatıyla on sekiz yaşlarında bir delikanlı, kızıl saçlı ufak tefek bir adam, hemen hemen hiç saçı

olmayan şişman bir adam ve gümüşî saçlı uzun boylu bir adam.

Burden:

-Silver Perry bu.

-Eski arkadaşlar mı?

-Herhalde. Fazla şaşırmadım doğrusu.

Ablalar ve yaşlı çift Mercedes'e bindiler. Diğerleri, lacivert eski bir Ford Popular'a doluştular. Wexford:

-Sence nereye gidiyorlar, Donaldson ?

Donaldson Wexford'un sorusunu hızla cevapladı:

-Londra Şehir Mezarlığı'na, Manor Park'a, efendim.

-Yirmi dakika gidiş, yirmi dakika "sevgili kardeşimizi ateşe gönderiyoruz" ilahîsi, yirmi dakika da dönüş için gerekli.

-O halde, biz de bu arada gidip bir şeyler yiyebiliriz.

Rüzgâr azaldı, hava, 52 Dogshall Sokağı'ndaki ön odanın ışıklarını açmayı

gerektirecek kadar karardı. Işık, yeşil perdelerin arasından süzüldü. Gruptan ilk ayrılan, siyah ceket ve kravattan kurtulup derilere bürünmüş, eline de kaskını

almış olan delikanlı oldu. Ford Popular'm yanında duran Yamaha'sma bindi ve köprü yönünde gürleyerek uzaklaştı. Kısa bir süre sonra giriş kapısı tekrar açıldı

ve Silver Perry çıktı. Siyah bir takım elbise ve bele oturan siyah bir palto giymişti.

Çok az da olsa, Adam Knighton'u andırıyordu, itibar edilmeyen, bayağı ve kaba bir Adam Knighton'u. Ondan biraz daha kısa boyluydu ve uğruna hayatım feda edebileceğini söylediği, onun için her şeyi yapacağı adamın heybeti yoktu onda.

Wexford:

-Bu kelimeleri mi kullandı ?

Burden cevap verdi:

-Evet, bir gazetede. Sana tam anlatacağım sırada beni silahın yeri hakkındaki düşüncelerinle susturdun. Coney Newton'un gecenin üçüne kadar, El Video Kulübü'nde olduğunu hatırlıyorlar. Coney, Perry'yle beraber olduğunu iddia ediyor, ama kulüpteki hiç kimse Perry'yi gördüğüne dair bir şey söylemedi bana.

Perry eşikte Renie Thompson'u öptükten sonra hızla uzaklaştı. Wexford Ford'a bineceğini düşündü, oysa yürüyerek henüz çiselemeye başlamış olan yağmura doğru ilerlemeye başlamıştı. Ağaç dallarına asılmış, portakallı şekerleri anımsatan sokak lambaları yanmıştı. Perry paltosunun yakasını kaldırdı ve ellerini ceplerine sokarak yorgun argın yürümeye başladı. Büyük ihtimalle, tepeye doğru ilerlerken, yoldaki tümseği geçince görülen yaklaşık dört yüz metre uzaklıktaki metro istasyonuna gidiyordu. Donaldson'un çok yavaş kullandığı arabayla arkasından ağır ağır ilerlediler. Arkalarındaki minibüs korna çalmaya başladıysa da, Donaldson oralı olmadı.

Wexford:

-Şurada kaşıdan karşıya geçmeyi planlıyor, hemen köşeye çek.

Donaldson, Perry karşı kaldırımın köşesine yaklaştığında sertçe sola döndü. Araba önünde adeta bir duvar oluşturmuştu. Wexford arabanın kapısını ardına kadar açıp inince Perry geriye doğru bir adım attı.

-Gittiğin yere bırakalım mı, Silver?

Wexford polis kimliğini çıkardı, ama buna gerek yoktu. Perry, bir polisi çıplaklar kampında ya da maskeli baloda bile tanıyabilecek insanlardandı. Bir Londra banliyösünde, yağmur altında arabada oturan üç polisi tanımak onun için çocuk oyuncağıydı. Bir an için kaçacakmış gibi göründü. Yüzünde önce umut, ardından panik, en sonunda da aklıselim bir idrak etme ifadesi belirdi. Omuz silke-rek arabaya girdi. Yağmur parlak saçlarının üzerinden akıyordu. Burden:

-Cyril Sokağı, Bethnal Green nerede biliyor musun, Donaldson?

-Bulabilirim efendim.

Perry:

-Globe Sokağı'run yanında hemen.

-Onu doğrudan beraberimizde götürsek mi ? Silahın bulundu, Perry. Tetikçiler uzun vadede de olsa yakalanıyorlar genelde.

-Tetikçi mi, ne tetikçisi ?

-Önce Cyril Sokağı'na gitmeliyiz sanırım, gerisini sonra düşünürüz. Cenazede eğlendin mi, Silver? Tanrım, alkol kokuyorsun!

-Komik olduğunu mu sanıyorsun? Oraya eğlenmeye gitmedim. Henry Chipstead çok eski bir dostumdu.

-Arkadaşlarına karşı ne kadar vefalı olduğunu biliyoruz. Onlar için hayatım tehlikeye atmak ya da başkalarının hayatlarını feda etmek!

Wexford adamın açık mavi, sulu, Knighton'unkilerden daha hi-lekâr olan gözlerine baktı.

-1 ekim gecesi için hiç tamğm yok. Ayrıca Thatto Hail Çiftliği civarında görülmüşsün. Sabahın üçünde Thatto Vadisi'nden Sewingbury'ye giden patikada yürürken görmüşler seni.

Silver Perry bir şey söylemedi. Tek yönlü bir yolda ilerleyen araba, banliyölerden geçerek Londra'nın doğusuna vardı. Yağmurun yoğunluğundan silecekler son hızda çalışıyordu.

Burden:

-Arabam Sewingbury'de meydanda bıraktın. Bölgeyi iyi tanıyor olmalısın.

Perry cevap vermedi. Alçak bir sesle:

-Renie'yi yıllardır tanınırı, hem de iyi tanırım.

-Geri döndüğünde bakım çalışmasını fark ettin ve yerin ertesi gün betonlaşacağını

düşünerek silahı gömdün.

Perry hafifçe Donaldson'un sırtına dokunarak:

-Buradan ikinci sol, oğlum.

Burden:

-Sanırım tetikçiliğinin ya da zahmetinin mi desek, karşılığı olarak Knighton sana bir şeyler vermiştir.

Perry iç çekti:

-Karım hemen yanda, kız kardeşinde. Onun bu işe bulaştırılmasını istemiyorum.

Yüksek bir binanın en üstünde oturuyordu. Etrafta ağaç olmadığından, dökülen yaprakların kirletemediği parlak ve ıslak asfaltın üzerinde yüzlerce araba vardı.

Wexford Donaldson'u Globe Sokağı'ndaki bir kafeden çay almaya yolladı.

Perry'nin kartal yuvasına çıkabilmek için asansörde kilometrelerce yol kat etmişlerdi sanki. Eskiden olsa, pek çok kişiyi hayrete düşürebilecek güzellikteki manzara, günümüzün havayolu müşterileri ve döner restoranların müdavimleri için oldukça sıradandı.

Evde kimse yoktu. Etraf karanlıktı. Perry birkaç lamba yakarak ziyeretçilerini bir çatı dairesi olduğu sadece yüksekliğinden anlaşılabilecek olan odaya soktu.

-Anlatacağım. Mr. Knighton için endişelenmenize gerek yok, artık çok geç.

Gittiği yerde ona zarar verebilecek bir şey yok.

"Bu tip insanların şu bayağı duygusallıkları yok mu!" diye aklından geçirdi Wexford. Hep aynı. Bir zamanlar gayet soğukkanlı bir şekilde bir adam vurmuş, ardından da pek çok korkunç vahşet olayına kanşmış olan Perry,

Knighton'dan karısını öldürmek için para alma konusuna hiç değinmeden, masum ve saf bir yaşlı kadın gibi konuşmaktaydı.

Wexford:

-Ama sen henüz Knighton'un gittiği o huzurlu ortamda değilsin ve başına pek çok kötülük gelebilir.

-Beni tutuklayacak mısınız ?

Wexford başım sallayarak devam etti:

-Henüz değil. Önce, bize Mr. Knighton'u ilk ne zaman gördüğünü anlat.

-Yirmi beş yıl oluyor. Daha da fazla. O olmasaydı, beni asmış olacaklardı.

Burden'a bakarak devam etti:

-Bu işleri bilirsiniz. Bir gazete için yazdığım hikâyemi kestim ve Mr. Knighton'a yolladım. Cevap vermedi, onun pozisyonundaki bir adam için bu çok normal. Bir akşam onu Lincoln's Oteli'nde bekledim ve konuştuk.

-Aynen böyle mi?

Wexford bu hilekârın ve Knighton'un bir araya gelip konuştuklarını gözünün önüne getirmeye çalıştı. Knighton bakışlarıyla onu dondurmuş, kendisini rahatsız etmeye devam ederse, polise gitmekle tehdit etmiş olmalıydı.

-Aynen böyle değil. Başının etini yemedim, onu hiç sinirlendirmedim. Sadece teşekkür etmek istediğimi söyledim, o kadar. Onun için dünyada yapmayacağım şeyin olmadığını söyledim.

Wexford anlamaya başlıyordu. Knighton'un dürüstlüğü sarsılmaya başlamış, itibarı azalmıştı. Beş yıl boyunca Milborough Lang'la ilişkisi olmuş, ardından da bu ilişkinin böyle sürekliliği olmayan, rahatsız bir şekilde devam edemeyeceğine karar vermişti. Milborough gidecek, o da Adela'ya kalacaktı. Eğer...

-Şu "her şeyi yaparım" palavrasıyla onun karısından kurtulmasına yardım edeceğim kastettin, öyle değil mi ?

Bu açık sözlülük karşısında irkildi Silver.

-Ne demek istediğimi biliyordu. Kelimelere dökmemize gerek yoktu. İstediğini elde etmesinde yardımcı olacağımı söylemek istemiştim, o da ne demek istediğimi anlamıştı.

Burden:

-Ne istediğim nereden biliyordun?

-Onu beklediğimi söyledim ya. Bunu birkaç kere yaptım, onu yalnız yakalayana kadar takip ettim, sonunda konuştuk. Birkaç kere, şu dünyaca ünlü film yıldızıyla görüşmelerine tanık oldum.

-Knighton bu cömert teklifinle ilgilenmedi mi ?

Silver ağırbaşlı bir saygıyla anlatmaya başladı:

-Kafasını meşgul eden pek çok konu vardı. Onun pozisyonundakiler için bu hep böyledir. Benim için yapmış olduğunu hiç unutmadığımı ve yardımıma ne zaman ihtiyacı olursa, bana sadece söylemesinin yeterli olacağmı söyledim. Onu rahatsız etmeyeceğimi belirttim. Onun pozisyonundaki birinin benim gibilerle birlikte görülmek istemeyeceğini anladığımı da söyledim, gerçekten de bunun farkmdaydım. Cambridge Heath'teki odalarda yaşıyordum o zamanlar. Kurul bizi oraya yerleştirdiğinde ona adresimi ve telefonumu yolladım. Normal olarak cevap vermedi.

Silver başını kaldırdı ve Wexford'un gözlerinin içine baktı:

-Ona borcumu ödeyebilmek için henüz hiçbir şey yapamamış olmam beni rahatsız ediyordu. Devamlı bunu düşünüyordum, vicdanıma kazınmıştı adeta.

-Neyinize ?

-Diğer insanlar gibi, ben de şükran borcu nedir bilirim.

-Hayır, diğer insanlar gibi değil, Silver. Senin yöntemin çok farklı, adi ve vahşi bir yöntem.

Wexford düşünceli bir şekilde kafasını sallayarak devam etti:

-Ne yapması gerekiyordu? Seni arayıp fikrini değiştirdiğini söylemesi mi ?

-Bunu kelimelere dökmediğimizi söyledim size. Birbirimizi anlıyorduk, kurnazca. Evet, beni araması gerekiyordu. Organize ettim, bana açıkça soramayacağını biliyordum.

Silver oturduğu yerde pozisyon değiştirdikten sonra, hâlâ üzerinde duran siyah paltoyu çıkardı ve sandalyenin kenarma fırlattı. Arkasındaki gösterişli manzara, milyonlarca yıldız kayıyormuş gibi parlıyordu.

-Ona dedim ki: "Eğer ihtiyacın olursa, nerede olduğumu biliyorsun, sadece telefonumu çınlat." Tek kelime bile etmiyordu. Gözlerinin içine baktım.

"Söylemenize gerek bile yok" dedim. "Numaramı çevirin, cevap verdiğim zaman parolayı söyleyin. Hangi kelimeyi isterseniz seçin" dedim, "benim bildiğim bir kelime olması şartıyla tabiî."

Silver'ın alnında, peruğu andıran beyaz saçlarının oluşturduğu hatta kadar ter tanecikleri birikmişti.

-Bana doğrudan cevap vermedi hiç. Sadece baktı ve bir Mandarin hakkında bir hikâye anlatmaya başladı, ayrıntılarım hatırlamıyorum şimdi. "İşte bu" dedim,

"Mandarin"! Beni arayın, cevap verdiğimde de, 'Mandarin' deyin, anlarım." Yirmi beş yıl önceydi, nerdeyse yirmi altı. "Mandarin" dediği anda anlayacağımı ve işi bitireceğimi söyledim.

O anda Knighton'un aklından neler geçmekteydi? Böyle bir şeyin olabileceğine ihtimal vermiş miydi o zaman acaba? Yoksa Silver Perry'den tamamen kurtulmaya hazırlanırken onu oyalıyor muydu ? Wexford bir bar ya da bir bankta oturmuş olabileceklerini düşünüyordu. En önemli görüşmelerini böyle bir yerde yaptıklarından emindi. Perry istekliydi ve

minnet duyuyordu, ayrıca bu muhteşem adam kendisiyle konuşma tevazuunu gösterdi diye de çok memnundu. Knighton ise, anlatılamayacak derecede şaşırmış ve korkmuş olmasına rağmen, meyilliydi bu işe. Elini kaldır, kelimeyi söyle, başka hiçbir şey yapmadan karın ölsün ve yüreğinin istediğine sahip ol. Ne kadar kötü, sapıkça bir düşünce! Böyle bir olayı

tasvip etmektense, hatta burada olduğu gibi oturup dinlemektense, insanın kendi canını alması çok daha ahlaklı bir davranış.

Burden:

-Geçenlerde bir gün aradı ve kelimeyi söyledi.

-Eylül başlarıydı. Telefonu açtım, bir süre kimse konuşmadı, sadece bir nefes sesi duyuluyordu. Tam bunun benimle dalga geçmek isteyen biri olduğunu düşünmeye başladığım sırada kelimeyi söyleyiverdi. Hafifçe kekeleyerek ve çok alçak sesle söyledi. İşin komiği, ben çoktan unutmuştum bu olayı. Mr. Knighton'u uzun zamandır ne görmüş, ne de sesini duymuştum. Renie'den ara sıra alıyordum haberlerini, ama her zaman değil, emekli olduğunu bile bilmiyordum, artık Sussex'te yaşadıklarını da bilmiyordum.

Karşı taraftaki kelimeyi söyledi. "Man" ile başladığını duydum ve "manyak"

dediğini sandım, ama ağzımı açmama fırsat kalmadan ahizeyi kapattı. Bu olay bütün gün kafamı kurcaladı. Ve bir anda hatırlayıverdim. Bunca yıldan sonra, Mr.

Knighton'a olan borcumu ödeyebilecek, verdiğim sözü yerine getirecektim.

Wexford ayağa kalktı ve arkasını döndü. Pencerenin kenarında durmuş Londra'ya ve evine dönebilmek için havada bekleyen ışıklarla bezenmiş uçağa bakarken, nefes alışlarını kontrol ederek sinirine hâkim olmaya çalışıyordu.

-Senden iğreniyorum! Devam et. Senin şu asil duyguların olmadan da yapabiliriz.

Burden araya girdi:

-Tam olarak duyamadığın bir kelime üzerine işe koyuldun, öyle mi?

-Biliyordum, işyerinin çevresinde gezindim ama hiç dışarı çıkmadı. Derken, isminin kapıdaki listede yazılı olmadığını fark ettim. Hampstead'e gittim, ama orası Arap kaynıyordu. Birkaç kez Thatto Hail Çiftliği'ni aradım, birincisinde o çıktı telefona, ikinci arayışımda ise karısı, ama bir işe yaramadı bu aramalar.

-İşe yaramadı mı ?

-Onu yalnız yakalamalı ve hareketlerini incelemeliydim. Derken bir gün onu Victoria istasyonundan çıkarken gördüm. 1 ekim çarşamba günü, öğlen dört civarında. Yanında büyükçe bir çanta vardı, geceyi evinde geçirmeyeceğini anladım.

-Senin ne işin vardı Victoria'da?

-Ben de herkes gibi çalışmalı ve ekmek paramı kazanmalıyım,öyle değil mi?

Taksi şoförlüğü yapıyordum. Tam bir müşteriyi indirirken Mr. Knighton'un taksi beklediğini gördüm ve neden onu istediği yere bırakmayayım ki diye düşündüm kendi kendime. Ama birlikte görülmek isteyeceği en son insan olduğumu biliyordum. Ayrıca o büyük çantayı görür görmez aklıma daha iyi bir fikir gelmişti. Geceyi şehirde geçireceğine göre, karısı evde yalnız olmalıydı. Birkaç

hafta önce zavallı yaşlı Henry'yi hastaneye ziyarete gittiğimde, Renie kızlarının evlenmiş olduğunu, bebek beklediğini filan anlatmıştı. Bütün bu düşüncelerden sonra, yaşlı kadının yalnız olacağı kanısına vardım. Eğer işi yapacaksam, hemen işe koyulmalı ve o gece bitirmeliydim.

Wexford giriş kapısının açıldığını duydu. Antrede bir hareketlenme oldu ve Burden'a bağıran kadın girdi içeri. Kocası gibi, o da polisleri içgüdüsel olarak tanıyordu. Wexford'a bir hırsız ya da dilenciymiş gibi baktı. Wexford ve Burden antreye gittiler.

-Onu beraberimizde götürüp tutuklayacak mıyız ?

Wexford omuz silkti.

-Suçlayacak bir şeyimiz yok ki.

Odaya döndüklerinde kadın yoktu, Silver Perry viskiye benzer bir şey içiyordu.

Miktarını, ilaç içermiş gibi, belirli bir dozda bırakmıştı.

-O gece on ikiye kadar çalışacaktım. Eğer kurcalayan olursa, onunla beraber El Video'da olduğumu söylemesini istemek için bir arkadaşıma uğradım, kim olduğunu sormayın çünkü artık fark etmez. Son müşterim yaklaşık yarım saatimi aldı ve iki civarında, on beş-yirmi dakika sonra da olabilir, Sewingbury'ye vardım.

Arabamı meydanda bırakıp yürüdüm. Patikadan geri döndüm, ama giderken, ay kaybolursa yönümü şaşırabileceğimi düşünerek yolu tercih etmiştim.

-Thatto Hail Çiftliği'ne vardığımda saat üçü geçiyordu. Bıçağımı çıkardım ve tuvalet penceresinden bir parça kestim. On belki de on beş dakikamı almış olmalı.

Ay ışığı evin içini aydınlatmıştı, ayakkabılarımı çıkardım ve yukarı çıktım.

Bütün yatak odalarının kapıları açıktı, onu öndeki büyük odada bulacağımı

düşünerek içeri girdim. Tek kişilik iki yataktan birinin üzerindeki örtü açılmıştı.

Daha sonra, mücevher kutusunu almak için tekrar gittim o odaya. Olaya hırsızlık süsü vermek istedim, parçaları etrafa saçtım. Adam amatördü, işin ayrıntılarından haberi yoktu. Önce diğer odalara baktım, bulamayınca da, tekrar aşağıya indim.

Ne olduğunu merak etmeye başlamıştım.

Silver içkisini içti ve bardağı sertçe masaya koydu.

-Onu yerde buldum. Ölmüştü, vurulmuştu. Mr. Knighton'un benden önce davranıp işi kendi başına hallettiğini hemen anladım.

On dokuzuncu kısım

Wexford silahı eline aldı. Silah üzerinde yapılan incelemenin sonuçlan masada duran raporda yazılıydı. 9 milimetrelik otomatik bir Walther PPK'ydi. Namlunun alt tarafında, metal üzerinde bulunan küçük bir çatlak, kurşunların üzerinde incecik çizikler oluşturarak, silahın belirlenmesine yaramıştı.

Burden:

-Perry ne kullanacaktı ki ? Ellerini mi ?

-Sanırım. Ortadan kaldırmaya gerek olmayan silahlar vardır. İlginç bir durum, öyle değil mi? Perry, Mrs. Knighton'un, Mr. Knighton'un Londra'ya gitmek üzere evden çıkmasından on bir saat sonra öldürüldüğünü bilmediği için, onu Mr.

Knighton'un öldürdüğünden emindi. Knighton'un kendisini daha fazla beklemeyip karısını öldürdüğünü düşünüyordu.

Wexford silahı masaya koydu.

-Benim böyle bir cani için harcayacak vaktim yok Mike, ama Knighton'u aldatmış

durumuna düştüğünden ötürü, kendinden utandığı konusunda ona inanıyorum. İşi eylülden beri bir türlü halledemediğinden, Knighton işi kendi kendine bitirmek zorunda kalmış ona göre. Ayrıca Knighton'un olaya hırsızlık ya da eve zorla girme süsü veremediğim ve bu konuda hiçbir girişimde bulunmadığını

düşündüğünden, bizim zekâmızı hesaba katmadan, mücevher kutusunu almış ve içindekileri ön bahçeye saçmış.

Perry, Mrs. Knighton'un mücevherleriyle oynanan bu sahte oyuna ve eve zorla girilmiş gibi görünmesine rağmen, Knighton'un polis tarafından hemen bulunacağını ve karısını öldürmekle suçlanacağını sanmış. Knighton'un suçu işlemesindeki ana etkenin gecikmesi olduğunu düşünerek kendisine çok kızmış.

Knighton'a bir şey olmayınca da, bunu polisin kabiliyetsizliğine yormuş.

Knighton'un suçlu olmadığından bir an şüphe ettiyse bile, intiharıyla şüphesi tamamen ortadan kalkmış. Wexford devam etti:

-Knighton da, karısını Perry'nin öldürdüğünden emindi bu arada. 2 ekimde eve döndüğünde, ona karısının vurulmuş olduğunu söylediğim zaman, bunu Perry'nin yaptığını, üstelik kendi talimatları doğrultusunda yaptığını düşündü. Knighton'un garip hallerinin bizde kuşku uyandırmasının nedeni de buydu işte, çoğu zaman şaşkın mı değil mi, suçlu mu suçsuz mu anlayamamıştık. Onu hangi olayın ya da kimin, eylül başında Perry'yi aramaya ittiğini merak ediyorum. Artık öğrenebilmek için çok geç. Acaba Adela, Milborough'la olan ilişkisini öğrenmişti ve kocasını tehdit mi ediyordu ? Yoksa, Mrs. İngram geri dönmekten söz etmeye mi başlamıştı ? Belki de, Adela onu Milborough'dan ayıracak uzun bir tatilden söz ediyordu; şubatta Hindistan ve Nepal'e gitmek istediğini biliyoruz. Nedeni her neyse, çeyrek asırlık baş döndürücü bir olay söz konusuydu ve bu sefer Knighton dayanamadı. Bu olayın gerçekleşebileceğine gerçekten inanmış olduğunu sanmıyorum, Mike. Fantezi gibi gelmiş olmalı ona. Silver Perry gibi aklı yerinde olmayanların dışındaki herkes, böyle bir olayı fantezi olarak algılayabilir ancak.

Bir öğleden sonra Milborough'un evinden çıkıp Adela'yla buluştuğunu ve beraber eve döndüklerini gözünün önüne getir. Belki de, bir sokağın köşesinde ya da bir istasyonda boş bir telefon kulübesi gördü ve birden "Mandarin" kelimesini hatırladı.

Bunun bir saçmalık olduğunu, geçmişte kaldığını biliyordu. Telefonda karşısındakine "Mandarin" diyerek bir cinayet işletecek olması ve mutluluğunun bu şekilde garanti altına alınacağı, sadece bir fantezi ya da hayal olabilirdi, böyle bir şeyin gerçek olabilmesi imkânsızdı. Yine de, telefon kulübesine girdi, numarayı çevirdi ve kelimeyi söyledi. Ya o

kelimeyi ya da heyecanla o kelimeye benzeyen başka bir şeyler söyledi ve dışarı çıkıp Adela'yla buluştu. Bütün bunlar olurken, aynı zamanda ne kadar aptal olduğunu da düşünüyordu kuşkusuz.

Burden masanm yamna geldi ve oturdu. Suratı asılmıştı.

-Bir şey olup olmayacağını merak etmiş olmalı.

-Belki de. Ama bekledi ve hiçbir şey olmadı, değil mi ? Üç dört hafta geçmesine rağmen hiçbir şey olmamıştı. Silver Perry'nin "Mandarin"i unutmuş olduğunu, yaşlandığını, değiştiğini ya da bunu hiçbir zaman kastetmediğini düşünmüş

olabilir. Ama Adela öldürülür öldürülmez anlamıştı onun her şeyi hatırladığını.

Ama bu olay, mutluluğunu güvence altına almamıştı. Özgürlük, gelecek ve umutla ileriye bakmak yoktu artık. Mutluluk değil, vicdan azabıyla sarılmıştı

ruhu. Çünkü Perry'nin, bu işi onun söylediği kelime doğrultusunda yaptığını

düşünüyordu, bu kelime yirmi beş yıllık bir aradan sonra fısıldanmış olsa da.

Burden:

-Kendini boşu boşuna öldürdü. Bir yanılsamadan dolayı öldürdü. Oysa, yeniden evlenebilir, mutlu olabilirdi. Ne o, ne de Perry'ydi asıl suçlu.

Wexford düşünceli bir şekilde:

-Bunu yapmaya niyeti vardı, Mike. Karısının ölmesi onun için sadece bir istek değil, bir gereklilikti. Her ne kadar belirsiz gibi göründüyse de, kesin ve kararlı bir talimattı ve konuşmaya bile tenezzül etmeyeceği bir dolandırıcıya, katile verilmişti. Bu işi Mr. Knighton hayattayken açığa çıkarmış olsaydık bile, suçluluk duygusundan kurtaramayacaktı kendini, bilinçaltında kendinden nefret etmeye devam edecekti. Bu da, hayatının

aşkına duyduğu yoğun ve saf hisleri zehirleyecekti. Knighton gibi adamlar, kendi işlerini kendi başlarına hallederek çok daha huzurlu olurlar.

Burden saatine baktı.

-Gelmiş olmalı. Saat onu geçti.

Wexford cevap vermeyince daha açık bir şekilde devam etti:

-Gerçek katilden bahsediyorum. Onun evinden alınmasını istemediğini söylemiştin.

Wexford iç çekerek cevap verdi:

-Hayır, bu durumda değil. Fazla fark edeceğinden değil, belki birkaç saat. Onunla fazla konuşmayı planlamıyorum, bir itirafa ihtiyacımız yok. Gerçek ortada. Bunu en baştan anlamalıydım, ama işin içine Çin girdi, Çin ve orada olanları düşünmek beni şaşırttı. Knighton'u ölüme sürükleyen nedenlerin Çin'le ilgisi vardı elbette, ama dolaylı olarak.

Burden:

-Silahı, Warrington Weapons of London Wall adlı hatırı sayılır bir dükkândan almış. Onun için kolay olmuştu. Bizim işimizi de kolaylaştırıyor bu.

-Tuttuğu ya da tutmadığı, bütün hesaplar da bizim için iyi kanıtlar olacak ayrıca.

Günün geri kalanını onun malî karmaşasıyla ilgilenerek geçireceğiz, Mike. Hadi gidip alalım onu.

Bitirmişlerdi. Sabahki özel duruşmaya kadar yapılacak bir şey yoktu. Hava saatlerdir karanlıktı, kasımın nemli ve sisli karanlığı.

Wexford paltosunu alarak Burden'a doğru fırlattı.

-Bir şeyler içmek istiyorum.

-Bize gidelim.

Wexford, Çin'de geçirdiği uykusuz gecelerdeki kadar yorgundu. Pek çok görüntü, kaçamak cevaplar ve yalanla dolu olan başı dönüyordu. Yine de, o gün yaptıklarının dışında düşünebileceği ya da konuşacağı bir konu yoktu.

Yaptıklarım anlatmaya koyuldu.

Burden:

-Ama Bingley'nin ormanda gördüğü kesinlikle Perry'ydi, öyle değil mi ?

-Nasıl olabilir ki bu ? Bingley şaşkın bir halde, gördüğü adamın Thatto Vadisi'ne doğru gitmediğini, oradan dönmekte olduğunu söyledi. Ayrıca Perry giderken yolu kullanmış, patikadan dönmüştü. O halde, eğer Perry saat üçten önce Thatto Hail Çiftliği'ne varamadıysa, camı kesmek on-on beş, eve girmek ve cesetle karşılaşmak on dakikasını alacağına göre, Bingley'nin olduğu yerden geçtiğinde saat 3.50 civarında olmalı. O saatte Bingley mutlaka evine dönmüştü.

Burden'ınkini Jenny almış olduğundan, Wexford'un arabasına bindiler. Wexford yorgun olduğu için yavaş kullanıyordu. Burden ısrarlıydı:

-Gördüğü kır saçlı biriydi ama.

-Öyle miydi ? Onun bizimle konuşmaya gelme nedeni yeğeni. Yalnızca yeğeni istedi diye geldi. 2 ekim sabahı saat üçte Sewingbury'ye giden patikada birini görmüştü gerçekten de, ama bize bunu anlatmaktan dolayı rahatsızdı çünkü izinsiz avlanarak yasadışı bir iş yapıyordu. Dolayısıyla sadece bize yaranabilmek için hikâyesini bizim duymak isteyebileceklerimiz doğrultusunda yeniledi. Knighton uzun boylu ve kır saçlı. Knighton'u daha önce görmüş olabilir ya da gazetelerden tanıyordur. Bundan dolayı, gördüğü adamın uzun boylu ve kır saçlı olduğunu söyledi. Ama ona fotoğrafları gösterdiğim zaman, görmüş olduğu adamın gerçekten neye benzediğini hatırladı. Fotoğraftakiler arasında Silver Perry'ye en çok benzeyen Knighton'u değil de, hiç alakası olmayan, daha genç görünümlü, esmer, daha kısa ve ince yapılı Gordon Vinald'ı seçti.

Burden'ların giriş kapısındaki lamba yanıyordu. Tek katlı evleri ise, karanlıkta kalmıştı. Wexford arabadan inmiş, ışığa doğru patikadan yürürken, gölgelerin arasından yumuşak ve sinsi bir şey gelerek pantolonunun paçasına süründü. Uzun bir gün geçirmiş olmanın verdiği yorgunlukla sıçradı. Wexford, kapıyı açan Burden'ın arkasından kollarındaki kediyle birlikte eve girdi.

Bingley, Adela'nın katilini fotoğrafta bulamazdı çünkü yoktu. Dolayısıyla, en çok benzeyenini, gruptaki genç, esmer, kısa boylu ve zayıf olan tek kişiyi seçti.

Burden salondaki büyük lambayı yaktı, ama tavanın ortasından gelen parlak ışık Wexford'un gözlerini rahatsız edince, tekrar söndürdü. Masa lambasını yakma girişimi de, ampulün patlaması sonucu, başarısızlıkla sonuçlandı.

-Başka bir ampul getireyim. Ama önce, Jenny'nin onları nereye sakladığını

düşünmem gerek. Ne istersin ? Scotch mu ?

Wexford, Milborough Lang'ınkini çağrıştıran bir cevap verdi, ama o, yüzü ve vücudunun görüntüsünden çok, sağlığını düşünüyordu.

-İçmemeliyim, ama içeceğim.

Karanlıkta oturdu, antreden hafif bir ışık geliyordu. Burden garaja doğru giderken, arka kapı ardından hızla kapandı. Kedi, gözleriyle odanın çevresinde boşluğu takip ederek türünün garip davranışlarından birini sergilemekteydi. Wexford'un dizlerinden kaydı, kuyruğunu hafifçe oynatarak giriş kapısını ve ışığı görebileceği bir yere oturdu. Işığın geldiği yerde, koyu renk pantolonu, yünlü ceketi ve küçük adımlarıyla ayaklan sarılı yaşlı bir Çinli kadın belirdi, eşikte durdu, yoktan var olmuştu adeta. Wexford kalbinin durduğunu hissetti. Atmaya devam ettiğini ise, kalbinden gelen tok seslerin verdiği acıdan anladı.

Jenny Burden:

-Neden karanlıkta oturuyorsun ? Mike nerede ?

Wexford normal bir tonda konuşmayı başararak cevap verdi:

-Ampul bulmaya gitti.

Jenny mutfağa yöneldi, kısa bir süre sonra, elinde bir ampulle donuverdi. Giydiği tahta tabanlı yüksek terlikler yürümesini zor-laştırıyordu. Masa lambasının yanmasıyla, Burden'ın karısı göründü. Çinli'ye benzemesi için makyaj yapmışlar ve kumral saçlarının üzerine siyah bir peruk takmışlardı, ama yüzünde yaşlı bir kadını çağrıştıracak hiçbir şey yoktu. Kedi, ayak bilekleri arasında gidip gelerek Wexford'a sürünüyordu.

-"Sezuan'ın İyi İnsanı" olmalısın, öyle değil mi?

-Giysi provamız vardı. Hava karardığı için eve bu halde dönebilirim diye düşündüm.

Elinde içkilerle içeri giren Burden'ı öptü.

-İzin verirseniz gidip şu üzerimdekilerden kurtulayım.

Burden:

-Aman Tanrım, umarım yine halüsinasyon gördüğünü düşünmemişsindir!

Wexford bir şey söylemedi. Viskisini aldı. Burden:

-O halde, Bingley'nin gördüğü Angus Norris'ti.

-Elbette. Karısının anahtanyla Thatto Hail Çiftliği'ne girdi, kayınvalidesini yatağından kaldırdı, aşağıya indirdi ve onu vurdu.

Bingley onu saat üçte gördüğünde de, patikadan evine dönüyordu.

Sanırım, Mrs. Knighton'a kızının hastalandığı ya da doğumun erken başladığı ve kendisine telefondan ulaşamadıklan tarzında bir şeyler söyledi. Bir yere girerken daima hanımlara öncelik tanıyan centilmenlerden olduğu için de, onu arkasından vurdu.

Wexford endişeli bir şekilde devam etti:

-Umarım bu ona bir teselli olur. Önce anne ve babası, şimdi de bu. Knighton'un intiharı Norris'i mahvetti. Yüzünü görmüş müydün? Böyle bir şey beklemiyordu.

Adela'yı öldürmekle Knighton'a iyilik yaptığını düşünüyordu bence. Ayrıca, bunu uzun zamandır planlamadığını da söyleyebilirim. Londra'ya, Warrington Weapons'a bu amaçla gitmemişti. O silahı, koleksiyonu için satın aldı. Karısının ona babasının geceyi Londra'da geçireceğini 1 ekim gününden önce söylemiş

olduğunu sanmıyorum.

Jennifer sakinleştirici aldığı için çok derin uyuyordu. Kocasının bir saatliğine yanında olmadığını fark edecek durumda değildi. Sanırım Norris ümitsizdi.

Annesinin, ağabeylerinin ve onların eşlerinin standartlarında tutulmak isteyen biriyle evlenmiş ama o seviyeyi tutturamamıştı. Elinde sadece, Symonds, O'Brien ve Ames'te yardımcı avukatlık yaparak kazandıkları vardı. Bu benim tahminim yalnızca, ama durumun daha farklı olduğunu hiç sanmıyorum. O evi, ödeyebileceğinin çok üzerindeki bir krediyle satm aldı. Hayat pahalılaştı, faizler yukarı fırladı. Evin doğru dürüst döşenmemiş olması bile yeterli, bunu anlamak için. Borç içinde yüzdüğünü anlayabilecek kadar inceledik malî işlerini. En son olarak da, yeni bir bebek ve bebekle beraber Jennifer'ın standardı yükseltme talepleri yoldaydı.

Malî konulardaki endişelerinden dolayı çıldırmış gibiydi. Silahım aldı, Thatto Hail Çiftliği'ne gitti, Mrs. Knighton'un aşağıya inip bir yabancıya kapıyı açmış

olduğu görüntüsünü verdiğini düşünerek, onu öldürdü. Norris'in de karısının ailesinden bir farkı yok, tıpkı onlar gibi, cinayet zanlısı olarak görülemeyecek kadar asil olduğunu sanıyor.

Burden:

-Norris'in çalıştığı firma Mrs. Knighton'un hukuk danışmanlığını yapıyordu.

Vasiyetnamesini düzenlemiş oldukları için, Norris'in, karısını bekleyen 50 000

pounddan haberi vardı.

-Bu az bir miktar, asıl hedef, Mrs. Knighton'un tatil fonuydu.

-Bu konuda tek bir kelime bile duymadık.

-Sanırım Norris bunun daha güvenli bir yol olduğunu düşündü. Herhangi bir kriz anında, kayınvalidesinin ona işletmesi için yüklü bir miktarda para vermiş

olduğunu reddetmek gibi adi bir planı vardı. Ama bunu yapmak, karısını ve kendisini tamamıyla aileden soyutlamak ve gelecekteki miraslarından vazgeçmek anlamına geliyordu. O kadar cesaretli değildi. Dolayısıyla, Mrs. Knighton'u öldürme cesaretini gösterdi.

-Bu fondan kendisi için para almıştı. Aldığı parayı, Adela yüklü bir miktar istemeden önce yerine koyabilmeyi umuyordu, ama bunu yapabilmesi imkânsızdı.

Wexford onayladı.

-Bütün bunlardan sonra, Adela'ya geçen nisanda Çin'e gitmesi için 4 000 pound vermesi gerekmişti, bir tatil için oldukça yüksek bir miktar.

-Ama bu altı ay önceydi, neden o zaman değil de, şimdi öldürdü ?

-Çünkü Adela daha fazlasını istedi. Şubatta Hindistan ve Nepal'e gitmek istiyordu.

Bu gezi de, hemen hemen Çin gezisi kadar masraflı olacaktı. Fonda o kadar para kalmamış olmalıydı. Norris, Jennifer'ın mirasındaki parayı kullanarak borçlarını

ödeyebilir, fondan kendisi için aldığı parayı yerine koyabilirdi. Böylece, Knighton ya da kayınbiraderlerinden biri sorduğunda da, fondaki parayı, sanki hiç

dokunulmamış gibi, onlara sunabilirdi.

-İnsan nasıl olur da, bir miktar para yediğini erkekçe itiraf etmek yerine, cinayet işleyebilir. Hapiste geçecek on beş yıl da cabası. Üstelik, karısını ve çocuğunu da kaybetmiş oldu.

Wexford omuz silkti.

-O veya bu şekilde hepimiz korkağız.

Kendi haline bürünmüş olarak yanlarına gelen Jenny'ye bakarak gülümsedi.